

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGGAJIAN PERTAMA
MESYUARAT KEDUA**

K A N D U N G A N

PEMASYHURAN TUAN YANG DI-PERTUA:	
Cuti Kepada Ahli – Kebenaran	(Halaman 1)
JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN	(Halaman 2)
USUL-USUL:	
Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan	(Halaman 28)
Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat	(Halaman 58)
Menangguhkan Mesyuarat di Bawah P.M. 16(3)	(Halaman 106)
UCAPAN PENANGGUHAN:	
Kepentingan Sekolah Cina Baru di Bercham – <i>Y.B. Tuan M. Kula Segaran (Ipoh Barat)</i>	(Halaman 106)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berbahagia Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Pandikar Amin Haji Mulia P.G.D.K., P.S.M., J.S.M., J.P.
2. Yang Berhormat Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S. J.B.S., J.S.M. (Santubong) – PBB
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Ronald Kiandee, A.S.D.K., P.G.D.K. (Beluran) – UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, S.U.M.Z., D.K.1(Johor), S.P.M.S., S.S.S.J., S.P.S.A., S.S.A.P., S.P.D.K., D.U.N.M., D.P., S.P.N.S., D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N. (Kepala Batas) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, Dato' Sri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak, S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan) – UMNO
3. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Bernard Giluk Dompok, P.S.M., S.P.D.K. (Penampang) – UPKO
4. “ Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Syed Hamid Albar, S.P.M.J., D.P.P.N., D.G.S.M., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi) – UMNO
5. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Tan Sri Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin, S.P.M.P., S.P.M.J., P.S.M., S.M.J., P.I.S., B.S.I. (Pagoh) – UMNO
6. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Padang Rengas) – UMNO
7. ” Menteri Pelajaran, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.J. (Sembrong) – UMNO
8. “ Menteri Luar Negeri, Datuk Seri Utama Dr. Rais Yatim, S.J.M.K., S.S.A.P., S.P.N.S., D.S.N.S. (Jelebu) – UMNO
9. “ Menteri Kewangan II, Tan Sri Nor Mohamed Yakcop (Tasek Gelugor) – UMNO
10. “ Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Datuk Peter Chin Fah Kui, P.G.B.K., P.B.S., A.B.S. (Miri) – SUPP
11. ” Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan, Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal, D.S.A.P., P.G.D.K., D.M.S.M. (Semporna) – UMNO
12. “ Menteri Pengajian Tinggi, Dato' Seri Mohamed Khaled bin Nordin, D.S.P.N., S.M.J., P.I.S. (Pasar Gudang) – UMNO
13. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato' Mustapa Mohamed (Jeli) – UMNO
14. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Kota Marudu) – PBS
15. ” Menteri Pelancongan, Datuk Seri Azalina binti Othman Said, S.P.M.P. (Pengerang) – UMNO
16. “ Menteri Wilayah Persekutuan, Dato' Sri Zulhasnan Rafique, D.I.M.P., A.M.N., (Setiawangsa) – UMNO
17. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Datuk Douglas Uggah Embas (Betong) –PBB

18. Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Datuk Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Pandan) – MCA
19. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato’ Dr. Ng Yen Yen, D.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.K., D.P.M.P., P.J.K. (Raub) – MCA
20. “ Menteri Pembangunan Usahawan dan Koperasi, Dato’ Haji Noh bin Haji Omar, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang) – UMNO
21. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok) – UMNO
22. “ Menteri Kerja Raya, Dato’ Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.T.J., J.P. (Sepang) – UMNO
23. “ Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi, Dato’ Shaziman bin Abu Mansor, D.S.N.S., D.S.A.P., A.N.S., J.P. (Tampin) – UMNO
24. “ Menteri Kesihatan, Dato’ Liow Tiong Lai (Bentong) – MCA
25. ” Menteri Penerangan, Dato’ Ahmad Shabery Cheek (Kemaman) – UMNO
26. “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. S. Subramaniam (Segamat) – MIC
27. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri Dan Hal Ehwal Pengguna, Dato’ Shahrir Abdul Samad (Johor Bahru) – UMNO
28. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Tan Sri Dato’ Muhammad bin Muhammad Taib – *Senator*
29. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. (Tanjong Malim) – MCA
30. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Zaid bin Ibrahim – *Senator*
31. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Amirsham A. Aziz – *Senator*
32. “ Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Ismail Sabri bin Yaakob, D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. (Bera) – UMNO

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah I, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup (Pensiangan) – PBRs
2. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I, Datuk Liew Vui Keong, P.G.D.K., A.D.K., J.P. (Sandakan) – LDP
3. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Dr. Haji Abdul Latiff bin Ahmad (Mersing) – UMNO
4. “ Timbalan Menteri Kewangan I, Dato’ Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun) – UMNO
5. ” Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Robert Lau Hoi Chew, P.G.B.K., J.B.S. (Sibu) – SUPP
6. “ Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi, Dato’ Joseph Salang anak Gandum (Julau) – PRS
7. “ Timbalan Menteri Kewangan II, Dato’ Kong Cho Ha (Lumut) – MCA
8. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II, Tuan Joseph Entulu anak Belaun (Selangau) – PRS
9. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K., J.P. (Kubang Pasu) – UMNO

10. Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Wira Abu Seman Yusop, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., J.P. (Masjid Tanah) – UMNO
11. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Mashitah binti Ibrahim – *Senator*
12. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Dato’ Yong Khoo Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin) – SUPP
13. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim (Batang Lupar) – PBB
14. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Puan Noriah Kasnon, S.M.S., P.J.K. (Sungai Besar) – UMNO
15. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Chor Chee Heung (Alor Star) – MCA
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Dato’ Jacob Dungau Sagan, P.S.B.S., J.B.S., K.M.N., P.P.B., P.P.N. (Baram) – SPDP
17. “ Timbalan Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan, Tuan Teng Boon Soon (Tebrau) – MCA
18. “ Timbalan Menteri Pelajaran I, Ir. Dr. Wee Ka Siong (Ayer Hitam) – MCA
19. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tuan Jelaing anak Mersat (Saratok) – SPDP
20. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Tuan Haji Fadillah bin Yusof (Petra Jaya) – PBB
21. “ Timbalan Menteri Pelajaran II, Dato’ Razali bin Ismail (Kuala Terengganu) – UMNO
22. “ Timbalan Menteri Penerangan, Dato’ Tan Lian Hoe, D.P.M.P. (Gerik) – GERAKAN
23. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi I, Datuk Ir. Haji Idris bin Haji Haron, D.M.S.M., D.S.M. (Tangga Batu) – UMNO
24. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tuan S.K. Devamany, S.M.P., P.P.T. (Cameron Highlands) – MIC
25. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, Datuk Saravanan a/l Murugan (Tapah) – MIC
26. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri II, Dato’ Wan Ahmad Farid bin Dato’ Wan Salleh – *Senator*
27. ” Timbalan Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu – *Senator*
28. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato’ Noraini binti Ahmad (Parit Sulong) – UMNO
29. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Tuan Wee Jeck Seng (Tanjong Piai) – MCA
30. “ Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II, Dr. Hou Kok Chung (Kluang) – MCA
31. “ Timbalan Menteri Pelancongan, Dato Sri Sulaiman Abdul Rahman bin Abdul Taib (Kota Samarahan) – PBB
32. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan II, Dato’ Hamzah bin Zainudin, D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. (Larut) – UMNO
33. “ Timbalan Menteri Pembangunan Usahawan dan Koperasi, Dato’ Saifuddin bin Abdullah, D.P.M.P., D.S.M. (Temerloh) – UMNO

34. Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Haji Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., (Kuala Pilah) – UMNO
35. “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Datuk Abdul Rahim bin Bakri (Kudat) - UMNO
36. “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Datuk Seri Panglima Lajim Ukin, P.G.D.K., S.P.D.K., J.M.N., J.P. (Beaufort) – UMNO
37. “ Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Datuk Maznah Mazlan – *Senator*
38. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tuan T. Murugiah – *Senator*

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Tuan Aaron Ago Dagang (Kanowit) – PRS
2. “ Tuan Abd. Rahman Bakri, A.S.A. (Sabak Bernam) – UMNO
3. “ Dato' Abd. Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. (Kota Belud) – UMNO
4. “ Datuk Abdul Ghapur bin Salleh (Kalabakan) – UMNO
5. “ Prof. Dato' Dr. Abdullah Md. Zin, D.P.M.T. (Besut) – UMNO
6. “ Dato' Abdul Manan bin Ismail, D.I.M.P., P.K.C. (Paya Besar) – UMNO
7. “ Datuk Abdul Wahab bin Dolah (Igan) – PBB
8. “ Dato' Paduka Abu Bakar bin Taib, D.H.M.S., D.S.D.K., S.D.K., K.M.N., B.C.K., P.J.K., (Langkawi) – UMNO
9. “ Datuk Wira Ahmad Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. (Jasin) – UMNO
10. “ Tuan Ahmad Maslan (Pontian) – UMNO
11. “ Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang, A.B.S. (Sibuti) – PBB
12. “ Tuan Alexander Nanta Linggi (Kapit) – PBB
13. “ Datuk Anifah bin Haji Aman (Kimanis) – UMNO
14. “ Dato' Seri Azmi bin Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar) – UMNO
15. ” Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed, D.M.S.M., A.M.N., P.I.S. (Sekijang) – UMNO
16. “ Tuan Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang) – PRS
17. “ Datuk Bung Moktar bin Radin (Kinabatangan) – UMNO
18. “ Datuk Chua Soon Bui, P.G.D.K. (Tawau) – SAPP
19. “ Tuan Chua Tee Yong (Labis) – MCA
20. “ Tuan Ding Kuong Hiing (Sarikei) – SUPP
21. “ Datuk Ir. Edmund Chong Ket Wah, P.G.D.K. (Batu Sapi) – PBS
22. “ Datuk Eric E. Majimbun, P.G.D.K. (Sepanggar) – SAPP
23. “ Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn, D.G.S.M., D.M.S.M. (Alor Gajah) – MCA
24. “ Datuk Halimah binti Mohamed Sadique, P.J.N., P.I.S. (Tenggara) – UMNO
25. “ Ir. Haji Hamim bin Samuri (Ledang) – UMNO
26. “ Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah (Limbang) – PBB
27. “ Tuan Henry Sum Agong (Lawas) – PBB

28. Yang Berhormat Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib, D.I.M.P., S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C. (Maran) – UMNO
29. “ Dato' Ismail Kasim, D.P.M.P., S.M.P., A.M.P. (Arau) – UMNO
30. “ Tuan Haji Ismail bin Mohamed Said (Kuala Krau) – UMNO
31. “ Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., S.A.P. (Rompin) – UMNO
32. “ Dato Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. (Mambong) – PBB
33. “ Datu Seri Joseph Pairin Kitingan (Keningau) – PBS
34. “ Datuk Juslie Ajirol (Libaran) – UMNO
35. “ Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar (Rembau) – UMNO
36. “ Dato Lee Chee Leong, D.P.M.P., A.M.P. (Kampar) – MCA
37. “ Tuan Liang Teck Meng (Simpang Renggam) – GERAKAN
38. “ Dato' Haji Lilah Yasin, D.S.N.S. (Jempol) – UMNO
39. “ Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. (Putatan) – UPKO
40. “ Tuan Masir Kujat, P.P.B. (Sri Aman) – PRS
41. “ Tuan Matulidi bin Jusoh, P.P.N., P.J.K. (Dungun) – UMNO
42. “ Datuk Md. Sirat Abu, D.M.S.M., K.M.N., B.K.T., P.J.K., J.P. (Bukit Katil) – UMNO
43. “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz (Sri Gading) – UMNO
44. “ Dato' Dr. Mohamad Shahrum Osman, D.I.M.P., A.M.P. (Lipis) – UMNO
45. “ Dato' Haji Mohd. Jidin bin Shafee, D.P.M.T., D.M.S.M., K.M.N., A.M.N. (Setiu) – UMNO
46. ” Dato' Mohd. Nasir bin Ibrahim Fikri, D.M.P.T. (Kuala Nerus) – UMNO
47. “ Tuan Haji Mohd. Nor bin Othman, A.M.N., P.J.C., P.J.K. (Hulu Terengganu) – UMNO
48. “ Tuan Mohd. Nizar bin Haji Zakaria, A.M.P. (Parit) – UMNO
49. “ Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi, P.I.S. (Batu Pahat) – UMNO
50. “ Dato' Seri Mohd. Radzi bin Sheikh Ahmad (Kangar) – UMNO
51. “ Dato' Sri Mhd. Leo M. Toyad, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. (Mukah) – PBB
52. “ Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir (Jerlun) – UMNO
53. “ Puan Hajah Nancy binti Shukri (Batang Sadong) – PBB
54. “ Puan Hajah Norah binti Abd. Rahman (Tanjong Manis) – PBB
55. “ Datuk Nur Jazlan bin Tan Sri Mohamed (Pulai) – UMNO
56. “ Dato' Seri Ong Ka Ting, S.P.M.P., D.P.M.S., D.P.M.P. (Kulai) – MCA
57. “ Tan Sri Rafidah Aziz, S.M.P.T., S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar) – UMNO
58. “ Tuan Raime Unggi (Tenom) – UMNO
59. “ Tuan Razali bin Haji Ibrahim (Muar) – UMNO
60. “ Datuk Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. (Serian) – SUPP
61. “ Puan Rosnah bte Haji Abd. Rashid Shirlin (Papar) – UMNO

62. Yang Berhormat Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi, A.D.K., B.K.M., P.J.K. (Silam) – UMNO
63. “ Dato’ Shamsul Anuar bin Haji Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. (Lenggong) – UMNO
64. “ Datuk Sapawi bin Haji Ahmad (Sipitang) – UMNO
65. “ Datuk Siringan Gubat (Ranau) – UPKO
66. “ Dato’ Haji Tajuddin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. (Pasir Salak) – UMNO
67. “ Puan Tan Ah Eng (Gelang Patah) – MCA
68. “ Datuk Seri Tengku Adnan bin Tengku Mansor, S.S.A.P. (Putrajaya) – UMNO
69. “ Dato’ Seri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut) – UMNO
70. “ Tengku Razaleigh Hamzah (Gua Musang) – UMNO
71. “ Dato’ Seri Tiong King Sing (Bintulu) – SPDP
72. “ Datuk Tiong Thai King, P.G.B.K. (Lanang) – SUPP
73. “ Datuk Dr. Tiki anak Lafe, D.M.S.M. (Mas Gading) – SPDP
74. “ Datuk Wilfred Mojilip Bumburing, S.P.D.K., P.G.D.K., P.J.N., J.S.M., J.P. (Tuaran) – UPKO
75. “ Tuan William Nyallau, P.B.B., P.P.S. (Lubok Antu) – PRS
76. “ Datuk Haji Yussof bin Haji Mahal, D.M.S.M. (Labuan) – UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ab. Aziz Ab. Kadir (Ketereh)
2. “ Tan Sri Dato’ Abd. Khalid bin Ibrahim, D.P.M.S., D.S.A.P., P.S.M. (Bandar Tun Razak)
3. “ Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid (Kuala Langat)
4. “ Tuan Haji Ahmad Kasim (Kuala Kedah)
5. “ Tuan Amran bin Ab. Ghani (Tanah Merah)
6. “ Tuan Azan Ismail (Indera Mahkota)
7. “ Tuan Chua Tian Chang (Batu)
8. “ Puan Hajah Fuziah Salleh (Kuantan)
9. “ Tuan Gwo-Burne Loh (Kelana Jaya)
10. “ Tuan Hee Loy Sian (Petaling Jaya Selatan)
11. “ Tuan Johari bin Abdul (Sungai Petani)
12. “ Dato’ Kamarul Baharin Abbas, D.S.S.A. (Telok Kemang)
13. “ Dr. Lee Boon Chye (Gopeng)
14. “ Dr. M. Jeyakumar Devaraj (Sungai Siput)
15. “ Tuan Mohamed Azmin bin Ali (Gombak)
16. “ Tuan Mohd. Yusmadi bin Mohd. Yusoff (Balik Pulau)
17. “ Tuan Haji Mohsin Fadzli bin Haji Samsuri (Bagan Serai)
18. “ Tuan N. Gobalakrishnan (Padang Serai)
19. “ Puan Nurul Izzah Anwar (Lembah Pantai)
20. “ Dato’ Rashid Din, S.M.K., D.I.M.P. (Merbok)

21. Yang Berhormat Tuan R. Sivarasa (Subang)
22. “ Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail (Machang)
23. “ Tuan S. Manikavasagam (Kapar)
24. “ Tuan Tan Tee Beng (Nibong Tebal)
25. “ Datin Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail (Permatang Pauh)
26. “ Tuan Wee Choo Keong, S.M.K. (Wangsa Maju)
27. “ Tuan William Leong Jee Keen (Selayang)
28. “ Dato’ Zahrain bin Mohamed Hashim, D.S.P.N., P.J.K. (Bayan Baru)
29. “ Dato’ Dr. Zainal Abidin bin Ahmad, D.P.M.S. (Hulu Selangor)
30. “ Tuan Zulkifli bin Noordin (Kulim Bandar Baharu)
31. “ Puan Hajah Zuraidda Kamaruddin (Ampang)

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Tuan Charles Santiago (Klang)
2. “ Tuan Chong Chieng Jen (Bandar Kuching)
3. “ Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
4. “ Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
5. “ Tuan Er Teck Hwa (Bakri)
6. “ Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
7. “ Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
8. “ Tuan Gobind Singh Deo (Puchong)
9. “ Dr. Hiew King Cheu (Kota Kinabalu)
10. “ Tuan John Fernandez (Seremban)
11. “ Tuan Liew Chin Tong (Bukit Bendera)
12. “ Tuan Lim Guan Eng (Bagan)
13. “ Tuan Lim Kit Siang (Ipoh Timur)
14. “ Tuan Lim Lip Eng (Segambut)
15. “ Tuan Loke Siew Fook (Rasah)
16. “ Tuan M. Kula Segaran (Ipoh Barat)
17. “ Tuan M. Manogaran (Telok Intan)
18. “ Tuan Nga Kor Ming (Taiping)
19. “ Dato’ Ngeh Koo Ham (Beruas)
20. “ Tuan Ooi Chuan Aun (Jelutong)
21. “ Dr. P. Ramasamy (Batu Kawan)
22. “ Tuan Pua Kiam Wee (Petaling Jaya Utara)
23. “ Tuan R. Karpal Singh (Bukit Gelugor)
24. “ Tuan Sim Tong Him (Kota Melaka)
25. “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
26. “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
27. “ Puan Teo Nie Ching (Serdang)
28. “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang (Marang)
2. " Dato' Haji Ab. Halim Ab. Rahman, D.P.M.K. (Pengkalan Chepa)
3. " Tuan Haji Che Uda bin Che Nik, B.C.K., A.M.N. (Sik)
4. " Dr. Che Rosli bin Che Mat (Hulu Langat)
5. " Dr. Dzulkefly Ahmad (Kuala Selangor)
6. " Dato' Kamarudin Jaffar, B.C.M., D.S.N.S. (Tumpat)
7. " Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad (Shah Alam)
8. " Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali (Titiwangsa)
9. " Tuan Haji Mahfuz bin Omar (Pokok Sena)
10. " Tuan Mohd. Firdaus Jaafar (Jerai)
11. " Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli (Kuala Krai)
12. " Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman (Pendang)
13. " Tuan Mohd. Nasir bin Zakaria (Padang Terap)
14. " Tuan Muhammad bin Haji Husain (Pasir Puteh)
15. " Dr. Mujahid Yusof Rawa (Parit Buntar)
16. " Tuan Nasharudin Mat Isa (Bachok)
17. " Tuan Haji Roslan Shahrarum (Bukit Gantang)
18. " Tuan Salahuddin Ayub (Kubang Kerian)
19. " Dr. Siti Mariah binti Mahmud (Kota Raja)
20. " Puan Hajah Siti Zailah binti Mohd. Yusoff (Rantau Panjang)
21. " Tuan Haji Taib Azamuddin bin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
22. " Dato' Wan Abd. Rahim bin Wan Abdullah, D.J.M.K. (Kota Bharu)

AHLI (Bebas)

1. Yang Berhormat Dato' Ibrahim Ali, D.J.M.K., D.P.M.S., D.M.S.M. (Pasir Mas)

DEWAN RAKYAT

Ketua Pentadbir Parlimen

Datuk Haji Kamaruddin Mohamed Baria

Setiausaha Dewan Rakyat

Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)

Ikmalrudin bin Ishak

CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah

Monarita binti Mohd Hassan

Rosna binti Bujairomi

Hajah Supiah binti Dewak

Kamisah binti Sayuti

Sarimah binti Haji Amran

Hadzirah binti Ibrahim

Nurziana binti Ismail

Suriyani binti Mohd. Noh

Aisyah binti Razki

Yoogeswari a/p Muniandy

Nor Liyana binti Ahmad

Zatul Hijanah binti Yahya

Nurul Asma binti Zulkepli

Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir

Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan

Hafilah binti Hamid

Nurul'aini binti Wahab

Siti Norhazarina binti Ali

Ahmad Kamil bin Safian

Norasmawati binti Mohamed Nor

Nor Hamizah binti Haji Hassan

Azmir bin Mohd Salleh

Ainul Wahidah binti Ismail @ Fakhri

Nur Hidayah binti Janudin

Nooruanizam binti Nasir

Siti Azalia binti Ahmad Tarmazi

Siti Khadijah binti Md Nor

Hafizah binti Abu Samah

MALAYSIA**DEWAN RAKYAT****Selasa, 1 Julai 2008****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA**

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Mesyuarat]

PEMASYHURAN TUAN YANG DIPERTUA**CUTI KEPADA AHLI - KEBENARAN**

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya suka hendak memberitahu Majlis ini iaitu saya telah membenarkan cuti daripada menghadiri Mesyuarat di bawah Perkara 52(2), Perlembagaan Persekutuan, kepada Yang Berhormat Tan Sri Rafidah Aziz, Ahli Parlimen bagi kawasan Kuala Kangsar dari 26 Jun 2008 sehingga selesai sidang Dewan Rakyat yang berjalan sekarang.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, Peraturan Mesyuarat 36(12).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Apa Peraturan Mesyuarat 36(12), Yang Berhormat?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Peraturan mesyuarat ini ialah mengenai seorang Ahli Dewan yang membuat kenyataan-kenyataan yang menghina Majlis dan Ahli itu boleh dirujuk kepada Jawatankuasa Hak dan Kebebasan. Semalam telah berlaku peristiwa di mana Yang Berhormat Puchong mengeluarkan kenyataan-kenyataan dalam Dewan ini yang mengelirukan dan juga membawa implikasi menghina Speaker. Beliau membuat kenyataan itu bukan sahaja di dalam Dewan tetapi juga di luar Dewan. Ini memalukan kita semua di dalam Dewan ini dan juga merupakan satu perbuatan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, baik, cukup Yang Berhormat. Cukup, terima kasih. Saya telah berbincang dengan Speaker petang semalam bahawa kita dari sekarang tidak lagi menerima *point of order* semasa soal jawab pada waktu pagi kerana masa kita terbatas. Semua *point of order* yang dianggap *pertinent*, penting dibawa ke hadapan akan dibawa selepas sesi soal jawab.

Sebagai menjawab soalan Yang Berhormat, saya akan berbincang dengan Speaker, persoalan apa yang kita lihat dalam TV3 dan RTM1 semalam, ya Yang Berhormat. Terima kasih.

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Tuan Hasbi bin Habibollah [Limbang]** minta Menteri Kewangan menyatakan bilakah kerajaan akan membuat kajian semula kadar geran penyelenggaraan jalan raya negeri (*capitation grant*) memandangkan kadar perbelanjaan yang meningkat, menjadikan kadar lama yang diguna pakai tidak lagi relevan dan perlu dikaji semula selaras dengan kos terkini sedangkan kadar penyelenggaraan bagi jalan raya persekutuan telah pun dikaji semula.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Kong Cho Ha]: Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab, saya ingin memaklumkan bahawa Ahli Yang Berhormat Limbang merujuk geran penyelenggaraan jalan raya negeri sebagai *capitation grant*. Sebenarnya geran penyelenggaraan jalan negeri ialah *state road grant*, manakala *capitation grant* merujuk kepada pemberian mengikut bilangan orang.

Tuan Yang di-Pertua, pemberian penyelenggaraan jalan negeri dibuat mengikut peruntukan Perkara 109(1)(b), Perlembagaan Persekutuan bertujuan membantu kerajaan-kerajaan negeri menyelenggarakan jalan-jalan negeri. Formula pengiraan pemberian penyelenggaraan jalan raya negeri yang masih berkuat kuasa adalah berasaskan kepada tatacara baru yang diluluskan oleh Majlis Kewangan Negara pada tahun 1989. Pengiraan adalah berpandukan kepada jumlah kos pekerja iaitu gaji, upah, bahan-bahan binaan semasa dan kos loji peralatan yang digunakan bagi aktiviti-aktiviti penyelenggaraan jalan.

Kadar pemberian peruntukan geran berubah mengikut tahun semasa analisis dibuat. Asas pengiraan adalah berdasarkan kepada unit indeks harga pengguna, *customer price index* yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia pada tahun semasa bagi gaji pekerja. Harga bahan berpandukan siaran khas, lazimnya untuk kerja-kerja kejuruteraan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dan juga berkenaan dengan kuantiti pelaksanaan kerja.

Mulai tahun 2007, Kerajaan Persekutuan telah meluaskan skop pemberian penyelenggaraan jalan raya negeri dengan mengambil kira jalan pertanian yang didaftarkan oleh JPS dan jalan kampung yang didaftarkan oleh JKR.

Berhubung dengan soalan yang dikemukakan, Kerajaan Persekutuan belum bercadang untuk meminda atau mengkaji pemberian geran penyelenggaraan jalan raya negeri dalam tempoh terdekat ini kerana pengiraan kadar pemberian geran penyelenggaraan jalan raya negeri yang diguna pakai pada masa ini adalah dinamik berdasarkan kepada kos perbelanjaan semasa dan berubah mengikut analisis tahun semasa. Kajian dan pindaan ke atas pemberian geran ini juga baru dilakukan pada tahun 2006 dan mula dilaksanakan pada tahun 2007.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat Limbang.

■1010

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasannya. Berkenaan apa yang dibangkitkan oleh Tuan Yang di-Pertua sebentar tadi. Jika dibenarkan...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Nanti, selepas soalan dijawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, ada sesuatu yang tidak betul. Bagaimana peraturan mesyuarat boleh di *suspend* kan, diketepikan untuk *first one and a half hours*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ini, ini. Duduk, duduk Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau sedemikian, Ahli-ahli boleh membangkitkan sebarang kenyataan .

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Duduklah, tadi keputusan sudah dibuat, apa lagi.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: No, Tuan Yang di-Pertua. Ini tidak betul.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Limbang.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tunggu 11.30 pagi lah.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau macam itu, Ahli-ahli boleh bangkitkan...

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Yang Berhormat Batu Gajah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak, tidak. Saya sudah bagi keputusan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Bagaimana peraturan mesyuarat tidak digunakan untuk *first one and a half hours* dalam Dewan ini?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Batu Gajah, duduk.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, saya pohon. Pohon kaji semula keputusan itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk, duduk Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, saya pohon. Kalau macam itu, Ahli-ahli boleh buat sebarang kenyataan yang melanggar peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk dahulu Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ahli yang lain tidak boleh membangkitkan...

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua,

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Saya mohon Tuan Yang di-Pertua kaji semula....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk, duduk Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Mesyuarat dan Ahli yang lain tidak boleh membangkitkan. Ini tak betul. Tak pernah berlaku.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk. Duduk Yang Berhormat Batu Gajah. Dengar cakap orang Yang Berhormat Batu Gajah.

Yang Berhormat Batu Gajah, dengar sini cakap saya. Amalan-amalan negara lain Yang Berhormat, tidak ada *point of order* semasa soal jawab sama ada di England, ini saya dah *cutting* daripada yang New Zealand pun sama buat macam mana yang dibuat di England. Kita dah baca Yang Berhormat! Sebelum saya duduk sini, sebelum saya buat pengumuman, saya dah baca semua dah. Jadi kita mengetahui lebih daripada Yang Berhormat Batu Gajah sendiri. [Dewan riuh]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kita telah sempat gunakan semua yang... kalau macam itu, Lima puluh tahun. Kalau ada mana-mana yang menggunakan kenyataan yang...Dewan atau sangkaan [Dewan riuh], Kita tidak boleh bangun. Itu *just one and a half hours*. [Dewan riuh]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: duduk, duduk Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tak betul.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk Yang Berhormat Batu Gajah. Itu pendapat Yang Berhormat Batu Gajah. Kalau pendapat Yang Berhormat Batu Gajah ini betul, maknanya, yang orang yang dibuat di New Zealand, yang dibuat di House of Commons itu England juga salah. Kena mengikut. Ini pembaharuan Yang Berhormat Batu Gajah. Kita kena menerima hakikat pembaharuan. Yang Berhormat yang *shouting and yelling* pembaharuan ini. Saya buat pembaharuan sini saya, saya tak lihat ni. Kita hendak soalan ini sampai 15, 16, 17...kerana gangguan yang banyak sangat. Sila Yang Berhormat, ringkaskan soalan.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Ini masa soal jawab. [Dewan riuh]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Teruskan, teruskan.

Tuan Haji Hasbi Haji Habibollah [Limbang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya tambahan saya ialah, memandangkan penggunaan feri dan pembinaan jambatan-jambatan panjang lagi besar merentasi sungai-sungai di Sarawak adalah sebahagian daripada rangkaian jalan-jalan raya negeri di Sarawak, kita meminta Kerajaan Persekutuan memasukkan dalam *state road maintenance grant* ini, dengan izin, peruntukan khas untuk penyelenggaraan feri-feri dan juga jambatan-jambatan besar dan panjang tersebut kerana peruntukan penyelenggaraan dalam *grant* tersebut tidak ada perkara untuk penyelenggaraan feri dan jambatan tersebut. Terima kasih.

Dato' Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Limbang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya memperingatkan menteri-menteri yang menjawab. Minta tolong ringkas. Jangan jawab benda yang tak disoal. Sila.

Dato' Kong Cho Ha: Ya. Terima kasih Yang Berhormat Limbang. Tuan Yang di-Pertua, pada masa sekarang, skop penyelenggaraan jalan raya negeri adalah termasuk potong rumput dan juga berkenaan dengan jambatan adalah melibatkan penyelenggaraan jambatan iaitu membersihkan, cat dan juga mengeluarkan sampah-sarap di bawah jambatan sahaja. Akan tetapi skop kita ini tidak termasuk membaiki jambatan dan skop pada masa sekarang juga tidak melibatkan pengusahaan feri dan sebagainya. Jadi untuk makluman Yang Berhormat Limbang, Yang Berhormat boleh melalui kerajaan-kerajaan negeri meminta tambahan skop kepada *grant* penyelenggaraan jalan raya negeri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Kuala Selangor.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua,. Soalan tambahan Tuan Yang di-Pertua. Memandangkan ketidakseimbangan pembangunan negeri-negeri khususnya sedang kita saksikan dalam wajah RMK-9, apakah kementerian dan Yang Berhormat Menteri bersedia untuk memberikan kelonggaran dalam memberikan laluan dalam syarat-syarat untuk diberikan jalan-jalan pertanian dan jalan-jalan kampung ini khususnya di negeri-negeri yang kurang maju bagi membolehkan jalan seperti ini di negeri-negeri ini mendapat *state road maintenance grant* ini sebab ini akan secara langsung membantu negeri-negeri yang kurang maju bagi mengatasi ketidakseimbangan pembangunan wilayah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila jawab Yang Berhormat Lumut.

Dato' Kong Cho Ha: Terima kasih Yang Berhormat Kuala Selangor. Seerti apa yang saya jawab sebentar tadi, iaitu mulai dari tahun 2007, Kerajaan Persekutuan telah pun memperluaskan skop pemberian penyelenggaraan jalan raya negeri untuk mengambil kira jalan pertanian yang didaftarkan oleh JPS dan jalan kampung yang didaftarkan oleh JKR. Jadi kalau ada apa-apa permohonan baru boleh buat melalui kerajaan negeri kepada Kementerian Kewangan untuk pertimbangan.

Dr. Dzulkefly Ahmad [Kuala Selangor]: Sedikit sahaja Tuan Yang di-Pertua. Berapa kaki persegi 20 kaki?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudah, habis Yang Berhormat Kuala Selangor. Sudah Yang Berhormat kuala Selangor.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tak faham soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Berhubung secara peribadi ataupun surat rasmi Yang Berhormat Kuala Selangor. Yang Berhormat Puan Nurul Izzah binti Anwar.

2. **Puan Nurul Izzah Binti Anwar [Lembah Pantai]** minta Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi menyatakan:

- (a) apakah langkah-langkah yang diambil kerajaan dalam menangani masalah pertukaran iklim (*climate change*) dan penggunaan tenaga yang tidak efisien; dan
- (b) apakah kandungan polisi 5-fuel yang dikatakan sebagai langkah menghadapi masalah penggunaan tenaga di masa hadapan.

Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada Yang Berhormat Lembah Pantai atas soalan yang dikemukakan. Pembebasan gas rumah hijau atau *greenhouse gas* ataupun yang selalu dikenali sebagai GHG seperti karbon dioksida dan metana boleh menyebabkan peningkatan suhu bumi dan salah satu gejala yang menyebabkan perubahan iklim dunia. Oleh yang demikian, Kyoto Protocol telah diperkenalkan kepada United Nations Framework Convention on Climate Change atau UNFCCC pada tahun 1997 untuk mengurangkan pembebasan gas-gas ini. Salah satu mekanisme dalam Kyoto Protocol yang relevan kepada negara-negara membangun seperti Malaysia untuk mengurangkan pembebasan GHG ialah *clean development mechanism* atau CDM. CDM bertujuan membantu negara-negara maju atau Annex One Countries, dengan izin, mencapai sasaran pengurangan pembebasan GHG dan pada masa yang sama membantu negara membangun atau non-Annex One Countries, dengan izin mencapai pembangunan lestari di negara masing-masing.

Projek CDM akan menghasilkan *certified emission reduction* atau CER yang boleh diniagakan di pasaran antarabangsa. CDM membenarkan negara-negara maju khususnya anggota-anggota G8 dengan komitmen pengurangan GHG untuk memenuhi sebahagian daripada komitmen tersebut melalui pelaburan projek yang boleh mengurangkan pembebasan GHG di negara membangun. Dengan itu, negara-negara maju akan mencapai pengurangan pembebasan GSDG dengan memperoleh kredit untuk sumbangan mereka dalam mencapai pengurangan GHG global.

Malaysia sebagai sebuah negara membangun juga terlibat dalam pengurangan pembebasan GHG melalui projek-projek CDM secara langsung yang membantu dan menangani masalah perubahan iklim. Pemaju-pemaju projek tenaga boleh diperbaharui atau dengan izin, *renewable energy*, boleh memohon untuk CDM jika memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan oleh UNFCCC. Selain daripada itu, usaha-usaha untuk menggunakan tenaga dengan cekap perlu dipergiatkan dalam semua sektor khususnya sektor industri, bangunan komersial, bangunan kerajaan, domestik dan pengangkutan.

■1020

Kerajaan telah memperkenalkan pelbagai insentif cukai sejak tahun 2001 kepada syarikat-syarikat yang menyediakan perkhidmatan kecekapan tenaga serta perbelanjaan modal untuk peralatan kecekapan tenaga. Insentif termasuklah tarif perintis, elaun cukai pelaburan, pengecualian duti import dan cukai jualan. Langkah-langkah telah diambil untuk menggalakkan pihak industri mengamalkan kecekapan tenaga dengan mengeluarkan garis panduan kecekapan tenaga untuk sektor industri bagi peralatan seperti kipas, motor, pam dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, Dasar Lima Bahan Api atau Five Fuel Policy telah diperkenalkan oleh kerajaan pada tahun 2000 di bawah Rancangan Malaysia Kelapan. Tujuan dasar tersebut adalah untuk mempelbagaikan sumber bahan api untuk penjaan elektrik dengan tujuan mengurangkan kebergantungan kita kepada sumber tenaga sedia ada di bawah Dasar Empat Bahan Api untuk penjaan tenaga iaitu minyak, gas, hidro dan arang batu. Sumber-sumber tenaga boleh diperbaharui atau *renewable energy* (RE) seperti biogas, biomassa, solar dan mini hidro telah dijadikan sumber tambahan atau sumber kelima kepada sumber bahan api tersebut.

Penggunaan sumber RE dalam penjaan tenaga elektrik akan mengurangkan penggunaan sumber bahan api fosil dalam *fuel mix*. Lantaran itu bahan bekalan api fosil tersebut dapat dipanjangkan tempoh penggunaannya untuk pembangunan negara pada masa hadapan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Lembah Pantai.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Soalan susulan saya, langkah-langkah yang disebutkan tadi masih tidak dapat menolak realiti bahawa mengikut laporan United Nations Development Program sejak tahun 1957 Malaysia telah mengeluarkan emisi karbon yang telah bertambah 221% sehingga 2007. Tambahan lagi, tiga tahun yang lepas kita menyaksikan banjir-banjir yang begitu besar melanda Malaysia. Ia merupakan akibat terus dari penukaran iklim. Dianggarkan Malaysia mendapat kerugian sebanyak RM4 bilion termasuk juga kehilangan nyawa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Soalannya, Yang Berhormat.

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: Pada saya, disebut tadi bahawa penyumbang besar emisi karbon dan juga *greenhouse gases* akan meningkatkan suhu negara. Menjelang tahun 2050 negara akan semakin panas dengan suhu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Itu... [Dewan riuh]

Puan Nurul Izzah Anwar [Lembah Pantai]: ...Meningkat sebanyak 1.5 celsius. Soalan saya, kerajaan juga telah mengumumkan bahawa akan memperkenalkan Dasar Tenaga Nasional. Saya mahu bertanya, apakah secara terperinci - spesifik dasar tersebut dan adakah ia akan memastikan kadar emisi karbon Malaysia semakin berkurangan. Mengapakah sehingga ke hari ini, adakah kerajaan akan memastikan Projek Hidro Bakun akan dilancarkan dengan sepenuhnya supaya dapat memastikan sumber alternatif seperti hidro bukan sahaja digunakan pada 2.8% dalam penjanaan tenaga di Malaysia. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Jawab kepada apa yang ditanya sahaja, Yang Berhormat.

Dato' Joseph Salang Gandum: Terima kasih, Yang Berhormat Lembah Pantai atas soalan tambahan. Soalan Yang Berhormat banyak dan saya hanya menjurus kepada soalan yang terakhir iaitu berkenaan dengan Projek Hidro Bakun.

Projek Hidro Bakun memang dimajukan dan akan beroperasi pada tarikh sasaran ia beroperasi. Dengan penggunaan hidro kita akan boleh mengurangkan lagi kebergantungan kita kepada gas, *coal* ataupun arang batu serta sumber-sumber yang lain. Diharapkan kita sebagai sebuah negara akan sama-sama menyumbang kepada tindakan-tindakan untuk mengurangkan kepanasan ataupun kenaikan suhu panas di dunia ini. Kita sebagai sebuah negara yang kecil tidak begitu berkesan sekiranya kita sahaja yang berbuat demikian. Oleh yang demikian kita menyertai Kyoto Protocol dan adalah diharapkan semua negara lain termasuk negara-negara maju bersama-sama akan menyumbang kepada tindakan tersebut. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Pasir Salak.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Pakai tai merah ini untung. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Soalannya, Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Soalan saya, saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, apakah langkah-langkah kerajaan yang sedang ataupun akan diambil untuk menggunakan kereta-kereta yang menggunakan bateri. Ini satu trend, jangan kita ketinggalan zaman.

Dato' Joseph Salang Gandum: Terima kasih, Yang Berhormat Pasir Salak. Sebenarnya soalan Yang Berhormat Pasir Salak tidak termasuk dalam soalan pokok dan ini...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Bagaimana tidak masuk, ini mengenai *climate change*.

Dato' Joseph Salang Gandum: Kita akan berunding dengan MOSTI dan kementerian-kementerian lain untuk menjawab soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat. Oleh kerana...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Macam mana Timbalan Menteri tidak boleh jawab soalan?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tidak ada soalan, apa yang hendak dijawab!

Dato' Joseph Salang Gandum: Ini terpulang kepada tafsiran Yang Berhormat sendiri kerana kementerian kita bukan bertanggungjawab untuk penggunaan kenderaan. Sekiranya Yang Berhormat sendiri...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak mengapa, Yang Berhormat. Duduk, Yang Berhormat. Saya boleh jawab, Yang Berhormat.

Dato' Joseph Salang Gandum: ..Menanyakan soalan yang tidak kena mengena. Oleh kerana soalan itu tidak kena mengena dengan kementerian, maka payahlah hendak menjawab. Terima kasih.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Yang Berhormat Pasir Salak tidak tahu tanya soalan.

3. Datuk Wira Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin] minta Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan menyatakan apakah langkah dan inisiatif segera Kementerian untuk memantapkan perpaduan kaum yang berkekalan demi kelangsungan *survival*, keamanan dan kemakmuran negara.

Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan [Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon untuk menjawab soalan ini bersekali dengan pertanyaan Ahli Yang Berhormat Kota Melaka yang dijadualkan pada 2 Julai dan Yang Berhormat Maran pada 10 Julai kerana ia menyentuh mengenai cabaran-cabaran dan tindakan kerajaan untuk menangani isu perpaduan. Persoalannya adalah sama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, Yang Berhormat.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Terima kasih. Kerajaan sentiasa meletakkan agenda perpaduan dan integrasi nasional di kalangan masyarakat yang berbilang kaum, budaya dan kepercayaan sebagai matlamat utama negara. Antara langkah serta inisiatif yang dilakukan oleh Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan untuk memantapkan perpaduan kaum yang berbekalkan demi kelangsungan *survival*, keamanan, kemakmuran dan keberterusan pembangunan negara adalah melaksanakan Pelan Tindakan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Lima Tahun dari 2006 kepada 2010 yang diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 17 Mei 2006. Pelan ini merupakan sebagai langkah jangka panjang ke arah memperkukuhkan perpaduan dan integrasi nasional. Di antara program yang dilaksanakan seperti mana yang digariskan di dalam Pelan Tindakan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Lima Tahun adalah seperti berikut:

- (i) Program Rukun Tetangga yang berjumlah 3,750 di seluruh negara dilaksanakan di setiap negeri secara berterusan di mana pelaksanaannya dipantau oleh para pegawai Jabatan Perpaduan dan Integrasi Nasional;
- (ii) memastikan agar program-program jabatan seperti Kembar Padu digerakkan pada setiap kalendar bulanan. Sebagai contoh sebanyak 33 Kem Kembar Padu telah berjaya dianjurkan sepanjang tahun 2007 dan melibatkan seramai 1,320 orang peserta yang terdiri dari pelbagai kaum.

■ 1030

- (iii) meningkatkan kekerapan program lawatan integrasi di antara Semenanjung dengan Sabah dan Sarawak. Sebagai

contoh terdapat 12 kali bilangan lawatan integrasi dilaksanakan pada tahun 2007;

- (iv) menggalakkan percambahan fikiran dan memantapkan semangat patriotisme di kalangan generasi muda dengan pelaksanaan debat perpaduan di kalangan mahasiswa IPTA dan penubuhan Kelab Rukun Negara di peringkat sekolah. Setakat ini terdapat 250 Kelab Rukun Negara di peringkat sekolah dan 20 Kelab Rukun Negara di IPTA telah ditubuhkan di seluruh negara. Demi memantapkan perpaduan kaum yang berkekalan, pihak kementerian melalui Panel Penasihat Perpaduan Negara ataupun (PANEL) juga turut membincangkan isu-isu berhubung perpaduan, menggalak perhubungan kaum secara positif dan mencegah perasaan perkauman yang boleh menimbulkan konflik dan konfrontasi antara kaum serta mencari jalan untuk mempertingkatkan perpaduan negara. Mekanisme ini turut ditubuhkan di peringkat negeri di seluruh negara bagi memastikan tindakan yang seragam dapat diselaraskan sama ada di peringkat kebangsaan dan juga negeri bagi memastikan program-program perpaduan dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan; dan
- (v) kementerian melalui Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional turut melaksanakan pelbagai program dan mengadakan inisiatif seperti kursus orientasi pegawai-pegawai persekutuan yang bertukar, bertugas di Sabah dan Sarawak, Semenanjung Malaysia serta melaksanakan program perpaduan di peringkat nasional seperti penganjuran Majlis Rumah Terbuka Malaysia, Hari Raya Aidilfitri, Tahun Baru Cina, Deepavali, Gawai, Dayak, Tadau Keamatan dan Krismas.

Kerajaan yakin dan percaya bahawa melalui program-program bersepadu yang dianjurkan setiap tahun ini yang mampu mengukuhkan, menggerakkan serta mewujudkan suasana masyarakat berbilang bangsa yang hidup bersatu padu dan harmoni.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Shah Alam.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Sebelum saya pergi kepada soalan tambahan saya, saya hendak beritahu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Soalan Yang Berhormat, tidak apa soalan Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Hendak beritahu Pasir Salak...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak payah Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: ...kalau Pakatan Rakyat memerintah, semua soalan kita jawab.

Tuan-tuan, berhubung dengan jawapan yang diberi oleh Yang Berhormat Menteri Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri sejauh mana Yang Berhormat Menteri bersetuju bahawa selain daripada program-program seperti yang disebutkan untuk menjamin perpaduan, keamanan dan kemakmuran negara, dasar-dasar kerajaan yang bebas daripada berbau unsur-unsur perkauman, dasar-dasar kerajaan yang jelas menzahirkan keadilan bagi semua kaum dan bagi setiap negeri di mana pembangunan yang sama rata yang seimbang adalah amat penting untuk menjamin perpaduan. Dalam erti kata yang lain, kalau kita ada banyak program-program pun juga...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak payah erti kata yang lain Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: ...tetapi sekiranya jelas kelihatan bahawa ada...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, erti kata yang lain tidak payah Yang Berhormat, Menteri faham.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Terima kasih Yang Berhormat daripada Shah Alam. Saya ingat kita sedia maklum di negara kita contohnya beberapa dasar yang telah digubal oleh kerajaan, bukan hanya ianya diilhamkan oleh pimpinan yang ada, sama ada terdahulu daripada ini mahupun yang sekarang. Ia keputusan daripada permuafakatan sebahagiannya termaktub di dalam Perlembagaan. Penempatan, meletakkan kedudukan orang Melayu, bumiputera, meletakkan bahasa dan agama sebagai rasmi dan itu semuanya kita faham. Kita semuanya maklum cuma mungkin dari segi pelaksanaan dasarnya semuanya baik.

Tidak ada mengetepikan kaum-kaum, menempatkan sama ada dari sudut pembangunan yang ada. Dalam kalau kita melihat daripada Rancangan Malaysia Kesembilan, ke-7, ke-8 sebelum ini pun kita dapat melihat Rancangan Malaysia Kelima, bagaimana pembangunan pesat yang hendak dibangunkan di peringkat luar bandar itu kemungkinan dari segi pelaksanaan ada sedikit terganggu di situ tetapi pada dasarnya kita dapat melihat sebenarnya dasar kerajaan selama ini cukup adil dari segi melihat semua kaum. Dalam konteks yang saya sebutkan menjawab soalan tadi, menghormati budaya masyarakat yang berbilang kaum di negara kita.

Menganjurkan program-programnya, cukup jelas dinyatakan dalam pelaksanaan dasar kita. Itu kita realisasikan dengan pelaksanaannya tidak ada mengetepikan tetapi hakikatnya ada juga golongan yang mempersoalkan bahawa kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan, agama rasmi negara ini negara Islam ataupun sama ada dia faham ataupun sengaja tidak mahu faham, itu persoalannya.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Tuan Yang di-Pertua, dia tidak menjawab soalan saya tadi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: ...yang mana dalam lima negeri Pakatan Rakyat...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Shah Alam duduk Yang Berhormat.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Dia tidak sebut, dia tidak jawab itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk Yang Berhormat Shah Alam.

Tuan Haji Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]: Dasar-dasar yang itu ingin menganaktirikan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk Yang Berhormat Shah Alam. Itulah jawapan yang telah diberi oleh Menteri Yang Berhormat. Duduk Yang Berhormat Shah Alam, duduk.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jasin.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Jawapan Menteri bukan bernas.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dalam sebuah negara yang berbilang kaum, agama dan juga kebudayaan, sebenarnya perpaduan adalah pra syarat untuk kita mendapatkan kejayaan. Soalan saya, apakah sebenarnya *indicator* ataupun penanda aras yang digunakan oleh kerajaan bagi mengukur tentang tahap perpaduan di antara kaum dan sejauh manakah kita telah mencapainya. Seterusnya...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Satu sahaja soalan cukup Yang Berhormat, yang lebih itu boleh bincang selepas itu.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: 24(3)(ii) Yang Berhormat. Terima kasih, sila Yang Berhormat Menteri.

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Terima kasih Yang Berhormat daripada Jasin. Kita mempunyai beberapa penanda aras untuk menilai sama ada perpaduan di peringkat negara kita sudah mencapai ke satu tahap yang kita boleh banggakan sama ada menerusi contohnya dari segi kes-kes kejadian yang berlaku di peringkat negara kita. Ini kita ada kerjasama dengan pihak polis, dengan agensi-agensi yang lain melaporkan setiap hari tentang keadaan yang berlaku di peringkat akar umbi sama ada kes-kes itu mendedahkan ianya ditimbulkan oleh ketidaksefahaman. Unsur-unsur contohnya pergaduhan antara kaum oleh sebab budaya, oleh sebab agama, itu ada.

Keduanya kita juga melihat dari segi di peringkat akar umbi, interaksi di kalangan generasi anak-anak muda kita dan juga penganjuran program-program yang kita lakukan pada setiap bulan, setiap tahun sama ada penglibatan masyarakat-masyarakat pelbagai kaum juga turut disertai. Kalau kita lihat daripada apa yang kita capai selama ini, sudah ada pencapaian yang kita boleh banggakan bukan hanya ini kelihatan di dalam peringkat negara kita bahkan juga gambaran yang diberikan. Presiden Bosnia semalam bila kita bertemu juga membincangkan dan menyatakan pengakuan mereka bahawa negara Malaysia mencapai satu tahap perpaduan yang begitu baik.

Jikalau berbanding dengan Bosnia yang bertelingkah, bergaduh antara satu dengan yang lain puak agamanya sehingga hendak menyatupadukan kadang-kadang pelbagai kaum tiga presiden dia pun tetapi tahap tidak boleh menerima lagi sampai tiga presiden. Akan tetapi mereka mengakui bahawa pencapaian negara ini dalam konteks perpaduan sudah di satu tahap yang boleh dibanggakan walaupun tahap itu perlu ditingkatkan kerana ada unsur-unsur daripada luar daripada dalam yang boleh mengganggu-gugat pemikiran anak-anak kita. Ini yang penting. Kita harus tinggalkan suasana kepada anak kita, generasi yang datang bukan hanya kita, bahawa negara ini satu tempat yang mereka boleh tinggal, huni, dapat mencari nafkah hidup, dapat mencari pekerjaan. Ini langkah-langkah penyatuan masyarakat yang perlu dilakukan oleh semua pihak bukan hanya Barisan Nasional, pembangkang pun utamanya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudah habis Yang Berhormat?

Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal: Ya.

4. Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] minta Menteri Pengangkutan menyatakan bilangan penumpang yang menggunakan perkhidmatan LCCT dan kedudukan 'perang menarik langganan' antara syarikat MAS dan AirAsia serta masalah-masalah berbangkit yang dihadapi oleh para penumpang.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datuk Seri Panglima Lajim Ukin]: Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat daripada Bukit Bintang, jumlah penumpang yang dikendalikan oleh LCCT, Kuala Lumpur International Airport atau KLIA, pada tahun 2007 adalah seramai 7.6 juta penumpang. Jumlah penumpang yang dikendalikan oleh KLIA pada keseluruhannya ialah 26.5 juta penumpang pada tahun yang berkenaan.

Untuk menjawab pertanyaan Yang Berhormat tentang 'perang menarik langganan' ataupun di antara syarikat MAS dengan AirAsia. Adalah dimaklumkan bahawa ia merupakan satu persaingan yang sihat kerana persaingan ini mendatangkan faedah kepada penumpang-penumpang.

■1040

Penumpang-penumpang pada masa kini mempunyai lebih banyak pilihan dan peluang untuk memilih pelan perjalanan yang mampu mereka nikmati. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Bukit Bintang.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Ya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan. Saya ingin tanya Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Kemudahan Lapangan Terbang LCCT jika dibandingkan dengan KLIA di Sepang memang berbeza besar dan saya ingin tahu apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Kementerian Yang Berhormat untuk mempertingkatkan kemudahan LCCT dari segi infrastruktur atau perkhidmatan yang bertaraf dunia yang kita banggakan. Adakah Yang Berhormat sedar.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Satu soalan Yang Berhormat.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Sikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Satu soalan sahaja.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Tambah satu soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: 24. Ada peraturan Yang Berhormat.

Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]: Okey, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat, terima kasih. Timbalan menteri, sila jawab.

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Untuk menjawab soalan tambahan Yang Berhormat dari Bukit Bintang. Sebenarnya LCCT telah pun dinaiktarafkan untuk memberikan keselesaan kepada penumpang-penumpang yang menggunakan terminal ini iaitu telah membelanjakan peruntukan sebanyak RM124 juta dan kerja-kerja penaik taraf telah pun bermula pada 4 April 2007 dan sekarang ini sedang dilaksanakan dan pelaksanaannya akan siap penghujung tahun ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Muar.

Tuan Razali bin Haji Ibrahim [Muar]: Terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri menyebut bahawa LCCT telah dinaikkan taraf. Saya hendak tahu kedudukan sebenar, ada ura-ura mengatakan untuk dikembalikan operasi LCCT ke Subang, Lapangan Terbang Antarabangsa Subang dan perkara ini saya rasa perlu diberi penjelasan. Terima kasih.

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Untuk makluman Dewan yang mulia ini bahawa kerajaan ataupun Kementerian saya tidak bercadang untuk meminta AirAsia untuk kembali ke Subang.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Pasal apa?

Datuk Seri Panglima Lajim Ukin: Ini adalah keputusan yang telah dibuat sebab kita telah pun menaikkan taraf LCCT yang ada di KLIA itu untuk menampung keperluan AirAsia. Terima kasih.

5. Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit] minta Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi menyatakan statistik luasnya tanah NCR dan tanah kerajaan negeri yang sudah dan akan dibangunkan dengan ladang kelapa sawit di Sarawak yang mendapat bantuan daripada kerajaan dari segi subsidi benih, bantuan kewangan, pinjaman, dan lain-lain.

Menteri Perusahaan Perladangan dan Komoditi [Datuk Peter Chin Fah Kui]: Tuan Yang di-Pertua, sehingga kini kawasan tanah seluas 206 hektar dengan izinnya, *native customary rights* ataupun NCR di Sarawak yang melibatkan 77 orang pekebun kecil telah dibangunkan dengan tanaman sawit di bawah skim bantuan anak benih sawit berkualiti untuk pekebun kecil.

Di bawah skim ini, kerajaan menyediakan bantuan anak benih berkualiti kepada pekebun kecil yang layak dan diluluskan. Di samping itu, kawasan seluas 800 hektar tanah NCR akan dibangunkan di bawah skim ini untuk tanaman sawit mulai bulan Julai tahun ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini tiada tanah kerajaan negeri yang dibangunkan dengan menggunakan bantuan di bawah skim ini kerana skim ini hanya untuk pekebun-pekebun kecil sahaja.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua, bagi saya peluang untuk soalan tambahan. *[Ketawa]* Berdepan dengan Yang Berhormat Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk dahulu Yang Berhormat. Saya hendak beri dengan Kanowit Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ini soal rakyat negara ini yang sedang marah kepada kerajaan kerana cukai RM50 satu tan kelapa sawit.

Seorang Ahli: Semalam sudah cakap.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Nanti, nanti.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Semalam sudah jawab tetapi Menteri tidak ada. Kalau saya dapat soal ini, saya berharap supaya ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Cukai ini dihapuskan serta-merta.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Jadi, Yang Berhormat Menteri ada di sini. Rayuan ini haraplah dapat dipertimbangkan oleh Yang Berhormat Menteri untuk kebaikan rakyat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat. Yang Berhormat Kanowit.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Terima kasih, saya memohon penjelasan daripada kementerian.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Bukan itu jadi soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Belum Yang Berhormat. Saya sudah panggil Yang Berhormat Kanowit Yang Berhormat.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Okey, berkenaan dengan masalah rakyat di kawasan saya di kawasan Kanowit. Di mana pemilik tanah NCR Kanowit yang telah berkongsi dengan Company Boustead 10 tahun dahulu untuk membangunkan tanah mereka, NCR mereka. Sekarang ini lebih kurang 14,000 hektar sudah ditanam dengan kelapa sawit.

Namun, baru-baru ini pemilik tanah NCR di kawasan satu daripada estet itu di kawasan Machang telah memberhentikan semua kerja di ladang-ladang tersebut oleh sebab mereka tidak bersetuju dengan pemberian dividen ataupun bonus oleh syarikat Boustead yang cuma dalam lingkungan kurang daripada RM30 satu hektar...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan Yang Berhormat.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: ...Walaupun ladang tersebut telah pun memberi hasil dalam 10 tahun yang lalu. Ini juga menjadi satu isu yang hangat di lima buah lagi estet di sana.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Bagi soalan Yang Berhormat.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Jadi, soalan saya adalah apakah langkah-langkah kerajaan yang sedang diambil oleh kerajaan dan Syarikat Boustead dalam menyelesaikan masalah ini. Terima kasih.

Datuk Peter Chin Fah Kui: Terima kasih Yang Berhormat. Saya rasa soalan itu tidak tuju kepada tajuk yang kita bincangkan.

Tuan Aaron Ago Dagang [Kanowit]: Ini NCR Datuk.

Datuk Peter Chin Fah Kui: Iaitu skim bantuan anak benih bagi pekebun-pekebun kecil kerana yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi ialah satu Syarikat

Boustead yang menjalankan skim ladang besar, bukan pekebun kecil sebab itulah kita tidak ada terlibat dalam skim ini atau projek ini yang diluluskan oleh pihak kerajaan negeri dan saya rasa eloklah soalan ini ditujukan kepada pihak Kerajaan Negeri Sarawak untuk dijawablah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat boleh menjawab soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Sri Gading. Saya beri laluan Yang Berhormat boleh jawab.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Rayuan rakyat supaya dihapuskan.

Datuk Peter Chin Fah Kui: Ya, saya faham.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Sri Gading duduk.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Datuk Peter Chin Fah Kui: Yang Berhormat Sri Gading, tajuk ini saya akan jawab sepenuhnya dalam jawapan perdebatan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia ...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Untuk makluman Yang Berhormat Menteri, bukan soal jawapan yang kita hendak. Soal tindakan hapuskan serta-merta daripada hari ini. *[Tepuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat

Datuk Peter Chin Fah Kui: Itu pun satu tindakan yang kenalah diambil oleh pihak Kementerian Kewangan sebab CPO *taxes* ini Yang Berhormat bukan diletakkan di bawah kementerian saya. Sebarang cukai yang dikenakan adalah urusan pihak Kementerian Kewangan dan tidak melibatkan kementerian saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, terima kasih. Yang Berhormat Sri Gading bangkitlah masa...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ia bukan soal, kalau...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Bangkitkan masa Kementerian Kewangan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Kita pun faham ini Kementerian Kewangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Oleh sebab Yang Berhormat Menteri ini menjaga kebaikan, kebajikan pekebun-pekebun kecil termasuk penanam, penjual kelapa sawit.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Mintalah Yang Berhormat Menteri berunding dengan Yang Berhormat Menteri Kewangan, hapuskan serta-merta.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Semua kita setuju Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Ini kita punya permohonan, permintaan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baiklah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Kita ialah kerajaan rakyat, kita kena peka dengan masalah rakyat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat Sri Gading tolong.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Tuan Yang di-Pertua cakap baik, baik sahaja. Yang Berhormat Menteri tidak sebut baik pun. *[Ketawa]*

Datuk Peter Chin Fah Kui: Saya pun sebut baik. Saya boleh runding dengan pihak Kementerian Kewangan untuk menimbang masalah ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Cukup Yang Berhormat Menteri. Lepas ini rundinglah tetapi kena lapor baliklah sebab tunggu Yang Berhormat Sri Gading bangkit semula nanti.

6. Dato' Rashid Din [Merbok] minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan berapa buah motosikal (serta nilainya, peratus penjualan keseluruhan) keluaran dan jenama tempatan telah dieksport ke Indonesia, Thailand dan Vietnam, tiga negara yang terdekat dan juga merupakan pasaran terbesar motosikal di dunia (selain daripada China dan India)

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I [Datuk Liew Vui Keong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat daripada Merbok juga telah pun menyentuh perkara yang berkaitan. Jawapannya Tuan Yang di-Pertua akan dijawab pada 10 Julai tahun ini. Oleh demikian, saya memohon agar saya diberi izin untuk menjawab soalan ini pada hari ini juga.

■1050

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik.

Datuk Liew Vui Keong: Bagi tempoh 1998 hingga tahun ini, iaitu dalam masa 10 tahun ini, Modenas telah mengeksport sebanyak 3,651 unit motosikal ke negara Indonesia dan Vietnam dengan nilai eksport sebanyak RM14.2 juta. Dari jumlah tersebut, 2,651 unit adalah eksport ke pasaran Indonesia dan nilai sebanyak RM10 juta, manakala sebanyak 1,000 unit dengan nilai RM3.5 juta dieksport ke negara Vietnam. Eksport kedua-dua negara ini adalah 0.4% dari jumlah keseluruhan jualan motosikal Modenas di dalam dan luar negara bagi tempoh tersebut yang berjumlah 965,978 unit.

Tiada eksport dicatatkan bagi pasaran negara Thailand untuk tempoh yang sama. Bagi tempoh yang sama juga, Modenas telah mengeksport sebanyak 69,483 unit ke negara-negara lain di dunia seperti Greece, Iran, Turki, Cambodia dan Singapura. Eksport ke negara-negara ini mewakili 6.8% dari jumlah keseluruhan jualan motosikal Modenas bagi tempoh tersebut.

Pada masa ini, sebanyak 10 buah syarikat terlibat dalam industri pembuatan dan pemasangan motosikal di negara ini. Dari jumlah tersebut, hanya Modenas diberikan status sebagai pembuat, manakala selebihnya adalah berstatus pemasang. Walaupun terpaksa bersaing dengan jenama lain yang lebih rendah dari segi harga, Modenas masih mampu mengekalkan kedudukan sebagai pengeluar eksport ketiga dari segi jualan di Malaysia di belakang jenama Honda dan Yamaha. Jenama Honda dan Yamaha telah lama beroperasi di negara ini, dan telah mendapat kepercayaan pembeli dan sentiasa mengeluarkan model-model baru untuk mengekalkan penguasaan pasaran mereka.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingat itu tidak disoal dalam soalan ini.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Itu sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Merbok.

Dato' Rashid Din [Merbok]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri kerana menjawab soalan saya dan daripada statistik yang diberikan tadi, saya rasa eksport kepada negara ASEAN kurang berjaya, iaitu yang dicakapkan tadi ialah lebih kurang 3,000 unit sahaja dalam masa 10 tahun.

Soalan saya, sebagaimana yang diketahui, ketiga-tiga negara ASEAN tersebut adalah di bawah tarif CEPT, di mana barangan-barangan boleh dibawa masuk dan keluar dengan tarif-tarif yang minima ataupun cukai importnya kosong peratus. Jika

demikian, mengapakah motosikal jenama tempatan ini tidak boleh dieksportkan ke negara-negara ASEAN ini? Selain daripada persaingan harga, adakah faktor-faktor lain yang menjadi halangan untuk kita mengeksport motosikal jenama Malaysia ini kepada negara-negara ASEAN? Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila Yang Berhormat.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Yang Berhormat daripada Merbok. Seperti Yang Berhormat sedia maklum, sejak Modenas ditubuhkan pada 1995 iaitu 90-an, Modenas telah pun menghadapi banyak cabaran terutamanya saingan yang hebat daripada jenama yang lebih popular, yang saya sebut tadi seperti Honda dan juga Yamaha dan juga tidak dapat memasuki kepada pasaran yang lain kerana Modenas telah pun menandatangani perjanjian dengan pihak berkenaan seperti Kawasaki, di mana pihak Modenas patut mematuhi syarat-syarat perjanjian yang telahpun ditandatangani seperti *territorial rights*. Jadi, pihak Modenas tidak boleh melanggar peraturan ataupun perjanjian hak penjualan, di mana ini telahpun mengehadkan jualan dan pasaran Modenas ke negara-negara yang tertentu. Terima kasih Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Sekijang.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya ialah, apakah Modenas ada mempunyai rancangan untuk membuka kilang usaha sama dengan negara-negara luar supaya ianya dapat berdaya saing lagi, kerana kita dapati daripada data-data tadi, Modenas di luar negara tidak mendapat pasaran dan persaingan yang hebat dan begitu juga dalam negara kita. Jadi saya ingin tahu di luar ini, sama ada Modenas ada mempunyai rancangan untuk usaha sama dengan negara-negara lain. Terima kasih.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Yang Berhormat. Untuk meningkatkan jualan dan juga penguasaan pasaran di luar negara, Modenas memang ada melancarkan strategi-strategi pemasaran yang baru dan juga ada...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, soalnya sama ada nak buat kilang di negeri lain atau tak nak.

Datuk Liew Vui Keong: ...Buat setakat ini...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kalau tidak, tidak. Kalau ya, ya Yang Berhormat.

Datuk Liew Vui Keong: ..Buat setakat ini, memandangkan saingan yang hebat Tuan Yang di-Pertua, jadi Modenas masih lagi mempertimbangkan strategi-strategi yang boleh ditimbangkan untuk mahu pergi ke luar negara. Terima kasih.

[Soalan No.7- Y.B. Datuk Dr. Marcus Makin Mojigoh (Putatan) tidak hadir]

8. Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai] minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) adakah semua tapak pembuangan sisa di negara ini mematuhi ciri hidrogeologi; dan
- (b) adakah perancangan dan kaedah sesuai yang diperkenalkan untuk melupuskan sisa buangan dan langkah yang diambil untuk mendidik rakyat mengenai program kitar semula.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan II [Dato' Hamzah bin Zainudin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tidak semua tapak pelupusan sisa pepejal di negara ini yang mematuhi ciri hidrogeologi kecuali tapak pelupusan *sanitary*.

Mengenai kaedah sesuai yang diperkenalkan untuk melupuskan sisa pepejal, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sentiasa memastikan supaya hanya kaedah yang menggunakan teknologi terkini, mesra alam, terbukti dan kos efektif yang digunakan untuk melupuskan sisa pepejal.

Hasrat ini dicapai dengan menilai setiap kaedah yang disyorkan sama ada untuk tapak pelupusan sisa pepejal ataupun *incinerator* melalui satu Jawatankuasa Penilaian Teknologi dan Sisa Pepejal. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi mendidik rakyat mengenai program kitar semula, kementerian ini telah melancarkan banyak program dan aktiviti yang melibatkan pelajar-pelajar, masyarakat setempat dan juga pihak swasta.

Antara aktiviti yang dijalankan adalah Projek Perintis Bank Kitar Semula di sekolah, Kempen Guna dan Kitar Semula Plastik yang diadakan dengan persatuan pengeluar plastik, menjalankan Kempen Kitar Semula dengan beberapa pasar raya dan mengeluarkan bahan risalah untuk diedarkan kepada sekolah, masyarakat dan pihak swasta. Kementerian juga akan memperkenalkan satu peraturan mengenai pengasingan barangan kitar semula dipunca, di bawah Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007 di masa hadapan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Padang Serai.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dalam satu wawancara pihak akhbar Kosmo bersama Pengurus Besar Indah Water bagi Perancangan dan Kejuruteraan iaitu Ir. Mohamed Haniffa Abdul Hamid berkaitan dengan sisa kumbahan sifar. Ir. Mohamed Haniffa telah menjelaskan bagaimana sektor perindustrian sangat terbuka untuk menggantikan penggunaan air paip kepada penggunaan air kumbahan yang telah diproses dalam operasi pengeluaran mereka.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Soalan Yang Berhormat.

■1100

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Soalan saya, apakah langkah-langkah yang diambil oleh pihak kerajaan bagi menggalakkan sektor perindustrian menggantikan penggunaan air paip yang kini sangat bernilai kepada penggunaan air kumbahan yang telah diproses dalam operasi pengeluaran.

Dato' Hamzah bin Zainudin: Terima kasih Yang Berhormat. Saya agak kecewalah kerana Yang Berhormat ini dah sediakan satu soalan yang begitu baik sekali tapi salah kementerian. *[Ketawa]*. Air kumbahan bukannya daripada Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan Tuan Yang di-Pertua tetapi kementerian yang lain. *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, baik. Yang Berhormat Tenggara. *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tidak sia-sia saya pakai warna biru hari ini. *[Dewan riuh]* Soalan saya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Biru, merah pun okeylah Yang Berhormat. *[Dewan riuh]*

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Ini adalah warna yang telah diberitahu untuk dipakai oleh Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih banyak. *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Soalan saya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Bagaimana agaknya KPKT mengkategorikan tapak-tapak pelupusan sisa pepejal ini dan saya nak tahu adakah semua tapak-tapak pelupusan ini menepati syarat DOE, satu. Keduanya, bilakah Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal akan berfungsi dengan sepenuhnya? Terima kasih.

Dato' Hamzah bin Zainudin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan yang pertama tentang kategori untuk kita ambil kira sebagai satu tapak pelupusan *sanitary*. Semua tapak pelupusan *sanitary* akan diambil mengikut kajian yang telah pun dibuat. Kebanyakan yang ada dalam negara kita adalah pusat pembuangan sampah. Bukannya satu kawasan *sanitary landfill* yang menggunakan teknologi terkini, mesra alam, terbukti dan juga kos efektif. Maka sebab itu kita nak pun banyakkkan kawasan-

kawasan *dump site* ini atau dengan izin, *dumping site* ini Tuan Yang di-Pertua untuk kita lupuskan secara baik dan akan kita gantikan dengan *sanitary landfill* yang baru yang menggunakan kaedah yang baik.

Tentang soalan nombor dua, perbadanan. Perbadanan telahpun bermula pada 1 Jun dan segala akta yang telah pun diluluskan pada tahun 2007, hanya menunggu kelulusan daripada AG untuk mendapatkan kelulusan untuk meneruskan pelesenan-pelesenan atau meluluskan peraturan pengurusan yang akan bermula dengan secepat mungkin seperti larangan membuang sisa pepejal, kesalahan yang dikompaun, kemudahan pengurusan sisa pepejal yang ditetapkan, skim untuk sisa pepejal isi rumah dan sisa pepejal yang serupa, melesenkan pengutip sisa pepejal dari isi rumah dan sisa pepejal yang serupa dan juga pelesenan kemudahan pengurusan sisa pepejal yang ditetapkan. Sehingga kelulusan itu...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, baik.

Dato' Hamzah bin Zainudin: .. barulah perbadanan ini dapat diteruskan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan satu lagi. Tadi tidak kira.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, sudah Yang Berhormat. Yang Berhormat Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: [Menyampuk]

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Singkat saja.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Terima kasih. Yang pertama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, duduk Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Soalan.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tunggu, tunggu. Lenggong, tunggu dulu. Duduk Lenggong. Duduk. Berapa jumlah soalan yang saya tanya tadi.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Satu saja.

Seorang Ahli: Dua.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Dua. [Dewan riuh]

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tadi *first question* ada jawapankah? Soalan pertama. Ini soalan kedua. Tadi itu tidak dikira.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Satu setengah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya faham Yang Berhormat. Kalau kementerian kata ini salah tuju, jadi itu satu soalan. Tapi walau...

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: [Menyampuk]

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Maksudnya tidak dijawab. Mintalah satu. Satu soalan yang singkat saja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, duduk dulu.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: [Menyampuk]

Seorang Ahli: Siapa yang penting?

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Timbalan Menteri itu tidak fahamlah. Timbalan Menteri balik sekolahlah. *Go back to school, go back to school.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak apa, tidak apa Yang Berhormat.

Tuan N. Gobalakrishnan [Padang Serai]: Ini Timbalan Menteri tidak tahu air kumbahan itu apa.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Tuan Yang di-Pertua, saya hanya tanya tempat pelupusan tanah di Setiawan.

Seorang Ahli: Lagi cakap besar.

Seorang Ahli: Letak jawatanlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sudah, sudah Yang Berhormat. Tidak ada soalan lagi Yang Berhormat. Sudah, duduk Yang Berhormat. Duduk Yang Berhormat. Tidak, tidak payah Yang Berhormat. Jangan Yang Berhormat. Tidak payah Yang Berhormat. Tanya saya di luar. Yang Berhormat. Yang Berhormat Lenggong.

9. Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong] minat Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani menyatakan:-

- (i) strategi bagi meningkatkan kualiti dan kuantiti pengeluaran ikan air tawar di negara ini dan strategi meningkatkan penghasilan industri hiliran daripada pengeluaran ikan air tawar; dan
- (ii) memandangkan Tasek Raban, Lenggong berpotensi sebagai lokasi ternakan ikan sangkar secara besar-besaran, bolehkah pihak kementerian melaksanakan rancangan tersebut.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Dato' Mustapa Mohamed]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Lenggong ada dua soalan. Yang pertama umum. Yang kedua spesifik berkaitan Tasek Raban.

Bagi menjawab soalan (a), saya ingin memaklumkan bahawa penternakan ikan air tawar adalah satu bidang yang digalakkan oleh kerajaan dan hasil dasar tersebut, maka terdapat peningkatan yang ketara dalam pengeluaran ikan air tawar daripada kira-kira 30,000 metrik tan dalam tahun 2000 kepada 69,000 metrik tan tahun lalu. 70% daripada ikan ini adalah ikan tilapia dan pada hari ini 25% daripada jumlah pengeluaran ikan negara adalah daripada akuakultur.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai apakah langkah-langkah untuk meningkatkan kualiti, pihak Jabatan Perikanan telah mengeluarkan garis panduan - Amalan Akuakultur Baik. Jabatan juga telah melarang penggunaan beberapa jenis antibiotik yang boleh merosakkan ikan dan juga mendatangkan bahaya kepada manusia. Jabatan juga telah mengeluarkan Skim Pensijilan Ladang Akuakultur Malaysia dan Sijil Amalan Akuakultur Baik. Ini adalah langkah-langkah yang telah diambil untuk meningkatkan kualiti ikan dan keluaran air tawar dalam negara kita.

Berkaitan dengan industri hiliran, saya dimaklumkan bahawa oleh kerana daerah Lenggong, kawasan Yang Berhormat mempunyai potensi yang besar, kerajaan sudah buat keputusan untuk menggalakkan industri ini di Lenggong dan Lenggong akan diisytiharkan sebagai pusat pengeluaran pekasam negara. Di Lenggong banyak ikan pekasam. Saya promosi Lenggong, Tuan Yang di-Pertua. Itu antara langkah-langkah yang diambil untuk menggalakkan industri hiliran di kawasan Lenggong.

Bagi menjawab soalan (b) Tuan Yang di-Pertua, soalnya sama ada nak diperbesarkan lagi Tasek Raban, saya dimaklumkan bahawa pada masa ini terdapat 16 orang yang mengusahakan ikan dalam sangkar, 60 orang - kandang ikan. 76 orang semuanya melibatkan 0.58 hektar. Kawasan ini cuma lima hektar. Kecil kawasannya. Jabatan berpendapat oleh kerana kawasannya terhad, maka tidak ada rancangan untuk memperbesarkan kawasan tersebut.

Walau bagaimanapun, seperti Yang Berhormat sedia maklum kerajaan sudah membuat keputusan untuk menggalakkan ternakan udang galah di kampung Yang Berhormat iaitu Kampung Luat dan juga akan diperbesarkan di Chepor, juga di Lenggong. Selain itu, jabatan ada rancangan untuk menggalakkan lagi ternakan air tawar ini di dua tasik iaitu Chenderoh dan Kenering yang mempunyai keluasan tidak kurang 2,500 hektar yang sesuai untuk dibangunkan untuk ternakan ikan air tawar.

Pada masa ini Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat sudah ada sebuah syarikat dari Norway bernama Genoma yang melalui anak syarikatnya bernama Trifia Sdn. Bhd. telah pun memulakan penternakan ikan tilapia di Tasik Temenggor. Jadi Tasik Temenggor, Tasik Kenering, dan Tasik Chenderoh merupakan antara tasik-tasik yang sesuai untuk kita bangunkan penternakan ikan air tawar ini dan kerajaan akan melaksanakan usaha-usaha yang lebih gigih untuk membangunkan bidang ini di kawasan Hulu Perak. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Lenggong.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya. Mengikut kajian pihak kementerian, bagaimanakah potensi industri hiliran daripada hasil ikan air tawar dalam negara ini termasuk potensinya untuk dikembangkan di peringkat antarabangsa dan apakah galakan, sokongan atau lain-lain yang kementerian lakukan dalam usaha untuk mengembangkan industri ini.

Dato' Mustapa Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, potensinya cukup besar. Tadi saya sebut pekasam. Satu lagi bidang ialah *fillet* dan di beberapa tempat dalam negara kita sudah pun ada syarikat yang terlibat dalam pengeluaran *fillet*. Selain itu juga ada ikan sejuk beku tilapia, sebuah syarikat bernama Ambang Wibawa di Kampar sudah pun mengeluarkan 25 metrik tan sebulan. Sebuah syarikat lagi bernama syarikat Mcevoy Swiss Sun di Endau, Rompin juga sudah mengeluarkan *fish fillet* dan selain itu syarikat yang disebut tadi dari Norway yang sekarang ini beroperasi di kawasan Yang Berhormat bernama Genoma juga yang terlibat mengusahakan tilapia di Tasik Temenggor juga bercadang untuk mengeksport *fillet* keluar negara.

■1110

Jadi bidang hiliran yang paling berpotensi ialah *fillet* untuk dieksport ke luar negara. Selain itu untuk dalam negara, pekasam ada potensi yang besar. Pendapatan bagi mereka yang terlibat dalam perusahaan ini kira-kira RM1,000 sebulan dan dengan usaha-usaha yang sedang dijalankan oleh kerajaan kita jangkaan mereka akan meningkat tidak kurang RM2,000 sebulan.

Dato' Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Soalan tambahan saya, nelayan-nelayan ikan air tawar ini bukan sahaja di Perak, bahkan boleh kata di seluruh negeri terdapat nelayan ini. Saya perhatikan ramai daripada mereka ini tidak tentu arah macam agak terbiar.

Jadi saya hendak tanya Yang Berhormat Menteri berapakah jumlah semua nelayan-nelayan ikan air tawar ini dan apakah tindakan yang bersungguh-sungguh daripada kementerian bagi membangunkan mereka ini supaya mereka dapat menyumbangkan kepada pengeluaran hasil kepada negara, terima kasih.

Dato' Mustapa bin Mohamed: Pada masa ini terdapat kira-kira 16,000 mereka yang terlibat dalam ternakan dalam sangkar dengan keluaran yang disebut tadi kira-kira 69,000 matrik tan tahun lepas, yang pentingnya bidang ini bidang yang digalakkan. Pada masa ini 25% daripada jumlah keluaran ikan marin dan air tawar adalah daripada air tawar dan kita berhasrat untuk meningkatkan peratusan ini kepada 50%. Sekarang ini $\frac{1}{4}$. Menjelang 2010 kita harap kira-kira separuh daripada keluaran ikan negara adalah daripada akuakultur iaitu ternakan ikan air tawar.

Untuk menjawab soalan Yang Berhormat, berkaitan dengan kolam-kolam yang terbiar, termasuk kita ada perancangan dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan, umpamanya tahun ini kita sediakan peruntukan tambahan RM12 juta untuk membolehkan kira-kira dua ribu kolam ikan air tawar yang terbiar, yang melibatkan kira-kira 340 hektar. Jadi memang ada perancangan kerajaan sedar bahawa terdapat di seluruh negara termasuk di Pahang kolam-kolam terbiar dan

kerajaan sudah pun mengaturkan program bagi memulihkan kolam-kolam ini, terima kasih.

10. Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang] minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) sejak HDC ditubuhkan berapakah jumlah produk Halal yang disijilkan dan dari negara mana produk tersebut dan jenis produk; dan
- (b) apakah sebab ditubuhkan HDC dan peranan JAKIM dalam pensijilan Halal ini, siapa dan bagaimana pemantauan dilakukan terhadap sesuatu produk tersebut.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Tuan S.K. Devamany]:

Tuan Yang di-Pertua, sejak ditubuhkan pada 18 September 2006, HDC Halal Development Corporation telah mengeluarkan sijil halal kepada 38 jenis produk daripada syarikat multinasional di Thailand yang meliputi produk berasaskan minyak dan lemak serta produk dandanan diri.

HDC telah ditubuhkan bagi mencapai matlamat menjadikan Malaysia sebagai Halal Hab di dunia. Peranan Bahagian Halal Hab JAKIM pada masa ini masih diteruskan dalam pengeluaran sijil halal Malaysia. Pemantauan pensijilan halal adalah dilaksanakan oleh Bahagian Halal Hab JAKIM dengan kerjasama Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna dan pihak berkuasa tempatan (PBT).

Pemantauan dan semakan adalah secara berkala sekurang-kurangnya dua kali dalam tempoh salah laku sijil. Pemantauan secara mengejut juga dijalankan berasaskan aduan yang diterima daripada pihak awam, terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Pasal NCER hari itu masih belum jawab lagi secara bertulis.

Soalan tambahan saya adalah penganugerahan sijil halal ini adalah sebenarnya adalah hak Majlis-Majlis Agama Islam Negeri yang diturunkan kepada JAKIM. Sekarang JAKIMlah yang memulakan pensijilan halal ini. Pada permulaannya HDC memohon geran RM25 juta kemudian RM95 juta dan pada tahun ini dipohon RM600 juta untuk proses pensijilan halal ini.

Saya hendak tahu Majlis-Majlis Agama Islam Negeri manakah yang telah menganugerahkan hab untuk mengeluarkan sijil halal ini kepada HDC? Itu sahaja terima kasih.

Tuan S.K. Devamany: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon maaf kepada Yang Berhormat kerana maklumat mengenai negeri-negeri mana yang telah memohon proses itu saya tidak mempunyai. Saya akan membekalkan dan saya mohon maaf NCER itu masih belum diketengahkan kepada Yang Berhormat. Kami akan pastikan bahawa perkara ini akan dapat saya sampaikan kepada Yang Berhormat.

Namun untuk makluman Yang Berhormat, proses pensijilan itu syarat-syaratnya memang mengikut piawaian yang telah ditentukan oleh JAKIM. Ini kerana pegawai-pegawai JAKIM yang diamanahkan untuk menjalankan proses pensijilan yang sedia ada. Walaupun HDC menjadi peneraju kepada pembangunan halal hab Malaysia yang berpotensi.

Contohnya pada 2007, kita mempunyai pendapatan sebanyak RM35 bilion. Maka oleh kerana itu, EPU beranggapan bahawa industri ini yang kita telah pelopori, sehingga piawaian kita begitu cantik sekali. Sehingga kita merupakan negara pertama yang telah meletakkan piawaian mengikut sistemnya yang begitu jitu sekali. Sekarang ditiru oleh negara-negara lain seperti Turki, Thailand, Brunei, Singapura perlu kita gunakan sebagai satu potensi perniagaan seluruh dunia.

Akan tetapi pensijilan itu jaminan telah diberi supaya semua pegawai daripada JAKIM itu akan diamanahkan untuk menjaga proses-proses mengikut hukum-hukum yang sedia ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Tuan S.K. Devamany: Maklumat itu akan saya sampaikan kepada Yang Berhormat. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Bila itu, bila?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tidak apa Yang Berhormat, tidak apa.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan pensijilan halal ini, kita lihat masih ada lagi pertindihan. Saya ingin tahu apakah ada cadangan mewujudkan satu badan profesional seperti SIRM, ataupun MQA yang mengendalikan keseluruhannya tentang pensijilan halal. Ini supaya ia benar-benar mengikut standard selain daripada kita memberi kepada JAKIM tadi dan apakah kita juga akan mengeluarkan sijil tidak halal untuk memastikan rakyat lebih mudah mengetahui kedai tidak ada lambang itu sebenarnya tidak halal. Terima kasih.

Tuan S.K. Devamany: Terima kasih Yang Berhormat bagi Batu Pahat. Saya rasa Jabatan Perdana Menteri terbuka kepada cadangan-cadangan, sekiranya ada cadangan-cadangan yang membina yang boleh memberi manfaat kepada pembangunan HDC, sudah tentu cadangan itu akan dapat diterima. Kita boleh *engage ourself* dalam *discussion* dan saya akan memberitahu kepada pihak-pihak berkenaan dalam Jabatan Perdana Menteri EPU untuk berbincang dengan Yang Berhormat mengenai dalam hal ini, terima kasih.

11. Dato' Seri Tengku Azlan ibni Almarhum Sultan Abu Bakar [Jerantut] minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan apakah cara-cara untuk mendedahkan anak-anak muda pada hari ini, cara hidup dan tradisi yang telah kita amalkan selama ini dengan adanya harmoni di kalangan masyarakat kita yang berbilang kaum.

Menteri Belia dan Sukan [Dato' Ismail Sabri bin Yaakob]: Terima kasih Yang Berhormat bagi Jerantut. Pihak kementerian memang menyedari bahawa pengaruh pemodenan sedikit sebanyak akan menghakis nilai-nilai tradisi di kalangan belia-belia kita. Untuk itu, beberapa program dirangka untuk mengekalkan nilai-nilai tradisi di kalangan golongan remaja dan juga belia.

Antara pendekatan baru yang dibuat ialah mengadakan program-program belia dan remaja bersama masyarakat dan tidak lagi program-program dibuat di dalam kem-kem di dalam pusat-pusat latihan-latihan tertutup, yang memisahkan di antara belia dan masyarakat. Di antara program-program yang telah kita rancang yang pertamanya bagi memupuk semangat sukarelawan. Seperti kita tahu semangat sukarelawan sekarang sudah menjadi semakin kurang di kalangan golongan belia.

Oleh kerana itu kita telah pun menunjukkan satu program di bawah Rakan Muda Sukarelawan. Di mana belia-belia didedahkan dengan program-program sukarelawan dan melatih belia menjadi sukarelawan-sukarelawan. Di mana belia ini akan kita bawa bersama di dalam perkara-perkara yang melibatkan program-program di daerah dan apabila negara ditimpa bencana seperti banjir, kebakaran dan sebagainya; belia-belia Rakan Muda Sukarelawan ini akan di bawa bersama untuk menjadi sukarelawan kepada peristiwa-peristiwa ataupun bencana-bencana yang berlaku.

■1120

Kita juga memahami bahawa pada hari ini, semangat gotong-royong sudah semakin pudar. Di bandar-bandar, malah di kampung-kampung perkara-perkara yang melibatkan gotong-royong semakin kurang dianjurkan. Program-program gotong-royong semakin kurang dianjurkan. Oleh itu kita menyediakan satu program yang dipanggil Rakan Masyarakat, supaya belia-belia akan terlibat dengan masyarakat setempat untuk terlibat di dalam program-program seperti gotong-royong dan sebagainya.

Begitu juga di dalam semangat kejiranan. Pada hari ini kehidupan akuan telah menjadi satu budaya baru iaitu aku, aku, engkau, engkau dan semangat ini juga timbul di kalangan remaja dan golongan muda. Oleh itu untuk memupuk semangat kejiranan, sayang kepada jiran tetangga dan sebagainya, kita mengadakan satu program yang

dipanggil Program Rakan Muda Jiran Muda. Program ini kita anjurkan golongan-golongan belia dan remaja bersama-sama dengan masyarakat setempat di dalam program untuk menangani masalah sosial dan sebagainya, dibuat bersama dengan masyarakat di kawasan mereka.

Begitu juga dengan belia hari ini, terutamanya di bandar yang kurang memahami budaya masyarakat di luar bandar dan kita tahu dari segi tradisi di luar bandar masih lagi kental jika dibandingkan dengan masyarakat di bandar. Oleh itu Program Rakan Muda Wawasan Desa kita perkenalkan dan tujuannya adalah untuk membawa belia-belie daripada bandar ke luar bandar, di dalam program anak angkat dan sebagainya dan mereka juga hidup dan memahami tradisi dan kehidupan masyarakat di luar bandar. Di dalam program ini kita libatkan bukan sahaja kaum Melayu tetapi juga kaum bukan Melayu dan sebagainya, supaya kaum bukan Melayu di bandar akan dapat tinggal bersama dengan masyarakat Melayu di luar bandar dan begitulah sebaliknya.

Masalah integrasi di antara Sabah, Sarawak dan Semenanjung misalnya kita amat memahami bahawa belia di Sarawak dan juga di Sabah mempunyai budaya yang berbeza berbanding dengan belia yang ada di Semenanjung. Oleh itu kita mempunyai satu program yang kita namakan sebagai Program Integrasi Nasional di mana di dalam setiap tahun kita memilih 30 orang pemimpin belia daripada Sabah, Sarawak dan Semenanjung untuk mengadakan program pertukaran anak angkat dan sebagainya, sama ada membawa belia daripada tiga kawasan ini iaitu Semenanjung, Sabah dan Sarawak untuk menjadi anak angkat dan sebagainya di negeri-negeri Semenanjung. Kita akan adakan di Perak dan sebagainya tak lama lagi dan begitu juga dibawa ke negeri-negeri di Sabah dan Sarawak.

Satu lagi yang akan kita anjurkan ialah dari segi untuk memahami budaya dan kesenian sama ada kaum-kaum lain ataupun kaum bumiputera yang berada di Sabah dan Sarawak. Ini kita anjurkan di bawah satu program yang kita namakan Rakan Muda Seni Budaya, yang mana belia-belie remaja hari ini yang semakin kurang memahami tradisi, budaya, kesenian kaum-kaum lain akan diajar dengan teknik-teknik dan tarian-tarian serta kebudayaan kaum-kaum lain. Misalnya, kalau di Sarawak mereka akan belajar tarian ngajat, kalau di Sabah mereka akan belajar tarian sumazau begitu juga dengan tarian kaum India dan juga tarian kaum Cina dan orang Cina belajar tarian kaum Melayu dan sebagainya.

Akhir sekali kita mempunyai program untuk pelajar lepasan SPM yang tidak berjaya memasuki PLKN, kita menganjurkan satu program yang dinamakan Program Jati Diri Sukarelawan Nasional yang mana program ini juga akan mendedahkan belia-belie dengan program-program kemasyarakatan, kepimpinan dan sebagainya dan program ini modulnya ialah kita adakan selama 10 hari. Jadi dengan adanya program-program seperti ini, kita percaya bahawa walaupun arus kemodenan ini membawa unsur-unsur budaya yang baru, tetapi tradisi dan nilai-nilai tradisi dapat dikekalkan di kalangan remaja dan juga golongan belia.

Dato' Seri Tengku Azlan ibni Sultan Abu Bakar [Jerantut]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya hendak tahu adakah pihak Kementerian Yang Berhormat sejauh manakah kerjasama yang dapat daripada Kementerian Pelajaran dalam usaha-usaha yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri tadi? Terima kasih.

Dato' Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Yang Berhormat. Memang kita sentiasa mengadakan kerjasama dengan Kementerian Pelajaran. Misalnya, di dalam Program Jati Diri Kesukarelaan Nasional, ini melibatkan pelajar-pelajar lepasan SPM. Nama-nama pelajar tersebut kita dapati daripada Kementerian Pelajaran. Begitu juga dengan program-program hujung minggu. Setiap hujung minggu misalnya, kita akan mengadakan program singkat, kem dan sebagainya dan ini juga kita dapatkan daripada Kementerian Pelajaran. Yang terbaru saya suka maklumkan bahawa kerjasama ataupun perbincangan sedang dijalankan di antara Kementerian Belia dan Sukan dengan Kementerian Pelajaran untuk menjadikan rakan muda sebagai salah satu kurikulum sekolah. Dengan itu kita dapat memupuk semangat dan juga mengadakan program-program rakan muda sejak mereka di bangku sekolah iaitu daripada tingkatan satu lagi. Terima kasih.

Dr. Lo' Lo' Mohamad Ghazali [Titiwangsa]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. saya ingin bertanya soalan. Sebelum itu saya mengucapkan tahniah kepada

kementerian kerana mempunyai banyak program yang saya kira bermanfaat terutama kepada golongan belia. Di Kuala Lumpur ini ramai orang muda dan remaja yang lepak terutama di kawasan saya di mana ada lebih daripada 10 PPR. Apakah pihak menteri boleh beri jaminan supaya program-program kementerian ini mudah dicapai oleh masyarakat melalui Ahli-ahli Parlimen, tidak kiralah daripada pihak kerajaan mahupun pihak pembangkang? Terima kasih.

Dato' Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih di atas ucapan tahniah tadi dan saya kira akan menguatkan semangat kita untuk bekerja lebih keras lagi dan saya amat berterima kasih di atas pandangan daripada Yang Berhormat. Memang kementerian semata-mata tidak akan mampu untuk menarik golongan belia untuk bersama-sama menyertai program kita. Selain daripada persatuan-persatuan belia yang perlu membantu kita, Ahli-ahli Parlimen juga mestilah memainkan peranan untuk membantu membawa golongan-golongan belia menyertai program-program yang dianjurkan oleh kementerian kita. Tak kira sama ada Ahli Parlimen kerajaan ataupun Ahli Parlimen pembangkang, kerana fokus kita sama iaitu untuk membina golongan remaja dan belia yang bertanggungjawab, mempunyai akhlak tinggi dan sebagainya. Terima kasih.

12. Puan Chong Eng [Bukit Mertajam] minta Menteri Kewangan menyatakan apakah kesan yang mungkin dirasai oleh Malaysia akibat daripada kelembapan ekonomi yang mungkin berlaku dan Amerika Syarikat pada hujung tahun ini.

Timbalan Menteri Kewangan I [Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah]: Tuan Yang di-Pertua, kelembapan ekonomi Amerika Syarikat berikutan krisis pinjaman subprima dan ketidakpastian yang berterusan dalam pasaran global sudah pasti memberi kesan kepada ekonomi Malaysia, melalui hubungan perdagangan dan pasaran kewangan. Walau bagaimanapun, kesan ini dijangka memberi impak yang minimum kepada negara ekoran daya tahan ekonomi negara menghadapi persekitaran yang tidak menentu.

Dengan dasar dan strategi yang dilaksanakan oleh Kerajaan Malaysia pada suku pertama tahun ini iaitu 2008, telah dapat mencatatkan pertumbuhan yang memberangsangkan pada kadar 7.1%. Momentum pertumbuhan ini disumbangkan terutamanya oleh pertumbuhan dua angka perbelanjaan penggunaan sektor swasta dan sektor awam yang masing-masing berkembang pada 11.8% dan 10.5%, manakala aktiviti pelaburan kekal berdaya tahan. Di samping itu, pertumbuhan turut disokong oleh permintaan luar negara yang lebih kukuh di mana pertumbuhan eksport negara adalah lebih baik, iaitu pada kadar 6% berbanding tahun pertama, tahun lepas 2.4%. Ekonomi Malaysia dijangka terus mencatatkan pertumbuhan ekonomi yang kukuh pada kadar 5% hingga 6% pada tahun 2008. Pertumbuhan ini disokong oleh permintaan dalam negara yang memberangsangkan. Peningkatan pelaburan swasta, harga komoditi utama yang tinggi dan pasaran buruh yang stabil.

■ 1130

Kerajaan yakin sasaran ini boleh dicapai kerana momentum pertumbuhan pada suku pertama dijangka berterusan hingga ke akhir tahun. Tambahan pula pasaran eksport Malaysia semakin pelbagai dan tidak hanya bergantung kepada pasaran Amerika Syarikat. Langkah mempelbagaikan eksport akan diteruskan supaya ekonomi negara tidak terjejas akibat kelembapan ekonomi Amerika Syarikat. Pada masa yang sama negara dapat memanfaatkan peluang pasaran daripada ekonomi pesat membangun seperti China, India dan Vietnam.

Tuan Yang di-Pertua, kelembapan ekonomi negara Amerika juga mungkin boleh memberi kelebihan kepada Malaysia dalam menarik dan meningkatkan aliran masuk pelaburan asing ke negara ini. Ini kerana pelabur-pelabur yang biasanya melabur di Amerika Syarikat mungkin mengalihkan pelaburan daripada negara Amerika bukan sahaja dalam kelembapan ekonomi Amerika tetapi juga kerana bank-bank di Amerika dan Eropah menghadapi masalah *liquidity* dan *solvency*.

Memandangkan bahawa negara-negara Arab dan Islam merupakan antara pelabur besar di Amerika, kemungkinan besar bahawa ada antara mereka yang akan mengalihkan pelaburan mereka ke Malaysia lebih-lebih lagi kerana Malaysia mempunyai sistem perbankan dan kewangan Islam yang diminati oleh negara Arab dan Islam.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua juga terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya rasa yang kita perlu berhati-hati walaupun keadaan ekonomi negara kita dikatakan masih baik dan kukuh tetapi saya rasa Amerika merupakan satu eksport *country* yang barang-barang kita eksport ke Amerika yang paling besar dan keadaan di Amerika tentu akan ada kesan kepada kita ini.

Saya ingin mendengar apakah kesan yang mungkin berlaku kerana kita dengar ada faktor-faktor yang lain tetapi saya rasa timbalan menteri tidak memberitahu Dewan ini, apakah kemungkinan, apakah kesan-kesan kemungkinan yang akan berlaku kepada kita yang umpamanya yang selain daripada itu, walaupun India, China dan Vietnam pada dahulu dan sekarang mungkin masih baik keadaannya tetapi ada juga mengatakan bahawa ekonomi China mungkin bermasalah selepas Olimpik dan Vietnam pun sekarang mengalami masalah dan apakah kesan ekonomi-ekonomi negara ini akan menjejaskan atau kesan kepada kita. Juga apakah usaha kita untuk mempengaruhi negara-negara seperti Arab untuk melabur di negara kita *instead of* Amerika, apakah sama ada kita sudah ada usaha. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik.

Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah: Tuan Yang di-Pertua, seperti mana kita tahu apabila berlaku krisis subprima di Amerika Syarikat ia membawa kepada dua kesan utama bukan sahaja di Amerika Syarikat malah di negara-negara luar. Dari segi krisis subprima di mana pernah saya katakan di Dewan ini subprima ini ditukar kepada CDO, *collateralized debt obligation* satu *instrument* pelaburan yang dijual seluruh dunia sebanyak USD1.3 trilion.

Nasib kita baik kerana sistem perbankan kita tidak terlibat dalam pembelian tersebut, yang adapun Labuan Offshore Centre yang nilainya tidak banyak dan malah dua bank luar yang terlibat di sana telah pun mengadakan *write off* yang tidak banyak, tidak sampai ratusan juta.

Kedua, oleh kerana di Amerika Syarikat sektor *consumer* dan *properties* merupakan sektor yang menjadi pemangkin kepada pertumbuhan ekonomi negara tersebut apabila berlaku masalah *liquidity* maka permintaan rakyat negara tersebut berkurangan, ini yang kita kata *economic recession*. Kesannya kepada kita adalah dari segi apa yang saya nyatakan tadi perdagangan kita ke Amerika Syarikat tentunya akan kurang tetapi dalam sektor apa, mungkin dalam sektor-sektor tertentu.

Tetapi kita juga mesti lihat dari segi struktur produk yang kita jual ke Amerika Syarikat kita tidak lagi bergantung semata-mata kepada E&E. Amerika Syarikat turut membeli produk kelapa sawit dan produk getah kita yang begitu tinggi. Di samping itu kita buat *decoupling*. *Decoupling* ini bermaksud kita tidak bergantung semata-mata kepada Amerika Syarikat dari segi pasaran kita.

Untuk makluman Yang Berhormat pada tahun 2006, eksport kita ke Amerika Syarikat berjumlah 18.8% daripada keseluruhan eksport kita. Melalui proses mempelbagaikan pasaran, eksport ke Amerika Syarikat telah turun kepada 15.6% dan pertambahan eksport di negara-negara lain umpamanya di Jepun, China, Australia, Taiwan dan juga UAE maka dengan kepelbagaian pasaran eksport negara kita, kita dapat mengelak dan mengatasi risiko kebergantungan kepada Amerika Syarikat.

Kedua Yang Berhormat menyentuh mengenai pasaran China, India dan di Vietnam. Saya ingin mengatakan kepada Yang Berhormat bahawa tiap-tiap ekonomi mempunyai *peculiarity* dari segi struktur ekonomi maka apa yang berlaku di China, Vietnam dan di India tidak semestinya berlaku di negara kita. Negara kita mempunyai struktur ekonomi yang kukuh, maknanya kukuh.

Sebagai contoh saya ingin menyatakan kepada Yang Berhormat apabila berlaku kelembapan ekonomi ini sebahagian besar negara dunia berhadapan dengan kekurangan eksport manakala negara kita semakin bertambah eksport. Apabila eksport bertambah kalau kita lihat dari segi struktur ekonomi bermakna pelaburan daripada luar dan domestik akan bertambah kerana pelaburan ini melihat kepada antara lain risiko *business*. Risiko *business* dikaitkan dengan peluang dan *opportunity* untuk menjual produk. Ini merupakan satu kekuatan yang tidak ada di negara-negara lain dan ada faktor-faktor lain yang pernah kita bincangkan di dalam Dewan ini yang meletakkan makro ekonomi negara kita begitu kukuh. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, baik terima kasih. Masa soal jawab sudah tamat Yang Berhormat jadi saya ada dua perkara yang hendak saya sebutkan. Yang pertama soalan yang dibangkit tadi oleh Yang Berhormat Pasir Salak, saya akan tangguhkan itu selepas saya bincang dengan Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan Tuan Yang di-Pertua satu lagi. Kita akan buat keputusan Yang Berhormat.

Yang kedua soalan yang dibangkit, yang disebut iaitu *point of order* jangan dibangkit semasa sesi soal jawab, amalan di negara lain Yang Berhormat memang telah menjuruskan kepada tidak ada *point of order* dibangkit semasa sesi soal jawab melainkan ada keadaan-keadaan, situasi-situasi yang tertentu di mana pelanggaran kepada peraturan itu terlalu nyata.

Tuan Yang di-Pertua mempunyai *discretion* ataupun budi bicara untuk memberi laluan dan mendengar, memberi ulasan kepada *point of order* yang dibangkit tadi. Jadi Yang Berhormat Batu Gajah jangan bimbang sangat soalan *point of order*, ya. Sila Yang Berhormat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Terima kasih.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, kalau benarkan saya, kerana apa yang saya...

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Sini, sini *point of order*. Sini dulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya akan dengar Yang Berhormat. Saya hendak dengar yang ini dahulu.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong, saya menggunakan *Point of Order* 36(12) sebab apa yang berlaku kelmarin di luar Dewan merupakan sesuatu perkara yang paling biadab dilakukan oleh seorang wakil rakyat. Dia mempersoal dan mempertikaikan kewibawaan Dewan ini, bertanya siapa dia, apa kuasa Tuan Yang di-Pertua.

Jadi saya bukan mempengaruhi tetapi kita kena hormati Dewan kita ini. Tindakan perlu dilaksanakan dengan tegas. Ini bukan yang pertama kali, dulu pun kita kenakan wakil rakyat yang berbuat demikian. Jadi kita tidak boleh bertolak ansur dalam soal-soal yang begini sebab kalau kita tidak hormati Dewan ini, siapa lagi yang kita harap menghormati Dewan ini. Kita ada *law maker*, jangan jadi *law breaker*. Apa yang masalah? Jadi saya mahu Tuan Yang di-Pertua buat keputusan segera sebab kita mahu tahu, rakyat di bawah juga mahu tahu, saya terima beratus sms, inilah Dewan Rakyat dia kata. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, baik terima kasih Yang Berhormat. Yang pertama Yang Berhormat, tunggu dulu Yang Berhormat Batu Gajah. Yang pertama Yang Berhormat, simbol ataupun kuasa dalam Dewan Yang Berhormat, ialah Tuan Yang di-Pertua, jadi saya berpesan dan mengingatkan Yang Berhormat bahawa kalau simbol kuasa Dewan ini tidak dihormati maka dengan sendirinya kita juga sebagai tidak menghormati Dewan.

■1140

Jadi, saya bersetuju dengan apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kinabatangan. Saya berharap semua kita akan mengingati perkara ini dan perkara ini saya sudah janji tadi Yang Berhormat Kinabatangan, saya akan bincang dengan Tuan Yang di-Pertua berhubung dengan perkara yang dibangkitkan di lobi Parlimen semalam oleh Yang Berhormat daripada Puchong.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jadi ini saya akan bincang. Yang Berhormat dari Pasir Salak, saya dah jawab tadi jadi tak payah dibangkitkan lagi Yang Berhormat kerana kalau perkara ini dibawa ke Dewan, ia akan dibahas Yang Berhormat ya. Jadi tidak apa Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa kita ada kepentingan di sini, di dalam Dewan ini. Apa yang dilakukan oleh Yang Berhormat Puchong, kita juga terheret sama. Jadi saya rasa bagilah peluang kepada Ahli-ahli Dewan untuk menyatakan pendirian dan dibahaskan melalui perbahasan dan dibuat keputusan. Terima kasih.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tunggu, tunggu sekejap.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Yang Berhormat Puchong tidak ada di sini, *this is unfair*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya saya faham Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Lebih baik Yang Berhormat Puchong ada di sini, dia boleh jawab soalan kepada Yang Berhormat Pasir Salak.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat, saya faham. Itulah saya beritahu tadi kita ada prosedur tertentu di bawah 44(3), 44(5), 44(8). Jadi kita dah bincang semua ini, saya dah mengetahui latar belakang ini semua Yang Berhormat. Jadi tunggulah masanya Yang Berhormat. Jadi, minta tutupkan soalan ini sampai kita buat keputusan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Kita akur, akur, akur. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya, baik terima kasih Yang Berhormat. Ya sila Yang Berhormat Batu Gajah.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, tadi menyatakan bahawa *point of order* tidak boleh dibangkitkan semasa satu setengah jam, semasa soal jawab. Sebentar tadi Tuan Yang di-Pertua menyatakan melainkan keadaan situasi terlalu nyata. Akan tetapi Tuan Yang di-Pertua tidak boleh bagi satu "*blanket ban*" dengan izin sedemikian. Mesti membenarkan Ahli Yang Berhormat bangkitkan *point of order*, baru Tuan Yang di-Pertua tahu sama ada *point of order* yang dibangkitkan itu adalah berkenaan perkara yang nyata.

Kalau awal-awal telah nyatakan tidak boleh ada *point of order* untuk *first one and a half hours* ini, bagaimana Tuan Yang di-Pertua tahu apa yang kita akan bangkitkan itu adalah berasas atau tidak, satu.

Perkara kedua ialah bagaimana perjalanan Mesyuarat boleh diadakan tanpa peraturan mesyuarat dikuatkuasakan dalam *first one and a half hours* ini? Tuan Yang di-Pertua, ini perlu ditekankan, ini sangat serius. Kalau sedemikian, saya boleh bergerak ke sebelah sana melintasi ruang sini, sebenarnya yang dilarang dalam peraturan mesyuarat. Jika kata *first one hour* tidak terikat peraturan mesyuarat, saya boleh berjalan ke sebelah sana.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini saya sokong.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya boleh bangkitkan hal-hal menyakitkan hati mana-mana kaum. Saya boleh bangkitkan hal-hal yang berada di mahkamah. Jadi kalau Tuan Yang di-Pertua membenarkan *point of order* yang tadi Tuan Yang di-Pertua kata yang nyata, mesti ada kebenaran untuk membangkitkan yang dulu sebelum Tuan Yang di-Pertua boleh buat keputusan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Akhirnya...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, ini yang saya tidak suka ini, dia mengajar Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, kalau hendak... tidak ada hormat. *[Dewan riuh]*

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: *[Menyampuk]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua, maaf ya ...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Apabila kita hendak bercakap, kita tidak boleh tetapi mereka bercakap ...

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Kalau Yang Berhormat Pasir Salak ada isi, nak bangkit boleh bangkit selepas saya bangkitkan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Mengajar, tidak ada hormat kepada Tuan Yang di-Pertua.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Boleh tak Yang Berhormat Pasir Salak...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tak apa Yang Berhormat Pasir Salak, saya dengar, saya dengar dulu.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: ...apa saya bangkitkan untuk kebaikan semua.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Saya tak boleh cakap, dia boleh pula!

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Apa yang sakit hati?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat!

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Lagi maaf ya, dengan segala hormatnya Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan, kita sudah ada peraturan mesyuarat. Kalau Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan menggantungkan penggunaan *point of order one and a half hours*, ini telah melebihi kuasa.

Seorang Ahli: [Menyampuk]

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Tuan Yang di-Pertua adalah mempengerusikan Mesyuarat mengikut peraturan mesyuarat *and first one hour suspend* kan *point of order*, ini telah melebihi kuasa Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik, baik.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Saya pohon dikaji semula dan tarik balik keputusan sedemikian.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Duduk Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tak ada makna *first world Parliament* lah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya menerima hakikat apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Pasir Salak tadi. Nampaknya banyak Ahli Parlimen cuba hendak mengajar Tuan Yang di-Pertua bercakap, membuat keputusan dan sebagainya. Saya bukan mengatakan peraturan digantung, itu amalan dibuat di negara-negara lain. Adakah peraturan semasa negara semacam British, New Zealand dan sebagainya tidak membenarkan persoalan ini di *deal* dalam masa soal jawab, itu menggantungkan peraturan, tidak, dia tidak gantungkan peraturan.

Hanya soalan berhubung dengan *point of order* yang mana Tuan Yang di-Pertua fikirkan sahaja hendak dapat *capture* televisyen, dapat ganggu kawan bercakap, mempersoalkan ini yang tidak dibenarkan. Jadi Yang Berhormat, percayalah kedudukan saya di sini bukan hendak mengganggu Yang Berhormat atau hendak mengganggu gugat perjalanan Dewan. Tujuan kami ialah untuk memperbanyakkan soalan yang dapat dibangkitkan semasa soal jawab.

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: [Bangun]

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya mengingati Yang Berhormat semasa tahun 1990 hingga 1995, yang mana tidak banyak pencelahan, tidak banyak sangat *point of order*, tidak banyak sangat cerita mukadimah. Soalan kita satu jam boleh sampai nombor 14 Yang Berhormat. Masa Tuan Yang di-Pertua bercakap duduk dahulu, itu peraturan.

Ini yang di hadapan saya ini ialah satu salinan daripada Erskine May. Saya boleh baca semua ini Yang Berhormat. Kita dah baca Yang Berhormat, jadi kita buat keputusan bukan berlandaskan untuk menghalang Yang Berhormat dari berbincang, bercakap ataupun *to point to us* apa benda yang mungkin salah mengikut peraturan

dan sebagainya. Kita akan dengar tetapi kita tak mahu menjadi amalan supaya tiap-tiap seorang berdiri bawa buku tidak tahu apa benda cakap *point of order*.

Akhirnya, habislah masa satu jam setengah. Di sambung daripada satu jam dulu dapat 15 soalan, sekarang satu jam setengah sambung pun tidak boleh dapat sampai 12, hari ini tak sampai 12 soalan. Inilah masalahnya kerana banyak sangat gangguan. Tujuan kita Yang Berhormat ialah untuk memperelok perjalanan Dewan. Saya melihat Yang Berhormat, 12 hari saya duduk di *House of Commons*, 12 hari! Saya tidak pernah pun semasa soal jawab Perdana Menteri di sana, di *House of Commons* ada sesi setengah jam soal jawab kepada Perdana Menteri. 13 soalan boleh ditanya, kenapa? Tidak ada gangguan.

Jadi Yang Berhormat, inilah yang dikatakan kelas pertama. Jadi kalau mentaliti masih bukan kelas pertama, jangan harap Parlimen ini jadi kelas pertama. *[Dewan tepuk]*

Puan Fong Po Kuan [Batu Gajah]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jadi Yang Berhormat, cukuplah. Kita akan menjalankan soalan kita ini macam biasa, hanya kurangkan gangguan sedikit Yang Berhormat ya. Jadi itulah keputusan saya pada apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Batu Gajah. Percayalah, sebelum kita masuk sini, kita banyak berbincang, banyak menelaah, banyak membaca. Jadi atas apa yang kita ketahui, kita gunakan.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tak apa Yang Berhormat, habis Yang Berhormat, duduk.

Tuan Lim Lip Eng [Segambut]: Penjelasan, penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Tak apa Yang Berhormat, tidak ada penjelasan selepas ini. Kalau hendak minta penjelasan, di luar Yang Berhormat. Ya sila Setiausaha.

USUL

KAJIAN SEPARUH PENGGAL RANCANGAN MALAYSIA KESEMBILAN

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah:

Bahawa mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 27(3) Dewan ini mengambil ketetapan-ketetapan berikut:

“Bahawa Dewan ini,

menyedari akan pertumbuhan ekonomi yang menggalakkan dan pencapaian matlamat sosioekonomi yang baik semasa awal pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan meskipun ekonomi Malaysia terus berhadapan dengan pelbagai ketidaktentuan terutamanya kenaikan harga minyak petroleum mentah dunia;

merestui usaha kerajaan bagi melaksanakan Misi Nasional untuk mencapai matlamat Wawasan 2020 bagi menjadikan Malaysia sebuah negara maju;

meluluskan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan yang bertujuan melaksanakan strategi dan program serta menyediakan peruntukan bagi menjadikan Malaysia sebuah negara yang teguh dan bersatu padu seperti dibentang dalam Kertas Perintah CMD 8 Tahun 2008;

Bahawa dalam meluluskan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan, Dewan yang mulia ini menyeru seluruh rakyat Malaysia supaya berusaha dengan keazaman yang teguh dan terus menyokong kerajaan untuk membina Malaysia sebagai sebuah negara yang makmur, progresif, adil, berdaya tahan dan berdaya saing.” [30 Jun 2008]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Keningau, sila Yang Berhormat.

11.48 pg.

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: Terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua. Saya sambung. Saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Kerajaan Barisan Nasional kerana telah berjaya mengekalkan kadar pertumbuhan ekonomi negara pada kadar yang membanggakan iaitu sebanyak 6.1% setahun walaupun berhadapan dengan kemelut ekonomi dunia. Ini membuktikan bahawa ekonomi Malaysia masih berada di landasan yang tepat.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Adalah harapan saya agar kadar pertumbuhan ekonomi yang tinggi dapat diterjemahkan kepada peningkatan kualiti hidup rakyat yang lebih baik dengan perancangan dan pelaksanaan program kerajaan yang lebih berkesan. Tidak dinafikan bahawa kadar kemiskinan di negeri Sabah masih pada tahap yang tinggi dan perlu ditangani dengan segera.

■1150

Walau bagaimanapun saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada Kerajaan Barisan Nasional kerana berdasarkan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan kadar kemiskinan nasional yang telah dikurangkan dari 11.9% kepada 7.1% dan bagi negeri Sabah pula dari 23% kepada 16%. Ini merupakan suatu kejayaan yang membanggakan dan saya percaya dengan langkah-langkah baru Kerajaan Persekutuan seperti yang telah diumumkan dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini, kadar tersebut akan terus menunjukkan tanda-tanda ke arah kadar kemiskinan sifar menjelang tahun 2020 dan sifar kadar kemiskinan tegar menjelang tahun 2010. Walau bagaimanapun saya ingin mengingatkan kerajaan dan kepimpinan kerajaan khususnya Kerajaan Persekutuan bahawa dengan peningkatan mendadak harga minyak mentah di pasaran dunia, negara kita kini terpaksa menghadapi kenyataan bahawa kenaikan harga barangan telah menjejaskan pendapatan rakyat khususnya *purchasing power* rakyat jelata dengan izin. Saya boleh merasai penderitaan rakyat disebabkan kenaikan harga barangan yang tidak terkawal disebabkan perubahan ekonomi dunia masa kini.

Saya percaya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan serta semua kepimpinan Barisan Nasional baik di peringkat Persekutuan mahupun di peringkat negeri turut merasakan penderitaan rakyat ini. Namun saya percaya tindakan kerajaan menstrukturkan semula subsidi bahan api tidak dilakukan atas kehendak sesuka hati tanpa pertimbangan wajar. Saya percaya tindakan kerajaan walaupun pahit dan menyulitkan rakyat dalam jangka masa pendek ianya akan dapat menjalani kepentingan ekonomi negara dalam masa jangka yang panjang. Dalam pada itu saya menyambut baik langkah-langkah Kerajaan Persekutuan untuk mengurangkan penderitaan kumpulan-kumpulan berpendapatan rendah akibat pengurangan subsidi bahan api khususnya melalui program-program subsidi kepada mereka yang memiliki kenderaan dengan kuasa kuda di bawah 2,000 sudah pasti akan membantu sedikit banyak. Saya berterima kasih juga kerana Yang Amat Berhormat telah memberi kelonggaran kepada pemilik kenderaan kuasa kuda sampai 3,000 di negeri Sabah dan Sarawak. Saya berpendapat Yang Amat Berhormat telah menunjukkan sikap keprihatinan dan memahami keperluan rakyat di kedua-dua buah negeri yang pada khidmatnya memerlukan kereta pacuan empat roda sebagai keperluan asas dan bukan keistimewaan.

Saya percaya beberapa langkah-langkah baru sedang dipertimbangkan di peringkat Kabinet kerajaan Persekutuan yang pasti akan memanfaatkan rakyat jelata kelak. Tuan Yang di-Pertua, bagi rakyat negeri Sabah mereka mempunyai sebab-sebab yang kukuh untuk terus mendukung perjuangan Barisan Nasional. Sukacita saya memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini baru-baru ini sempena lawatan beliau untuk merasmikan Pesta Keamatan *Open House* Peringkat Nasional di Kota Kinabalu Sabah, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah meluluskan peruntukan tambahan RM1 bilion untuk pembangunan luar bandar yang disifatkan oleh rakyat jelata di negeri Sabah sebagai hadiah Keamatan.

Peruntukan ini adalah tambahan kepada RM18.46 bilion yang telah diluluskan untuk sepanjang tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan. Peruntukan tambahan tersebut telah diumumkan untuk menyelesaikan masalah-masalah mendesak yang dihadapi oleh rakyat di negeri Sabah. Saya amat berbangga kerana Kerajaan Barisan Nasional peringkat negeri dan Persekutuan telah menunjukkan kesungguhan dan komitmen yang tinggi untuk memastikan negeri Sabah dan Sarawak akan menjadi negeri yang maju dan makmur setanding dengan negeri-negeri di Semenanjung Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat di negeri Sabah berbangga kerana Kerajaan Persekutuan telah memberi perhatian khusus kepada keperluan negeri Sabah dan juga negeri Sarawak. Dengan peruntukan pembangunan yang kedua terbesar dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, rakyat negeri Sabah harus berterima kasih kerana negeri Sabah sudah pasti akan menikmati pembangunan dan kemajuan yang bakal menukar wajah bumi negeri Sabah khususnya di dalam lingkungan pembangunan Koridor Negeri Sabah. Oleh yang demikian dalam kesempatan ini saya bagi pihak rakyat negeri Sabah ingin mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan Persekutuan khususnya Kerajaan Barisan Nasional yang diterajui oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri atas komitmen politik yang tinggi dan tidak berbelah bagi untuk membangun negeri Sabah dan Sarawak demi memperjuangkan kebajikan dan jaminan masa depan rakyat jelata.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh sedikit mengenai dengan jentera pelaksanaan projek-projek kerajaan. Saya ingin mengalu-alukan cadangan Kerajaan Persekutuan untuk mengkaji semula mekanisme pelaksanaan projek yang selama ini terbukti masih mempunyai kelemahan-kelemahan yang harus diperbetulkan. Tidak dapat dinafikan hasrat baik kerajaan melalui program-program pembangunan tidak semestinya akan mencapai matlamat sebenar tanpa mekanisme pelaksanaan yang mantap. Sistem penyampaian yang berkesan perlu diambil kira dalam pelaksanaan agar kumpulan sasaran akan menerima faedah pembangunan.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan agar sistem dan jentera pelaksanaan program-program pembangunan diperkemas agar mereka yang betul-betul memerlukan bantuan atau kumpulan sasaran utama menerima hasilnya. Program atau peruntukan semata-mata tidak boleh menjamin pencapaian objektif untuk kumpulan sasaran sekiranya tidak ada kepimpinan dan komitmen politik yang kuat untuk menangani masalah-masalah dalam tempoh pelaksanaan.

Oleh yang demikian tindakan Kerajaan Persekutuan untuk memansuhkan JPPS yang telah dikecam hebat oleh sesetengah pihak kena pada tempatnya. Saya menyifatkan tindakan tepat kerana ianya adalah salah satu isu yang ditimbulkan oleh pemimpin-pemimpin Barisan Nasional dan juga kakitangan kerajaan ketika bertemu dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Dengan perubahan ini adalah harapan saya agar Kerajaan Persekutuan akan lebih sensitif kepada permintaan rakyat diutarakan melalui wakil-wakil rakyat kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga mengalu-alukan cadangan Kerajaan Persekutuan untuk menyalurkan secara terus peruntukan-peruntukan daripada 11 kementerian iaitu Jabatan Perdana Menteri, Kementerian Kewangan, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, Kementerian Kesihatan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Kementerian Perpaduan, Kebudayaan dan Warisan, Kementerian Belia dan Sukan dan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri. Sudah tentunya kerajaan-kerajaan negeri akan berterima kasih kerana mendapat manfaat yang lebih banyak hasil penstrukturan mekanisme penyaluran peruntukan-peruntukan Kementerian Persekutuan.

Saya juga difahamkan bahawa sebuah panel yang akan dipengerusikan oleh Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah dan Setiausaha Persekutuan telah ditubuhkan untuk memastikan peranan dan fungsi agensi-agensi atau jabatan-jabatan tidak bertindih. Selain dari ini Kerajaan Persekutuan bercadang untuk memastikan agar Unit Perancangan Ekonomi Persekutuan akan mengkaji semua projek-projek pembangunan bersama-sama dengan Unit Perancangan Ekonomi Negeri Sabah dan Sarawak.

■ 1200

Tuan Yang di-Pertua, cadangan-cadangan baru mekanisme pelaksanaan projek seperti ini tidak pernah berlaku dalam sejarah negeri Sabah sebelum ini. Bagi negeri Sabah, pengumuman Yang Amat Berhormat Perdana Menteri adalah kejutan manis yang dinanti-nantikan dan bukti kukuh Kerajaan Barisan Nasional serius, sensitif serta mendengar kritikan rakyat.

Sesungguhnya, Barisan Nasional adalah parti yang berjuang untuk rakyat dan demi rakyat. Rakyat negeri Sabah telah membuktikan bahawa ianya masih mendukung perjuangan Barisan Nasional dengan mengembalikan hampir kesemua kerusi Parlimen dan negeri kepada Barisan Nasional dalam pilihan raya yang lalu.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh sedikit mengenai dengan peluang-peluang dari segi pekerjaan, perniagaan, biasiswa dan lain-lain untuk masyarakat bumiputera bukan Melayu di negeri Sabah dan Sarawak. Saya berterima kasih, oleh kerana Kerajaan Barisan Nasional terus mendukung dasar kesaksamaan, keseimbangan dan keadilan dalam pengagihan peluang-peluang di negara ini. Bagi masyarakat bumiputera bukan Melayu, kami sudah tentunya menyokong penuh dasar kerajaan untuk memperkasakan penyertaan bumiputera dalam semua bidang termasuk bidang pekerjaan, perniagaan dan pendidikan.

Malah sebahagian besar masyarakat bumiputera bukan Melayu adalah hasil Dasar Ekonomi Baru, khususnya mereka yang telah diberi peluang melanjutkan pelajaran ke menara gading atau institusi-institusi pendidikan luar negara melalui sumbangan biasiswa kerajaan. Ramai juga di antara mereka yang kini menduduki jawatan-jawatan penting dalam kerajaan.

Walau bagaimanapun, tidak dinafikan bahawa berbanding dengan suku kaum lain, kadar penyertaan bumiputera bukan Melayu dalam perniagaan dan industri serta jawatan-jawatan penting Kerajaan Persekutuan atau syarikat-syarikat milik kerajaan amat sedikit berbanding dengan kaum-kaum yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin sarankan agar Kerajaan Persekutuan menjalankan kajian terperinci penyertaan kaum bumiputera bukan Melayu dari segi pendidikan tinggi, pekerjaan, pengurusan dan profesional serta sebagai pemilik perniagaan untuk membolehkan kerajaan menggubal suatu dasar atau program yang lebih berkesan untuk membantu kumpulan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh sedikit mengenai pengumuman Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri baru-baru ini. Bahawa Kerajaan Persekutuan akan menjalankan operasi besar-besaran menghalau keluar pendatang asing tanpa izin kepada negara-negara yang menerima mereka.

Saya menyifatkan kenyataan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sebagai tepat pada masanya. Masalah pendatang tanpa izin ini adalah merupakan musuh utama negara. Ianya bukan setakat masalah negeri Sabah tetapi masalah nasional yang serius dan harus ditangani sebelum ianya menjadi penyakit yang bakal menjejaskan kedaulatan dan keselamatan negara.

Untuk memastikan operasi besar-besaran, Kerajaan Persekutuan bagi mengusir pendatang-pendatang tanpa izin, saya sarankan agar tindakan ini dilaksanakan dengan secara bersepadu dan melibatkan semua pihak. Termasuklah pegawai-pegawai daerah negeri, pengerusi JKKK dan ketua-ketua kampung agar tidak ada pendatang tanpa izin yang terlepas kerana berselindung di kawasan-kawasan luar bandar yang terpencil.

Tuan Yang di-Pertua, memang kita berpendapat masalah pendatang tanpa izin ini yang telah berakar umbi di negeri Sabah bukan suatu perkara yang mudah diselesaikan. Untuk mencari penyelesaian jangka masa panjang, Kerajaan Persekutuan harus menunjukkan komitmen dan iltizam politik yang kuat. Saya mencadangkan bahawa kerajaan harus menetapkan satu tahun sebagai dengan izin

target untuk mensifarkan bilangan pendatang tanpa izin. Seperti kita mensifarkan masalah miskin tegar menjelang tahun 2010. Saya mencadangkan tahun 2011 sebagai dengan izin, *target* supaya segala keperluan tindakan yang diperlukan dapat disusun atur dengan penuh komitmen dan dedikasi. Apabila sudah ditetapkan *target* ia, untuk mensifarkan bilangan kehadiran pendatang tanpa izin di Malaysia khususnya di negeri Sabah, segala-gala *agenda of action* dengan izin, boleh bermula serentak dan berlumba-lumba untuk bergerak ke arah...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: [Bangun]

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: ...pencapaian pensifaran...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Penjelasan.

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: ...pendatang tanpa izin negara kita khususnya di negeri Sabah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Hendak beri jalan Yang Berhormat?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Boleh? Datuk Seri? Yang Berhormat? Sikit.

Datuk Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: Masalah dia. Silakan.

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: Silakan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ya. Terima kasih. Ini Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan pendatang asing di Sabah ini. Saya ada satu pertanyaan kepada diri saya atas masalah ini apabila perkara ini dibangkitkan macam mana hendak diselesaikan. Selalu dibawa kepada Kerajaan Pusat untuk mengambil tindakan. Akan tetapi saya difahamkan juga dari kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat daripada Kimanis iaitu berhubung dengan perkara imigresen ini, adalah di dalam bidang kuasa kerajaan negeri.

Jadi mengapa pihak imigresen Kerajaan Negeri Sabah tidak bertindak dengan sepatutnya langkah-langkah diambil untuk membanteras pendatang-pendatang tanpa izin ini? Satu. Yang kedua,...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ringkas Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: ...mengapa Imigresen Sabah memberi kelulusan kepada pekerja-pekerja asing bekerja di Sabah lebih daripada yang diperlukan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Keningau, saya mohon agar celahan itu dijawab dan digulung. Tempoh masa Yang Berhormat telah tamat Yang Berhormat.

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: Tuan Yang di-Pertua, pertanyaan serupa ini adalah satu-satu pertanyaan yang perlu diadakan perbincangan dengan lebih teliti dan lebih jelas lagi di antara jentera dan kerajaan negeri dan persekutuan. Kita semua sedia maklum, apabila Yang Amat Berhormat Ketua Menteri mempengerusikan Jawatankuasa Keselamatan di peringkat negeri, ia juga adalah mewakili Kerajaan Persekutuan.

Jadi apa sahaja yang perlu dilakukan, perlu diadakan perbincangan kerana tentu sekali masalah pendatang tanpa izin ini memerlukan satu tumpuan dan fokus yang sepenuhnya terutama sekali dalam masa sekarang ini di mana ini adalah menjadi satu isu yang dibangkitkan dengan suara yang kuat daripada negeri Sabah. Masalah ini yang sebenarnya bukan sahaja melanda negeri Sabah tetapi di Semenanjung juga dan kita sering baca mengenai dengan apa yang berlaku di kampung-kampung yang tertentu, di mana ramai pendatang tanpa izin ini yang mencetuskan pergaduhan di antara rakyat tempatan dengan mereka.

Jadi perkara ini adalah satu perkara masalah yang perlu diberi tumpuan dan perhatian oleh semua pihak. Ini bukan soal sama ada ianya masalah di negeri Sabah tetapi soal kedaulatan negara, soal undang-undang kita, soal imigresen, soal undang-undang yang lain, yang ada berkaitan.

■1210

Soal undang-undang di dalam soal *election*, pilihan raya kerana kita tahu juga banyak rakyat asing telah menjadi *phantom voters* dan perkara-perkara sedemikianlah yang harus dijadikan sebagai bahan dan asas perbincangan yang menyeluruh dan oleh sebab itu kita mencadangkan ketetapan *targetnya* supaya segala-gala yang diperlukan untuk diambil tindakan dan serentak dilakukan oleh semua pihak dapat diadakan untuk menyelesaikan masalah ini dan saya fikir jikalau kita melakukan satu komitmen yang kuat seperti mana kita adakan komitmen yang kuat atas usaha mensifarkan miskin tegar menjelang tahun 2010 dan kita lakukan *targetnya* bagi mensifarkan pendatang tanpa izin, kiranya menjelang tahun 2011.

Ini sudah tentu akan mendorong kita dan memaksa kita mencari jalan dengan lebih tepat dan tekun lagi dan termasuklah perbincangan di antara negara jiran yang melibatkan rakyat mereka itu seperti Filipina ataupun Indonesia. Jadi, Tuan Yang di-Pertua, inilah harapan kita yang sebenar supaya segala-gala gerakan kita itu dapat diselaraskan secara menyeluruh. Serentak perlu diadakan sistem kawalan dan pencegahan seperti sistem yang diperuntukkan mengenai dengan tsunami *warning*, dengan izin, sistem kawalan dan pencegahan boleh memastikan gerakan dan tindakan awal oleh pihak kumpulan dan pasukan-pasukan keselamatan negara.

Jentera, tenaga dan kelengkapan pasukan-pasukan keselamatan kita juga harus ditambah bagi memperkasakan mereka dalam pelaksanaan tugas dan tanggungjawab mereka. Ini bererti, Tuan Yang di-Pertua, bahawa kalau sekarang ini ada alasan kita mengatakan bahawa kita punya tenaga, kakitangan dan jentera tidak mencukupi, kelengkapan tidak mencukupi, hanya satu jalan sahaja untuk memastikan pelaksanaan undang-undang kita dengan lebih efektif iaitu untuk menambahkan tenaga kita dalam pasukan keselamatan. Ini juga bererti bahawa kita perlu menambahkan bajet kita untuk melengkapkan dan memberi latihan-latihan khusus dan saya berharap apabila tindakan-tindakan seperti ini dilakukan, pihak penduduk-penduduk ataupun pegawai-pegawai di negeri Sabah dilibatkan dengan sepenuhnya kerana mereka memang akan bersikap lebih aktif lagi kerana tindakan dan program yang kita atur ini adalah untuk menyelesaikan masalah pendatang tanpa izin ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, Yang Berhormat.

Datu Seri Joseph Pairin Kitingan [Keningau]: Dan harapan kita ialah kerajaan sekarang dan sudah pun dimulakan dengan pengumuman Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri supaya komitmen ini akan berterusan supaya masalah pendatang tanpa izin ini dapat disifarkan menjelang tahun 2011. Jadi dengan harapan yang tinggi, saya tidak ragu-ragu menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik. Saya ingin ingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa keputusan telah dibuat semalam, tempoh perbahasan ini telah pun dihadkan ke 20 minit. Saya jemput Yang Berhormat Bachok.

12.14 tgh.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalamualaikum Warahmatullaahitaala Wabarakaatuh. Terima kasih kepada Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Sudah beberapa kali kita dengar di dalam Dewan ini dan juga di luar, usaha-usaha untuk menjadikan Parlimen Malaysia ini sebagai *world class Parliament*. Sebentar tadi juga kita mendengar cadangan dan ungkapan yang sama disebut untuk menjadikan *world class Parliament*.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, saya melihat bahawa untuk menjadikan Parlimen ini sebagai *world class Parliament*, bukan bergantung kepada indahnya bangunan. Saya melihat bahawa banyak perkara yang perlu dibuat reformasi kepada sistem Parlimen kita ini – bangunannya, prosedurnya, isinya – sudah tentulah peranan wakil-wakil rakyat yang telah dilantik oleh rakyat untuk duduk di dalam Dewan ini bagi mewakili suara mereka yang kemudiannya akan menjadikan suara itu untuk membangunkan negara kita.

Saya ingin mengambil kesempatan membahaskan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini dengan mencadangkan dua *reform* yang perlu dibuat kepada sistem Parlimen kita ini yang hasil pengalaman dan pengamatan daripada beberapa buah Parlimen di luar negara yang saya rasa tidak salah untuk kita ambil pengajaran dan iktibar.

Pertamanya ialah *reform* yang ingin saya cadangkan yang berkaitan dengan akauntabiliti pentadbiran kerajaan kita ini, maka saya merasakan amat perlu sekarang ini dan sudah tiba masanya untuk kita mewujudkan *committee system*. Saya tidak menafikan sudah ada komiti itu dalam Parlimen kita tetapi peranan jawatankuasa-jawatankuasa ini adalah agak terbatas dan partisipasi daripada wakil rakyat juga adalah terbatas. Partisipasinya hanya tertumpu kepada wakil-wakil rakyat yang duduk di sebelah sana sedangkan yang duduk di sebelah sini, partisipasi kita adalah amat terhad selain daripada dilantik beberapa orang ahli kita di dalam PAC dan *Committee of Selection*, dengan izin, komiti-komiti lain itu kita tidak dapat berperanan dengan sepenuhnya.

Saya ingin mencadangkan supaya *committee system* ini ditubuhkan dengan diwakili daripada kedua-dua pihak daripada kerajaan dan juga pembangkang dan komiti ini adalah komiti yang ditubuhkan mengikut kementerian. Setiap satu kementerian itu ditubuhkan satu komiti yang diwakili wakil-wakil rakyat yang kemudian komiti ini akan sentiasa membuat *check and balance* kepada perjalanan kementerian-kementerian tersebut bagi membolehkan akauntabiliti kementerian itu diperhatikan dan juga dibuat muhasabah yang sewajarnya bagi memastikan perjalanan kementerian itu tidak terganggu dan juga tidak terbatas kepada aspek-aspek tertentu sahaja.

Yang keduanya adalah cadangan saya tentang usaha pembaikan dan peranan yang perlu dimainkan oleh Ahli Parlimen. Saya merasakan sudah tiba juga masanya dengan kekayaan negara yang melimpah ruah ini, kekayaan itu juga dibawa masuk ke dalam Parlimen ini, dengan erti kata lain, memberikan peruntukan khas kepada setiap Ahli Parlimen membolehkan mereka ini mendapat seorang petugas yang dibayar gajinya oleh Parlimen, tidak dibayar kepada Ahli Parlimen yang berkenaan tetapi dibayar gaji terus kepada pegawai yang berkenaan sebagai *research officer*, sebagai pegawai penyelidik yang boleh membantu Ahli Parlimen untuk membuat persiapan untuk sama ada berdebat, berbahas ataupun berhujah di dalam Parlimen ini.

Dengan tidak menafikan telah ada satu kumpulan yang telah disediakan oleh Parlimen untuk membuat kajian-kajian tersebut tetapi jumlah yang ada disediakan di Parlimen ini sebenarnya tidak mencukupi bagi kita seramai 200 lebih ini untuk mendapat manfaat daripada kakitangan yang telah disediakan oleh Parlimen. Saya ingin mencadangkan supaya tiap seorang diperuntukkan seorang pegawai penyelidik yang dibayar gajinya terus oleh Parlimen kepada pegawai berkenaan yang tugasnya adalah untuk membuat penyelidikan dan juga membantu Ahli Parlimen dalam kajian-kajian dan sebagainya.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, sesungguhnya Rancangan Malaysia Kesembilan iaitu rancangan pembangunan lima tahun negara bagi tempoh 2006-2010 yang kita bahaskan ini adalah merupakan Kajian Separuh Penggal, bagi saya, yang telah disusun tanpa pihak kerajaan menjangkakan yang satu fenomena global yang besar bakal melanda negara sebagaimana yang kita semua tanggung dan rasai pada hari ini iaitu kesan daripada kenaikan harga minyak dan juga komoditi dunia. Pelbagai alasan boleh diberikan oleh pihak Kerajaan Pusat tetapi bagi PAS, kerajaan sama ada telah tidak mengendahkan nasihat pakar-pakarnya ataupun mungkin juga pakar-pakar itu turut terlena bersama dengan barisan pimpinan yang ada.

Apa pun hakikatnya, rancangan pembangunan negara kita yang kesembilan ini tidak akan memberikan kesan ataupun impak yang positif kepada rakyat kerana bagi rakyat, kebanyakan mereka kini berhadapan dengan masalah kos hidup yang meruncing yang tidak memungkinkan mereka menikmati apa yang dirancang dan dijanjikan itu dengan sempurna.

■1220

Apa maknanya nilai pembangunan mencecah RM230 bilion sekiranya rakyat hidup dalam keadaan sengsara, rakyat hidup dalam keadaan susah, rakyat hidup dalam keadaan menderita daripada pegawai kerajaan, kakitangan awam, petani, nelayan dan sebagainya sedang menghadapi tekanan-tekanan yang pelbagai dalam meneruskan kehidupan mereka. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri semasa

membentangkan Kajian Separuh Penggal RMK-9 mengakui bahawa, kesan daripada kenaikan harga minyak dan ketidakpastian yang disebabkan oleh faktor-faktor luaran amat sukar bagi kerajaan untuk melindungi rakyatnya. Bagi saya ini adalah satu kenyataan yang sangat negatif dan lemah, malah saya percaya akan mendorong ratusan ribu dan mungkin jutaan rakyat keluar untuk mengadakan protes, yang insya-Allah akan diadakan pada 6 Julai ini untuk membantah kenaikan harga minyak.

Saya menyangka Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dapat menerbitkan dengan langkah-langkah proaktif bagi meringankan beban yang ditanggung oleh rakyat tapi rupanya apa dibentangkan itu.....

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Masih.... 20 minit saja Yang Berhormat. Jarang-jarang dapat bercakap ini. Yang Berhormat selalu bercakap... *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua Datuk Ronald Kiandee: Nak bagi jalan kah Yang Berhormat?

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Sedikit sahaja, sedikit.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Silakan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Terima kasih. Saya hendak tanya Yang Berhormat Bachok, adakah dengan mengadakan tunjuk perasaan besar-besaran itu akan menurunkan harga minyak, dan harga barang.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Kalau kerajaan hendak, dia boleh buat. Kalau kerajaan mahukan, ianya boleh dilakukan. Malangnya, kerajaan tidak mendengar suara rakyat. Yang Berhormat yang dihormati sekalian. Negara kita sudah lebih 50 tahun merdeka....

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Batu Pahat bangun Yang Berhormat.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: ....Nanti sekejap Yang Berhormat. ...Dan kita pula sudah masuk kepada RMK-9...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Nak bagi kah tak bagi ni?

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Namun isu kemiskinan rakyat terus hadir walaupun kerajaan mendakwa angkanya semakin berkurangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tak bagi cakap tak bagi Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tak bagi ya?....

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: Tak! Tak bagi. Saya ada 20 minit sahaja Yang Berhormat Batu Pahat. Kalau Tuan Yang di-Pertua bagi saya satu jam, saya beri Yang Berhormat Batu Pahat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dua puluh minit sahaja Yang Berhormat.

Tuan Nasharudin Mat Isa [Bachok]: ...Mendakwa bahawa angkanya semakin berkurangan. Kini Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mesasarkan pula bahawa di penghujung RMK-9 nanti, iaitu pada tahun 2010 seperti mana yang disebutkan sebentar tadi, kemiskinan tegar akan dapat dihapuskan. Kita mendoakan agar kemiskinan tegar ini akan dapat diusahakan untuk dihapuskan walaupun ianya suatu yang hampir tidak pasti boleh dilakukan. Cuma, masalahnya, apakah langkah-langkah yang sedang dan bakal diambil, yang dikemukakan dan adakah rancangan-rancangan yang dikemukakan di hadapan kita ini realistik untuk kita menghadapi kebarangkalian menghapuskan kemiskinan tegar 2010 itu.

Contohnya, kemudahan yang disediakan di sekolah-sekolah di luar bandar masih daif. Sehubungan dengan itu, saya ingin mendapat penjelasan daripada Kementerian Pelajaran, daripada maklumat yang kita terima, saya ingin melihat, di

mana prioriti kekayaan negara ini diagihkan dalam hal yang berkaitan dengan pendidikan. Saya telah dimaklumkan bahawa satu jumlah duit telah dijanjikan oleh kerajaan Malaysia melalui Kementerian Pelajaran untuk diberikan sumbangan kepada sebuah tabung yang ditubuhkan oleh pihak Komanwel, satu *endowment* yang ditubuhkan sempena dengan sambutan 100 tahun *Commonwealth*, dan Malaysia adalah negara yang pertama dan satu-satunya negara yang menjanjikan untuk memberi sumbangan kepada tabung tersebut.

Soalan saya adalah, berapa jumlah yang dijanjikan oleh kerajaan kepada tabung tersebut dan adakah ini kena dengan prioriti dalam hal yang berkaitan dengan pendidikan, di mana masih banyak hal-hal yang berkaitan dengan sekolah-sekolah di luar bandar, sekolah yang anak muridnya terpaksa berjalan kaki, tanpa kasut, tanpa persiapan yang sempurna, ada sekolah yang masih kita dengar tidak ada bekalan elektrik, ada sekolah yang kita dengar masih banyak menghadapi permasalahan-permasalahan sama ada di Sabah ataupun di Sarawak, mahupun di Semenanjung Malaysia ini yang sepatutnya prioriti diberikan kepada pendidikan kita di sini, di dalam negeri, tetapi kerajaan boleh meletakkan suatu jumlah wang yang saya rasa bukan sedikit untuk tabung *endowment Commonwealth* ini. Britain sendiri yang merupakan ibu kepada *Commonwealth* ini sudah menghapuskan biasiswa kepada negara-negara Komanwel, kenapa kita pula yang sibuk untuk meletakkan sejumlah wang untuk membantu Negara-negara Komanwel. Terima kasih kita ucapkan di atas berbesar hati dan baik budinya Malaysia ini, tetapi dari segi prioriti, saya melihat tidak kena dari sudut itu.

Perkara yang seterusnya yang ingin saya bangkitkan adalah kemudahan perumahan untuk rakyat yang memerlukan, yang juga masih belum memuaskan, di mana di bandar-bandar, rakyat ada yang masih hidup di perkampungan setinggan. Saya ingin menyentuh secara khusus berkenaan kemudahan perumahan rakyat khususnya di kawasan-kawasan bandar, rumah-rumah pangsa yang disediakan buat mereka dibina tanpa perancangan yang menyeluruh dengan lif yang sempit, yang menyukarkan apabila berlaku kematian ataupun kecemasan. Malah anak-anak yang tinggal di kawasan ini, tidak mempunyai ruang dan peluang untuk beriadah secara selesa dan lebih membimbangkan lagi, keselamatan mereka pula yang terancam. Kes melibatkan penculikan anak-anak yang begitu banyak masih belum dapat diselesaikan, sesungguhnya berlaku kebanyakan di kawasan perumahan rakyat yang seumpama ini. Ini harus diberikan perhatian dan tumpuan khusus oleh pihak kerajaan.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah menegaskan selagi bahawa peningkatan sistem pengangkutan awam akan terus menjadi keutamaan berikutan penstrukturan semula subsidi minyak dan gas baru-baru ini. Kita mengharapkan usaha ini dijalankan secara jujur dan bersungguh-sungguh. Salah satu perkhidmatan pengangkutan awam yang ingin saya sentuh di sini adalah perkhidmatan teksi khususnya di ibu negara. Bagi saya, kita memiliki satu rangkaian teksi di mana pengguna perlu meminta kebenaran untuk pergi ke satu-satu destinasi. Perkara ini sudah lama berlaku, di mana pemandu teksi boleh memilih untuk mengambil atau tidak penumpang. Apakah pihak kementerian dan badan-badan bertanggungjawab tidak sedar akan perkara ini yang jika dibiarkan berlarutan, akan memburukkan imej negara khususnya di kalangan para pelancong dan menyusahkan para pengguna.

Saya juga ingin menyentuh penggunaan perkhidmatan komuter yang disediakan oleh KTM. Sejak kenaikan harga bahan api baru-baru ini, penggunaan komuter ini makin menjadi popular di kalangan warga kota di bandar raya ini. Malangnya, perkhidmatan yang disediakan sungguh mengecewakan. Laporan yang kita terima dan aduan yang sampai kepada kita, pengguna terpaksa bersesak-sesak-sesak dalam *coach* yang ada dan ianya pula sering tidak mengikuti jadual yang telah ditetapkan sehingga menyusahkan pengguna. Perkara ini juga harus diberikan perhatian.

Dalam aspek kewangan, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah menekankan bahawa penggalakan akan diberikan ke arah membangunkan perkhidmatan kewangan Islam. Saya mahu menyarankan agar kerajaan lebih serius dalam hal ini. Beberapa badan dan agensi kewangan serta pelaburan milik kerajaan termasuklah yang memperjuangkan ekonomi bumiputera sebenarnya masih dijalankan menurut kaedah konvensional. Ini termasuklah Bank Simpanan Nasional, Permodalan Nasional Berhad, malah saya yakin, ramai yang akan mengalu-alukan sekiranya Kumpulan Wang Simpanan Pekerja atau KWSP yang setakat Mac 2008, telah mengumpulkan caruman berjumlah RM320.32 bilion itu juga dikendalikan dan diurus

menurut sistem kewangan Islam. Bagaimana kita mahu berjaya dalam mempertingkatkan dan memperjuang ekonomi bumiputera tapi kita membelakangkan kehendak dan tuntutan syariat daripada Allah S.W.T.

Tuan Yang di-Pertua, dalam menghadapi kemelut kenaikan kos hidup yang mendadak, saya melihat satu golongan yang tidak diberi perhatian oleh pihak kerajaan ialah mereka yang merupakan pesara kerajaan. Bayangkan jika kesan daripada kenaikan kos hidup kebelakangan ini begitu membebankan mereka yang bekerja. Bagaimana pula agaknya mereka yang bergantung semata-mata kepada pencen kerajaan. Persatuan Pesara Kerajaan baru-baru ini membuat beberapa tuntutan yang saya kira wajar diberi perhatian oleh pihak kerajaan memandangkan berapa besarnya jasa mereka ini kepada bangsa, agama dan negara. Antara tuntutan mereka adalah kadar pencen mereka tidak lagi dibayar berdasarkan separuh dari gaji pokok terakhir tetapi sebaliknya dinaikkan seperti amalan di negara-negara lain. Contohnya, Di Singapura dan Sri Lanka mereka di bayar berdasarkan 100 gaji pokok terakhir sebelum bersara manakala di Korea Selatan, China dan Jepun, sebanyak 80%

Atas keprihatinan kita semua, dan memandangkan kos hidup yang semakin mencacai naik ini, saya kira wajarlah kadar yang ada itu dinaikkan, jika tidak pada kadar 100%, ataupun 90% sekalipun, sekurang-kurangnya antara 60% hingga 75% buat peringkat permulaan.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah turut menyentuh berkenaan isu alam sekitar dengan memberi penekanan kepada mengurangkan pencemaran sumber air. Baru-baru ini Kerajaan Negeri Kedah telah terlibat dalam satu kontroversi untuk membalak di kawasan hutan simpan dan tadahan air di sekitar Ulu Muda. Dalam hal ini saya merayu kepada pihak Kerajaan Pusat agar menepati janji mereka untuk membayar pampasan RM100 juta setahun kepada kerajaan negeri sejak dari zaman BN memerintah dahulu lagi kerana memelihara kawasan tadahan air berkenaan.

■1230

Bagaimana kita mahu dilihat serius dalam usaha mempertahankan alam sekitar, tetapi dalam waktu yang sama kita tidak mungkir dalam janji-janji kita. Untuk rekod, pada hari Sabtu lepas Dewan Perniagaan Melayu Malaysia Kedah telah meluluskan resolusi mendesak agar Kerajaan Pusat segera menjelaskan bayaran pampasan tersebut.

Saya bersetuju dengan saranan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri agar kita semua bekerjasama dan berusaha bersungguh-sungguh untuk membina sebuah negara yang selamat, aman, makmur dan sebagainya....

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Rembau bangun, Yang Berhormat.

Tuan Nasharudin Mat. Isa [Bachok]: Saya juga bersetuju bahawa kesungguhan kita mestilah diasaskan kepada keikhlasan dan niat yang baik. Dipersilakan, Yang Berhormat Rembau.

Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau]: Terima kasih. Saya hendak bertanya kepada Ahli Yang Berhormat Bachok mengenai kenyataan tadi tentang Kerajaan Negeri Kedah. Saya baca kenyataan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar Kedah yang mengatakan bahawa, walaupun hutang daripada Kerajaan Persekutuan dijelaskan kepada Kerajaan Negeri Kedah, beliau akan teruskan dengan cadangan untuk pembalakan di kawasan tersebut, adakah ini benar ataupun tidak?

Tuan Nasharudin Mat. Isa [Bachok]: Kenyataan itu adalah kenyataan yang tidak benar, kerana isu utama yang hendak digunakan sumber kewangan dan pembalakan ini adalah untuk dikembalikan semula kepada rakyat. Jadi, kalaulah RM100 juta ini dapat dikembalikan semula kepada rakyat Kedah sudah tentulah isu pembalakan ini akan menjadi isu prioriti yang kedua, ketiga, ataupun yang seterusnya.

Cuma, apa yang saya harapkan daripada saranan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ini adalah supaya negara kita ini benar-benar dapat menjadi contoh kepada negara lain, dalam konteks menjadi sebuah negara yang dapat menjadi model. Ramai orang bertanya kepada kita, contohnya kalau sekiranya PAS berjaya membentuk kerajaan, apakah model yang ingin dijadikan sebagai contoh dalam

pembentukan kerajaan? Adakah hendak jadi macam Pakistan atau adakah hendak jadi macam Afghanistan?

Saya telah menyebut bahawa model-model itu tidak praktikal bagi kita kerana demografi kaum yang berbeza yang ada dalam negara kita. Namun apa yang diperlukan sekarang ini ialah supaya kita menjadi model sebuah kerajaan atau sebuah negara yang benar-benar bersih, telus dan bertanggungjawab kepada rakyat. Ini adalah kerana terlampau banyak isu yang kita dengar, yang melibatkan pentadbiran dan pengurusan kerajaan ini, yang sudah mula banyak dipertikaikan oleh rakyat, khasnya pada 8 Mac yang lepas.

Contohnya, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sekiranya dia datang nanti untuk menjawab, iaitu tentang pelantikan seorang pegawai kanan daripada Kementerian beliau yang katanya pelantikan itu akan diteruskan, walaupun pegawai kanan tersebut telah didapati, seorang Melayu Muslim mabuk dalam kapal terbang sewaktu balik dari London dan akan terus dikekalkan dalam jawatannya dalam pelantikan yang akan datang.

Saya rasa Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sudah pasti tahu siapa yang saya maksudkan, dan adakah pelantikan itu akan terus dikekalkan kerana bagi saya, kalau sudah begitu perangai seorang pegawai kanan daripada pihak Kementerian, daripada kerajaan, ini sudah tentu melambangkan satu model yang cukup tidak baik untuk pentadbiran sekarang ini yang sudah pun memang tidak baik.

Kepada Kementerian Penerangan saya ingin mendapat penjelasan nanti tentang dasar penerangan yang akan dibuat oleh Menteri Penerangan yang baru. *Concerns* saya adalah tentang bahasa Melayu yang menjadi bahasa utama kita, bahasa kebangsaan kita, serta bagaimana pihak Kementerian Penerangan akan menggunakan kementeriannya untuk memastikan bahasa ini akan terus dibela. Kadang-kadang saya sendiri juga menjadi agak *confused* dengan RTM kita, sekejap buka cakap Jepun. Buka di sebelah petang pula cakap Sepanyol, ada ketika cakap Indonesia dan ada ketika cakap Korea.

Saya ingin tahu berapa peratus rancangan-rancangan yang berbahasa asing ini akan terus ditayangkan kepada masyarakat. Isunya bukan sahaja isu bahasa, tetapi kita lihat dalam program-program yang dibawa masuk daripada luar ini ia juga memberi impak budaya, impak pemikiran dan impak sesuatu yang amat baru, yang mungkin tidak akan memberikan kesan yang positif kepada rakyat. Yang Berhormat Indera Mahkota...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Boleh gulung, Yang Berhormat?

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: *[Bangun]*

Tuan Nasharudin Mat. Isa [Bachok]: Kalau satu soalan, saya bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak ada masa, Yang Berhormat.

Tuan Azan Ismail [Indera Mahkota]: Setengah minit, boleh?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payahlah, Yang Berhormat. Saya minta Yang Berhormat Bachok gulung.

Tuan Nasharudin Mat. Isa [Bachok]: Tuan Yang di-Pertua, akhirnya, Kerajaan Pusat perlu *walk the talk* bersama dengan kerajaan-kerajaan negeri Pakatan Rakyat di Kelantan, Kedah, Perak, Pulau Pinang dan Selangor. Semuanya juga mahu terlibat sama dalam membina negara yang selamat, aman dan makmur bersama dengan negeri-negeri yang lain. Oleh itu diharapkan Kerajaan Pusat perlu ikhlas dan berniat baik dengan memastikan bahawa semua jenis peruntukan dan hak bagi negeri-negeri ini tidak disekat atau dihalang. Kita boleh berbeza dari segi politik dan pendekatan menurut kaedah demokrasi, namun janganlah kerana perbezaan itu kita meminggirkan sesama kita dan mencetuskan suasana tegang dan tidak harmoni yang akhirnya akan merugikan rakyat dan negara. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jerlun.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Peraturan Mesyuarat 35(2), Tuan Yang di-Pertua.

35(2) – “If two or more members rise at the same time, the Chair shall call upon the member who first catches his eye”.

Adakah Tuan Yang di-Pertua, menyimpan dendam dalam perkara ini dan tidak mahu pandang ke sini, oleh kerana saya ada menegur Yang Berhormat Timbalan Menteri dalam sesi yang lalu mengenai *Royal Commission Inquiry* - pindaan itu? Bukankah ini menunjukkan bahawa Tuan Yang di-Pertua tidak adil. Kita di sini, dalam blok parti yang bilangan Ahli Parlimennya yang ketiga; UMNO 79, Keadilan 31, dan DAP 28, tetapi kita diketepikan! Saya tidak bantah Yang Berhormat Bachok dari PAS, tetapi patutlah ada hormat kepada susunan konvensi-konvensi ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukup, Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Kita tidak boleh menggunakan dendam sendiri dalam perkara ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik, Yang Berhormat. Cukup.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Bolehkah beri penjelasan kepada kita kenapa DAP ini diketepikan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya tidak...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Bolehkah kita difahamkan, kenapa kita didiskriminasikan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik. Duduk. Saya jawab. Pertama, saya tidak ada dendam kepada Yang Berhormat. Kedua, petang semalam kita beri peluang kepada Yang Berhormat, tetapi Yang Berhormat memilih untuk keluar. Ketiga, jangan mempertikaikan cara Yang di-Pertua melihat keadilan... [Tepuk]

Saya melihat keadilan berdasarkan kepada *sequence* yang ada dalam nota kita. Saya panggil setakat ini ada enam orang yang berucap, tiga daripadanya adalah wakil rakyat Barisan Nasional dan tiga adalah wakil rakyat pembangkang. Sebelum ini saya panggil untuk berucap adalah wakil rakyat Barisan Nasional. Kemudian kita bagi wakil rakyat Pembangkang dan *sequencenya* adalah wakil rakyat Barisan Nasional. Saya yakin selepas ini saya akan panggil wakil rakyat pembangkang. Saya tidak ada dendam kepada sesiapa, tetapi saya melakukan keadilan mengikut cara pandangan yang lebih umum dan bukan pandangan yang sempit. Saya menjemput Yang Berhormat Jerlun.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Pengerusi perlulah adil dan dilihat adil. Janganlah tidak adil. Ini kelakuan yang tidak baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Jangan melihat keadilan dari sudut pandangan Yang Berhormat seorang. Tidak. Keadilan harus dilihat dari sudut pandangan yang lebih luas, jangan melihat keadilan dari sudut pandangan Yang Berhormat. Saya katakan bahawa *sequence* nya sekarang adalah yang seadil-adilnya yang dilaksanakan oleh Yang di-Pertua, ada *sequence* nya. Saya akan balik selepas ini dan akan memberikan kepada pihak di sebelah sini. Yang itu saya akan lakukan. Ya, 20 minit, Yang Berhormat, Jerlun.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ahli yang tidak hormat kepada Tuan Yang di-Pertua tidak boleh duduk dalam Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukup, Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Keluarlah, *you*. Enam... [Disorak]

12.38 tgh.

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir [Jerlun]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang kepada saya turut membahaskan Usul Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini.

Peruntukan perbelanjaan untuk RMK-9 ini seperti yang kita sedia maklum telah perlu ditingkatkan dengan tambahan lebih kurang RM30 bilion, kerana kenaikan

kos akibat peningkatan harga minyak mentah dunia yang telah melambung tinggi daripada USD50 setong pada Januari 2007 hingga USD140 setong kebelakangan ini.

Saya bersetuju bahawa peruntukan perlu dinaikkan supaya agenda pembangunan negara dapat kerajaan selesaikan dalam tempoh waktu yang ditetapkan. Malangnya, kenaikan harga minyak mentah ini telah juga meningkatkan jumlah subsidi yang ditanggung oleh kerajaan dan kerajaan terpaksa mengurangkan subsidi ini. Ini menyusahkan rakyat seperti yang telah dinyatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri.

■1240

Kita mahu melihat pihak kerajaan menangani masalah kenaikan harga secara komprehensif dan menyeluruh di dalam dan di luar negara sebelum menuntut supaya rakyat menanggung susah ini. Walaupun disebut oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa antara sebab kenaikan harga minyak mentah ini ialah permintaan yang tinggi oleh negara China dan India, saya baca banyak analisa dan laporan bahawa tiada masalah kekurangan minyak di pasaran global sebenarnya.

Iran yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri diancam dengan serangan ketenteraan oleh Israel, punyai lebih pengeluaran sebanyak 25 juta tong minyak yang tidak terjual. Sehingga kini Iran tidak dikenakan sebarang sekatan jualan minyaknya, maka tiada soal kekurangan bekalan minyak dunia sebenarnya.

Kedadaan ini mungkin berubah jika Iran diserang oleh Amerika Syarikat dan Israel seperti yang digembar-gemburkan dua, tiga hari yang lepas.

Maka punca sebenarnya ialah kegiatan spekulator pasaran minyak yang mendadak mendagangkan *futures paper oil*, dengan izin, di pasaran *International Commodity Exchange Futures* di London, *New York Mercantile Exchange*, NYMEX di New York dan *Singapore Mercantile Exchange* SIMEX di Singapura sehingga melonjakkan harga minyak secara dengan izin, *artificial*, semata-mata untuk meraih keuntungan yang luar biasa. Hakikat bahawa tindakan penyangak spekulator minyak ini memiskinkan negara-negara membangun seperti Malaysia, tidak menjadi pertimbangan kepada mereka.

Hakikat bahawa berlaku rusuhan di beberapa negara akibat daripada kebuluran yang berlaku bila harga minyak naik secara mendadak hingga ada yang terbunuh juga tidak diberi pertimbangan oleh penyangak spekulator minyak ini. Pada tahun 1997 Tuan Yang di-Pertua, kita berusaha untuk menghentam dan mendedahkan kegiatan tidak bermoral penyangak mata wang seperti George Soros dan sebagainya kerana mencuri dari negara-negara membangun melalui serangan ke atas mata wang seperti Ringgit, Baht, Korea Won dan Rupiah. Ringgit seperti yang kita tahu jatuh dari paras RM2.50 hingga lebih kurang RM4.50 satu dolar pada waktu itu.

Syarikat-syarikat pedagang saham dunia pula menjual saham-saham mereka di bursa-bursa saham negara-negara membangun hingga menyebabkan BSKL juga merudum dari 1,200 mata ke 600 mata. Jadi mata wang ringgit dan bursa saham kita diserang hingga kekayaan negara diambil orang dengan cara dengan izin, *daylight live robbery*. Tuan Yang di-Pertua Kerajaan Barisan Nasional waktu itu mengambil pendekatan serampang dua mata. Pertamanya mempertahankan ringgit dengan cara yang dapat menggagalkan usaha penyangak mata wang ini daripada menjatuhkan nilainya sekali gus juga menstabilkan BSKL.

Ini yang telah dinyatakan ataupun yang telah disentuh oleh Yang Berhormat dari Permatang Pauh kelmarin mengenai rejim kawalan mata wang katanya. Apa pun rejim kawalan mata wang ini tetap berjaya mempertahankan ekonomi mata wang kita. Keduanya kita melancarkan dengan izin, *counter offensive* terhadap penyangak mata wang melalui pendedahan aktiviti-aktiviti tidak bermoral mereka di forum-forum antarabangsa termasuk di persidangan IMF dan World Bank di Hong Kong pada tahun 1997. Kita telah menuntut agar digubal dan dipersetujui undang-undang antarabangsa untuk mengawal kegiatan penyangak mata wang ini.

Ini tidak berjaya kita lakukan tetapi sekurang-kurangnya kita berjaya mendedahkan kegiatan tidak bermoral penyangak mata wang antarabangsa. Aktiviti-aktiviti mereka untuk mendapat keuntungan dari kekayaan negara-negara membangun telah dapat disekat dan mujurlah kita tidak mengikut pandangan bekas Timbalan Perdana Menteri kita waktu itu yang lebih sukakan kaedah IMF.

Tuan Yang di-Pertua, kini kenaikan harga minyak mentah di pasaran antarabangsa oleh penyangak spekulator minyak pula adalah masalah yang lebih besar sebenarnya dari serangan ke atas mata wang kita dulu. Kita tahu bahawa antara penyangak spekulator minyak adalah firma-firma dan bank-bank pelaburan seperti Goldman Sachs dan Morgan Stanley.

Mereka ini mendagangkan minyak hanya untuk memenuhi ketamakan mereka dengan untung yang tidak ada, hanya untuk memenuhi ketamakan mereka dengan untung yang tidak ada apa-apa kaitan langsung dengan bekalan mahupun permintaan kepada komoditi penting ini. Bekalan minyak yang mereka dagangkan itu hanyalah dengan izin, *paper oil* di mana sebenarnya tiada minyak yang bertukar tangan. Pasaran dengan izin, *futures* ini jauh lebih besar dari dagangan minyak fizikal yang sebenarnya. Pada tahun 2003, jumlah dagangan minyak *paper oil* di ketiga-tiga bursa di New York, London dan Singapura melibatkan 100 bilion tong.

Ini adalah punca sebenar harga minyak mentah dunia melambung. Ini tiada kaitan dengan bekalan dan permintaan. Pada bulan Ogos tahun lepas, apabila harga minyak meningkat ke kadar 75 dolar setong, Goldman Sachs satu firma yang terlibat dengan jual beli minyak ini menyatakan bahawa harga minyak akan mencecah 95 dolar pada akhir tahun 2007. Akhirnya minyak memang mencecah 95 dolar pada akhir tahun 2007 seperti yang diramalkan atau dikehendaki oleh penyangak spekulator minyak seperti Goldman Sachs ini...

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, Sungai Siput bangun Yang Berhormat.

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir [Jerlun]: Silakan.

Dr. M. Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]: Kami mahu tanya Yang Berhormat Jerlun jika dia setuju dengan konsep *peak oil*? Terima kasih.

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir [Jerlun]: Saya ingat saya harus teruskan dengan apa yang hendak saya sebutkan ini kerana *line of thinking* itu pada topik yang hendak saya bawa. Jadi tidak ada kena mengenai sedikit dengan *peak oil* seperti Yang Berhormat sebut tadi.

Akhirnya minyak memang mencecah 95 dolar pada akhir tahun 2007 seperti yang diramalkan dan dikehendaki oleh penyangak spekulator minyak seperti Goldman Sachs ini dan mencecah 100 dolar pada Januari 2008. Kini bila harga minyak sudah sampai 140 dolar setong dan kerajaan terpaksa membuat keputusan tidak popular untuk mengurangkan subsidi minyak.

Morgan Stanley baru-baru ini sudah mengeluarkan kenyataan bahawa harga minyak akan mencecah 150 dolar setong pada bulan Julai ini dan Goldman Sachs pula meramalkan harga akan sampai 200 dolar akhir tahun ini. Kita Tuan Yang di-Pertua sepatutnya tidak hanya menyerah kalah kepada pasaran luar yang tidak terkawal untuk menentukan kedudukan ekonomi kita. Keadaan ekonomi dunia tentunya menghadapi masalah keruduman yang tidak tentu kesudahannya.

■1250

Berserah sahaja kepada pasaran luar ini untuk menentukan nasib rakyat Malaysia bukanlah satu tindakan proaktif. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dalam usul Kajian Separuh Penggal RMK-9 telah menyatakan bahawa masalah ini adalah akibat daripada faktor-faktor luaran yang berada di luar kawalan kita. Seperti yang dilakukan pada tahun 1997, kita sepatutnya menolak nasihat konvensional dan gunakan daya kreatif yang sedia wujud dalam negara kita ini untuk melawan penyangak spekulator minyak ini.

Yang Berhormat Menteri Luar telah cadangkan supaya dianjurkan persidangan dengan pengeluar-pengeluar minyak sedunia untuk mengambil alih daripada penyangak-penyangak ini tanggungjawab untuk menentukan kadar harga minyak. Seperti yang kita sedia maklum, Kongres Petroleum Dunia di Madrid dari dua hari lepas dan berakhir hari ini adalah antara pentas di mana kita harus sampaikan suara rakyat Malaysia dan negara-negara membangun yang lain. Saya hendak tahu adakah Kerajaan Malaysia juga diwakili di kongres tersebut?

Menteri Kewangan India pula mencadangkan agar harga dikawal dan tidak ditentukan oleh pasaran bebas. Yang Berhormat Menteri Luar kita di sini juga cadangkan agar OIC wujudkan satu dengan izin, *task force* untuk menangani masalah ini dan dipanjangkan kepada OPEC. Saya setuju dengan cadangan-cadangan ini dan saya cadangkan agar *task force* seumpama ini diwujudkan bukan sahaja di sini tetapi juga di ASEAN, NAM dan mana-mana pertubuhan antarabangsa di mana masalah ini dapat dibincangkan.

Suka juga saya cadangkan supaya *East Asia Economic Caucus* yang pernah dicadangkan sebelum ini diwujudkan untuk tujuan yang sama. Kita juga harus mendesak dan menuntut agar *Inter-Continental Exchange* atau ICE, di mana dagangan minyak dilakukan harus lebih telus dan terbuka dengan urusan niaga minyak ini. Kita patut mencadangkan agar urusan niaga minyak dilakukan secara langsung melalui kontrak antara negara pembeli dan penjual dan bukannya melalui pasaran bebas yang di manipulasi penyangak spekulator minyak.

Saya tahu bahawa kita hanya sebuah negara yang kecil tanpa pengaruh yang besar di persada antarabangsa tetapi sejak bila kita tidak lantang bersuara hingga ke seluruh pelosok dunia bagi mendesak supaya masyarakat antarabangsa bertindak untuk menyelamatkan keadaan ini. Apabila harga minyak mentah dunia meningkat ke tahap USD130 setong, Kerajaan Malaysia membuat keputusan mengurangkan subsidi minyak sebanyak 40%. Kini harga minyak sudah mencapai USD143 setong dan kita ditakutkan lagi dengan kemungkinan ianya mencecah USD200 setong akhir tahun ini. Adakah lebih banyak lagi subsidi yang akan dihapuskan untuk menangani masalah ini. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, kegiatan tidak bermoral penyangak spekulator tidak terhad dengan komoditi minyak sahaja. Sejak beberapa tahun yang lepas, komoditi pertanian seperti gandum, jagung, kacang soya dan juga beras diperdagangkan secara *futures* di bursa-bursa komoditi negara-negara maju. Kenaikan harga gandum baru-baru ini sudah mencecah harga USD9, satu busyel minggu lepas, dari USD3.60, satu busyel dua tahun lepas.

Lebih merunsingkan lagi ialah bagaimana penyangak spekulator ini memanipulasi harga beras dunia semata-mata untuk mendapatkan keuntungan tanpa mengambil kira keadaan masyarakat dunia ketiga yang kebuluran. Jelas sekali ekonomi dunia akan melalui dengan izin, *downward spiral* yang tentu akan ada impak kepada kita di Malaysia.

Saya sarankan agar kerajaan meningkatkan usaha untuk menjadi suara dunia ketiga di pentas antarabangsa dan menyedarkan masyarakat dunia mengenai kegiatan tidak bermoral, penyangak spekulator dan mengawal kadar harga minyak dan komoditi-komoditi penting yang lain. Terima kasih, Jerlun mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Ipoh Timur.

12.55 tgh.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tuan Yang di-Pertua, hari ini adalah satu tajuk *blog* yang berbunyi *BN's credibility to rule disappearing by the day* dan ini adalah membayangkan perasaan ramai rakyat Malaysia mengenai kedudukan keadaan sekarang bahawa sungguhpun Barisan Nasional *survival* dalam tsunami politik, pilihan raya besar 8 Mac, tetapi ia tidak ambil apa-apa iktibar daripada kekalahan yang teruk itu.

Dakwaan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa beliau sudah mendengar suara rakyat daripada keputusan pilihan raya besar itu sebenarnya tidak benar. Ini boleh dilihat dari apa berlaku dari 100 hari pertama selepas pilihan raya besar 8 Mac. Di mana di peringkat negeri, lima-lima Kerajaan Pakatan Rakyat, Selangor, Perak, Pulau Pinang, Kedah, Kelantan semakin kukuh, semakin kuat.

Namun di peringkat nasional selepas 100 hari, kerajaan pemerintahan Barisan Nasional lebih lemah, tenat. Nampaknya *tottering* dengan izin, *from* Dewan....

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Duit sambutan kenapa masuk tabung parti.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Itu oleh sebab *siege* dalam UMNO, dalam Barisan Nasional dan pun di luaran. Inilah menghadapi.

Dato' Samsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: 999 tahun la.

Dato' Mohd. Nasir bin Ibrahim Fikri [Kuala Nerus]: Ini syok sendiri kah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat tidak payah ganggu Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sungguhpun...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sungguhpun pilihan raya besar 8 Mac, Barisan Nasional menghadapi satu kekalahan yang teruk tetapi sebenarnya ia dapat satu majoriti yang boleh kata kuat sungguhpun hilang kali pertama majoriti 2/3 di Parlimen tetapi masih ada 52 kerusi. Patutlah kuat.

Oleh kerana kalau banding dengan negara yang lain. Satu kerajaan koalisi, yang ada majoriti 58 kerusi adalah sangat stabil tetapi kenapa dalam Malaysia daripada hari yang pertama sungguhpun ada majoriti 58 merupakan bahawa menghadapi krisis demi krisis dalaman dan di luaran. Bila-bila pun boleh jatuh.

Sebenarnya ini pun kita boleh lihat daripada *midterm review*, Rancangan Malaysia Kesembilan yang ada dikemukakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada hari Khamis di mana ia patut menjadi satu bukti bahawa kita akan memulakan jalan. Sungguhpun panjang dan pahit untuk menjadi Malaysia sebuah negara yang lebih biasa, *a more normal country* di mana tidak ada majoriti 2/3 di mana akta-akta *draconian* dan menindas dihapuskan.

Di mana adalah usaha yang tulen untuk memupuk perpaduan dalam masyarakat majmuk kita. Itulah sepatutnya kita lihat daripada kajian *midterm review* Rancangan Malaysia Kesembilan tetapi sebaliknya tidak ada impak untuk mengilhamkan bahawa rakyat Malaysia kita boleh bersatu padu, bahawa kita boleh lebih *inclusive*, lebih demokratik dan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Lebih berjaya untuk memulihkan hak-hak *fundamental freedom* semua rakyat Malaysia.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat, sambung petang Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ahli Yang Berhormat, kita tangguhkan mesyuarat hingga jam 2.30 petang ini.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.00 petang.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya difahamkan bahawa yang berbahas tadi belum selesai, Yang Berhormat Ipoh Timur. Jadi sebelum saya menjemput Yang Berhormat Ipoh Timur untuk menyambung perbahasan, ada satu perkara yang ingin saya jelaskan dahulu supaya tidak tergantung, iaitu satu persoalan mengenai *point of order* yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pasir Salak dan Yang Berhormat Kinabatangan pagi tadi, dan saya telah dihubungi oleh Datuk Wan mengenai dengan soal ini.

Ada Ahli-ahli Yang Berhormat yang gelak tadi apabila saya masuk. Saya angkat, *Erskine May*. Tidak lagi saya angkat peraturan mesyuarat. Oleh kerana telah menjadi kelaziman kepada Ahli Yang Berhormat, apabila berdiri lepas itu menarik perhatian saya kepada *point of order*, lepas itu saya memberi peluang untuk menyatakan apa-apa *point of order* tersebut lepas itu terus berhujah. Ada yang mengatakan bahawa *convention* di mana-mana tempat terutama sekali Yang Berhormat Ipoh Timur selalu bangkitkan ini.

Akan tetapi dia tidak bagi tahu sama saya apa alasan-alasan, adakah sama itu sebagai satu *sweeping statement* sahaja. Adakah beliau pada ketika berlaku perkara itu berada di *House of Commons* atau dia baca dalam *Erskine May* atau lain-lain. Dan begitu juga dengan Yang Berhormat Batu Gajah. Jadi makanya saya bahawa *Erskine May*. Siapa-siapa Ahli Yang Berhormat nanti akan membangkitkan *point of order* dan *very passionate about it*, jadi tunjukkan kepada saya mana *references*. Selepas itu, boleh membantu saya untuk membuat tindakan dan begitu juga kepada timbalan-timbalan saya.

Jadi, soal tadi yang dibangkitkan oleh dua Ahli Yang Berhormat ialah mengenai dengan perilaku Ahli Yang Berhormat Puchong kelmarin, apabila Ahli Yang Berhormat tersebut telah mencabar saya mengatakan "Okeylah, ambil tindakan kepada saya kalau Tuan Speaker mahu". Makanya saya kasi dia dua hari. Jadi, semua masyarakat Malaysia, rakyat Malaysia nampak semalam di corong TV bahawa perkataan-perkataan yang dibangkitkan seperti siapa Tuan Speaker. Saya rasa dia taulah siapa saya. Itu dia sendiri boleh jawab.

Selepas itu ada hujah-hujah yang dia sebut seperti, "*I was not given a chance, where is natural Justice..*", begitu. Jadi bagi saya soal-soal begitu saya fahamlah. Saya pun di suatu ketika dahulu, tidak berapa lama dahulu, *I was also a politician*, tapi *you should know I relinquish all that recently when I took this office*. Jadi, kepada soal tadi itu saya telah baca dalam semua mana-mana *reference*, *convention* mana-mana. Jadi apa yang saya dapat tahu bahawa kalau sesuatu perkara itu berlaku di luar lobi, kita ada Peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat yang mengatakan bahawa seseorang Ahli Yang Berhormat boleh diambil tindakan *contempt*. *It comes under the rules of contempt* kerana bermakna ingkar kepada hukuman dan selepas itu berkata sesuatu yang menjejaskan kerusi Yang di-Pertua itu.

Jadi saya baca *Erskine May* yang mengatakan bahawa, yang cuma boleh membuat tindakan ialah *The House* iaitu Majlis. Bukan lagi Speaker, *because* dia *come under contempt, usual practice The House of Common*. Kalau *contempt* yang mengambil tindakan adalah Majlis iaitu Ahli Yang Berhormat sendiri. Jadi saya ambil kira juga apa yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Pasir Salak dan Kinabatangan dan apabila saya memikirkan itu semua, bagi saya tindakan yang saya buat kepada Yang Berhormat Puchong untuk dua hari cukuplah. Dua hari bermakna hari kelmarin sama hari ini.

Dan yang dibangkitkan itu walaupun ianya termasuk dalam ruang lingkup *contempt*, tetapi bagi saya yang penting bukan umpamanya saya dihormati sebagai individu. Dengan hujah yang dikeluarkan oleh Ahli Yang Berhormat itu, semua kita tahu apa jawapan dia. Bagi saya yang penting, yang ingin saya tekankan di sini, tidak ada seseorang Speaker Dewan Rakyat yang duduk di atas ini yang boleh mengawal 222 Ahli-ahli Yang Berhormat termasuk menteri, Perdana Menteri dan Timbalan Perdana Menteri.

Kalau Ahli-ahli Yang Berhormat sendiri tidak mendisiplinkan diri dan tidak ikut objektif dan spirit peraturan mesyuarat, kerana janggal bagi saya apabila satu atau dua orang Ahli Yang Berhormat menarik perhatian saya kepada peraturan mesyuarat sedangkan Ahli Yang Berhormat itu adalah *habitual* menjadi tabiat melanggar peraturan mesyuarat. Janggal bagi saya, kerana apabila kita menarik perhatian bahawa peraturan mesyuarat dilanggar, yang saya mahu bahawa Ahli Yang Berhormat yang menarik perhatian itu adalah Ahli Yang Berhormat yang kalau boleh belum pernah saya nampak, belum pernah saya dengar melanggar peraturan mesyuarat.

Jadi bagi saya isu Yang Berhormat Puchong selesai oleh kerana Yang Berhormat Puchong sebentar tadi ada datang berjumpa dengan saya di pejabat saya.

Dia betul tunaikan bahawa dia akan datang di Dewan tapi dia tidak sebut bahawa dia akan datang dalam Mesyuarat. Bermakna dia menunaikan janji di media massa dia akan datang di Parlimen. "*We will see*" Dia kata, *but he knows who I am*, dia datang di pejabat saya dan dia *apologized to me*. So, saya kata saya anggap perkara itu saya anggap sudah tiada.

Jadi saya mintalah mulai daripada sekarang ini kalau Ahli-ahli Yang Berhormat umpamanya mendisiplinkan diri, tidaklah saya akan berceloteh panjang lagi. Apabila berbahas, Ahli-ahli Yang Berhormat yang lebih *experience* itu tunjukkan bahawa sistem cara kita berbahas ini adalah menurut peraturan mesyuarat. Bagi saya dan timbalan-timbalan saya, *we promised ourselves*, kami berjanji kepada diri bahawa kalau tidak

terpaksa, kami tidak akan menggunakan kuasa. Jauh sekali untuk umpamanya mengaibkan ataupun menghalau Ahli-ahli Yang Berhormat kerana bagi kami apabila kami buat itu, kami menghalang kamu menjalankan tugas tetapi apabila pula kami tidak jalankan peraturan mesyuarat, kami pula dinampak sebagai lemah dan tidak menjalankan tugas.

Jadi biarlah kita sama-sama menjalankan tugas dan tugas itu tugas kami yang duduk di atas ini tidak boleh diselesaikan tanpa kerjasama daripada Ahli-ahli Yang Berhormat. Jadi itu saya mohon dan pohon kerana semua kamu ini adalah pemimpin yang telah dipilih oleh 27 juta masyarakat Malaysia dan cuma 222 orang saja yang terpilih. Antaranya Yang Berhormat Ipoh Timur yang selalu menang, jarang kalah. Begitu juga dengan Yang Berhormat Bukit Gelugor, dan perkara-perkara begini seharusnya tidak berlaku lagi.

Yang Berhormat Kinabatangan, *point of order*?

■ 1440

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Minta penjelasan daripada Tuan Yang di-Pertua.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *Shut up!* Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Baru juga saya bercakap Kinabatangan dah begitu.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ya, kita cakap ikut peraturan. Dia tidak ikut peraturan.

Tuan Yang di-Pertua: Janganlah, janganlah kasar sama dia.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya mahu minta penjelasan Tuan Yang di-Pertua. Ini bermakna mana-mana wakil rakyat bebas mengatakan apa-apa kelemahan Tuan Yang di-Pertua di luar Dewan. Jangan dalam Dewan yang ada pada hari ini, pertama. Kedua, kalau dia meminta maaf, suruh dia minta maaf melalui akhbar, media. Dia cakap tanya siapa dia? Apa dia punya kuasa? Melalui media. Antara dia dengan Tuan Yang di-Pertua kita tidak dengar. Ini menunjukkan kelemahan dalam Dewan kita.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Terima kasih.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kita kena tegas dalam melaksanakan undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kinabatangan, terima kasih.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kita penegak undang-undang Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak berpuas hati dengan keadaan yang sebegini.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kinabatangan, Peraturan Mesyuarat 42 mengatakan bahawa, apabila Tuan Yang di-Pertua bercakap, siapa Ahli yang sedang bercakap duduk. Yang lain diam. Saya telah nyatakan tadi bahawa jawapan Puchong kepada pertanyaan dia, *who is he*, dia sudah tahu. Itu makanya dia datang berjumpa dengan saya. Jadi iktibar ini, saya bercakap dalam Dewan ini adalah iktibar untuk semua. Jangan pula umpamanya saya ambil tindakan tegas ataupun Dewan ini ambil tindakan tegas kepada Puchong, tetapi esoknya Kinabatangan dan Pasir Salak pula berdiri dan mengeluarkan hujah-hujah yang melanggar peraturan yang terpaksa juga saya ambil tindakan. Dan ada juga nanti Menteri yang terpaksa juga saya ambil tindakan oleh kerana apabila disuruh begini, dia tidak buat.

Jadi jangan saya disuruh untuk membuat keadilan di sudut pandangan seorang atau dua orang Yang Berhormat. Biarlah keadilan itu saya tengok daripada atas.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: *[Bangun]*

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua, mohon penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Sila. Kinabatangan bagi *chance* dulu sama Batu Pahat.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Ya, Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tuan Yang di-Pertua, saya dulu.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua, kalau dibiarkan.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Kinabatangan dulu. Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Nanti dulu. Kinabatangan sama Batu Pahat, boleh Kinabatangan sama Batu Pahat duduk dulu? Jangan Ahli Yang Berhormat beratur sama sendiri.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tidak ada. Tuan Yang di-Pertua cakap Kinabatangan dulu.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak. Saya kata Batu Pahat dulu.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Okey, saya patuh. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih di atas penjelasan tersebut. Cuma dibimbangkan dia akan menjadi satu *precedent* iaitu menghina Dewan dan juga Speaker di luar sebab saya juga dengar semalam bila dia sebut, dia mengatakan bahawa dia dipilih oleh rakyat. Jadi ini adalah penghinaan kepada rakyat bila diperintah keluar oleh Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apa, Batu Pahat. Saya faham benda itu. Mudah-mudahan yang saya minta sewaktu saya bercakap ini dan apa hujah yang disebut oleh Yang Berhormat Kinabatangan dan Batu Pahat tadi itu mudah-mudahan yang *press cops* di luar sana itu ada juga mendengar di corong *monitor* di luar. Jadi apabila mereka mendengar ini, semuanya akan juga diberi liputan kerana bagi saya jangan pula liputan-liputan yang mereka buat itu cuma untuk sensasi, mensensasikan isu. Yang ini penting oleh kerana *ruling* daripada Tuan Yang di-Pertua.

Jadi bagi saya, yang juga secara kebetulan menjadi persoalan sini adalah integriti kerusi ini. Bagi saya perkara itu saya anggap sebagai sudah tidak ada oleh kerana saya umumkan di sini bahawa dia telah datang berjumpa saya dan minta maaf dan saya maklumkan kepada Majlis bahawa saya terima maaf itu dan dia tidak akan ulang balik dan janganlah pula buat *precedent* bahawa ada Ahli-ahli Yang Berhormat oleh kerana Puchong buat kelmarin dan Kinabatangan akan juga buat *statement* selepas ini kerana dengan alasan bahawa tidak ada tindakan diambil daripada Puchong.

Itu makanya saya beri penerangan sini. Jangan lagi buat perkara-perkara seperti begitu kerana Puchong pun berjanji bahawa dia tidak akan buat lagi.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Penjelasan Tuan Yang di-Pertua. Boleh?

Tuan Yang di-Pertua: Okey, *last* sebelum saya jemput Ipoh Timur. Sila.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya patuh dengan pendirian Tuan Yang di-Pertua. Walau bagaimanapun, sebagai wakil rakyat, saya tidak berpuas hati dengan keputusan Tuan Yang di-Pertua sebab ternyata Dewan kita ini seolah-olah tidak menghormati peraturan yang kita ada. Wakil-wakil rakyat yang tidak berpuas hati bebas menyuarakan suatu perkara yang *unparliamentarily*, yang keterlaluan.

Saya walaupun saya Barisan Nasional, kalau saya salah, diambil tindakan saya tidak akan buat apa-apa. Sebab saya patuh, saya salah.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Minta maaf.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Minta maaf sama siapa?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kinabatangan, Yang Berhormat Ipoh Barat.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Ini pembangkang akan jadi keras kepala menjadi-jadi sebab dia rasa ini Dewan dia punya.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Saya tidak bersetuju dengan keputusan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang tadi bilang Kinabatangan dia ikut, akur. Sekarang pula tidak setuju. Jadi mana ini satu?... [*Beberapa Ahli ketawa*]

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: Tidak setuju. Saya tidak puas hati.

Tuan Yang di-Pertua: Puas hati itu memang kadang-kadang, bukan lagi kadang-kadang. Selalu. Saya sendiri pun selalu tidak puas hati... [*Beberapa Ahli ketawa*] Dengan gelagat Ahli-ahli Yang Berhormat tetapi tidak payah sebutlah siapa tetapi dalam soal begini itulah makanya tolak ansur mesti ada. Bukan semua kita boleh berpuas hati. Tidak apa. Sama-sama kita membina satu Parlimen, *First World Parliament* dan semua kita dalam proses untuk hal-hal itu. Saya pun dalam proses untuk belajar juga dan Puchong saya ambil kira bahawa dia adalah *first timer* begitu. Jadi tidak harus dalam pendapat saya apabila saya rujuk kepada semua *reference* dalam mana-mana Parlimen, setelah ambil kira semua bagi saya perkara itu sudah selesai. Dan kita ambil iktibar daripada ini. Kalau Kinabatangan betul-betul tidak puas hati dengan soal begini, saya mahu Kinabatangan sebagai Timbalan Pengerusi BNBB untuk buat satu contoh yang baik bahawa boleh berbahas dengan cara baik... [*Tepuk*]

Begitu juga kepada semua terutama sekali Ipoh Barat. Selalu tepuk tetapi apabila dia berdiri tidak pandai. Suruh duduk pun tidak mahu duduk. Terpaksa Speaker. Nasib juga suara Speaker ini kuat. Kalau tidak.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Minta sikit penjelasan Tuan Yang di-Pertua. Boleh tidak?

Tuan Yang di-Pertua: Boleh. Penjelasan-penjelasan ini boleh tetapi siapa yang belum bercakap nanti saya bilang 20 minit. Saya akan kasi kurang lagi 10 minit. Sila Sri Gading. Sila.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Maknanya kalau apa yang diperkatakan oleh Tuan Yang di-Pertua. Tahniah kepada Puchong. Kita di sini boleh buat salah, kalau minta maaf saja, makna kesalahan itu dapat diampunkan. Begitukah hasrat dan kehendak Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak. Bukan, saya tidak berniat begitu. Kalau kamu mahu penjelasan betul, bagi saya setiap Ahli Yang Berhormat yang hendak berdiri itu sebelum berdiri berfikir dahulu apa yang hendak diujahkan. Cuma saya tidak tekankan bahawa disiplin diri ini kadang-kadang susah untuk kita laksanakan. Malulah kepada diri sendiri. Saya Ahli-ahli Yang Berhormat, sebelum saya buat keputusan, saya buat rujukan kepada mana-mana *Parliamentary practice* yang saya tahu kerana saya tidak mahu dikritik yang bukan-bukan. Saya tidak mahu masuk dalam sejarah yang bahawa sewaktu saya Tuan Yang di-Pertua, saya buat ikut perasaan saya sendiri. Itu jauh sekali.

Jadi kalau Ahli-ahli Yang Berhormat apabila berhujah terutama sekali kepada Sri Gading, Kinabatangan, Pasir Salak, Padang Serai. Mahu saya sebut lagi semua? Belum pun dijemput sudah bercakap. Shah Alam, Ipoh Barat.

Seorang Ahli: [*Menyampuk*]

Tuan Yang di-Pertua: Jadi kalaulah semua ikut disiplin diri sendiri, tidak ada apa-apa. Kuala Selangor lagi. Tidak sebutlah. Jadi mulai daripada saat ini, saya tidak bermaksud bahawa boleh buat sewenang-wenang. Tidak. Ambil iktibar. Pasir Salak, ada lagi.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, boleh kita teruskan?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, terima kasih Pasir Salak. Satu cadangan yang paling elok sekali... [*Dewan riuh*] Yang Berhormat Ipoh Timur boleh sambung perbahasan. Saya difahamkan ada lima belas minit lagi. Ipoh Timur biasa bercakap berjam-jam. Sekarang boleh...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya tidak tahu Yang Berhormat daripada Kinabatangan mahu berdiri

untuk memohon maaf ke atas kelakuan beliau yang ada disifatkan sebagai samseng oleh seorang Menteri, barulah Selasa dahulu mengenai *barricade* yang ada dibuat sungguhpun kita pun tidak bersetuju mengenai itu tetapi itu mengenai kelakuanlah.

Tetapi dia boleh ada masa sendiri untuk menunjukkan pendirian beliau. Saya mahu teruskan Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Bung Moktar bin Radin [Kinabatangan]: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila. Yang Berhormat Kinabatangan, tidak apalah Kinabatangan. Saya tengok dia senyum. Dia cuma mengusik sedikit.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Dan saya akan bincang sedikit nanti kemudian mengenai apa yang berlaku dalam Dewan yang mulia ini. Saya akan teruskan daripada tadi. Di manakah buktinya bahawa Kerajaan Barisan Nasional telah mendapat pengajaran daripada tsunami politik 8 Mac yang lepas... [Dewan riuh] Dan berubah menjadi penyatu dan menjadi penyatu dan bukan pembahagi rakyat Malaysia. Lebih *Malaysia centric* dan kurang *communalistic*. Lebih demokratik, adil dan saksama sebagai satu kerajaan untuk semua rakyat Malaysia dan bukannya kerajaan untuk separuh populasi di negara ini sahaja. Dalam kata lain, sebuah kerajaan yang mencetuskan rasa bersatu dan bukannya yang memupuk perpecahan di kalangan rakyat yang berbagai-bagai kaum, bahasa, budaya dan agama.

■1450

Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini merupakan satu contoh yang bagus. Laporan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini merupakan laporan yang paling tipis sekali di antara kesemua dokumen kajian separuh penggal rancangan-rancangan Malaysia yang lepas. Memandangkan ada sesetengah laporan kajian separuh penggal seperti Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kelapan, tebalnya empat kali ganda berbanding dengan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan yang berjumlah 500 muka surat.

Adakah ini kerana tidak banyak yang boleh dikatakan yang merangsang rakyat Malaysia di dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini. Apabila Rancangan Malaysia Kesembilan dilancarkan di Parlimen pada Mac 2006 dahulu, ia diagung-agungkan sebagai dokumen bersejarah yang menunaikan segala janji dan program pembaharuan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang pada masa itu telah ketinggalan 30 bulan. Saya memetik apa yang dikatakan oleh seseorang yang sekarang menjadi Ahli Parlimen bahawa ialah dengan izin, satu dokumen, "*A blueprint, not merely for the next five years but for the next few decades*". Beliau juga ada kata bahawa Perdana Menteri *has set in motion reforms that will reverberate for generations to come*. Manalah ada *reverberation*, sehari pun tidak ada.

Malah orang yang saya petik tadi telah menulis dalam satu artikel "*From short-term lucre to long-term wealth*" bahawa Rancangan Malaysia Kesembilan tidak akan mengizinkan dengan izin, *the return of the gravy train*. Akan tetapi saya percaya, ramai yang akan setuju bahawa beliau sebenarnya boleh dihuraikan sebagai pemandu *gravy train*, RM220 bilion, sekarang sudah bertambah menjadi RM250 bilion dalam Kajian Separuh Penggal ini dan merupakan penganggur paling kaya di dunia mencipta satu kelas bumiputera kaya unik yang mengabaikan kepentingan golongan bumiputera dan bukan bumiputera miskin yang lain.

Saya pernah berkata semasa menyertai perbahasan ke atas Rancangan Malaysia Kesembilan pada 3 April 2006 bahawa apa yang dikatakan itu tidak benar kerana selain daripada gembar-gembur yang berbagai-bagai, kebanyakan rakyat Malaysia tidak dapat melihat bagaimana Rancangan Malaysia Kesembilan itu akan membawa perbezaan ke dalam hidup mereka berbanding dengan rancangan-rancangan lima tahun yang lepas sehingga menjadi agenda atau misi nasional seluruh rakyat Malaysia.

Pilihan Raya Umum Mac 2008 bukan sahaja membuktikan apa yang dikatakan saya itu benar, malah ia terus menunjukkan bahawa pilihan raya ini merupakan satu keputusan yang dibuat oleh rakyat Malaysia bahawa Rancangan Malaysia Kesembilan telah gagal menyokong aspirasi dan harapan rakyat Malaysia untuk satu negara yang bersatu padu, adil, demokratik, sejahtera dan progresif.

Dalam keadaan ini, kita semua mengharapkan bahawa Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini akan merupakan satu dokumen yang

paling penting untuk penggal pentadbiran kedua Yang Amat Berhormat Perdana Menteri demi menunjukkan bahawa beliau telah menerima mesej para pengundi dalam pilihan raya umum Mac lepas dan mengambil iktibar. Serta berkomitmen untuk melakukan reformasi komprehensif dan membina pentadbiran yang baik dan berkesan.

Malang sekali ini tidak terjadi, Parlimen dan seluruh negara telah dianggap sebagai sesuatu yang boleh diabaikan sehingga Jemaah Menteri terpaksa menghantar Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri untuk memberikan penjelasan tambahan terhadap ucapan Perdana Menteri semasa membentangkan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan di Parlimen Khamis lepas. Ini secara terbuka menunjukkan bahawa ucapan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidaklah mencukupi ataupun *incomprehensive*. Apakah bukti yang ada dalam empat bulan ini bahawa mesej tsunami politik 8 Mac telah disedari dan diterima oleh Kerajaan Barisan Nasional. Apa yang kita dapat hanyalah retorik tanpa tindakan dan hasil yang ternilai.

Pertama sekali, membina negara. Apakah tindakan proaktif yang telah diambil oleh kerajaan untuk memupuk perpaduan di kalangan rakyat Malaysia yang berbilang kaum, bahasa, budaya, agama dan kawasan. Adalah sungguh memeranjatkan bahawa setelah setengah abad kenegaraan kita serta setelah kerajaan menghabiskan banyak perbelanjaan ke atas pembinaan negara termasuk berbilion-bilion ringgit yang dicurahkan ke atas program khidmat negara tahun-tahun kebelakangan ini. Salah seorang wakil rakyat Barisan Nasional di Perak masih dapat menyuarakan kata-kata perkauman yang begitu tidak sensitif dan ofensif kononnya, "*Bila jumpa orang India dan seekor ular, pukul orang India dahulu*".

Sekiranya wakil-wakil rakyat UMNO masih bersikap begitu, perkauman dan tidak sensitif, di manakah masa depan pembinaan negara Malaysia? Apakah yang telah dilakukan oleh Menteri-menteri dan pucuk pimpinan MIC dalam tempoh 50 tahun ini di dalam Barisan Nasional yang sebelum ini dikenali sebagai Parti Perikatan. Sebab itulah timbulnya fenomena Makkal Sakti. Sejak tahun lepas, satu ekspresi, satu *expression* kemarahan dan kekecewaan masyarakat India di Malaysia terhadap nasib mereka yang dipinggirkan dan diskriminasi di Malaysia sama ada dari segi politik, ekonomi, pendidikan, sosial dan budaya kini mengakibatkan di Parlimen ini tidak ada seorang pun *Backbencher* MIC.

Contoh kedua, menunjukkan bahawa empat bulan yang lepas ini merupakan masa yang *lost months* dalam segi *national healing*, dengan izin. Adalah setengah ucapan Parlimen pada hari semalam yang menerangkan Majlis Peguam yang baru-baru ini menganjurkan forum atas sosial kontrak. Apa yang terjadi kepada Malaysia sehinggakan penganjur Artikel 11, Perlembagaan Persekutuan mengenai kebebasan beragama telah dianggap sebagai satu serangan terhadap Islam sebagai Agama Persekutuan.

Sementara satu forum mengenai sosial kontrak dianggap sebagai satu serangan terhadap ketuanan Melayu dan maka itu adalah anti nasional. Yang lebih memeranjatkan ialah persetujuan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa tidak perlu ada sebarang perbincangan mengenai sosial kontrak kerana ia hanya akan mencetuskan kemarahan, *animosity*. Adakah Malaysia menjadi masyarakat yang terbuka atau menghalu ke masa depan yang bertentangan di mana semakin isu yang akan dianggap sebagai isu-isu sensitif dan tidak harus berbincang secara terbuka...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Pahat berdiri Yang Berhormat, Yang Berhormat Batu Pahat minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...dan patut disapu di bawah permaidani sahaja. Pada satu segi adalah seruan lantang untuk ketuanan Melayu malah kedaulatan Melayu. Sungguhpun ini adalah bertentangan dengan kontrak sosial merdeka, satu persetujuan yang sama-sama dicapai oleh pelbagai komuniti utama bahawa Malaysia adalah sebuah negara demokratik sekular, majmuk yang memupuk Islam sebagai agama persekutuan dan perbezaan di antara kaum diiktiraf dan kepelbagaian dihormati. Dasar *affirmative* dilaksanakan untuk membantu golongan yang...

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: Ini bagi laluan ke tidak ni?

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...ketinggalan dalam segi sosial ekonomi dan pada segi yang lain timbulnya permintaan supaya isu kontrak sosial ini disekat dari domain diskusi awam. Masa begitu terhad, mahu tanya apa?

Bukankah pengajaran yang wajar telah didapati dari episod pengacauan menghunus keris oleh pemimpin-pemimpin UMNO, pemimpin Pemuda UMNO di Perhimpunan Agung Pemuda UMNO yang lepas sehinggakan pucuk pimpinan kebangsaan UMNO sendiri pun mengakui sebagai salah satu faktor utama kekalahan teruk Barisan Nasional dalam pilihan raya umum Mac lalu. Adakah pemimpin-pemimpin MCA, Gerakan, MIC dan lain-lain komponen parti BN bersedia mengambil pendirian yang teguh bahawa sosial kontrak merdeka merupakan satu asas wawasan 2020 untuk satu bangsa Malaysia yang menyokong ketuanan rakyat untuk semua rakyat Malaysia yang bertentangan dengan ketuanan Melayu atau kedaulatan Melayu.

Ataupun MCA, Gerakan, MIC dan lain-lain komponen parti BN bersetuju dengan kata-kata dan pendekatan perkauman sebegini di dalam dan di luar Parlimen dan membuktikan bahawa apa yang dikatakan oleh bekas presiden Gerakan dan Menteri, Dato' Lim Keng Yaik bahawa UMNO tidak memberikan kedudukan yang sama rata kepada lain-lain komponen parti di Barisan Nasional dan menjadikan MCA, Gerakan, MIC dan lain-lain parti sebagai pengemis politik...

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: [Bangun]

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: [Bangun]

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *Political beggars* sebagai benar.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: Yang Berhormat Ipoh Timur, minta laluan.

Dato' Shamsul Anuar bin Haji Nasarah [Lenggong]: Yang Berhormat Lenggong minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Ini langgar peraturan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu Pahat sama Yang Berhormat Lenggong, tolong duduk dulu.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi [Batu Pahat]: Saya minta laluan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tak boleh ucap pun, Peraturan Mesyuarat 35, dia tidak tahu.

Tuan Yang di-Pertua: Tolong duduk.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Adakah ini mengapa Presiden MCA iaitu Yang Berhormat daripada Kulai telah memilih untuk tidak menjadi sebahagian daripada Jemaah Menteri setelah pilihan raya umum Mac lepas dan mengumumkan bahawa beliau tidak akan terus sebagai Presiden MCA dan bertanding. Ini kerana beliau tidak berupaya menukar kedudukan MCA di BN sebagai pengemis politik, *political beggars* yang juga merupakan pendapat sama yang dinyatakan oleh para pemimpin MCA dalam media.

Tuan Yang di-Pertua, Sabah adalah satu lagi contoh. Selepas pilihan raya besar ini adalah pelbagai peruntukan dicurahkan kepada Sabah khususnya pada 31 Mei apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri membuat lawatan yang memberi angpau-angpau khas. Biasanya angpau-angpau diberi untuk dalam pilihan raya besar sahaja. Akan tetapi ini kali yang pertama diiktiraf oleh Kuala Lumpur bahawa Sabah dan Sarawak sangat penting kerana tanpa Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional di Sabah dan Sarawak, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri akan menjadi ketua pembangkang dan bukan Perdana Menteri.

■1500

Sebab itu peranan yang dimainkan Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional di Sabah dan Sarawak tetapi kenapa peruntukan tambahan RM1 bilion bukan sahaja untuk Sabah dan untuk Sarawak pun tetapi ada kekurangan peruntukan untuk negeri Pulau Pinang, RM2.3 bilion untuk dua-dua projek monorel dan satu untuk PORR. Adakah ini satu cara untuk hukum rakyat Pulau Pinang oleh kerana keputusan mereka

dalam pilihan raya besar dahulu untuk memilih parti-parti Pakatan Rakyat. Ini tentulah bukan untuk menyatupadukan...

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Itu bukan tarik, tangguh dulu.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...kepada rakyat, adakah kerajaan Barisan Nasional satu kerajaan...

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi [Batu Pahat]: Saya minta laluan dia tidak bagi.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...untuk semua rakyat Malaysia atau untuk bahagian-bahagian di mana dapat sokongan undi daripada mereka sebab itu saya rasa mustahak dan masalah-masalah Sabah perlu ditangani dan tetapi apa yang perlu difahami ialah saya percaya bahawa peruntukan RM1 bilion untuk Sabah tidak akan selesai masalah-masalah dan rakyat Sabah mereka dipinggirkan selama 44 tahun. Oleh kerana RM1 bilion itu akan pergi mana? Antara masalah-masalah ke pinggir di Sabah ialah di Sabah adalah korupsi yang tertinggi sekali di Malaysia. Saya percaya Sabah antara negeri-negeri di mana rasuah yang bermaharajalela. Kalau begitu RM1 bilion akhirnya akan menguntungkan segelintir orang sahaja dan bukan anak-anak Sabah. Itulah sebab kenapa ada berlaku desas desus mengenai...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...mengenai *unrest* di Sabah tetapi...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...apa yang kita tidak lihat ialah di mana pemimpin-pemimpin politik khasnya dalam Barisan Nasional menggunakan keadaan itu untuk...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...keuntungan mereka. Tidak bagi. Keuntungan mereka dan ini bererti bahawa rakyat jelata digadaikan...

Tuan Yang di-Pertua: Ada dua minit lagi Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Menjadi alat untuk memperkaya rayakan segelintir orang pemimpin-pemimpin dalam Barisan Nasional khasnya dalam UMNO Barisan Nasional sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: *Two minutes more*, dua minit lagi.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Sebenarnya saya ada banyak lagi perkara saya hendak sebut tetapi saya mahu dengan cepatnya kita mahu *reform* dalam empat bulan ini. Mana *judicial reform*? Di mana ada *ex-gratia payment*? Kita mahu tahu berapa jumlah *ex-gratia payment* dibayar kepada enam orang hakim-hakim yang jadi mangsa krisis kehakiman tahun 1987. Itulah daripada *public caucus*. Rakyat ada hak untuk tahu apalah itu jumlah *ex-gratia payment* ada diberikan kepada enam orang hakim-hakim. Bahawa adakah ini mencukupi oleh kerana masalahnya bukan sahaja enam-enam orang hakim semasa itu menjadi termasuk Tun Salleh Abbas tetapi satu generasi rakyat Malaysia menjadi mangsa oleh kerana kegelapan kehakiman untuk 20 tahun.

Kita lihat sudah empat bulan, kenapa tidak ada apa-apa bukti bahawa ada perubahan *judicial* dan kenapa rang undang-undang yang ada dijanjikan akan dikemukakan dalam sesi ini. Bukan sahaja untuk meminda Perlembagaan 121(1), namun *Judicial Appointment Commission* juga sampai sekarang tidak dibuat. Siapa yang jadi halangan, apa *resistance*? Apa sebenarnya ciri-ciri utama mengenai akta-akta itu dan khasnya sama ada perubahan *judicial* ini akan dipakai, digunakan khasnya untuk pelantikan ketua hakim yang baru yang akan digantikan dalam dua, tiga bulan sahaja masalah perubahan polis sebab itu berlakulah peristiwa Anwar Ibrahim dua hari lalu. Kenapa beliau tidak percaya kepada polis adalah oleh kerana IPCMC belum ditubuhkan. Tidak ada apa-apa perubahan, sebab itu perlukah pergi Kedutaan Turki untuk dapat *refugee* dan ini satu membayangkan bahawa *institution independence* dan...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: *Institution professionalism* belum dikembalikan...

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak kasi Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: ...kalau kita mahu satu masyarakat yang kompetitif kita perlu faham bahawa kita satu dunia bukan sahaja globalisasi, *globalization* tetapi apa yang disebut sebagai *globality*. Di mana *competition*? Dari mana, daripada siapa dan bila-bila sebab kita perlulah mengutamakan *talents* yang ada dan satu *grouping*, satu kumpulan yang kita sentiasa mengabaikan ialah *foreign spouses* dan saya harap dalam perkara ini bahawa tindakan diambil supaya *foreign spouses* yang cerdik, yang boleh memberi *contribution* kepada negara kita yang kita dianggap sebagai orang jahat *humiliating experiences* apabila mahu meminta untuk PR.

Akhirnya saya mahu sebut sedikit mengenai apa Tuan Yang di-Pertua ada sebut mengenai perjalanan urusan di sini. Kita semua di sini, semua mahu Dewan yang mulia ini boleh menjadi *first world Parliament* tetapi *first world Parliament* bukan kita cakup sahaja. Kita perlulah perubahan dan di sini saya tidak mahu ulangi cadangan-cadangan spesifik yang ada di buat lima tahun dahulu. Satu dozen cadangan-cadangan termasuk jawatankuasa-jawatankuasa *Select Committee* dan lain-lain.

Apa yang mustahak di sini ialah yang saya rasa sangat serius ialah baru-baru ini nampaknya dengan izin, *a certain nastiness has crept into Parliamentary proceedings* dan saya rasa ini tidak patut berlaku. Dalam sesi yang dahulu tidak ada tapi nampak...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Ipoh Timur, *a certain nastiness has crept into Parliamentary proceedings* itu macam menuduh kepada...

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Tidak, saya tidak tuduh. Tidak tahu siapa. Mungkin kelakuan Ahli-ahli Parlimen atau sesiapa yang menjadi Ahli-ahli Parlimen. Saya kemukakan ini kerana ini boleh diperhatikan oleh orang-orang di luar. Ini tidak pernah berlaku dan saya harap ini saya salah. Saya silap dalam perkara ini oleh kerana kita mahu sungguhpun kita ada fahaman politik yang berbeza kita mahu Parlimen boleh berjaya sebagai satu forum di mana suara rakyat boleh di dengar, boleh dibahaskan. Saya harap bahawa khasnya sesiapa yang menjadi, yang duduk dalam kerusi perlu menunjuk, dilihat, dirasakan bahawa adil. Baru-baru ini kita ada sedikit perasaan mungkin tidak tepat tetapi rasa bahawa nampaknya ini kurang dan saya harap ini tidak benar. Kalau ini syarat untuk *first world Parliament*. *First world Parliament* cakup sahaja dan saya harap bahawa kalau kita mahu *first world Parliament*, *a lot of things need to be done*. Kita perlu ambil langkah pertama. Sekian, terima kasih.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Yang Berhormat Padang Serai, Yang Berhormat Pasir Salak. *Confused* lah, selepas Yang Berhormat Pasir Salak, Yang Berhormat Gombak tetapi saya terpaksa buat begitu supaya tidak menghabiskan masa.

3.09 ptg.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga ingin mengucapkan setinggi tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang telah membentangkan usul ini iaitu Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan. Sebagaimana kita tahu usul ini dibuat ialah dengan tujuan untuk membentangkan hala tuju pembangunan negara kita dalam tempoh dua, tiga tahun lagi. setelah melalui tempoh perlaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan ini bagi tahun-tahun 2006 dan 2007.

■ 1510

Saya menyatakan ucapan tahniah ini sebabnya ialah walaupun negara kita Malaysia pada hari ini dilanda oleh masalah dunia yang begitu mencabar yang menjejaskan kedudukan negara kita dari segi ekonomi namun pihak kerajaan nampaknya masih mampu dan bersedia untuk membawa negara ini dan rakyat kita untuk mencapai matlamat untuk menjadi sebuah negara maju demi untuk kesejahteraan rakyat Malaysia pada keseluruhannya.

Saya ingin memberikan komen atau respons kepada rakan-rakan daripada barisan pembangkang yang membuat tuduhan yang tidak patut kepada pihak kerajaan

yang mengatakan bahawa masalah yang dihadapi ini iaitu kenaikan harga barang, harga minyak adalah menunjukkan bahawa ketidakmampuan pihak kerajaan. Ini tidak betul kerana sebagaimana yang kita semua sedia tahu bahawa kenaikan harga minyak dan barang ini di luar kawalan kita. Ia berlaku disebabkan oleh banyak faktor.

Saya rasa Yang Berhormat-Yang Berhormat di sebelah sana pun tahu, semua terpelajar, peguam, para ekonomi, saintis, pensyarah dan sebagainya cumanya mereka tidak mahu menerima ini. Jikalau mereka mahu menerima ini bermaknanya mereka tidak ada peluang untuk menanggung di air yang keruh.

Jadi dengan sebab itu mereka tolak ini dan mereka cipta alasan-alasan yang boleh memberi keuntungan kepada mereka. Mereka tidak mahu kejayaan negara kita ini sebagaimana yang disebutkan. Apa yang mereka hendak ialah kuasa, mereka hendak jadi menteri, hendak jadi Perdana Menteri dan sanggup membuat tuduhan prasangka, fitnah, berbagai-bagai.

Jadi saya pun hendak cakap serba salah, cuma kita doakan kepada Allah SWT semoga hati mereka ini berubah sebagaimana Tuan Yang di-Pertua sebut tadi, kita harapkan mereka boleh berubah. Tuhan bagi petunjuk dan hidayah kepada mereka supaya sedar dan insaf pada sesuatu hari nanti buat kerja yang tidak elok. Fitnah itu adalah satu perkara yang saya rasa terutama rakan-rakan kita daripada parti PAS pun tahulah tidak payah saya hendak *lecture* mengenai *Islamic teaching*, dengan izin.

Saya tidak mahu bawa cerita umpamanya apa yang dibaca dalam *Financial Times*, *Asian Wall Street Journal* dan sebagainya, semua fakta ada dan di situ. Tuan-tuan pergilah beli surat khabar itu dan baca, kalau saya cerita nanti kata seolah-olah saya menunjuk pandai pula. Apa yang berlaku ini adalah masalah dunia. Jadi saya teruskan, masa 20 minit.

Saya ingin membuat cadangan-cadangan kalau boleh diambil input, perhatian oleh pihak kerajaan. Satunya, saya hendak pihak kerajaan melihat kepada ketidakseimbangan pelajar bumiputera di dalam institusi pengajian tinggi swasta. Institusi pengajian tinggi swasta populasi pelajar bumiputera hanya ada tidak lebih daripada 10%.

Jumlah populasi pelajar di IPTS ini berjumlah lebih daripada 300,000 orang, lebih ramai daripada pelajar-pelajar di IPTA ataupun universiti-universiti kerajaan. Manakala jumlah pelajar-pelajar bumiputera dan bukan bumiputera di IPTA boleh dikatakan tidak jauh beza keseimbangannya, nisbahnya. Bumiputera mungkin 55% dan 60% dan bukan bumiputera lebih kurang 40%. Akan tetapi di dalam IPTS keadaannya begitu berbeza sekali 90% dengan 10%.

Saya menarik perhatian ini sebagai satu perkara yang penting kerana kita bercakap soal pembangunan modal insan. Modal insan bumiputera perlu diberikan tempat untuk mereka menjadi modal insan yang mempunyai pengetahuan, mempunyai kemahiran dan sebagainya.

Keduanya biasiswa. Saya bersimpati dengan rakyat Malaysia pada keseluruhannya yang bukan bumiputera yang mendapat keputusan yang cemerlang dan mahu meneruskan pelajaran kita tidak boleh padang sepi kepada mereka, permasalahan mereka. Dengan ringkasnya dalam masa yang suntuk ini saya hendak menyatakan di dalam Dewan ini, jangan kita mengambil tindakan untuk membantu pihak-pihak ini dengan mengorbankan kepentingan biasiswa untuk pelajar bumiputera.

Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *by all means, we help them, but not at the expense of bumiputera students asked for a scholarship is concerned*, dengan izin. Hari itu telah disebut bahawa *ratio* pemberian biasiswa antara pelajar bumiputera dengan bukan bumiputera ialah 80%, 20%. Namun atas desakan entah beberapa orang Ahli Dewan ini di sebelah sana saya rasa ada satu kesilapan yang telah dibuat iaitu dikatakan bahawa kerajaan telah mengubah nisbah ini kepada 55% kepada 45%.

Ini saya tidak setuju! Saya tidak setuju. Saya mahu supaya hak istimewa bumiputera dalam aspek biasiswa ini tetap 80%. Itu pendirian saya sebagai wakil rakyat di dalam Dewan yang mulai ini dan saya bersedia untuk berdepan dengan pihak kerajaan, menteri ataupun Perdana Menteri untuk memperjuangkan hal ini.

Selain daripada itu, saya juga ingin meminta kepada pihak kerajaan, Kementerian Pengajian Tinggi khususnya bagi memastikan bahawa keluaran daripada universiti-universiti ini IPTA kita ini biarlah berkualiti, biarlah berkualiti! Saya hendak

hurai panjang masa tidak cukup. Kita hendak mereka terdiri daripada orang-orang yang mempunyai keupayaan bukan sahaja untuk bekerja dengan majikan tetapi berupaya untuk bekerja sendiri.

Jadi bermaknanya pelajaran di IPTS ataupun di IPTA ini, bukan sekadar untuk mendapatkan pasport, ijazah sebagai pasport untuk mendapat pekerjaan. Bukan satu tempat di mana ianya mendapatkan maklumat. IPTA dan IPTS mestilah menjana modal insan yang boleh berdikari apabila keluar daripada universiti-universiti dan boleh bekerja kalau hendak bekerja tetapi kalau tidak ada pekerjaan, mereka boleh berdikari dan mengusahakan sesuatu untuk kehidupan mereka.

Bagi tujuan itu, saya memohon kepada pihak kerajaan khususnya Kementerian Pengajian Tinggi, untuk melihat apakah kursus-kursus yang perlu dimasukkan dan diwajibkan kepada pelajar-pelajar ini. Saya memberi cadangan, kursus keusahawanan sangat penting kerana seorang yang mempunyai pengetahuan dari keusahawanan dia boleh berusaha, dia boleh hidup sendiri, tidak perlu bergantung kepada pihak lain untuk menggaji atau mendapat pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, kebanyakan daripada pelajar-pelajar kita di universiti banyak yang sudah lupa sejarah bangsa, sejarah negara. Hari ini pun kita baca di dalam *internet*, ini... *[Menunjukkan satu dokumen]* Majlis Peguam buat forum Ketuanan Melayu! Kenyataan-kenyataan yang dibuat di sini yang menunjukkan bahawa mereka sudah menafikan sejarah.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Itu tidak..., Tuan Yang di-Pertua, itu perkara yang tidak tepat.

Tuan Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]: *[Bangun]*

Dato' Haji Tajuddin bin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Saya boleh bagi tetapi masa tidak cukup, bolehlah bagi satu. Okey.

Tuan Yang di-Pertua: Akan tetapi Yang Berhormat, kalau bagi laluan nanti masa sudah tinggal empat minit.

Dato' Haji Tajuddin bin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Kalau saya tidak bagi nanti dia kata saya takut pula.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak ada, tidak ada. Dalam soal begini tiada siapa berani, siapa yang pengecut. Ahli Yang Berhormat yang tadi. Ya, sila, sila teruskan.

■1520

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Masa suntuk, okey. Saya teruskan. Ini ada seorang daripada ahli panel yang menyatakan bahawa pejuang kemerdekaan ialah Parti Komunis Malaya. Percaya ini, pelajar-pelajar yang ada di belakang ini, mereka mungkin ada yang boleh terpedaya dengan kenyataan ini mungkin boleh percaya...

Seorang Ahli: Keliru.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Bukan keliru, ini fitnah. Ini penipuan. Hendak menipu generasi muda dengan mengatakan bahawa di antara yang memperjuangkan kemerdekaan, bukanlah pemimpin-pemimpin UNMO yang memperjuangkan Parti Komunis Malaya dan mereka-mereka yang berhaluan kiri. Ini tidak ada dalam buku sejarah kita.

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: Itu orang UMNO pun pernah sebut.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Batu...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan supaya kursus ataupun mata pelajaran Sejarah dan juga kebudayaan bangsa kita Malaysia ini mana asal usulnya, daripada mana datangnya? Melayu ini datang dari mana? Cina datang dari mana? India datang dari mana? Bukan, semua pun tahu tetapi kita hendak bercakap, tidak mahu terima hakikat. Malaysia ini asal usulnya Tanah Melayu. Bukan tanah... apa hendak saya cakap. Kalau saya cakap nanti kata perkauman. Bukan tanah India ini Tanah Melayu. Tidak faham?

Tuan Gwo-Burne Loh [Kelana Jaya]: Kalau macam itu tidak payah bayar cukailah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Sebelum kita merdeka, selain daripada orang Melayu, yang lain merupakan migran, imigran.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Cakap ikut emosilah ini, cukuplah.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Imigran yang datang ke sini dan kita terima dengan hati yang baik. Orang-orang Melayu terima dengan baik, beri kerakyatan kepada mereka. Kita terima dengan baik, beri kerakyatan. Apakah kita tidak melakukan itu dari segi sejarahnya. Banyak *point* hendak cakapkan, cakap hal itu banyak-banyak.

Tuan Yang di-Pertua: Tiga minit lagi Yang Berhormat. Jangan endahkan gangguan itu, *continue* sahaja.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tuan Yang di-Pertua, tenaga manusia modal insan penting walaupun banyak mana peruntukan kewangan RM130 bilion yang diperuntukkan, tetapi kalau modal insannya tidak boleh mengendalikan dengan baik peruntukan ini, dia tidak memberi kejayaan kepada matlamat kita. Dengan sebab itu selain daripada menjana tenaga manusia, pada keseluruhannya sebagaimana yang saya sebutkan tadi, saya hendak menyebut soal peranan pegawai-pegawai kerajaan. Apabila kita menyebut pegawai kerajaan, saya bercakap dari Perdana Menteri sampai menteri sampai ketua-ketua jabatan, KSU dan sebagainya sampai pegawai-pegawai bawah. Perdana Menteri kerja kuat siang malam, bekerja sungguh-sungguh, kita naik kasihan. Timbalan Perdana Menteri pun begitu.

Namun begitu saya hendak mengingatkan Menteri-menteri Kabinet yang lain, ramai yang bekerja tetapi ada juga yang prestasinya tidak begitu memuaskan. Jadi saya menyarankan di sini supaya menteri-menteri *hands on*, supaya turun padang melihat apakah permasalahan mana projek yang tersangkut, bagaimana projek dilaksanakan, apa masalah yang dihadapi, masalah kelulusan tanah, masalah kewangan belum turun, masalah tidak cukup pegawai, masalah pegawai tidak tahu macam mana hendak buat kerja itu? Ini menteri kena tengok sendiri. Setuju tidak? Selain daripada itu Tuan Yang di-Pertua...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ulasan Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Janganlah kacau. Berhubung dengan pelaksanaan ini, kita mahu akauntabiliti, pegawai di peringkat bawah, pegawai pertanian, pegawai pembangunan negeri, ketua setiausaha dan sebagainya mesti ada akauntabiliti terhadap projek yang diserahkan kepada mereka umpamanya pertanian. Di kawasan saya Pasir Salak, Sungai Manik, saya hendak menjadikan Sungai Manik pertanian moden. Saya sudah memperjuangkan ini hampir enam tahun. Kerajaan bagi sedikit, sedikit, RM10 juta, RM20 juta. Kita perlukan RM300 juta untuk mempermodenkan ini. Jadi masalahnya sekarang ini masing-masing lepas tangan. Saya jumpa dengan JPS, JPS kata tidak ada duit. Jumpa dengan pengarah, pengarah kata pun tidak ada duit, tidak ada kelulusan daripada Kementerian Kewangan. Ini menimbulkan masalah.

Jadi dalam peruntukan kali ini, *midterm review* ini, saya sudah tulis surat kepada Menteri Kewangan, dan juga saya telah tulis surat kepada EPU, Menteri yang berkenaan, saya dan tulis surat kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri minta kelulusan. Peruntukan yang secukupnya untuk pertanian di kawasan saya di Pasir Salak.

Tuan Yang di-Pertua: Memang begitu Yang Berhormat, masa dan duit selalunya tidak cukup.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ya?

Tuan Yang di-Pertua: Saya kata memang begitu selalu, masa dan duit selalunya tidak cukup.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Cukup, itu hendak buat projek *Formula 1* cukup.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, tetapi masa Yang Berhormat sudah tidak cukup...
Ketawa]

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Buat *Formula 1* cukup, buat apa lagi cukup?

Tuan Yang di-Pertua: Masa seminit sudah tidak cukup Yang Berhormat, sudah berlalu. Terima kasih.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Sedikit lagi, lagi satu. Kita hendak menjadi negara maju ini, kita perlu juga ke hadapan dari segi penyelidikan, *research and development; and innovation*. Kita cakap sahaja, bila saya cakap pagi ini, saya kata apakah tindakan kerajaan untuk menggunakan kereta menggunakan bateri? Yang Berhormat Taiping kata tidak reti tanya soalan. Dia kata soalan tidak kena mengena dengan *climate change*. Dengan izin, *climate change* di antara satu sebabnya ialah kerana kita menggunakan kereta-kereta sekarang yang mengeluarkan karbon monoksida. Tujuh juta kereta sekarang di atas perjalanan yang mengeluarkan asap yang menyebabkan pencemaran udara...

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Jadi oleh sebab itu...

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: [Bangun]

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Ah, bagi dia soalan.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Terima kasih Pasir Salak. Tadi statistik...

Tuan Yang di-Pertua: Tidak ada, tidak ada. Mahu bagi dia ke tidak? Kalau bagi dia, masa sudah tidak ada. Gulung sekarang, tidak ada.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Tadi statistik salah, ikut statistik JPJ, ada lebih kurang 13 juta kenderaan atas jalan, bukan tujuh juta. Terima kasih.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Itu JPJ mana itu, JPJ Ipoh, JPJ Kerajaan Pakatan? Saya terima angka ini daripada CEO Petronas.

Tuan Yang di-Pertua: Gulung Yang Berhormat, gulung Yang Berhormat. Terima kasih.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Jadi sebab itu Tuan Yang di-Pertua, kita kena ke hadapan.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak dengar pun saya kata gulung Yang Berhormat. Ini memberi ucapan lagi. Berhentilah di situ, jangan ke hadapan.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Berhenti mengejut ini, bahaya tahu tidak. Nanti dia...

Tuan Yang di-Pertua: Okey, okey, setengah minit.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Setengah minit?

Tuan Yang di-Pertua: Ya. Sila.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Akhir sekali, dengan masa yang suntuk ini, susah hendak bercakap ini. Saya menyokong satu cadangan daripada Yang Berhormat Pasir Mas yang disebut semalam iaitu penganjuran Kongres Ekonomi Bumiputera. Mana Yang Berhormat Pasir Mas, sudah keluar?

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Ada, cuma diam. Baik sekarang ini.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Baik. Saya menyokong supaya kita membincangkan kedudukan ekonomi bumiputera ini supaya tidak menjadi masalah lagi dan pertikaian...

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: [Menggelengkan kepala]

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Kenapa Ipoh Barat geleng-geleng kepala pula dia?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Pemikiran sempit.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Apa dia? Hendak buat Kongres Ekonomi Bumiputera kenapa *you* geleng kepala? Buat kongres ekonomi India *you* setuju?

Tuan Yang di-Pertua: Pasir Salak, sudahlah. Terima kasih.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Jadi saya ulang balik iaitu saya menyokong dan mengharapkan bahawa pihak kerajaan dapat mengadakan kongres ini supaya kita bincangkan isu berhubung dengan ekonomi bumiputera dan akhir sekali saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih, sila Gombak.

3.29 ptg.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Tuan Yang di-Pertua, seratus hari yang lalu Kerajaan Barisan Nasional mengalami tsunami politik... [*Dewan riuh*]

Dato' Ibrahim Ali [Pasir Mas]: Sudahlah.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli Yang Berhormat, berilah dia masa untuk berucap. Nanti Ahli Yang Berhormat juga dapat giliran. Apa pun disebut jangan sampai bertengkar.

Seorang Ahli: Dengar dahulu.

Tuan Yang di-Pertua: Dengar dahulu. Biar kita bersabar sama pasang telinga. Memang sakit kadang-kadang apa yang diujahkan oleh kawan sebelah. Nanti ada can hujah juga. Sila Gombak.

■1530

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Kini berdepan pula dengan tsunami ekonomi. Lonjakan mendadak harga bahan bakar dan bahan makanan, krisis kewangan sub prima yang menghambat ekonomi Amerika Syarikat menuntut negara kita memiliki kepimpinan yang kuat dan bersih serta urus tadbir ekonomi negara yang amanah. RMK-9 perlu dirombak semula dan diperhalusi hala tuju baru untuk merakyatkan ekonomi dan khazanah negara. Alasan bahawa kenaikan harga minyak adalah fenomena global dan tidak boleh dielakkan adalah jalan mudah dan cuba meremehkan situasi sebenar ekonomi negara.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Sebaliknya kerajaan sepatutnya telah bersedia dari awal untuk menghadapi cabaran globalisasi ekonomi yang semakin getir. Keadaan *reserve* minyak negara yang semakin susut, harga pasaran minyak berpotensi untuk naik akibat kekangan bekalan dan permintaan yang melambung adalah faktor yang perlu diambil kira dalam perancangan ekonomi negara. Sepatutnya kerajaan telah lama mencari pendekatan alternatif untuk meringankan impak kenaikan harga minyak. Sebagai contoh, Malaysia adalah sebuah negara yang memiliki deposit gas asli terbesar di dunia. Mengapa baru sekarang Proton mahu mengkaji pembuatan kereta yang berasaskan gas asli? Mengapa kerajaan tidak mengkaji mengurangkan duti import ke atas kereta hibrid? Mengapa kerajaan tidak menimbangkan untuk memansuhkan monopoli Petronas terhadap penjualan gas asli kepada kenderaan NGV di negara ini supaya lebih ramai pengguna menggunakan NGV?

Sewaktu pelancaran RMK-9 pada Mac 2006 beberapa sasaran ekonomi telah dinyatakan dalam tempoh lima tahun. Persoalannya bagaimana mungkin sasaran pertumbuhan ekonomi KDNK sebenar bagi tempoh 2006-2010...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: ...Masih dikekalkan pada tahap 6% setahun...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Gombak, kita ada usul daripada menteri. Ya sila menteri.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

3.32 ptg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga jam 7.30 malam ini, dan sehingga selesai ucapan-ucapan penangguhan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10.00 pagi hari Rabu 2 Julai 2008.”

Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik. Ahli-Ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujukan.

Sila sambung Yang Berhormat Gombak.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, persoalannya bagaimana mungkin sasaran pertumbuhan ekonomi KDNK sebenar bagi tempoh 2006-2010 masih dikekalkan pada tahap 6% setahun seperti yang dilaporkan dalam laporan ini muka surat 17. Apabila ekonomi global dijangka akan menguncup pada kadar 4.1% setahun bagi tempoh 2008-2010, unjuran IMF dan OECD, pertumbuhan ekonomi Amerika Syarikat hanya pada kadar 1% dan 1.2% pada tahun 2008 dan 0.8% dan 1.1% untuk tahun 2009.

Kerajaan menyatakan bahawa pertumbuhan ekonomi negara akan disokong oleh permintaan dalam negeri terutamanya perbelanjaan sektor swasta. Realitinya ialah pada masa ini sektor swasta sedang mengambil langkah berhemah dengan menangguhkan perbelanjaan modal mereka sebagai persiapan pusingan ekonomi yang lebih mencabar. Kerajaan juga telah mengubah sasaran pendapatan per kapita dalam prioriti kuasa beli kepada USD18,439, iaitu peningkatan sebanyak 33% daripada sasaran asal iaitu USD13,878.

Walaupun kerajaan menjangkakan kadar inflasi akan naik sebanyak 3% sehingga 4% setahun dalam tempoh 2008-2010, berbanding 2.8% dalam tempoh 2006-2007. Bagaimana kenaikan pendapatan per kapita ini boleh berlaku kecuali melalui manipulasi kadar pertukaran mata wang asing di pasaran antarabangsa. Dalam membahaskan RMK-9 ini tumpuan adalah kegagalan yang nyata kerajaan untuk meramal dan membuat persiapan untuk menghadapi krisis kenaikan harga bahan bakar dan harga makanan.

Jelas kerajaan tidak mempraktikkan dasar pengurusan kewangan yang berhemah, kerana dalam suku tahun pertama defisit bajet keseluruhan ialah sebanyak RM7.7 bilion iaitu 4.4% daripada KDNK telah dicatatkan. Kerajaan telah menurunkan sasaran defisit bajet keseluruhan untuk tempoh RMK-9 kepada 3.2% daripada KDNK berbanding sasaran asal iaitu defisit 3.4% daripada KDNK. Ini bermakna sektor swasta akan dipertanggungjawabkan untuk menjaga pertumbuhan ekonomi tanpa bantuan kerajaan yang sedang mengalami polisi *paralysis*, kerana sibuk dengan pergolakan politik dalaman dan penderaan politik ke atas rakyat di lima buah negeri pemerintahan Pakatan Rakyat.

Pengamal ekonomi memahami kesan berganda atau dengan izin, *multiple effect* kepada ekonomi negara sekiranya perbelanjaan kerajaan bertumpu kepada sektor-sektor yang tertentu. Sebagai contoh perbelanjaan di dalam sektor kesihatan mempunyai kesan berganda ekonomi yang lebih tinggi sekiranya dibandingkan dengan

sektor pertahanan. Secara logiknya negara lebih beruntung sekiranya tiada pembayaran komisen kepada syarikat pakar runding yang terlibat dengan pembelian kapal selam jika kesihatan rakyat diutamakan.

Langkah yang telah diambil oleh kerajaan di dalam menangani kemelut kenaikan harga bahan bakar dan bahan makanan ternyata berteraskan prinsip bidan terjun, kerana tidak mempunyai kebijakan ataupun dasar jangka panjang. Sebagai contoh pembayaran gaji dua kali sebulan kepada kakitangan kerajaan yang disyorkan tidak akan mendatangkan apa-apa faedah. Pembayaran rebat kepada pemilik kenderaan persendirian juga merupakan langkah *short term* yang tidak memberi kesan positif kepada kestabilan kewangan rakyat. RM625 boleh pupus dengan sekelip mata di dalam keadaan kenaikan harga bahan keperluan yang semakin tinggi. Bukankah lebih baik sekiranya langkah yang lebih berwawasan dilaksanakan seperti pemansuhan cukai jalan untuk kereta yang berkuasa rendah atau penurunan kadar tol ataupun *windfall tax* ke atas IPP yang sekian lama menikmati subsidi.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan masih berpegang kepada garis kemiskinan RM690 statistik kadar kemiskinan yang sudah lupus. Tsunami ekonomi bakal menyaksikan kemunculan golongan miskin baru, yakni golongan miskin di kalangan masyarakat bandar yang dibebani dengan harga bahan makanan dan bahan bakar yang melambung yang terperangkap di dalam fenomena *poverty trap*, di mana pendapatan mereka tidak setimpal dengan kos sara diri yang meningkat. Tiada keluarga yang pendapatan isi rumah kurang daripada RM1,500 sebulan boleh hidup di Kuala Lumpur atau di bandar utama yang lain. Kadar kemiskinan yang berpaksikan realiti dengan garis kemiskinan pendapatan RM1,500 sebulan ialah 24.3%.

Saya ingin menyeru kerajaan supaya mengambil langkah yang berpendekatan jangka masa panjang dan bukannya memberikan *short term temporary relief* kepada rakyat. Sebahagian besar daripada pendapatan bulanan rakyat digunakan untuk membayar pinjaman rumah. Walaupun kerajaan telah membenarkan pengeluaran caruman KWSP untuk membayar ansuran pinjaman rumah, tetapi langkah ini mempunyai kesan negatif dalam jangka masa panjang kerana caruman KWSP ialah simpanan untuk hari tua.

Tuan Yang di-Pertua, langkah yang lebih efektif ialah dengan menggalakkan bank-bank di Malaysia mengambil pendekatan proaktif dan inovatif seperti yang diambil oleh Bank Islam Malaysia yang saya bawa keratan akhbarnya pada petang ini, di mana Bank Islam Malaysia telah menawarkan produk pembiayaan perumahan yang memberikan pengecualian pembayaran ansuran bulanan dan bulan November dan Disember untuk meringankan tanggungan pelanggannya di hujung tahun supaya mereka mampu membiayai perbelanjaan persiapan persekolahan dan sebagainya.

■1540

Saya ingin mencadangkan supaya Bank Negara Malaysia, mengarahkan bank-bank tempatan supaya melaksanakan penjadualan semula pinjaman perumahan dengan menangguhkan pembayaran pinjaman pokok selama setahun sebagai meringankan penanggungan rakyat yang memiliki rumah. Bank tidak akan menanggung kerugian kerana peminjam akan terus membayar faedah *interest servicing* atau satu pembayaran ansuran minimum yang boleh dipersetujui di antara bank dan pelanggannya dalam tempoh satu tahun.

Tempoh pinjaman perumahan ini juga perlu dilanjutkan selama setahun sebagai mengambil kira penangguhan pembayaran pinjaman pokok ini. Rakyat pula akan mendapat manfaat kerana hanya perlu membayar faedah bulanan atau ansuran minimum selama setahun ini. Bermakna mereka mempunyai *disposable income* yang lebih tinggi berbanding situasi sekarang dan ini boleh meringankan impak kenaikan harga barang makanan dan harga bahan bakar. Tambahan pula, caruman KWSP mereka tidak perlu digunakan.

Jelas kerajaan mahu mengambil pendekatan mengurangkan perbelanjaan awam akibat keadaan ekonomi global yang tidak menentu dan sekiranya kenaikan harga barang menjejaskan permintaan swasta dalam keadaan mata wang ringgit semakin kukuh yang menyebabkan eksport kita semakin mahal, maka saya musykil dari manakah sumber pertumbuhan ekonomi purata 6% negara ini pada tahun-tahun yang akan datang.

Penjelasan amat penting berhubung PFI dan berapa banyak projek yang telah dan akan dilaksanakan melalui kaedah ini. Teori ekonomi menyatakan, bahawa

perbelanjaan awam seharusnya melawan arus ekonomi ataupun dengan izin, *counter cynical* untuk benar-benar berkesan yakni ditingkatkan ketika ekonomi lembap dan dikurangkan bila pertumbuhan ekonomi semakin kukuh. Dasar kewangan *monetary policy* pula sepatutnya lebih *accommodative* untuk memangkinkan permintaan swasta terutama bila nilai ringgit semakin kukuh. Teori kadar faedah mesti dinaikkan untuk menangani inflasi, tidak boleh dipakai lagi dalam konteks pasaran global sekarang ini kerana harga barang seperti bahan bakar dan makanan dijangka akan terus naik walaupun kadar faedah dinaikkan.

Seharusnya kerajaan mesti mengambil langkah-langkah untuk mengelakkan daripada berlakunya krisis keyakinan sektor swasta dan rakyat jelata kerana ini akan menjurus kepada kadar pertumbuhan ekonomi yang lebih rendah di dalam senario inflasi yang tinggi. Kerajaan sepatutnya menimbangkan untuk menurunkan kadar faedah supaya permintaan dari sektor swasta tidak merudum dan keyakinan pengguna tidak terjejas sehingga ke tahap kegawatan ekonomi.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam menilai RMK-9, saya juga ingin menyentuh tentang tadbir urus yang baik atau *good governance*. Saya ingin menyeru Jemaah Menteri Kabinet untuk memberi perhatian serius di atas teguran Ketua Audit Negara. Saya ingin menarik perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat tentang pembayaran yang tertunggak kepada kerajaan yang masih belum dikutip. Merujuk kepada laporan Ketua Audit Negara 2006, yang menunjukkan kedudukan tunggakan hasil pada 31 Disember 2006, 46 kementerian atau jabatan mempunyai tunggakan hasil berjumlah RM14.62 bilion. Di mana RM9.23 bilion telah tertunggak melebihi tiga tahun. Dari jumlah RM14 bilion ini, tunggakan daripada kerajaan negeri adalah hampir RM3 bilion yang mana jumlah tunggakan tertinggi adalah daripada negeri Johor.

Maka saya cadang supaya Yang Berhormat Batu Pahat lebih tumpu masalah di negeri Johor. Kelantan hanya RM53 juta sahaja. Inilah kehebatan pemerintahan Pakatan Rakyat di negeri Kelantan... [*Tepuk*] Kuasa mutlak tanpa pemantauan tidak seharusnya diberikan kepada agensi seperti Suruhanjaya Sekuriti sebaliknya penekanan yang menjurus kepada *disclosure based regulation* dengan izin, mungkin lebih berkesan untuk meningkatkan disiplin di pasaran saham negara seperti mana yang dipraktikkan di negara-negara maju.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan telah mengambil pelbagai langkah untuk meningkatkan tahap integriti dalam sektor awam dan swasta termasuk pelancaran Pelan Integriti Nasional (PIN) dengan objektifnya untuk mewujudkan masyarakat Malaysia yang berintegriti tinggi. Institut Integriti Malaysia yang ditubuhkan pada tahun 2004, untuk menyelaraskan pelaksanaan Pelan Integriti Nasional, sehingga kini kita masih menunggu hasil penubuhannya. Dalam fasa pertama pelaksanaan PIN, enam agensi utama menerajui pelaksanaan PIN, iaitu:

- (i) Jabatan Perkhidmatan Awam;
- (ii) Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna;
- (iii) Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat;
- (iv) Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan;
- (v) Kementerian Pengajian Tinggi; dan
- (vi) Kementerian Pelajaran.

Akan tetapi, kementerian yang berisiko tinggi untuk gejala rasuah dan korupsi seperti Kementerian Kewangan, Kementerian Industri dan Perdagangan Antarabangsa, Kementerian Kerja Raya dan Kementerian Teknologi dan Inovasi yang masing-masing mempunyai peruntukan bajet yang begitu tinggi tidak termasuk senarai agensi yang akan melaksanakan PIN. Saya ingin menyeru kerajaan supaya memperkemas pelaksanaan PIN dan meluaskan pelaksanaan tersebut ke semua agensi dan Jabatan Kerajaan yang disebutkan tadi dengan secepat mungkin.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan mesti memastikan bahawa keseluruhan proses tender adalah *robust* dan tidak dicemarkan atau dipengaruhi oleh mana-mana pihak. Kerajaan harus memastikan bahawa jawatankuasa tender beroperasi dengan penuh integriti dan bersifat berkecuali, bermula dari awal dengan menetapkan syarat-syarat dan spesifikasi tender secara menyeluruh...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: *[Bangun]*

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: ...Tanpa sebarang *bias*

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan boleh?

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Saya...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan boleh?

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Masa terbatas.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tak, saya hendak tanya.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Tak, tak. Saya cakap tak beri laluan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dia tak beri Yang Berhormat. Dia tak bagi Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Masa...

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Duduk, duduk. Tanpa sebarang *bias* atau menyebelahi mana-mana pembida.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Dia tak bagi Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tak bagi?

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Sekiranya integriti proses tender terjejas, tender terbuka mungkin sekadar menjadi alat untuk mengesahkan pelantikan atau pemberian kontrak kepada syarikat kroni.

Akhirnya Tuan Yang di-Pertua, ketelusan pengurusan kewangan kerajaan sering mengundang kritikan apatah lagi dengan adanya Akta Rahsia Rasmi yang menjadi alat untuk menekan rakyat daripada mempunyai akses kepada maklumat amalan rasuah dan penyelewengan. Petronas dan GLCs tidak terlepas daripada amalan urus tadbir yang baik. Walaupun saya setuju sebahagian besar pengurusan Petronas telah menunjukkan prestasi yang amat membanggakan tetapi masih ada ruang untuk kita sama-sama membaikinya. Sudah tiba masanya kerajaan mengambil langkah untuk memperbaiki dan mengamalkan urus tadbir yang lebih telus dan baik.

PAC ataupun *Public Accounts Committee* perlu diperluaskan bidang kuasanya supaya merangkumi Petronas dan GLCs. Dengan perluasan kuasa PAC ke atas Petronas, kita tidak perlu lagi berdepan dengan pembaziran, pembinaan Prince Court Medical Centre oleh Petronas. Saya amat terkejut apabila membaca dan meneliti jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Menteri apabila saya mengemukakan persoalan tentang pembinaan Prince Court Medical Centre oleh Petronas.

Apakah rasionalnya untuk Petronas terlibat dalam sektor perkhidmatan kesihatan ini? Jawapan menteri, ianya adalah sebahagian daripada inisiatif untuk memenuhi tanggungjawab sosial korporat. Yang kedua, ianya menyediakan perkhidmatan perubatan dalam bidang-bidang kritikal dan salah satu dalam bidang kritikal yang dijawab oleh menteri ialah *plastic surgery*. Saya tak faham bagaimana bidang kritikal boleh merangkumi plastik *surgery*? Berapa ramai orang kampung yang memerlukan *plastic surgery*? Mungkin Yang Berhormat Kinabatangan perlu *plastic surgery*?... *[Ketawa]*

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Saya boleh jawab itu.

Menteri Kesihatan [Dato' Liow Tiong Lai]: Boleh saya jelaskan?

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Nanti dulu.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Nanti saya boleh jawab.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Mungkin Yang Berhormat Pasir Salak perlu *plastic surgery*...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Boleh bagi jawab ini.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Tak saya kata mungkin.

■1550

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Orang yang kena liwat itu yang kena *plastic surgery*... [Disampuk]

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Yang perlu, Tuan Yang di-Pertua, orang kampung...

Tuan Haji Ismail bin Haji Mohamed Said [Kuala Krau]: Setuju, setuju, setuju.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Kalau betul peranan Petronas ini untuk memenuhi tanggungjawab sosial, maka orang kampung memerlukan beras, memerlukan gula atau kalau konsepnya benar-benar memenuhi cita rasa tanggungjawab sosial, maka saya ingin mencadangkan supaya Petronas harus tumpu kepada persoalan meningkatkan kemudahan hospital komuniti termasuk menyediakan *dialysis centre* di kampung-kampung dan daerah.

Sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, saya juga telah menegur bagaimana peranan Petronas yang sepatutnya memberikan keutamaan untuk membantu rakyat terbanyak, kalau benar Petronas ini ingin membudayakan masyarakat negara Malaysia termasuk bidang kesenian kerana persoalan ini saya lontarkan kepada timbalan menteri, tetapi ianya tidak pernah dan tidak dibenarkan untuk menjawab.

Saya bagi contoh, Tuan Speaker, negara Venezuela juga pada tahun 1975 mengadakan program yang sama iaitu untuk membudayakan rakyat Venezuela melalui kesenian. Di mana program ini ditaja dengan mengutip menggunakan kutipan hasil minyak di Venezuela dan telah melibatkan 600 ribu belia miskin dalam pelajaran muzik klasik. Sekarang, dengan *population* penduduk seramai 22 juta, Venezuela mempunyai 125 orkestra belia, 57 orkestra kanak-kanak dan 30 orkestra dewasa. Yang lebih menarik minat saya ialah 90% daripada ahli muziknya datang daripada keluarga miskin di Venezuela.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Minta gulung, Yang Berhormat.

Tuan Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]: Malangnya di Malaysia, Malaysian Philharmonic Orchestra ataupun MPO yang ditaja oleh Petronas telah membelanjakan lebih daripada RM500 juta dalam masa 10 tahun tetapi 96% daripada ahli muziknya adalah orang asing dan bukan rakyat Malaysia yang miskin... [Tepuk]

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya saya mengajak teman-teman untuk menggembelng seluruh potensi dan kekuatan, memberikan kepimpinan yang kuat, yang bersih bagi memacu pertumbuhan ekonomi negara bagi memperkasa rakyat dan menjamin kesejahteraan hidup rakyat. Dalam suasana ekonomi, kegawatan ekonomi pada hari ini, tumpuan kita adalah untuk merakyatkan ekonomi dan bukannya bersubahat dengan konspirasi politik yang kejam dan jahat terhadap mana-mana pimpinan dan parti-parti politik. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Alor Gajah.

3.53 ptg.

Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn [Alor Gajah]: Terima kasih Tuan Speaker kerana memberi saya peluang untuk memberi pandangan saya mengenai Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di Dewan yang mulia ini pada hari Khamis lalu.

Tidak dapat dinafikan kajian ini dibentangkan pada masa yang amat penting dan mencabar kita semua sama ada sebagai kerajaan atau rakyat, kerajaan sedang cuba menangani kenaikan harga minyak yang tinggi dan rakyat masih belum lagi menerima kesan sepenuhnya kenaikan harga minyak terhadap kehidupan seharian mereka. Ketika ini rakyat biasa masih cuba menyesuaikan dengan keadaan semasa yang meliputi makanan, pendidikan, pengangkutan dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan tahniah kepada Perdana Menteri atas beberapa inisiatif berani. Komitmen kerajaan dalam menyediakan peruntukan tambahan RM30 bilion untuk pembangunan patut dipuji. Saya juga memuji

komitmen kerajaan dalam membasmi kemiskinan dan memberi keutamaan kepada projek-projek berteraskan rakyat. Malah kerajaan juga akan menanggungkan beberapa projek yang difikirkan tidak perlu dibuat masa ini, ia jelas menunjukkan keprihatinan kerajaan terhadap kebajikan rakyat.

Tuan Speaker, dalam konteks globalisasi, untuk ekonomi Malaysia kekal kompetitif dan efisien, bidang ekonomi perlu bebas daripada perlindungan atau bantuan. Dalam konteks ini, saya menyokong sepenuhnya langkah kerajaan mengurangkan subsidi minyak secara sistematik dan berperingkat-peringkat. Namun adalah penting bagi kerajaan untuk memastikan bantuan yang sepatutnya sampai kepada golongan miskin dan yang benar-benar memerlukan bantuan itu.

Untuk itu, kerajaan perlu merangka satu mekanisme untuk memastikan apa sahaja subsidi disalurkan kepada kumpulan sasaran seperti teksi, pengusaha pengangkutan kecil dan sederhana, mereka yang pakai motosikal serta pemilik kenderaan berpendapatan rendah. Subsidi itu perlu dipastikan tidak disalahgunakan.

Tuan Speaker, kalau kita kurangkan subsidi, kerajaan juga perlu menimbang untuk memperkenalkan sistem gaji yang lebih fleksibel dan lebih tinggi. Tidak dapat dinafikan lambakan pekerja asing di negara ini telah menurunkan kadar bayaran gaji rakyat Malaysia dan menyebabkan ramai rakyat tempatan hilang pekerjaan. Dalam konteks ini, saya menggesa kerajaan menimbang secara serius beberapa langkah untuk memperketat kemasukan pekerja asing ke negara ini.

Sehubungan dengan itu, kerajaan perlu membendung khidmat syarikat, dengan izin, *outsourcing company*, dan hanya membenarkan syarikat-syarikat yang benar-benar memerlukan tenaga asing memohon secara terus kepada Kementerian Dalam Negeri mengikut justifikasi. Pada masa yang sama, kerajaan juga perlu bentuk lebih banyak majlis gaji yang tetap di sektor-sektor di mana para pekerja tidak ada mekanisme untuk menentukan gaji supaya dia boleh menasihati para majikan dan juga yang mewakili pekerja dalam sektor-sektor tertentu mengenai gaji yang sesuai.

Tuan Speaker, komitmen berterusan kerajaan untuk membasmi kemiskinan terutamanya dalam mengurangkan jumlah kemiskinan kepada 2.8% menjelang akhir Rancangan Malaysia Kesembilan pada tahun 2010 dan menghapuskan kemiskinan tegar perlu dihargai. Kerajaan juga perlu dipuji atas kejayaan mengurangkan kadar kemiskinan daripada 5.7% pada 2004 kepada 3.6% pada tahun 2007. Malah saya berpendapat inisiatif-inisiatif untuk menangani ketidakseimbangan sosioekonomi tidak sepatutnya berdasarkan semata-mata pendekatan etnik.

Dalam konteks ini, saya menggesa kerajaan menyemak semula pendekatan dan langkah menangani ketidakseimbangan sosioekonomi di mana ia benar-benar wujud. Ketidakseimbangan sosioekonomi melampaui garisan perkauman, kerajaan sehubungan itu perlu mengurangkan pendekatan terhadap program-program berdasarkan kumpulan etnik dan lebih memberi fokus kepada kumpulan berdasarkan kepada kawasan pedalaman yang mundur, kemiskinan di bandar yang mana majoriti mereka adalah kaum Melayu dan kaum bumiputera lain di Sabah dan Sarawak.

Dalam hal ini, Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bersetuju sepenuhnya dengan tiga aspek dalam Laporan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan. Pertama, mewujudkan keperluan atau kriteria baru bagi aset-aset bukan kewangan seperti pemilikan bangunan-bangunan komersial dan kediaman untuk menilai pembabitan etnik.

■1600

Harta-harta komersil dibangunkan berdekad-dekad lalu bagi memenuhi keperluan semasa. Bangunan-bangunan tersebut dibina dengan risiko yang tinggi. Sebagai contoh, Hotel Federal di Kuala Lumpur yang dibina ketika zaman Perdana Menteri Pertama, Tunku Abdul Rahman bagi meraikan kemerdekaan negara kita. Pendekatan terhadap asal-usul etnik adalah menjadi tidak adil kepada usahawan-usahawan lalu dan akan membantutkan sifat keusahawanan.

Kedua, yang saya tidak bersetuju sepenuhnya adalah mewajibkan, dengan izin, *publicly listed companies* atau PLC's supaya melaporkan maklumat mengenai kompensasi sumber manusia mereka. Ini merupakan satu langkah ke belakang untuk negara muncul sebagai pemain global. Langkah seumpama ini tidak menggalakkan syarikat-syarikat...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [*Bangun*] Yang Berhormat Alor Gajah.

Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn [Alor Gajah]: ....Mengambil pekerja berkebolehan tinggi dan menjadi faktor penting kepada syarikat untuk bersaing di peringkat serantau atau global...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [*Masih berdiri*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Roland Kiandee]: Yang Berhormat Alor Gajah, hendak bagi jalan Yang Berhormat?

Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn [Alor Gajah]: Tak ada...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Roland Kiandee]: Tak bagi jalan Yang Berhormat.

Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn [Alor Gajah]: ...Sebaliknya, kerajaan harus menggalakkan syarikat-syarikat berkenaan menggaji tenaga kerja terbaik...

Tuan Chua Tian Chang [Batu]: [*Menyampuk*] Pasir Salak tak jelas.

Datuk Seri Dr. Fong Chan Onn [Alor Gajah]: ...Jika mereka mahu muncul sebagai syarikat bertaraf dunia. Perlu diberi perhatian, PLC's ini boleh disenaraikan dalam beberapa bursa saham seperti Bursa Saham Singapura, Hong Kong dan sebagainya. Sebarang peraturan yang ketat dan *non-flexible* akan mendorong mereka mencari alternatif dan menyenaraikan dalam bursa-bursa serantau.

Ketiga, saya merayu kepada kerajaan untuk melihat semula ialah langkah kerajaan untuk mengkaji semula instrumen-instrumen tradisi seperti garis panduan dalam kuasa pelaburan asing, prosedur-prosedur perolehan awam dan Akta Penyelarasan Perindustrian.

Dalam konteks global, sebarang langkah untuk memperketat prosedur-prosedur kerajaan akan memberi kesan negatif kepada keseluruhan strategi pertumbuhan negara. Di sebalik menjadikan garis panduan tersebut, kerajaan sewajarnya mestilah meliberalisasikan ekonomi dan meliberalisasikan garis panduan tersebut untuk membolehkan rakyat Malaysia daripada semua kumpulan etnik untuk maju dan menjadi lebih kreatif dan inovatif. Dalam konteks ini, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri dalam *statement* beliau telah menjelaskan langkah ini.

Dalam usaha untuk menggalakkan dan menyemai semangat keusahawanan dalam kalangan golongan muda, peruntukan kerajaan kepada graduan-graduan yang berbakat dan mempunyai idea yang kreatif dan inovatif dalam mengkomersialkan idea-idea seharusnya tidak terbatas kepada golongan-golongan tertentu sahaja. Negara kita perlu menggalakkan graduan-graduan yang mempunyai cita-cita untuk mengkomersialkan idea-idea mereka di lapangan global. Kita memerlukan faedah dari idea-idea terbaik dan kreatif dari generasi muda tanpa mengira kaum. Pada akhirnya mereka akan memberi manfaat yang tidak terhingga kepada negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, keseluruhan objektif kerajaan yang digariskan dalam sepuluh inisiatif utama dalam RMK-9 menggambarkan usaha-usaha murni dan ikhlas kerajaan untuk memastikan rakyat hidup selesa dalam situasi ekonomi yang semakin mencabar pada masa ini, seperti yang sering diingatkan oleh Perdana Menteri kepada kita.

Fasa kedua RMK-9 lebih mencabar dan kita semua boleh menjangka akan berdepan pelbagai cabaran baru. Ini memerlukan komitmen bukan hanya daripada kerajaan tetapi juga rakyat untuk menangani. Kerajaan dan rakyat tidak mempunyai perbezaan dalam objektif masing-masing iaitu melihat negara kekal berdaya saing, tahan terhadap cabaran serantau dan global serta untuk memastikan pertumbuhan negara berterusan. Malah, rakyat mahu melihat kerajaan melaksanakan dengan lebih efisien segala yang digariskan dalam Rancangan Kajian Separuh Penggal.

Pada akhirnya, rakyat mahu nasib mereka diberi perhatian sepenuhnya. Bagi sektor perniagaan, ia perlu diberi kebebasan untuk berkembang maju tanpa diikat oleh birokrasi. Ini penting dalam memastikan para usahawan tempatan dapat bersaing di peringkat serantau dan global. Golongan muda perlu juga digalakkan untuk menonjolkan potensi sebenar, kreatif dan inovatif untuk menjadikan Malaysia

kebanggaan kita semua sebagai sebuah negara yang boleh dihargai di dunia. Dengan itu Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Roland Kiandee]: Yang Berhormat Kepong.

4.06 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyertai perbahasan ini dengan perasaan yang bercampur, kerana saya nampak ada gejala-gejala yang menunjukkan matlamat RMK-9 ini belum tercapai setelah dilaksanakan dua tahun setengah.

Matlamat-matlamat mutlaknya seperti di lima teras utama misi Nasional itu memang hebat. Contohnya, yang pertama meningkatkan nilai tambah dalam ekonomi negara dan juga meningkatkan tahap dan kemampuan kualiti hidup dan sebagainya. Ini memang matlamat yang murni dan saya berharap dapat dicapai. Akan tetapi, saya nampak ada kelemahan-kelemahan seperti pelaksanaan jalur lebar yang saya akan membincangkan lebih panjang lebar kerana sekarang kita pun tak sampai, mungkin lebih kurang 10% sahaja pencapaian jalur lebar, 3G dan *wireless* di seluruh negara yang sangat lembap.

Memang saya nampak retorik-retorik dan di dalam ucapan Yang Amat Berhormat, beliau menyeru supaya rakyat Malaysia supaya bersama-sama mendukung usaha untuk membina Malaysia sebagai sebuah negara yang makmur, progresif, adil, berdaya tahan dan berdaya saing. Kalau matlamat ini tercapai, memang rakyat mesti sokong kerana ini matlamat yang murni. Walau bagaimanapun, kerana wujudnya kelemahan-kelemahan dan ada retorik-retorik,

Manis sungguh tebu seberang,

Dari akar sampai ke pucuk,

Manis sungguh mulut orang,

Terkena tipu di dalam pujuk...[Dewan riuh] [Tepuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Roland Kiandee]: Siapa nak jawab tu Yang Berhormat?

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, memang tak bergulung daripada mulalah tu... Hah, Kuala Krau kah tu? Krau tu memanglah keliru sedikit. Tuan Yang di-Pertua, misalnya, kita memang mempunyai rizab. Rizab luar kita sampai RM98 bilion dan kita masih sedikit sebanyak bertumpu kepada dolar Amerika. Pagi tadi kita ada dengar daripada, kalau tak silap saya Tambun, yang mengaturkan *sub prime* di US itu sudah menjejaskan dunia dan Malaysia pun sedikit sebanyak terkena dengan *economic sub prime* ini dan kita masih bergantung pada dolar Amerika.

Ini memang saya mencadangkan supaya pihak kerajaan mengkaji bagaimana kita dapat mempelbagaikan lebih lagi daripada yang sekarang, itu *research* kita dan juga mata wang itu.

■ 1610

Seperti mana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Tasik Gelugor, dia kata sekarang ada mata wang Euro yang menjadi mata wang antarabangsa yang kedua kerana sekarang EU – GNP dunia itu sampai 20 atau 25%. Saya pun tidak tahu akan ada mata wang yang lain ataupun tidak tetapi dengan rizab kita, kita mestilah berhati-hati. Mungkin pihak kerajaan akan mengkaji bagaimana kita dapat mempelbagaikan pergantungan mata wang kita kepada mata wang Euro dan yang lain-lain.

Di sini saya pun hendak menyaksikan pihak kerajaan memberitahu kepada Dewan yang mulia ini bagaimana rizab kita dapat digunakan dengan tepat. Kalau kita lihat di Norway, dalam tempoh 40 tahun ini memang kaya kerana dia mendapat gas dan minyak mentah di *North Sea* itu dengan banyaknya, tetapi di dalam rizab Norway itu dia mengguna dan melabur dengan berhati-hati dan sekarang ini rizab dan keadaan negara Norway itu memang sangat hebat. Oleh sebab itu saya mencadangkan supaya pihak kerajaan memberitahu kepada Dewan yang mulia ini bagaimana kita dapat

menggunakan rizab kita dengan baik. Rizab sebanyak RM98 bilion ini memang di nombor 12 dalam dunia, kalau tidak silap saya. Itu mengenai rizab dan mata wang.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya mengenai masalah Proton. Walaupun saya nampak Menteri Kewangan sudah mengatakan bahawa sekarang kita tidak lagi berunding dengan syarikat-syarikat raksasa multinasional termasuk Volkswagen dan General Motors kerana Proton Holdings sekarang ini sudah semakin hari semakin pulih. Proton Holdings pada tahun 31 Mac 2007 telah mengalami kerugian lebih daripada RM500 juta. Namun pihak kerajaan mengatakan *market share* Proton sudah meningkat. Pada masa dahulu lebih daripada 7% dan pada tahun 2002 kita jatuh sampai kepada 22% sahaja. Sekarang ini dia kata sudah meningkat sedikit kepada 31%.

Walau bagaimanapun kita ada perjanjian dengan Indonesia, Thailand dan China untuk meningkatkan eksport Proton kita. Kita juga ada satu perjanjian dengan Jin Hua Youngman Automobile Manufacturing yang hendak mengeksport Gen 2 sebagai Europe Star di China dan sebagainya. Saya tidak tahulah sama ada ini akan meningkatkan pendapatan bagi Proton. Yang saya lihat kita tidak begitu hebat lagi. Ini termasuklah ada model yang baru iaitu Proton BLM dan sebagainya dan yang akan dikeluarkan pada tahun hadapan adalah jenis MPV itu. Dengan demikian dia berharap EON dan Proton dapat meningkatkan *market share* di Malaysia ini. Saya tidak tahulah sama ada ia akan tercapai.

Walau bagaimanapun saya berharaplah oleh kerana Kabinet sudah menubuhkan satu Jawatankuasa Dasar Automotif Negara supaya jawatankuasa ini mesti mengkaji semula. Walaupun Menteri Kewangan II kata sudah pulih sedikit tetapi saya tidak nampak. Saya ada bertanya di merata-rata tempat dan mendapati jualan mereka tidak begitu hebat walaupun agen, *dealer* nya sudah dikurangkan daripada 362 kepada 304. Kalau kita hendak memajukan industri automobil kita, Jawatankuasa Dasar Automotif kita mestilah mengkaji semula bagaimana kita dapat *strategic partner* kita. Walaupun pihak kerajaan kata tidak mahu, saya tidak nampak bagaimana dia dapat dipulihkan. Lihatlah Perodua, dia ada syarikat-syarikat Jepun yang masih berkongsi dan dia hebat sekarang.

Kalau hendakkan Rancangan Malaysia Kesembilan kita berjaya, hal ini mesti diselesaikan. Kalau pihak Proton rugi, kerajaan yang menanggung kerana Khazanah mempunyai saham lebih daripada 40%, tidak kira KWSP atau EPF, lagi dan sebagainya. Ini mengenai Proton kita dan saya berharaplah kerana tidak ada masa kita dapat mempertingkatkan prestasi dan juga mencari dengan cepat *strategic partner* untuk memulihkan Proton Holdings kita.

Seterusnya mengenai kenyataan di dalam Dewan ini oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri yang mana beliau telah membuat kenyataan mengenai usaha kita untuk mengurangkan jurang antara wilayah, etnik dan sebagainya. Saya berharap kerajaan boleh mengkajinya semula kerana bagi saya kalau kita hendak mengurangkan jurang di antara etnik, antara wilayah, jurang teknikal serta ICT dan sebagainya memang baik. Kita tidak boleh membenarkan jurang itu menjadi lebih serius, mesti merapatkan jurang ini.

Namun dalam usaha untuk mengurangkan jurang ini masalah pentadbir, menteri, dan penguatkuasaan ini adakah mempunyai integriti ataupun adakah kebertanggungjawaban ataupun '*mas'ulah*' bagi orang yang beriman dan budiman. '*Mas'ulah*' itu memang bertanggungjawab...

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: [Menyampuk]

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Rompin tidak faham.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Rompin bukan... [Ketawa]

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Rompin pernah jadi ahli Kabinet tetapi tidak sampai naik ke angkasa. Dia di stesen sahaja.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Dia tidak pakai roket DAP.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, saya ada nampak angka yang diberi oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri untuk menekankan bahawa pihak kerajaan hendak memperbaiki keadaan ekuiti bumiputera dalam *corporate sector, ownership of premises* dan sebagainya. Namun kita mesti

mengkaji, kalau di kampung gaji RM3,000 berbanding dengan gaji RM5,000 di bandar memang tidak boleh banding.

■1620

Kalau gaji di kampung-kampung di Sarawak dan Sabah, RM2,000 kalau dibandingkan dengan RM5,000 di Kuala Lumpur tidak boleh banding. Kalau Rompin pun kalau di situ dia dapat RM3,000 di kampung itu memang hebat. Dapat RM5,000 di bandar Kuala Lumpur tidak nampak sangatlah, itulah masalah. Saya berharap Yang Berhormat Timbalan Menteri dapat mengkaji apakah masalah jurang dan di dalam pelaksanaan itu memang kita memerlukan integriti atau masuk kuliah. Mesti ingat Yang Berhormat Rompin, itu mengenai sistem itulah. Kita mesti mengkaji kos sara hidup di kampung, di bandar dan juga di bandar kita kurang tanah lapang tanah hijau. Kita memang kurang.

Tanah-tanah hijau sudahlah kurang dicerobohi dan kebanyakan dicerobohi oleh parti pemerintah, UMNO yang utamanya mencerobohi tanah-tanah lapang. Yang Berhormat Rompin turut menjadi ketualah.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: Yang Berhormat Kepong, saya..., *floor*, 36(6), Yang Berhormat kena duduk. Saya jarang berhujah tetapi hendak bertanya dengan Yang Berhormat Kepong. Nampak Yang Berhormat Kepong amat prihatin kepada masyarakat luar bandar. Adakah ini petanda DAP akan meletakkan calon-calon pula bertanding di kawasan luar bandar pada masa akan datang?

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Saya berasal daripada kampung juga. Saya berasal daripada Rusa dekat dengan Jelawat, Bachok. Tanya Yang Berhormat Bachok tahulah itu. Yang Berhormat Rompin boleh mengkaji di seluruh kawasan hijau di Kuala Lumpur itu siapa yang menceroboh?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Kenapa suruh Rompin Yang Berhormat?

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Kerana dia berminat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Minta kerajaanlah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Dia berminat. Dia masuk ke Dewan dia selalu berminat. Saya pun tidak boleh abaikan dialah kerana orang berminat kita bagi peluang. Sistem pengangkutan awam di bandar-bandar seperti Kuala Lumpur memang tidak sempurna dan juga sekolah-sekolah di dalam bandar pun sesak termasuk sekolah jenis kebangsaan sesak. Kadar jenayah lebih tinggi di bandar dan juga yang pentingnya komposisi kakitangan kerajaan 1.2 juta komposisi itu mestilah kita kaji juga. Ini termasuk saya nampak Yang Berhormat Pasir Salak. Pasir Salak yang katakan itu ini di IPTA betul juga dia kata IPTS itu hampir 9% satu etnik dan sebagainya di sebaliknya di IPTA pun.

Di IPTA kita nampak misalnya saya bersimpatilah dengan pihak-pihak pentadbir juga kerana di dalam IPTA dan IPTS juga lebih 60% perempuan dan 40% lelaki kerana lelaki memang lelaki matang lewat sedikit. Lewat sedikit mungkin dua, tiga tahun matang lewat sedikit. Saya pun tahulah masih ada 15 minit lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Satu minit lagi Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ha?...[Ketawa] Kita mesti kajilah. Yang Berhormat Timbalan Menteri mesti tahu di dalam IPTA kita ini kalau kita kira kakitangan profesor dengan pensyarah hampir 50,000. Pensyarah dan profesor Melayu sampai 73%, Cina tidak sampai 7%, dan India lebih kurang 6%. Kalau kita hendak maju...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Gulung Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Kita hendak maju, hendak mencapai tahap antarabangsa kerana saya ada dengar ucapan-ucapan daripada menteri termasuk Menteri Pengajian Tinggi yang mengatakan bahawa kita hendak IPTA kita tergolong di dalam 50 universiti yang teratas yang termasyhur di dunia. Saya dengar dua, tiga hari yang lepas dia kata hendak setaraf dengan Yale, Cambridge dan Oxford. Kita hendak

mencapai tahap begitu tinggi, kelas satu yang terbaik di dunia, profesor dan pensyarah pun mestilah terbaik sekali dan bertaraf antarabangsa.

Ini orang Melayu pun ada cerdik pandai, Cina dan India kalau sampai satu kaum 73% atau hampir 74% dan yang lain itu 7% sahaja, 6% sahaja, ini memang tidak membayangkan keadaan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Lebih dua minit Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Dua minit sahaja?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sudah makan dua minit Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ha?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak hendak berhenti sekarang?

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Ada 20 minit lagi?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak ada Yang Berhormat sudah makan hak orang dua minit. So, saya minta Yang Berhormat gulunglah Yang Berhormat, gulunglah.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Dia minta saya gulung.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: Saya tertarik dengan pandangan Yang Berhormat Kepong. Yang Berhormat Kepong ini sentiasa cemerlang dalam sumbangan dia, pemikiran dia tetapi kadang-kadang parti dia tidak menghargai dia, itu saya sayu di sini. Saya hendak bertanya sikit, saya setuju Yang Berhormat bahawa kita tingkatkan supaya universiti anak kita berusaha gigih membuatkan kajian dia, pengajaran dia, pengajian dia, bermakna apa yang hasrat kerajaan supaya universiti tidak dipolitikkan. Itulah wajar sebab DAP, pembangkang tidak seharusnya menggalakkan politik di kampus. Akta yang ada membendung politik itulah seharusnya patut dikekalkan. Apa pandangan Yang Berhormat?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Habiskan Yang Berhormat, *last sentence*.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Memang *last sentence*, "*Mulut bau madu, pantat bawa sengat*"... [Ketawa] Itulah masalah kita. Tidak faham tidak apalah itu, dia manis.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: 36(4). Yang Berhormat Kepong menggunakan perkataan-perkataan kurang sopan.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Bukan tidak sopan itu. Sekarang Tuan Yang di-Pertua, saya hendak gulung sekarang.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: Saya hendak Yang Berhormat Kepong tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tadi dia berpantun Yang Berhormat.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua tetapi tidak boleh menggunakan perkataan-perkataan lucu seperti itu di dalam Dewan ini. Tambahan pula dia melibatkan kaum wanita. Saya minta Ahli Yang Berhormat daripada Kepong tarik balik perkataan itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat ubahlah pantun Yang Berhormat. Banyak perkataan boleh diguna selain daripada itu Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua saya akan gulung. Macam mana hendak tarik peribahasa kita. Tanya Dewan Bahasa dan Pustaka kitalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Okey, baiklah Yang Berhormat. Duduklah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Kita ada Dewan Bahasa dan Pustaka, jadi...

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Tetapi tidak pernah ada perkataan itu Tuan Yang di-Pertua. Mohon tarik balik, budak-budak sekolah dekat belakang itu.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Yang Berhormat Tenggara, dia ada *hotline* dengan Dewan Bahasa Pustaka. Kita tanya dialah sama ada Tan Seng Giaw itu betul atau tidak... [Ketawa] Itulah sahaja...

■1630

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, dalam kamus itu berbagai-bagai bahasa ada. Yang tidak perlu sebut, tak usah sebut. Tarik balik... [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Itulah, saya berharap ada *hotline* dengan Dewan Bahasa dan Pustaka. Dia ada pegawai di situ, tanya dia itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik Yang Berhormat, habiskan Yang Berhormat. *Last* sekali.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Bawa orang ke Gunung Tahan, kubur binatang kelihatan...

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Merapu.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Harap hutan kerendahan, nafsu pantang kekurangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Di sini, saya pun ada bangkitkan mengenai mata wang kita, rizab kita.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Cukup Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Sudah habis. Itu satu golongan hendak gulung itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, habiskan Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Hendak gulung dan juga mengenai adakah kita perlu pensyarah dan profesor bertaraf antarabangsa dan penuntut-penuntut adalah pelajar-pelajar di universiti mestilah bertaraf antarabangsa. Itu memang mesti dibuat dan juga pihak yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri mesti mengkaji keadaan di dalam bandar dan di dalam luar bandar supaya kita sama-samalah berusaha untuk mengurangkan jurang di antara wilayah. Sekian, terima kasih.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Tenggara.

4.31 ptg.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan syabas kepada kerajaan kerana bersedia dan cukup bertanggungjawab membentangkan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan pada waktu yang sukar dan cukup mencabar ini.

Kerajaan boleh mengambil sikap memejamkan mata sebenarnya dan menyerahkan segala-galanya pada keadaan semasa selain daripada berharap keadaan akan kembali pulih seperti sedia kala tetapi kenyataannya kita tahu keadaan ini tidak akan berubah. Keadaan semakin buruk, harga minyak mentah telah mencecah USD144 setong dan harganya mungkin akan meningkat dengan lebih tinggi lagi.

Kita tentu sedar, bahawa kenaikan harga minyak mempunyai kesan yang buruk kepada ekonomi dunia dan juga ekonomi kita. Semua rancangan yang kita rancang akan terjejas dan kita juga harus bertanya kepada diri kita. Apakah

tindakan selanjutnya selepas ini dan meminjam ungkapan bahasa Inggeris dengan izin, *we have to go back to the drawing board*.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, kerajaan boleh mengambil satu lagi pendekatan. Ikut sesedap rasa, ikut kehendak semasa. Kehendak semasa ialah menambahkan lagi subsidi tetapi kita semua tahu pergantungan kepada subsidi tidak banyak gunanya kepada kerajaan. Tidak ada tempat untuk subsidi melampau dalam dunia global pada hari ini.

Satu lagi cara ialah untuk meningkatkan pengeluaran minyak daripada perut bumi kita untuk membuat keuntungan dengan lebih cepat lagi. Pamlah sebanyak mana, asalkan dapat digunakan untuk memberikan subsidi yang lebih banyak kepada rakyat. Ini adalah pendekatan popular yang akan menguntungkan kerajaan untuk jangka pendek tetapi adakah pendekatan popular ini yang akan menguntungkan negara untuk jangka panjang.

Kita tidak boleh mengambil pendekatan untung jangka pendek tetapi merugikan untuk jangka panjang ataupun *short term gain for long term pain*, dengan izin. Oleh yang demikian, saya menyokong Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan yang tujuannya ialah untuk menilai kembali secara komprehensif semua rancangan, pelan tindakan serta keberkesanannya.

Kita juga harus melaksanakan dasar yang menguntungkan rakyat untuk jangka panjang tetapi itu juga tidak bermakna kita harus mengambil pendekatan populis semata-mata untuk memancing undi. Kita kena ingat, masa berkempen, masa berpihaya raya, dan masa mengeluarkan manifesto sudah pun berakhir. Sekarang ialah masa untuk bekerja, masa untuk membuktikan kepada rakyat bahawa kita di Dewan yang mulia ini sebenarnya menggunakan sebaik-baik masa untuk mencari jalan untuk memperbaiki hidup rakyat dan bukan mengambil masa untuk bercekek, bertelagah, bertengkar dan berhujah daripada hal yang sekecil-kecil hinggalah kepada hal yang sebesar-besarnya.

Jangan kita menentang semata-mata kerana kita dipisahkan oleh jurang yang membezakan sama ada kita penyokong kerajaan ataupun pembangkang. Kita patut berfikir sebagai satu demi kebaikan bersama, demi rakyat dan negara.

Tuan Yang di-Pertua, saya amat bersetuju dengan yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa ini adalah masa yang cukup baik untuk menilai semula semua keutamaan negara. Perhatian kita kali ini tentulah kepada dasar-dasar yang pro rakyat ataupun rakyat *centric*. Ini bukan bermakna kita sengaja mengabaikan rakyat selama ini tetapi tumpuan rancangan kita ialah untuk mengurangkan beban tanggungan mereka yang berpendapatan rendah baik di luar bandar ataupun di bandar.

Saya percaya dan yakin, Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia ini telah dibuat dengan teliti dan penuh rasa tanggungjawab dengan mengambil kira keadaan dan senario semasa. Saya cuma ingin mengingatkan kepada kerajaan bahawa rancangan sebesar atau sehebat mana pun atau yang dibuat dengan niat sesuci mana pun, tidak ada maknanya jika tidak dilaksanakan dengan baik. Kita memang pandai merancang, tetapi melaksanakannya adalah merupakan satu perkara yang perlu dipastikan.

Kita tahu banyak rancangan baik yang dirancang tidak sepenuhnya berjaya kerana banyak faktor. Selain daripada faktor kebocoran atau ketirisan, punca kegagalan banyak rancangan ini ialah kerana tidak ada penanggungjawab yang berani, tegas dan juga jujur. Inilah masalah yang selalu kita hadapi. Banyak sangat gendala dalam menjalankan tugas-tugas. Mungkin terlalu banyak kementerian dan agensi, terlalu banyak jabatan dan birokrasi atau mungkin terlalu banyak orang yang mahu menjaga *territory* ataupun kawasan kawalan masing-masing. *In-fighting* dengan izin, terlalu banyak kerana terlalu banyak yang hendak menjadi hero.

Sekiranya kerajaan benar-benar mahu menyelesaikan masalah pembangunan luar bandar dan membasmi kemiskinan rakyat, saya ingin mencadangkan supaya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengambil langkah berani untuk memecahkan tembok-tembok kementerian, jabatan dan agensi ini dalam melaksanakan dasar-dasar Rancangan Malaysia Kesembilan.

Tuan Yang di-Pertua, dalam teras lima mengukuhkan keupayaan institusi dan pelaksanaan negara dalam strategi pertama, mengintegrasikan perkhidmatan merentasi agensi dan dalam strategi yang ketiga, mengamalkan perancangan

pemantauan dan penilaian berasaskan pencapaian. Saya mencadangkan kepada kerajaan agar satu agensi pemantauan diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri untuk tujuan bagi memastikan tidak ada gendala dan sekatan selain daripada bertujuan merobohkan tembok-tembok birokrasi dan *territory* yang akan menjejaskan pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan.

Bekas Menteri Kabinet, Datuk Seri Effendi Norwawi, bekas menteri yang pernah ada pengalaman berkaitan dengan perancangan pembangunan negara. Melalui pemerhatian pengamatan dan beliau telah pun menulis dalam akhbar *New Straits Times* kelmarin menyatakan bahawa perlu diletakkan seorang yang bertanggungjawab menjalankan tugas besar ini. Seorang sahaja, tidak perlu ramai. Satu kementerian sahaja, tidak perlu banyak. Saya amat bersetuju dengan cadangan beliau. Perlu diletakkan seorang yang mempunyai *patient* dengan izin, untuk menjalankan tugas, bukan kerana keuntungan politik sahaja dan jikalau terlalu ramai, maka akan berlaku perang wilayah dalam usaha tersebut. Akhirnya kerja tak jalan, akibat pak kaduk menang sorak, kampung tergadai.

Tuan Yang di-Pertua, dalam teras ketiga menangani masalah ketidaksamaan sosial ekonomi secara membina dan produktif dalam strategi pertama membasmi kemiskinan, kerajaan perlu memberikan tumpuan kepada usaha membasmi kemiskinan bandar ataupun *urban poor*, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan satu jawatankuasa kabinet diwujudkan untuk tujuan ini. Ini adalah isu yang amat serius kerana kenaikan harga kenaikan barang paling teruk menjejaskan mereka yang berpendapatan rendah di bandar. Kajian ke atas masalah mereka ini perlu dilakukan dengan segera sekiranya penanda aras baru, indeks garis kemiskinan, *poverty line index* dengan izin, perlu dicari. Maka, kita harus mencarinya daripada sekarang.

Pada hari ini kerajaan tidak boleh lagi menggunakan paras RM1,500 sebagai penanda aras kemiskinan bandar. Kerajaan jangan lupa, pada masa ini terdapat lebih daripada 62% rakyat kita yang tinggal di bandar-bandar. Bilangan mereka akan terus bertambah tahun demi tahun. Kita jangan lupa masih terdapat sebilangan rakyat kita yang masih hidup kais pagi, makan pagi dan kais petang, makan petang di bandar.

Sekiranya masalah mereka tidak ditangani, kita akan berdepan dengan masalah yang besar dan ini berbahaya untuk masa depan negara. Dalam teras satu, meningkat nilai ditambah dalam ekonomi negara dalam strategi kedua menjana sumber pertumbuhan baru. Saya ingin mencadangkan agar kerajaan menimbangkan semula dasar pengeluaran makanan kita. Hal ini menjadi lebih kritikal ekoran daripada kenaikan harga beras dan harga barangan makanan di negara ini. Beras yang melambung harganya menyebabkan rakyat berpendapatan rendah hidup dalam keadaan yang semakin tersepit.

■ 1640

Dicadangkan kepada kerajaan supaya di kalangan rakyat termiskin, sudah sampai masanya kita memberi bantuan langsung berupa beras, minyak masak ataupun keperluan asas yang lain kepada mereka.

Tuan Yang di-Pertua, saya sekali lagi menyeru kepada kerajaan supaya melihat semula dasar pengeluaran makanan kita. Saya berharap kita dapat mengkaji semula import barangan makanan yang mencecah angka RM12 bilion setahun dan strategi dasar pengeluaran makanan negara harus bermatlamatkan:

- (i) mengeluarkan bahan makanan secukupnya untuk keperluan rakyat; dan
- (ii) mengurangkan defisit import makanan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan kepada kerajaan:

- (i) menghidupkan semula Dasar Bumi Hijau bagi menggalakkan penanaman produk untuk makanan dari padi hinggalah kepada sayur-sayuran;
- (ii) menyediakan pelan jangka panjang untuk memastikan import makanan dapat dikurangkan sehingga 50% dalam masa lima tahun;

- (iii) menggerakkan kempen pertanian sebagai perniagaan secara lebih terancang dan sistematik;
- (iv) mengkaji semula semua agensi berkaitan dengan sektor pemakanan di negara ini bagi memastikan mereka menjadi penjana kepada kegiatan pengeluaran makanan;
- (v) memastikan kualiti keluaran bahan makanan yang selamat mengikut piawaian keselamatan makanan yang diterima oleh negara-negara maju iaitu *Food Safety Regulations*;
- (vi) memastikan perusahaan kecil dan sederhana atau PKS yang membabitkan pengeluaran makanan mendapat bantuan dan sokongan semua kementerian dan agensi yang berkaitan termasuklah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dan Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi;
- (vii) memastikan bank-bank memberikan pinjaman bantuan dan modal secukupnya kepada PKS yang terbabit dalam kegiatan pengeluaran makanan. Ini termasuklah Bank Agro, SME Bank dan Bank Rakyat. Bank-bank komersial juga harus memastikan pinjaman *Food for Fund* atau 3F diaktifkan untuk tujuan ini;
- (viii) bank-bank harus melaporkan kepada Bank Negara Malaysia mengenai jumlah pinjaman modal dan dana yang telah pun dikeluarkan kepada PKS. Mulai hari ini, salah satu daripada aras prestasi atau *key performance index* bank-bank ini juga harus berdasarkan sokongan mereka terhadap PKS; dan
- (ix) Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani harus memantau prestasi Bank Agro, sementara Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi harus pula memantau Bank Rakyat dan SME Bank dalam soal ini.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan perlu melaksanakan segala perancangan. Janji kerajaan, segala projek untuk kepentingan rakyat akan diteruskan. Janji kerajaan kepada rakyat mesti ditunaikan. Sebagai contoh, rakyat Segamat berkata Perdana Menteri telah berjanji dan meluluskan projek Lebuhraya Segamat-Tangkak yang saya bangkitkan di hadapan ribuan rakyat pada 7 Disember 2007 untuk membuka koridor baru penghubung laluan ke Pantai Timur. Lebuhraya Segamat-Tangkak sebagai anjakan lonjakan ekonomi rakyat Segamat dan Johor. Rakyat minta supaya Perdana Menteri tunaikan janji beliau. Itu janji kerajaan kepada rakyat.

Tuan Yang di-Pertua..

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Bagilah jalan.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Nak apa?

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tumpang laluan.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Ha, tumpang? Okey.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Lain kali kat luar cukup Yang Berhormat kalau macam itu.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Tak, laju sangat Tuan Yang di-Pertua dia bercakap tu. Kita *break* sikit saja.

Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada sahabat saya daripada Tenggara kerana dia menyebut Segamat. Ini kerana Sekijang termasuk dalam daerah Segamat. Jadi saya kena bangun Tuan Yang di-Pertua. Jadi saya mengucapkan ribuan terima kasihlah di atas sentuhan yang telah dibuat oleh Yang Berhormat Tenggara tadi. Sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Tenggara bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah pun berjanji untuk memberikan satu laluan baru atau membetulkan laluan yang ada yang berliku-liku di jalan Segamat-Tangkak ini, yang mana kosnya dianggarkan RM200 juta. Saya difahamkan ianya hendak dikurangkan kepada RM80 juta. Jadi saya rasa ini tidak patut

sebab Yang Amat Berhormat sendiri telah pun berjanji dan telah pun merasmikan program ini dan apabila ianya..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan Yang Berhormat.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ringkaskan.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: Ya, saya ringkaskan ini. Jadi apabila rakyat dengar balik, jadi saya tak tahulah sama ada menteri yang berkuasa ataupun Perdana Menteri yang ada kuasa ini. Jadi saya nak minta komen daripada Yang Berhormat Tenggara.

Datuk Halimah binti Mohamed Sadique [Tenggara]: Terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat daripada kawasan Sekijang. Pada saya, janji kerajaan adalah janji kerajaan kepada rakyat. Jikalau Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengumumkan dan saya difahamkan dah pun membuat *soft launching*, saya rasa sepatutnya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri menunaikan janjinya untuk membina Lebuhraya Segamat-Tangkak ini. Mudah-mudahan ia akan memberikan lebih manfaat kepada Yang Berhormat daripada kawasan Sekijang.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, harapan rakyat bahawa Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan ini jangan hanya bersifat retorik semata-mata. Akan tetapi harus dilaksanakan dengan keberanian politik dan kesungguhan, setiap orang yang terlibat serta kementerian dan agensi yang terbabit. Ini adalah masa yang sukar dan masa yang sukar memerlukan kaedah yang berbeza. Ini waktu yang susah, maka kerana itu kerajaan harus berani membuat keputusan yang tidak popular asalkan menguntungkan rakyat untuk jangka masa panjang. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Sekijang. Eh, maaf. Yang Berhormat Bayan Baru.

Datuk Haji Baharum bin Haji Mohamed [Sekijang]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Maaf Yang Berhormat.

Dato' Zahrain bin Mohamed Hashim [Bayan Baru]: Jauh sekali Sekijang dengan Bayan Baru itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya pandang ke sini lupa ke sana.

4.46 ptg.

Dato' Zahrain bin Mohamed Hashim [Bayan Baru]: Terima kasih banyak-banyak Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang saya libatkan diri dalam pembentangan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan.

Tuan Yang di-Pertua, Rancangan Malaysia Kelapan telah pun menjadi sejarah kepada rakyat Malaysia. Tidak dinafikan bahawa RMK-8 telah menyumbang kepada pembangunan negara tetapi hakikatnya RMK-8 juga telah menyumbang kepada bebanan rakyat, khususnya dari segi kos sara hidup, jurang antara kaya dan miskin yang begitu ketara sekali. Projek-projek pembangunan mega dan kontrak-kontrak besar yang diselar dengan komisen dan korupsi telah membantu proses penumpuan kekayaan khususnya kepada kroni dan segelintir yang berkuasa. Ini telah menambah kepada semakin jauhnya perbezaan antara golongan kaya dengan miskin.

Tuan Yang di-Pertua, dalam RMK-9 nada yang sama dibentangkan oleh kerajaan. Apa yang pasti ialah ia tidak akan membantu secara total untuk menjadikan negara ini selesa didiami oleh rakyat Malaysia.

Justeru itu kajian semula RMK-9 hendaklah dibuat secara teliti supaya kesalahan-kesalahan perancangan yang wujud dalam RMK-8 dapat diperbetulkan. Penekanan hendaklah diberi kepada penyediaan kemudahan asas untuk rakyat menghadapi kehidupan.

Tuan Yang di-Pertua, negara Malaysia yang merupakan negara yang membangun yang telah menjadikan negara maju pada tahun 2020 masih banyak kekurangan kemudahan-kemudahan asas untuk dinikmati oleh rakyat. Pembekalan air kepada rakyat masih terdapat banyak kekurangan. Ada negeri-negeri yang telah berjaya membekalkan air yang dirawat dengan izin, *treated water*, 100% kepada kawasan dalam negeri tersebut. Akan tetapi ada juga negeri-negeri yang memencilkan kawasan luar bandar yang menyebabkan rakyat terpaksa menggunakan air yang tidak dirawat.

Penubuhan Majlis Air Negara tidak banyak membantu dalam menyelesaikan masalah ini. Air yang merupakan anugerah semula jadi sepatutnya dinikmati secara percuma oleh rakyat tetapi penswastaan bekalan air telah menjadikan anugerah percuma ini kepada anugerah berbayar. Kita tidak nafikan perbelanjaan terpaksa dikeluarkan bagi merawat air tetapi janganlah hanya nak mengaut keuntungan malah kesselesaian rakyat harus dipertimbangkan.

Oleh yang demikian Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya usaha-usaha perancangan yang teliti dan komprehensif dibuat dalam RMK-9 untuk menguruskan bekalan air yang dirawat. Usaha-usaha untuk mengurangkan kadar NRW ataupun *non-revenue water*, dengan izin, perlu diberi komitmen yang tinggi. NRW yang memakan 40% menjadikan bebanan kepada rakyat yang terpaksa membayar kepada syarikat pembekalan bagi menampung kos keseluruhan yang hanya dapat membekalkan 60%.

Tuan Yang di-Pertua, perkhidmatan pembetulan di Malaysia bermula dengan tandas angkat yang beroperasi apabila matahari jatuh. Hari ini pembetulan masih tidak mencapai matlamat yang dikehendaki. Kita harus memberi pujian kepada pihak berkuasa tempatan yang telah berjaya mengadakan sistem pembetulan di kawasan bandar menggantikan sistem lama tapi kawasan perkampungan yang tidak membayar cukai pintu, sistem pembetulan semula jadi masih digunakan. Semua ini menyebabkan pencemaran air.

■1650

Penubuhan Syarikat Pembetulan Negara juga tidak dapat mengatasi masalah ini. Malah ianya menambahkan beban rakyat dengan *charge* tanpa perkhidmatan yang berkesan. Dalam RMK-9, tumpuan tidak diberi kepada perkhidmatan pembetulan luar bandar walaupun dijangka pulangan atau hasil dari perkhidmatan luar bandar tidak dapat menampung perbelanjaan tetapi rakyat luar bandar berhak mendapatkan khidmat kerajaan kalau boleh secara percuma bagi menggantikan sistem ori yang tidak mesra alam. Loji-loji pembetulan yang sedia ada di kawasan perumahan dapat dipertingkatkan kapasitinya untuk menampung keperluan kawasan kampung yang berdekatan.

Tuan Yang di-Pertua, peranan Syarikat Pembetulan Negara hendaklah diperluaskan bagi membantu mengurangkan pencemaran alam sekitar. Hasil cukai pintu dari pembayaran cukai wajar digunakan untuk pihak penguasa untuk memainkan peranan ini. Caj-caj perkhidmatan pembetulan hanyalah dikenakan apabila syarikat memberikan perkhidmatan yang diperlukan dengan kadar yang ditetapkan oleh kerajaan dan bukannya caj secara bulanan tanpa apa-apa perkhidmatan. Peruntukan-peruntukan dalam RMK-9 yang diperuntukkan kepada JPS perlulah dinilai semula bagi membantu pihak berkuasa tempatan dalam memberi perkhidmatan pembetulan ini.

Tuan Yang di-Pertua, sistem telekomunikasi sekarang telah menjadi satu keperluan sekeluarga. Arus pembangunan ICT memainkan peranan dalam membangunkan siasah rakyat walaupun ia lebih memberi manfaat kepada parti yang memerintah tetapi kami parti pembangkang telah berjaya membuka mata rakyat dalam menengahkan kepincangan-kepincangan pentadbiran melalui telekomunikasi ini.
[Tepuk]

Justeru itu, rancangan kerajaan bagi memperluaskan perkhidmatan ke kawasan luar bandar amatlah dialu-alukan. Namun demikian, kegagalan yang ditimbulkan dalam memperluaskan perkhidmatan kepada keseluruhan kawasan luar bandar tidak dapat membantu rakyat mendapatkan maklumat terkini dalam mempersiapkan diri menghadapi ancaman global. Perkhidmatan telefon mudah alih masih tidak dinikmati di kebanyakan kawasan luar bandar. Syarikat-syarikat telekomunikasi hanya memilih kawasan-kawasan yang memberi pulangan lumayan

untuk diberi perkhidmatan dan meminggirkan kawasan yang kurang pengguna.

Keadaan ini boleh menyebabkan perhubungan dunia luar terbatas dan yang paling mendukacitakan ia boleh juga merosakkan sistem kekeluargaan. Pembekalan jalur lebar yang dijangka lebih efisien dari sistem sedia ada hanyalah meliputi 4% dari penggunaan secara keseluruhan dalam penggunaan *last mile*. Oleh itu Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan supaya Telekom Malaysia diberi peranan dalam menyediakan jalur lebar bagi menggantikan peranan yang dimainkan oleh syarikat-syarikat telekomunikasi yang gagal memperluaskan *last mile*.

Kadar caj panggilan dalaman hendaklah dikawal sepenuhnya oleh kerajaan dan dimasukkan ke dalam barang kawalan bagi menyeimbangkan kompetitif sikap pembekal dan juga pengguna awam. Masalah gangguan perkhidmatan terutamanya melalui talian tetap yang disediakan oleh Telekom Malaysia kian kerap berlaku di kawasan luar bandar. Ini terjadi berikutan dengan kecurian kabel yang mempunyai harga yang tinggi di pasaran gelap. Walaupun ia dapat perhatian polis, tetapi masalah ini masih tidak dapat dibendung. Telekom Malaysia perlulah mencari kaedah pemasangan yang lebih kebal bagi mengatasi masalah ini.

Tuan Yang di-Pertua, pada hari ini rumah tanpa tenaga elektrik tidak dapat berfungsi sepenuhnya. Dengan demikian, kita janganlah meniadakan keperluan elektrik ini kepada rumah-rumah terpencil di luar bandar dan kawasan-kawasan pinggir. Tanggungjawab yang dahulunya diberikan kepada LLN telah diswastakan kepada TNB, sebuah syarikat GLC yang *bottom linenya* ialah mementingkan keuntungan semata-mata. Malahan kerajaan sendiri mengajar pegawai dan petugas TNB supaya pekerjaan mereka berorientasikan KPI ataupun *key performance indicators* dengan izin. Lebih banyak untung lebih berjaya syarikat dan pegawai eksekutifnya akan mendapat pujian serta ganjaran yang lumayan sedangkan rakyat yang terpaksa menanggung padahnya.

Adalah dijangka dengan kenaikan kos tenaga, tarif elektrik juga akan turut melonjak kecuali kerajaan bertegas dan faham akan keperluan rakyat. Yang mana saya percaya ia dapat dilakukan dengan menggunakan keuntungan-keuntungan bagi tahun-tahun yang lalu.

Tuan Yang di-Pertua, saya memerlukan penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri berkenaan akan perancangan yang dibuat dalam RMK-9 dalam memberi perkhidmatan elektrik 100% kepada penduduk Malaysia termasuk Sabah dan Sarawak serta usaha-usaha untuk mengurangkan caj bil elektrik yang ditanggung oleh rakyat sekarang. Saya tidak nampak peranan IPP ataupun *independent power producer* dengan izin boleh membantu dalam mengurangkan beban rakyat walaupun ia dapat membantu memperluaskan perkhidmatan bekalan elektrik di seluruh negara.

PPA ataupun *power purchase agreement* dengan izin Tuan Yang di-Pertua yang ditandatangani antara TNB dan IPP lebih memihak kepada IPP. Saya mencadangkan supaya PPA ini yang berkuat kuasa sekarang dikaji semula bagi mencerminkan keseimbangan kos tenaga yang dikeluarkan oleh TNB dan IPP. Semua cadangan pembinaan loji IPP hendaklah ditangguhkan atau dikaji semula bertujuan mencari jalan untuk mengurangkan kos kerajaan dan tidak keterlaluan sekiranya kerajaan mengkaji kemungkinan memberi balik loji IPP dari penglibatan projek-projek mega yang ditangguhkan.

Tuan Yang di-Pertua, penyediaan infrastruktur juga menjadi asas kepada negara maju. Dalam RMK-9 terdapat satu mimpi ngeri yang dirancang oleh kerajaan. RMK-9 mengatakan bahawa lebuh raya yang baru akan dibina secara penswastaan. Keperitan rakyat yang menggunakan lebuh raya tol masih menghantui mereka dan ditambah pula dengan kenaikan harga petrol secara mendadak jelas sekali nampaknya kerajaan tidak peduli menangani masalah ini. Saya menyarankan supaya pembinaan lebuh raya secara penswastaan dikaji semula. Penswastaan sebenarnya tidak menjimatkan perbelanjaan sebaliknya ia hanya melewatkan perbelanjaan yang terpaksa ditanggung oleh rakyat. Jalan-jalan persekutuan sedia ada berpotensi untuk dinaikkan taraf kepada lebuh raya tanpa tol. Kos pengambilan tanah boleh dikurangkan sebab ia hanya terhad kepada pelebaran dan penjajaran saja.

Hasrat kerajaan supaya pembinaan lebuh raya ini dapat meningkatkan penyuraian lalu lintas ataupun *traffic disposal* dengan izin adalah rancangan yang baik

tetapi di masa yang sama, ia mendatangkan masalah kepada pengguna apabila kualiti jalan bandaran dan kampung diabaikan.

RMK-9 menumpukan kepada peningkatan kapasiti penggunaan jalan sedia ada tetapi janganlah pula meminggirkan ciri-ciri keselamatan yang sekarang ini menjadi agen utama kematian rakyat Malaysia. Memang mudah meletakkan kesalahan kepada kesilapan manusia tetapi perancangan dan penyelenggaraan jalan juga menyumbang kepada kemalangan jalan raya. Saya ingin mencadangkan supaya sebuah badan bebas ditubuhkan bagi tujuan mengeluarkan sijil siap projek jalan raya. Badan ini hendaklah dianggotai oleh pakar-pakar dalam bidang perancangan, pembinaan dan penyelenggaraan jalan dan bertanggungjawab dalam menentukan kesesuaian perancangan pembinaan dan juga penyelenggaraan jalan-jalan persekutuan dan lebuh raya yang sedia ada atau yang akan dibina. Sijil siap kerja yang memberi penekanan kepada keselamatan penggunaan hendaklah dikeluarkan oleh badan ini sebelum dibuka kepada orang ramai.

Saya akan menyambut baik kenyataan Menteri Kewangan Kedua yang akan mengkaji semula projek-projek RMK-9. Peruntukan RM40 bilion untuk pembangunan dalam RMK-9 perlulah digunakan untuk pembangunan yang memberi manfaat secara langsung kepada rakyat. Projek-projek jalan raya yang menghubungkan kawasan pertanian yang telah dirancang hendaklah diberi keutamaan dan disegerakan. Usaha-usaha mempertingkatkan pengeluaran makanan melalui pembinaan infrastruktur boleh membantu mengurangkan kos pengeluaran yang memberi faedah kepada petani-petani luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, pada hujung tahun 90-an dan awal abad yang ke-21, kerajaan begitu ghairah hendak menjadikan Pelabuhan Klang dan Pelabuhan Tanjung Pelepas sebagai pelabuhan hab kargo di Malaysia. Setelah tahun-tahun berlalu, kita tidak mendengar rancangan-rancangan yang menjurus ke arah itu. Walau bagaimanapun saya percaya tindakan-tindakan telah dan sedang diusahakan tapi kita masih tidak dapat menyaingi Pelabuhan Singapura dan masih ada kargo-kargo dari Malaysia yang dihantar dari Singapura untuk destinasi-destinasi antarabangsa. Ancaman-ancaman di perairan di Selat Melaka masih wujud walaupun dipantau sepenuhnya oleh Tentera Laut Diraja Malaysia.

■1700

Dan yang anehnya ada usaha-usaha yang terdahulu yang ingin membuka pelabuhan di beberapa negeri tertentu. Pelabuhan negeri ini tidak lagi relevan untuk tujuan '*filtering*', jika landasan kembar dapat disiapkan. Di kawasan utara ada Pelabuhan Pulau Pinang. Walaupun pelabuhan ini berjaya memainkan peranan dalam memajukan industri di kawasan utara, tetapi peranannya akan kian terhakis sekiranya mode perkhidmatan *rail* dan jalan raya dipertingkatkan memandangkan pelabuhan ini hanyalah memberi perkhidmatan '*filtering*' ke Pelabuhan Kelang dan juga Singapura.

Apa juga rancangan dalam RMK-9 atau RMK-8 yang belum dilaksanakan hendaklah dikaji semula kesesuaiannya dari segi fungsinya sebagai *sea port* yang berpotensi besar untuk dijadikan England Port. Sebagai sebuah pelabuhan negeri, Penang - England Port hendaklah perancangannya dengan sejajar dengan Pelabuhan Negeri Pulau Pinang dan sekitar IMTGT.

Tuan Yang di-Pertua, keghairahan kerajaan mengisytiharkan beberapa ibu negeri sebagai bandar raya tidak banyak membantu dalam mempermudah sistem pengangkutan bandar. Rakyat masih terasing dengan sistem pengangkutan bandar malah di Kuala Lumpur sendiri sistem ini masih tidak menjadi hab pengangkutan.

Ini terjadi kerana rakyat masih selesa dengan kereta sendiri memasuki bandar raya, walaupun kadangkala terperangkap dalam kesesakan. Jawapannya pengangkutan bandar masih tidak memenuhi keperluan rakyat. Mengikut RMK-9, pembangunan pengangkutan bandar ditumpukan untuk menggalak peralihan *mode* pengangkutan daripada persendirian kepada pengangkutan awam untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas, dan matlamatnya adalah untuk mencapai nisbah 30:70, bagi penggunaan pengangkutan awam berbanding dengan kenderaan persendirian di Lembah Kelang, tetapi penggunaan pengangkutan awam berada di tahap yang membimbangkan. Kadar penggunaan pengangkutan awam telah berkurang daripada 34% pada tahun 1985 kepada 16% pada tahun 2003. Meskipun perkhidmatan LRT, *monorail* dan komuter telah menjangkau tempoh 10 tahun.

Masalahnya ialah LRT, *monorail* dan komuter tidak mempunyai koordinasi yang memudahkan perjalanan pengguna dengan penjadualan tidak bersepadu. Di samping terdapat stesen-stesen yang terpisah yang memberi kesukaran untuk digunakan. Stesen-stesen seperti KL Sentral perlulah diperbanyakkan untuk memudahkan pertukaran arah tuju seperti yang dilaksanakan di bandar-bandar utama di Eropah. Di samping itu sokongan pengangkutan lain seperti teksi dan bas hendaklah boleh menjamin ketepatan masa yang dijangka oleh pengguna. Dalam erti kata lain, *turn around time* hendaklah diminimumkan bagi mempercepatkan dan mempermudah perjalanan pengguna.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat asas keberkesanan pengangkutan bandar telah pun disediakan. Yang penting sekarang adalah pengurusan yang memerlukan tahap tertinggi dalam menyediakan pengangkutan bandar ini. Pengurusan yang tidak bersepadu yang wujud sekarang ini mencelaru sistem pengangkutan bandar. Saya mengucapkan tahniah kepada kerajaan atas cadangan menubuhkan satu Suruhanjaya Pengangkutan Awam untuk merangka sebuah pelan induk pengangkutan, tetapi saya harap tugas suruhanjaya ini bukan hanya setakat pelan induk sahaja. Akan tetapi juga harus merangkumi perancangan, pelaksanaan, dan juga menjalankan operasi seluruh pengangkutan awam.

Saya percaya badan ini boleh berfungsi dengan lebih berkesan kerana ianya dapat menyediakan suatu pelan pengangkutan yang bersepadu atau dengan izin, *integrated* yang dapat merangkumi semua *mode* pengangkutan dan operasi skala besar ini dan boleh menjimatkan kos pengusahaan yang keuntungannya akan dapat dinikmati oleh rakyat. Oleh itu Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan ahli-ahli suruhanjaya ini bukan hanya terdiri daripada pakar-pakar pengangkutan, tetapi juga harus dipertimbang Ahli-ahli Parlimen kerajaan dan juga pembangkang supaya *feedback* daripada rakyat dapat diberi untuk memantapkan lagi keputusan-keputusan yang akan diambil oleh suruhanjaya tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, RMK-9 telah menetapkan perbelanjaan sebanyak RM1,565 bilion untuk pengangkutan bandar yakni RM858 juta ataupun 122% lebih daripada perbelanjaan dalam RMK-8.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Sila gulung Yang Berhormat.

Dato' Zahra bin Mohamed Hashim [Bayan Baru]: Ya, baik. Hendak habis sudah. Kita perlu pastikan perbelanjaan tersebut bermanfaat kepada rakyat. Polisi untuk meningkatkan mutu pengangkutan awam mestilah serius sebab dengan peningkatan harga minyak tanpa sistem pengangkutan awam yang mantap akan hanya menurun tahap hidup rakyat dan seterusnya menjejaskan prestasi ekonomi Malaysia. Pada masa kenaikan minyak tahun lalu, kerajaan telah memberi jaminan bahawa RM4.4 bilion akan digunakan untuk memperbaiki jaringan pengangkutan awam.

Saya ingin tahu jaringan mana satukah yang dinaiktarafkan? PORR dan *monorail* di Pulau Pinang telah dibatalkan. Saya minta jasa baik kerajaan untuk timbang semulalah projek-projek ini untuk keselesaan rakyat Pulau Pinang.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, infrastruktur, kemudahan asas dan pengangkutan awam, adalah menjadi elemen utama untuk sebuah negara maju dan rakyat sejahtera, tetapi jikalau tidak diuruskan dengan baik akan membawa kesengsaraan.

Saya minta kerajaan supaya mengamalkan CAT iaitu *competency*, *accountability* dan *transparency* dalam pemberian kontrak-kontrak yang melibatkan infrastruktur, kemudahan awam dan pengangkutan awam yang berjumlah berbilion-bilion ringgit supaya pengorbanan rakyat dalam menghadapi krisis minyak dan barang naik ini akan berbaloi. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Jasin.

5.06 ptg.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bangun untuk mengambil bahagian. Pertamanya ingin mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang telah

membentangkan Kajian Separuh Penggal. Kajian ini adalah satu perkara yang cukup unik dari yang pertama sehingga kelapan di celah kebangkitan senario ekonomi semasa kenaikan harga makanan dan juga tenaga.

Sebelum ini Kajian Separuh Penggal diadakan sama ada pada akhir tahun ketiga ataupun pada awal tahun keempat Rancangan Malaysia. Ini menunjukkan bahawa kecekapan dan kewibawaan kerajaan dalam menguruskan negara untuk berhadapan dengan cabaran semasa. Pertamanya peruntukan ditambah daripada RM200 bilion kepada RM230 bilion.

Pertambahan peruntukan ini membuktikan bahawa kerajaan cukup arif tentang tanggungjawabnya yang bertambah besar di bawah landskap sosioekonomi dan juga politik global yang tidak menentu. Di bawah persekitaran seperti ini biasanya dua pemacu ekonomi yang lain, iaitu yang pertama sektor swasta akan lebih berhati-hati untuk membuat pelaburan baru ataupun menambah pelaburan dan keduanya pengguna pula akan berbelanja secara lebih berhemah seperti yang sedang berlaku di Amerika sekarang, di mana kelembapan ekonomi pada satu ketika dahulu, ianya disebabkan dengan izin, *slow down in business*, sekarang kelembapan ekonomi disebabkan dengan izin, *weak purchasing power*.

Justeru hanya tinggal sektor awam sahaja untuk memacu pertumbuhan ekonomi terbukti kerajaan lebih bertanggungjawab daripada mantan Menteri Kewangan semasa krisis kewangan yang berlaku pada tahun 1997, 1998. Saya tertarik dengan cadangan daripada Yang Berhormat bagi Gombak supaya kerajaan menurunkan kadar faedah. Sebenarnya kita tidak lupa pada sejarah. Semasa kejadian krisis ekonomi pada tahun 1997, Menteri Kewangan pada ketika tersebut apa yang telah dibuat? Krisis yang cukup menyusahkan rakyat.

Yang pertama dia memotong peruntukan sebanyak 18%. Selepas itu Menteri Kewangan tersebut menaikkan kadar faedah kepada 24%. Tidak cukup itu, dia pendekkan tempoh pinjaman daripada tujuh tahun kepada lima tahun sahaja dan pendekkan tempoh NPL daripada enam bulan kepada tiga bulan, dan juga hapuskan subsidi dan seterusnya diapungkan ringgit dan tidak mahu *exchange control*.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan.

■1710

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Kawan sebelah bangun Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan. Yang Berhormat Jasin, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Jasin sebut seorang Menteri Kewangan waktu itu ya mengambil tindakan macam-macam yang menyusahkan rakyat. Saya juga dengar Menteri Kewangan yang sama kalau betul-betul waktu itu dialah yang pelopor tender tertutup ini bagi kroni-kroni dia sana, kroni-kroni sini, bagi *pink form*, puluh-puluh juta, ratus-ratus juta, semua yang disebut oleh Yang Berhormat Gombak tadi Menteri Kewangan inilah yang buat dahulu. Agak-agak betulkah? Samakah cerita dia?

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya saya tidak mahu memanjangkan perkara ini tetapi apa yang disebut oleh Yang Berhormat daripada Pasir Salak itu cukup bertepatan sekalilah. Semasa berkuasa semua perkara dia buat.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Boleh minta laluan?

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Apabila tidak ada kuasa sekarang mahu mendakwa. Silakan.

Tuan Saifuddin Nasution bin Ismail [Machang]: Boleh minta laluan? Terima kasih. Terima kasih sahabat saya dari Jasin. Saya mohon pandangan Yang Berhormat. pada ketika krisis ekonomi itu berlaku, negara jiran juga mengalami krisis yang sama. Singapura misalnya menawarkan kadar faedah yang lebih tinggi dan ini menarik keluar banyak dana kita ke negara Singapura menyebabkan aliran kewangan dalam negara menjadi susut. Langkah yang kita fikir paling tepat waktu itu ialah menaikkan kadar faedah supaya kita dapat mengawal aliran wang kita keluar. Mengangkat kadar faedah yang menyebabkan menggelupur bukan orang kampung tapi tauke-tauke besar yang kaya-raya. Tauke-tauke inilah yang menggelupur, yang

marah yang disokong oleh setengah kalangan yang dekat juga dengan orang politik waktu itu.

Jadi *treatment* masa itu yang jelas ialah negara yang mengamalkan pendekatan ekonomi yang sama, Korea misalnya mereka berjaya melepasi ujian itu dengan cemerlang dan hari ini GDP mereka lebih baik, kedudukan ekonomi mereka lebih stabil dan kita masih lagi ditakuk lama. Jadi saya fikir kita perlu teliti keperluan tindakan dan dasar pada waktu itu. Isunya ialah isu ekonomi tetapi tindakannya ialah memangsakan manusia ini dengan tuduhan yang cukup jijik, kotor dan terkutuk. Itu isunya.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Terima kasih sahabat saya daripada Machang sebenarnya apa yang diujahkan oleh Yang Berhormat daripada Machang itu sebenarnya tidak bersesuaian pada ketika kita menghadapi masalah ekonomi. Seharusnya sektor awam dapat sama-sama memainkan peranan dan bukanlah pada ketika tersebut kita mengambil peluang untuk menaikkan faedah yang telah menyebabkan beribu-ribu syarikat termasuk syarikat-syarikat bumiputera yang terpaksa gulung tikar. Saya tak dapat hendak berhujah lama tentang perkara tersebut kerana banyak lagi perkara yang hendak saya sebut di sini tetapi hakikatnya kita kena terima pada ketika tersebut beliau memotong peruntukan sebanyak 18% yang sepatutnya merencanakan lagi pertumbuhan bahkan beliau mematikan putaran ekonomi.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, kerajaan menyusun keutamaannya lebih berhema atau dengan izin, *prudent* lebih menumpukan kepada dengan izin, *people centric project* tetapi tidak mengurangkan peruntukan malah menambah sebanyak 15% lagi. Dijangka usaha-usaha yang akan dilaksanakan nanti akan menjadikan kerajaan dan rakyat Malaysia lebih bersedia lagi untuk menangani tiga cabaran utama iaitu kenaikan kadar inflasi, keduanya kenaikan kadar pengangguran dan ketiganya krisis makanan.

Cabaran-cabaran ini jika tidak ditangani dengan berkesan akan menimbulkan masalah-masalah lain pula seperti orang miskin akan bertambah ramai, kadar jenayah terus meningkat dan sebagainya. Justeru melalui usaha-usaha tersebut maka terbukti bahawa kerajaan kepimpinan Barisan Nasional adalah sebuah kerajaan yang bertanggungjawab serta mampu melihat jauh ke hadapan bagi kebajikan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, pengangkutan. Peruntukan asal sebanyak RM30.3 bilion kerajaan telah menambah sebanyak RM5.6 bilion lagi. Ia sesuai dengan janji kerajaan untuk mengurangkan beban rakyat kerana kenaikan harga bahan bakar dengan meningkatkan kemudahan pengangkutan awam. Pada tahun 2010 diunjurkan seramai 24.6 juta pelancong akan melawat Malaysia berbanding dengan 21 juta pada tahun lalu. Bilangan penduduk negara kita pula akan bertambah daripada 27.2 juta pada tahun lalu kepada 28.9 juta pada tahun 2010.

Kemudahan infrastruktur dan sistem pengangkutan awam yang cekap dan juga berkesan adalah sangat diperlukan untuk menampung peningkatan bilangan penduduk dan juga pelancong tersebut agar kualiti hidup kita tidak terjejas. Saya perhatikan peningkatan kemudahan pengangkutan awam ini banyak sangat tertumpu kepada kawasan-kawasan bandar besar seperti Kuala Lumpur dan juga Pulau Pinang. Kita harap perhatian hendaklah juga diberikan kepada bandar besar yang lain seperti Johor Bahru, Melaka, Seremban, Kuantan dan lain-lain.

Enamnya, sistem Rapid Kuala Lumpur yang akan diperbaiki dijangka sesuai juga dilaksanakan di bandar-bandar lain kerana keadaan bas milik swasta menggambarkan ianya kekurangan modal atau pulangan pelaburan kurang menarik. Sistem pengangkutan alternatif seperti komuter, monorel, aerorel dan teksi air jika kita memiliki sungai yang sesuai dan juga tidak terhad hanya di Sabah dan Sarawak sahaja hendaklah kita laksanakan.

Pelaksanaan sistem pengangkutan alternatif yang efisien akan *compliment* sistem pengangkutan jalan raya yang sedia ada. Ia akan menggalakkan orang ramai menggunakan pengangkutan awam. Dengan kaedah tersebut kos sara hidup dapat dikurangkan, udara menjadi lebih bersih, kehidupan bertambah sihat, dan kualiti hidup juga akan terus meningkat.

Untuk kita menggalakkan pihak swasta dan individu melabur dalam sektor pengangkutan awam saya mencadangkan;

- (i) duti import bagi bas, lori dan juga teksi dikurangkan daripada 30% kepada 20%;
- (ii) cukai jalan bagi bas ekspres, persiaran dengan izin, *chartered* dan juga *shuttle* yang berenjin diesel dikurangkan kepada 30%; dan
- (iii) diberikan insentif kepada pengusaha pengangkutan awam yang cekap, berkesan dan juga mesra pelanggan.

Tuan Yang di-Pertua, beliau adalah merupakan aset negara. Justeru pertamanya saya perhatikan dalam tempoh dua tahun 2005 ke 2007 hampir 2.1 juta beliau telah dilatih melalui pelbagai program seperti *youth to youth* dengan izin, Rakan Muda dan juga PLKN. Bilangan tersebut adalah ramai tetapi jika dibandingkan dengan jumlah penduduk beliau yang pada ketika ini ialah seramai 11.1 juta ia hanyalah 19% sahaja. Oleh itu, saya mencadangkan pertamanya bilangan beliau yang dilatih disasarkan kepada 6 juta iaitu kira-kira 50% menjelang akhir tahun Rancangan Malaysia Kesembilan. Kedua-dua program latihan hendaklah komprehensif iaitu seseorang beliau itu hendaklah mendapat kedua-duanya sekali dengan izin, *soft skills* dan juga *hard skills*.

Kedua-dua yang saya sebut tadi yang diberikan hendaklah dengan izin, *market oriented* dan ke arah dengan izin, *self employed* yang demikian membantu mengurangkan kadar pengangguran. *Soft skills* dan juga *hard skills* yang diberikan itu hendaklah ke arah mewujudkan pekerjaan berkualiti tinggi yang demikian membantu mengurangkan kadar kemiskinan.

■1720

Kelimanya, semangat patriotisme diberikan penekanan yang utama jika perlu dirombak kurikulum dan pendekatan yang diguna pakai sekarang serta ditukar tenaga pengajar yang kurang berkesan. Keenam, Institut Pembangunan Belia Malaysia hendaklah membuat kajian ke arah memahami aspirasi dan tuntutan golongan beliau yang mahu dijadikan dengan izin *policy input*.

Tuan Yang di-Pertua, untuk teras ketiga Misi Nasional menangani ketidakseimbangan sosioekonomi. Data kajian separuh penggal menunjukkan bahawa majoriti yang tercicir adalah bangsa Melayu. Bangsa Melayu bersama-sama tercicir dari kaum-kaum lain hendaklah diberi tumpuan khas bagi menegakkan keadilan sosial.

Saya sebutkan di sini data-data sahih yang pertamanya kadar kemiskinan tahun 2007;

Kaum	Jumlah kemiskinan
Melayu	5.1%
Cina	0.6%
India	2.5%

Kemiskinan di bandar sebanyak 2% sementara di luar bandar sebanyak 7.1%. Saya pergi pula kepada pendapatan bulanan isi rumah tahun 2007;

Kaum	Jumlah Pendapatan Isi Rumah (RM)
Melayu	RM3,156
Cina	RM4,853
India	RM3,799

Ini menunjukkan jelas bahawa Melayu adalah golongan yang tercicir, yang pendapatannya lebih rendah malahan berbanding dengan kaum-kaum India. Nisbah pendapatan tahun 2007, perbandingan di antara orang Melayu bumiputera dengan Cina RM1 kepada RM1.54. Perbandingan di antara bumiputera dengan India RM1 Melayu, RM1.20 India. Dengan izin, *rural* - *urban* RM1 kepada RM1.91. Untuk ekuiti pula tahun 2007, bumiputera hanya memiliki sebanyak 19.4% sahaja, sementara Cina memiliki 42.4%. Ini jelas menunjukkan ketidakseimbangan kalau kita mengikut kepada kependudukan.

Sementara orang-orang India hanya 1.1%. Sebenarnya syer orang-orang India turun daripada 1.2%, tetapi nilai ekuiti orang-orang India naik daripada 9% daripada 6.4 bilion kepada 7 bilion. Saya hendak sebut di sini bahawa ini jelas menunjukkan bahawa kerajaan tidak pernah mengabaikan kaum-kaum India.

Pertamanya, kerajaan telah pun memberi lebih akses kepada peluang latihan kemahiran dan juga keusahawanan dan disebut di sini telah dibukti sebanyak 6,269 belia India telah dilatih. Keduanya, kerajaan juga telah menambah ekuiti melalui skim amanah antara 2004 sehingga tahun 2007. Pelaburan masyarakat India dalam PNB telah meningkat 128% daripada RM262 juta kepada RM599 juta, ini jelas.

Yang ketiganya, menambah bantuan kewangan melalui Skim Usahawan Muda India di bawah Skim TEKUN. Hak milik aset tahun 2007, saya hendak sebut di sini pertamanya untuk bangunan, bumiputera hanya memiliki hanya sebanyak 15.7%, orang Cina memiliki 75.7% sementara India 4.3%. Untuk premis industri bumiputera hanya memiliki sebanyak 3.5% sahaja sementara orang-orang Cina memiliki 87.2% dan India memiliki 1.5%. Untuk hotel; bumiputera hanya memiliki 20.8%, sementara orang-orang Cina memiliki 54% dan India 2.7%. Peruntukan di bawah teras tiga hanyalah RM17.6 bilion sahaja iaitu sebanyak 7.7%.

Tuan Yang di-Pertua, peruntukan ini perlulah kita gandakan untuk mencapai sasaran yang kita harapkan iaitu;

- (i) supaya kita dapat membasmi kemiskinan;
- (ii) supaya kita dapat menambah pendapatan bulanan isi rumah seperti data-data yang saya sebut sebentar tadi;
- (iii) memperbaiki ketidakseimbangan berhubung dengan pendapatan, aset, ekuiti, pekerjaan di sektor swasta, jadi teras tiga nasional tadi;
- (iv) keadilan ekonomi;
- (v) kita seharusnya jangan lupa perkara ini iaitu seharusnya semua golongan masyarakat dalam negara kita menghormati *social contract*; dan
- (vi) merealisasikan dengan izin, *affirmative policy* dan inisiatif.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Boleh gulung Yang Berhormat.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Ya, sepatutnya orang-orang Melayu patut bising sebab peruntukan agak kecil. Mereka sepatutnya yang bercakap Fasal 9 yang saya sebut tadi. Tuan Yang di-Pertua, dari peruntukan tambahan untuk Melaka dalam Rancangan Malaysia Ke-9 ini Melaka hanya dapat RM4 bilion sahaja iaitu RM800 juta setahun.

Sebenarnya negeri Melaka walaupun kecil Tuan Yang di-Pertua, menyumbang kepada Pusat sebanyak RM1.9 bilion setahun dalam bentuk cukai dan juga berbagai-bagai-bagai bayaran yang berjumlah sebanyak RM9.5 bilion untuk Rancangan Malaysia Ke-9. Jadi makna kita dapat peruntukan hanya setengah daripada yang kita sumbangkan dan seharusnya peruntukan untuk negeri Melaka ini ditambah lagi.

Jadi saya ingin memohon kalau boleh Melaka ditambahkan lagi peruntukan terutamanya dalam usaha kita membangunkan 18 pekan kecil dan juga membina jalan pantai daripada Kuala Linggi ke Sungai Rambai. Dalam masa yang sama sektor pelancongan yang telah menyumbang banyak kepada pertumbuhan ekonomi seharusnya diberi perhatian.

Saya memohon kalau boleh sektor ini diberikan perhatian dan diberikan satu peruntukan yang besar supaya kita dapat memajukan produk pelancongan yang hasilnya yang sebenarnya dinikmati oleh Pusat juga. Ini kerana semua cukai-cukai sama ada cukai *business* dan lain-lain dikutip oleh Kerajaan Pusat. Terakhirnya, fungsi dalam keadaan yang sukar ini tambahan peruntukan ini oleh kerajaan adalah sangat-sangat dialu-alukan supaya kita dapat merancakkan lagi pertumbuhan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik Yang Berhormat.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Kalau ada keperluan kita seharusnya berjimat, telah dicadangkan supaya kita tangguhkan projek-projek mega seperti jambatan Pulau Pinang itu, seperti monorel itu. Kita tangguhkan dahulu bahkan kita berikan perhatian kepada projek-projek yang boleh memberikan manfaat kepada penduduk-penduduk luar bandar dan juga infrastruktur.

Dicadangkan juga supaya kita dapat menjana pendapatan daripada sektor-sektor lain. Di sini saya ingin, baru-baru ini Menteri ada mencadangkan supaya kita memansuhkan *roadtax* untuk semua kenderaan.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Baik.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Sebenarnya cukai kenderaan, *roadtax* untuk tahun yang lepas sebanyak RM1.9 bilion. Kalau kita mansuhkan semua maknanya kita akan hilang RM1.9 bilion. Saya mencadangkan kalau boleh...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat Ipoh Barat dia sudah hendak habis. Yang Berhormat masa Yang Berhormat sudah habis. Dua minit sudah lebih.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Sudah lebih...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya..

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Okey, dengan ini saya bangun menyokong Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Saya hendak bagi orang yang jarang bercakaplah Yang Berhormat. Sila Yang Berhormat Telok Kemang, yang lain saya minta maaf. Giliran.

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua adalah menjadi langkah proaktif di mana-mana negara maju apabila sektor swasta diberi peranan utama memacu ekonomi.

■1730

Perkara tersebut telah tergambar sebagai hasrat di dalam Kajian Separuh Penggal Kedua Rancangan Malaysia Kesembilan. Peranan sektor swasta sesungguhnya adalah kayu ukur bagi menilai tahap kesuburan demokrasi itu sendiri. Kalau sektor swasta dapat berkembang subur bermakna tahap negara kita berada di dalam keadaan yang lebih baik. Akan tetapi jika peranan sektor swasta menguncup maknanya ada yang tidak kena di bawah sistem hari ini.

Begitulah teras hujah pakar ekonomi dan pemenang anugerah Nobel, Ahmad Yasen di dalam bukunya *Development as Freedom*, di antara lain menyingkap bagaimana kelembapan atau kekangan ekonomi di sebuah negara berpunca daripada sikap dan dasar sesebuah kerajaan yang terlalu takut dengan perkembangan sektor swasta sebagai simbol kebebasan sehingga sering campur tangan secara berlebihan di dalam sektor tersebut.

Campur tangan sedemikian dianggap sebagai tangan ghaib yang sering mengganggu pasaran. Tentulah wajar untuk kita bertanya mengapa sasaran awal pertumbuhan sektor swasta setakat ini, di dalam RMK-9 gagal dicapai seperti mana yang disasarkan iaitu pada kadar 11.2%. Meskipun *indicator* menunjukkan bahawa sektor berkenaan mencatat lebih 0.8% daripada sasaran yang telah direndahkan kepada hanya 9.8% adalah sebahagian daripada bukti bahawa sektor swasta tidak

memberi kesan positif sekurang-kurangnya kepada pertumbuhan di dalam sektor tersebut.

Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan yang mulia ini, pasti masih ingat bagaimana pelbagai pihak telah mengecam hebat pandangan untuk meminjam wang daripada IMF apabila negara dilanda krisis kewangan hampir 10 tahun lalu. Saya percaya sahabat-sahabat daripada Pakatan Rakyat pun juga tidak bersetuju semuanya untuk kita tergopoh-gapah mengambil wang daripada mana-mana pihak luar seandainya maruah dan kedaulatan negara boleh dikorbankan.

Fakta menarik yang ingin saya ketengahkan hari ini ialah bagaimana tahap pertumbuhan ekonomi negara-negara serantau seperti Indonesia, Thailand dan Korea Selatan yang 10 tahun lalu terpaksa mengambil wang dan menerima syarat-syarat ketat daripada IMF. Semua negara berkenaan muncul sebagai kuasa baru pertumbuhan ekonomi. Kita juga tahu bagaimana sebelum ini Thailand apatah lagi Indonesia jauh ketinggalan berbanding kita. Yang jelas hilang kedaulatan daripada sikap degil dan sombong yang mahu mengekalkan dasar perlindungan yang keterlaluan adalah diri kita sendiri dan yang hilang pulau adalah diri kita juga.

Sekali pun benar kita mengambil keputusan untuk tidak mahu menerima sesen pun daripada sumber luar, walau akhirnya kita meminjam dari negara Jepun, namun itu bukan bermakna kita perlu mengekalkan dasar-dasar ekonomi yang salah hanya atas alasan mahu menyelamatkan syarikat nasional, yang sama sekali bertentangan dengan sistem ekonomi pasaran. Antara syarat ketat IMF ialah menuntut agar kerajaan daripada negara-negara peminjam menjadikan dasar sistem mereka benar-benar telus yakni *transparent* dan *accountable*, dengan izin. Inilah dua prinsip utama di dalam konsep urus tadbir yang baik atau apa yang disebut sebagai *good governance*. Secara mikro ekonomi, saya saksikan juga bagaimana sektor perkhidmatan...

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan, boleh?

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: ...Secara mikro ekonomi, kita saksikan juga bagaimana sektor perkhidmatan kini telah mengambil alih peranan sektor pembuatan sebagai penyumbang utama...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Dia tak bagi Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Tak bagi?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Ya.

Dato' Kamarul Baharin Abbas [Telok Kemang]: ...Saya percaya rakyat boleh menerima kesan perubahan dasar yang memberi impak positif tidak kiralah daripada sektor mana sekalipun. Hanya perlu diingatkan bahawa kita bukan tidak pernah saksikan bagaimana transisi pergantungan ekonomi pernah beberapa kali berlaku sejak 50 tahun lalu. Misalnya sejurus selepas merdeka, kita bergantung pada sumber bahan asli seperti bijih timah dan arang batu. Dari sana kita berangkat kepada pergantungan terhadap sektor pertanian sebelum kerajaan kemudiannya memperkenalkan beberapa dasar seperti dasar pandang ke timur, dasar penswastaan dan dasar perindustrian.

Hanya apabila hampir 30 tahun kemudian, barulah kita seolah-olah 'terhantuk baru hendak tengadah' apabila melihat periuk nasi rakyat kekurangan beras. Demikian juga apabila kita disentak oleh krisis makanan antarabangsa yang dikatakan sebagai *silent tsunami* yang mana amarannya telah diberi oleh pakar-pakar antarabangsa lebih 15 tahun yang lalu. Asas keyakinan bahawa dunia akan mengalami krisis makanan adalah apabila negara-negara utama pengeluar makanan mulai berpindah kepada sektor pertanian, kepada sektor-sektor lain yang dianggap lebih cepat mendatangkan keuntungan. Malaysia adalah salah sebuah negara yang diperhatikan mulai tidak lagi mempedulikan ribuan hektar tanah sawah di seluruh negara yang ada di antaranya kini didirikan kilang atau menjadi kawasan taman perumahan.

Tuan Yang di-Pertua, perwujudan dasar jaminan bekalan makanan negara yang dikatakan bagi memastikan bekalan makanan domestik terjamin mencukupi di bimbang hanya tidak lebih sekadar satu lagi lubuk birokrasi dan *ad hoc* atau langkah alami segera dan bukannya penyelesaian sebenar. Dengan sekian puluh atau barangkali ratusan dasar demi dasar, polisi demi polisi, namun dalam banyak hal yang

asas sekalipun kita gagal menyelesaikannya. Oleh itu, saya bimbang beras tetap tidak cukup, harganya tetap akan mahal, barang makanan yang lain tetap akan meningkat, dan dasar demi dasar yang diberikan solekan baru hanyalah ruang untuk bermaharajalela dan peluang untuk rasuah dan korupsi.

Apakah kita akan melakukan kesilapan yang sama? Dan bakal menyaksikan anak cucu kita masuk ke lubang ular yang sama juga. Usahlah terlalu cepat berbangga apabila sektor perkhidmatan sebagai sub sektor di bawah sektor swasta yang kini dikatakan sebagai penyumbang utama kepada KDNK. Meskipun kini ianya menjadi pemain utama, bukan kerana kehebatan sektor berkenaan itu sendiri yang benar-benar bersaing dengan sektor pembuatan, tetapi sektor pembuatan itulah yang sesungguhnya yang semakin lemah.

Apa tidaknya, tatkala sektor pembuatan mencatat pertumbuhan hanya 3.5% iaitu separuh lebih rendah daripada sasaran pindaan pada 4.1% dan jauh lebih tidak tergapai daripada sasaran awal iaitu 6.7%. Angka-angka yang tersembunyi begini sesungguhnya juga memberi penunjuk ekonomi di mana *foreign* FDI khusus untuk sektor pembuatan dan pengilangan tidak lagi memilih Malaysia sebagai destinasi perniagaan mereka. Seperti yang saya sebutkan tadi, pelabur-pelabur luar bukan hanya memandang kadar upah yang kompeten dan kompetitif tetapi ukuran mereka juga kepada ruang keberkesanan pentadbir negara dan dasar-dasarnya.

Kekurangan kemasukan pelabur bagi sektor pembuatan termasuk kepada penyediaan infrastruktur, sebenarnya akan memberi ruang cukup luas kepada syarikat-syarikat tempatan untuk memainkan peranan sebagai pemangkin pembangunan. Justeru perlu digalakkan dengan bantuan-bantuan atau insentif-insentif supaya mereka-mereka ini berjaya. Rakyat kini hidup di bawah keperitan apabila harga minyak melambung tinggi. Sekalipun kerajaan tidak ada pilihan untuk tidak menaikkan harga petrol, mengapa syarikat-syarikat milik rakyat tempatan sendiri gagal untuk memperbaiki sistem pengangkutan awam, sedangkan jumlah besar peruntukan telah diumumkan oleh Perdana Menteri daripada wang subsidi minyak yang dipindahkan kepada usaha untuk meningkatkan kualiti pengangkutan awam.

Sekali lagi kita berhadapan dengan soal konsep urus tadbir yang baik. Kerajaan sehingga kini gagal untuk mengumumkan secara terperinci sebab-sebab gagalnya syarikat prasarana yang ditubuhkan untuk menyelesaikan masalah pengangkutan awam khususnya di bandar-bandar besar. Kita mengukur demokrasi dengan mengukur belanjawan dan perbelanjaan sesebuah kerajaan terhadap sektor awamnya. Selain sekian banyak sektor yang tidak mencapai tahap sasaran awal, perbelanjaan mengurus pula terlebih daripada sasarannya.

Kos pengurusan negara dikesan masih tetap juga tinggi sekalipun sekian banyak badan awam telah pun diswastakan sejak lebih 25 tahun yang lalu. Cukup aneh apabila impak yang diharapkan daripada penjimatan hasil penswastaan sewajarnya mengurangkan kos mengurus oleh kerajaan dengan wang lebihan itu bolehlah digunakan untuk projek-projek pembangunan ataupun menambah subsidi makanan dan minyak.

■ 1740

Ternyata beban kerajaan masih terlalu besar untuk perbelanjaan mengurus apabila dalam penelitian kajian penggal pertama ini ianya melebihi 0.1% daripada sasaran awal sedangkan dalam masa yang sama pendapatan kerajaan tidak pula mencapai sasaran awal iaitu kurang daripada 1%. Dalam kata mudah, pendapatan kita tidak bertambah tetapi perbelanjaan meningkat. Perlu ingat bahawa hanya negara-negara yang dikatakan sebagai negara autokratik sahaja seperti Singapura dan Israel yang perbelanjaan mengurusnya tetap tinggi. Negara-negara yang demokratik pemerintahnya tidak perlu wang yang terlalu banyak atau besar untuk mentadbir negara apabila peranan sektor swasta dapat bergerak dengan lancar dan benar-benar menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi. Tuan Yang di-Pertua, sesungguhnya kita tidak punya cara lain untuk membangunkan negara melainkan memperbaiki sistem demokrasi, sistem pentadbiran itu sendiri sebagai *political will* bergerak daripada amalan politik '*in trick*' dan fitnah menuju kepada gagasan ekonomi politik yang kreatif dan berprinsip. Sekian, terima kasih.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Silam.

5.41 ptg.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Tai merah Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Saya nampak Yang Berhormat.

Tuan Haji Salleh bin Haji Kalbi [Silam]: Bismillaahir rahmaanir rahiim, terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang kepada saya turut sama membahaskan belanjawan tentang *midterm review* Rancangan Malaysia Kesembilan, dengan izin. Bila kita melihat bagaimana kerajaan yang bertanggungjawab untuk memastikan segala pembangunan yang dirancang akan memastikan ianya relevan dan sesuai untuk keperluan rakyat dan masyarakat setempat. Kita melihat dalam beberapa teras yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini dan kita mengucapkan syabas dan tahniah. Sebagaimana kerajaan yang prihatin, yang sanggup dan bertanggungjawab walaupun dalam keadaan kesusahan yang mencabar sekarang ini dan kita semua sedia maklum. Maka sebagai yang dipertanggungjawabkan untuk mentadbir dan mengurus negara ini, saya melihat bagaimana *midterm review* Rancangan Malaysia Kesembilan ini saya sifatkan sebagai peranan kerajaan untuk memastikan dengan izin, *sustainable development* iaitu pihak kerajaan akan berusaha memastikan dari segi pembangunan itu akan seimbang baik dari segi ekonomi ataupun melibatkan persekitaran dan pembangunan sosial. Peruntukan yang telah diberikan kepada Kerajaan Negeri Sabah terutamanya, berjumlah RM18.5 bilion dengan tambahan RM1 bilion.

Ini jelas menunjukkan bagaimana kerajaan sungguh prihatin tentang pembangunan negeri Sabah. Kalau kita lihat dari segi struktur negeri tersebut, memang dari segi keluasan tanahnya sangat besar dan memang sesuaihah Kerajaan Barisan Nasional memberi tumpuan untuk memberi pembangunan seimbang kepada negeri tersebut. Ini melihatkan bagaimana kadar kemiskinan yang pada suatu ketika kalau kita lihat negeri Sabah merupakan negeri yang terkaya di Malaysia tetapi kita tidak menganggap ianya suatu tekanan kepada kita sebab ini kalau dilihat dari segi pentadbiran beberapa kerajaan yang sebelum ini yang memihak kepada pembangkang jelas telah mengheret pembangunan negeri Sabah terencat buat seketika. Kalau kita lihat teras yang kedua yang menekankan kepada keupayaan pengetahuan dan evolusi negara serta memupuk minda kelas pertama. Dalam Rancangan Malaysia Kesembilan *midterm review* ini saya melihat dan menyokong bagaimana kerajaan menggalakkan untuk mewujudkan R&D yang meningkatkan daya inovasi rakyat itu sendiri sebab pembangunan modal insan yang berteraskan kepada kelas pertama sangat diharapkan.

Oleh itu kita sangat menyokong dan berharap supaya pusat-pusat seperti, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan untuk mewujudkan *home based* program yang melibatkan iaitu pihak kementerian yang berkaitan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini untuk mewujudkan terutamanya di negeri Sabah akan agensi yang berbentuk *kiosk* dan memastikan supaya mereka ini dapat berperanan terutamanya di kawasan luar bandar bagi memastikan penduduk di kawasan luar bandar itu mendapat latihan yang secukupnya sebagai contohnya kalau kita melihat dari segi kegunaan tenaga, tanah yang ada di negeri Sabah jelas terbukti kita sangat mengutamakan pertumbuhan aktiviti pertanian. Ini kita lihat bagaimana kebergantungan negara kita daripada sumber tenaga yang semakin berkurangan dan sekarang ini kita melihat bagaimana kerajaan kita berhadapan dengan kenaikan harga minyak yang fenomena ini digunakan oleh pihak-pihak tertentu untuk kepentingan politik mereka. Namun sudah tiba masanya sebagai sebuah negara yang akan maju dalam tahun 2020 ataupun lebih awal daripada itu. Kita sebagai rakyat dan wakil rakyat yang ada di Dewan yang mulia ini perlu memikirkan bersama untuk membantu kerajaan kita bagi memastikan segala apa yang dirancang ini dapat kita atasi. Kita juga tidak mahu melihat bagaimana penggunaan sumber tenaga yang bergantung kepada penggunaan minyak ini kalau kita tidak tadbir, tidak urus dengan baik dan tanpa melibatkan galakan R&D sudah pastinya kita akan ketandusan tenaga itu sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, di sini juga saya ingin mencadangkan kepada kerajaan supaya bekalan tenaga alternatif untuk dikaji dan kementerian yang terlibat supaya

dapat memainkan peranan terutamanya bagi mencipta ataupun mengkaji dasar-dasar apakah sumber tenaga yang akan menjadi gantian kepada minyak di masa akan datang. Kalau kita melihat bagaimana IPP yang dibatalkan baru-baru ini di negeri Sabah pada dasarnya saya sekali lagi dalam Dewan yang mulia ini menjelaskan di sini bahawa kita sebenarnya bukan tidak bersetuju dengan penggunaan tenaga arang batu tetapi oleh sebab keadaan yang tidak mengizinkan. Jadi di sini kita melihat bagaimana kerajaan perlu mengambil inisiatif untuk memastikan iaitu jana kuasa yang melibatkan sumber tenaga daripada angin ataupun sumber tenaga solar ataupun matahari perlu diberi penyelidikan yang sewajarnya supaya negeri Sabah ataupun kawasan pantai timur negeri Sabah terutamanya mendapat bekalan tenaga yang sewajarnya sebab kita tidak mahu melihat pembangunan SDC, Sabah Development Corridor yang dirancang oleh kerajaan negeri akan terbantut dan ini akan boleh menjejaskan segala rancangan yang diatur oleh kerajaan negeri di bawah kepimpinan Kerajaan Barisan Nasional akan menjadi penghalang untuk memastikan segala pembangunan yang bersifat holistik ini akan terencat.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga melihat kepada teras yang kedua yang menekan kepada memupuk nilai moral dan etika yang kukuh. Di sini sebagai modal insan yang melihat kepada arah pembangunan, pembinaan negara bangsa yang bersatu padu, kita memang sangat menekankan dan bersetuju agar rakyat di negara ini akan mempunyai minda kelas yang pertama. Sudah tiba juga masanya nilai moral yang baik dan etika yang kukuh ini akan dapat memperkukuhkan lagi dari segi perpaduan dan persefahaman dalam semua kaum. Tuan Yang di-Pertua, menyentuh teras yang ketiga iaitu menangani ketidaksamaan sosio ekonomi yang berterusan. Apabila kita melihat dari segi pembangunan infrastruktur dan pembangunan masyarakat, kita sini mencadangkan bagaimana negeri Sabah yang menjadi hab yang kedua dari segi aktiviti pelancongan dengan menaik taraf Lapangan Terbang Kota Kinabalu. Juga di sini saya juga mencadangkan supaya kenaikan taraf Lapangan Terbang Sandakan dan Lahad Datu dapat dipercepatkan dari segi pembinaannya sebab ini akan membolehkan negeri Sabah akan dapat berkembang dan ini menggalakkan masyarakat luar untuk datang ke Sabah bagi melabur. Ini akan menggalakkan dari segi percambahan ekonomi bagi memastikan perkembangan ekonomi ini akan terus membantu dari segi pulangan kewangan yang akan diperoleh oleh pihak kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua pada masa yang sama juga di sini saya ingin mencadangkan pada pihak kerajaan supaya mewujudkan satu *think tank* yang melibatkan semua kementerian dan di sini kita akan melihat bagaimana keupayaan setiap rakyat ataupun individu itu dilihat dari segi keupayaannya untuk menarik dan bekerja supaya mereka ini bergantung kepada diri sendiri. Dengan cara ini kita akan dapat melahirkan tenaga kerja yang kompeten, yang layak, yang mempunyai kualiti yang boleh dipasarkan ke mana jua. Kedua di sini saya ingin mencadangkan kepada kerajaan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan *midterm review* ini agar memberi penekanan kepada unsur budaya.

■1750

Di sini sebab penting kepada kita untuk memahami pembangunan sumber manusia yang berteraskan budaya ini akan memudahkan untuk membentuk segala perancangan pembangunan itu dapat dilaksanakan dengan baik. Kalau kita tidak memahami budaya, sudah tentu ini akan menjadi penghalang untuk kita membangunkan sesebuah kawasan itu sebab ia akan ditadbir ataupun dipengaruhi oleh kepentingan yang berkonsepkan keperibadian.

Di samping itu juga Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan kepada pihak kerajaan iaitu untuk mewujudkan suatu badan yang bertanggungjawab untuk melahirkan generasi yang mempunyai kepimpinan yang boleh diharap. Mereka ini akan memastikan segala kemelut politik yang kita hadapi sekarang ini akan melahirkan rakyat yang bertanggungjawab, yang mempunyai nilai kematangan yang tinggi. Ini kerana kita tahu sebagai rakyat, mereka ini adalah agen perubahan yang paling penting. Sama ada kita sedar, suka ataupun tanpa ketahui iaitu dari segi hubung kait, golongan lama ataupun golongan muda sangat diperlukan. Maka sebab itulah kita menekankan di sini, saya mencadangkan supaya kursus kepimpinan itu dapat diterapkan dalam semua agensi yang ada hubung kait terutamanya dalam Kementerian Belia dan Sukan.

Di samping itu juga, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan supaya di kawasan-kawasan luar bandar, kita mewujudkan kiosk ataupun agensi-agensi yang

menjadi pemandu kepada kemajuan kampung itu sendiri. Ini kerana berdasarkan kepada *performance management* dengan izin, ataupun pengurusan yang berdasarkan kepada prestasi. Ini akan menggalakkan supaya masyarakat yang berada di luar bandar itu berdikari, berusaha dan mengoptimumkan segala hasil yang ada pada tempat mereka itu dimajukan untuk kepentingan mereka.

Pada masa yang sama juga, yang seterusnya yang kelima, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan dari segi apabila perancangan itu telah dilancarkan ataupun akan dilaksanakan, pastikan strategi perancangan itu perlu mengambil kira apakah halangan-halangan yang dihadapi sebelum dilancarkan. Apabila sampai kepada pelaksanaan, kita perlu mengkaji semula segala kelemahan-kelemahan bagi memastikan perancangan itu dapat dilaksanakan dengan baik. Ini kerana kita melihat pembangunan di negeri Sabah ini kalau kita lihat dari segi topografi ataupun muka buminya yang begitu luas, berbukit bukau, kalau tanpa ada perancangan yang baik dan teratur serta perancangan jangka pendek untuk mengkaji segala kelemahan dan kekurangan, sudah pasti dan tentunya akan menghalang segala proses-proses pembangunan itu dapat dilaksanakan.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan iaitu supaya ada konsep *execution* ataupun kita dari semasa ke semasa memastikan segala kelemahan dapat kita perbaiki bagi membolehkan segala kelemahan untuk kita merencana di masa akan datang itu dapat diperbaiki. Kita ingin melaksanakan program yang berteraskan kepada *hands on* ataupun pengurusan itu perlu terlibat dan melibatkan semua pihak agar kita sama-sama dapat mengatasi segala masalah.

Tuan Yang di-Pertua, melihat kepada Rancangan Malaysia Kesembilan dalam *midterm review* ini iaitu meningkatkan tahap dan kemapanan kualiti hidup iaitu teras yang keempat. Dari segi peningkatan perkhidmatan penjagaan kesihatan, saya melihat bagaimana kerajaan sekarang ini kalau kita lihat dari segi rancangan pembangunan yang telah dilaksanakan memang baik dan wajar. Sebagai contohnya, kita melihat di kawasan di negeri Sabah terutamanya di Parlimen Silam. Kita mempunyai dua hospital yang baru. Maka sudah tentu kita berharap sangat supaya kerajaan mengambil berat dan memastikan segala kekurangan dari segi doktor, tenaga kerja, sumber manusia yang ada di hospital tersebut dapat diambil kira. Saya sangat berharap supaya kerajaan dan kementerian yang terlibat dalam hal ini dapat mengambil kira dan memastikan segala peruntukan yang dipertanggungjawabkan untuk mengambil doktor ataupun tenaga sokongan yang lain dapat ditambah untuk negeri Sabah terutamanya dalam Kementerian Kesihatan.

Tuan Yang di-Pertua, di samping itu juga dari segi membina infrastruktur asas, melihat kepada perkembangan kemajuan iaitu dalam abad yang ke-21 ini, pihak kerajaan sangat menekankan kepada perkhidmatan. Perkhidmatan ini adalah satu sumber yang akan saya jangka di abad yang ke-22 pun akan menjadi satu teras aktiviti ekonomi yang harus diambil berat. Maka dengan ini kita berharap infrastruktur asas yang masih daif di sesetengah kawasan di negeri Sabah dapat diambil perhatian oleh kementerian yang berkaitan dan ditambah dari segi peruntukannya dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini.

Saya melihat juga sebagai contohnya berhadapan dengan masalah terutamanya di Daerah Lahad Datu. Dalam sidang yang lepas saya juga ada menekankan dan memasukkan dalam rancangan tambahan bajet yang dirancang oleh Kementerian Kerja Raya. Di sini saya menekankan lagi, supaya jalan yang ada di daerah tersebut dapat di naik taraf dengan kadar segera sebab kita tidak mahu melihat ia akan mengundang kepada segala kelembapan aktiviti ekonomi di daerah tersebut. Kita bukan hanya nak melihat pembangunan ini ditumpukan kepada kawasan-kawasan tertentu tetapi kita berharap supaya kerajaan dari segi *delivery system* ataupun dia punya perkhidmatan, memberi perkhidmatan kepada rakyat perlu diperkemas. Setiap pegawai-pegawai kerajaan yang bertanggungjawab dari segi pelaksanaan perlulah prihatin dan telus serta tidak mengambil berat sebelah ataupun ada kepentingan peribadi. Kita tidak mahu melihat dari segi pengurusan ataupun pentadbiran, dari segi pelaksanaan segala perancangan permohonan kerajaan itu akan terhapus ataupun terhalang dari segi pelaksanaannya.

Kita tidak mahu melihat bagaimana struktur muka bumi negeri Sabah yang luas, kalau dari segi pentadbiran tidak telus dan tidak cekap, ini akan membantutkan segala perancangan kerajaan. Rancangan Malaysia Kesembilan sekarang ini sudah tiba kepada pertengahannya. Kalau kita lalai dalam melaksanakan tanggungjawab

terutamanya pihak-pihak pentadbiran yang bertanggungjawab untuk melaksanakan segala program pembangunan ini, sudah tentu segala apa yang kita rancang untuk rakyat kita, kita akan menerima padahnya.

Tuan Yang di-Pertua, dari segi iaitu mengukuhkan keupayaan institusi dalam pelaksanaan negara, kalau kita melihat itu dari segi perkhidmatan yang diberikan kepada rakyat terutamanya di negeri Sabah, kita mahu mengharapkan supaya apa pun agihan haruslah di sama ratakan. Sudah tiba masanya, tidak salah bagi Kerajaan Persekutuan untuk memberi tumpuan kepada Kerajaan Negeri Sabah yang selama ini telah banyak memberi sumbangan yang besar kepada pembentukan kerajaan.

Dengan ini kita berharap, supaya tidak ada lagi pihak tertentu yang akan mengambil kesempatan sebab kita tidak mahu melihat perkara-perkara yang tidak baik dari segi *politicising* dengan izin, yang banyak diamalkan oleh pihak-pihak tertentu ini sudah diketepikan sebab tidak ada lagi masa kita untuk memikirkan segala kemelut ini. Tidak ada lagi masanya untuk kita menyalahkan pihak kerajaan. Apa yang penting ialah mengamalkan perancangan yang teratur, pemantauan yang kerap dan penilaian yang berasaskan kepada pencapaian.

Dengan cara ini, semuanya insya-Allah, saya yakin dan pasti dalam *midterm review* ini kita akan mendapat apa yang kita peroleh. Akan tetapi apa yang paling penting ialah segala perancangan ini perlulah telus dan semua pihak perlu mengadakan konsep iaitu *integrated approach* dengan izin iaitu bersepadu iaitu melibatkan semua pihak dengan ikhlas bagi memastikan negara ini akan terus selamat.

Akhirnya, saya sangat mengharapkan supaya segala pembangunan yang dirancang oleh kerajaan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini dapat dilaksanakan dengan baik. Kalau ada kelemahan dan kekurangan, maka sudah tiba juga masanya pihak kerajaan dan pegawai-pegawai kerajaan telus dalam perkara ini. Yang paling penting, kita perlu sayang negara kita ini. Sebenarnya Malaysia ini hebat. Sehebat bangsa yang lain. Sebenarnya, kita ini lebih hebat daripada bangsa yang lain tetapi apa yang menyebabkan kita tidak hebat dan menjadi penghalang kepada diri kita ialah bangsa itu sendiri. Kalau kita bangsa Malaysia tidak mahu majukan negara kita, sudah tentu apa pun yang dirancang, apa pun yang mahu dilaksanakan ini tidak akan tercapai. Saya mohon menyokong Tuan Yang di-Pertua.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Ipoh Barat.

5.58ptg.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, semasa membentangkan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan, Perdana Menteri telah memberitahu Dewan yang mulia ini bahawa satu di antara perkara yang dia bangkitkan adalah menjadikan sekolah kebangsaan adalah sekolah pilihan.

Ini ada satu perkara yang mustahak Tuan Yang di-Pertua di mana kita semua tahu bahawa kerajaan pada dasarnya adalah untuk memperkukuhkan dan memperkasakan sekolah kebangsaan. Akan tetapi dalam proses ini polisinya telah menganaktirikan sekolah-sekolah Tamil dan sekolah-sekolah Cina. Kita tahu di kebelakangan ini di mana ramai di antara murid-murid keturunan Cina dan Tamil ingin mengikuti dan ingin meneruskan pelajaran mereka di sekolah Cina dan sekolah Tamil, tetapi nampaknya kerajaan sangat kurang memberi perhatian dalam membina lebih sekolah baru, sekolah Cina dan Sekolah Tamil.

■1800

Dalam keadaan ini saya ingin tanya apakah dasar kerajaan dalam pembinaan sekolah baru Cina dan sekolah Tamil dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Pada permulaan Rancangan Malaysia Kesembilan, kerajaan telah memberitahu di mana Perdana Menteri sendiri telah menjawab pada satu soalan saya bangkit pada dua tahun dahulu di mana beliau telah mengatakan bahawa kerajaan akan membina pada beberapa sekolah Cina dan sekolah Tamil bergantung kepada kehendak dan *demandnya*, tetapi kita semua tahu bahawa banyak murid-murid ingin melanjutkan pelajaran di sekolah Cina dan sekolah Tamil tidak dapat melanjutkan pelajaran di

sekolah-sekolah vernakular ini adalah kerana tidak ada cukup kelas-kelas darjah, kita tidak ada cukup sekolah untuk memberi tempat untuk mereka melanjutkan pelajaran di sekolah ibunda mereka.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Ronald Kiandee) **mempengerusikan Mesyuarat**]

Apakah tindakan yang diambil supaya dapat mengatasi masalah ini dan apakah yang telah dibuat dalam rancangan ini? Saya nampak dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan tidak ada timbul bahawa kerajaan akan membina sekolah baru Cina dan sekolah baru Tamil dan apakah pendirian mereka dalam hal ini. Kita semua tahu juga bahawa saya sendiri telah membangkitkan beberapa kali di Dewan ini bahawa di Bercham di mana satu sekolah Cina, setiap darjah di sekolah tersebut ada murid lebih daripada 50 orang dan ada juga 60 orang dalam satu kelas.

Sekolah itu sekolah Bercham Cina yang terbesar di Perak di mana ada lebih daripada 3,600 murid yang belajar di sekolah tersebut dan ada satu tanah yang telah dikenal pasti di mana telah dikhaskan untuk pembinaan sekolah Cina baru tetapi tidak ada tindakan yang diambil walaupun tanah itu telah dirizabkan oleh kerajaan negeri lebih daripada 10 tahun dahulu, satu sekolah baru yang dikehendaki dibina di tempat tersebut tidak lagi dibina. Walaupun kerajaan setiap kali mengatakan bahawa ada dasarnya untuk membina sekolah tersebut, apakah pendirian mengenai pembinaan sekolah tersebut.

Selain dari itu, Tuan Yang di-Pertua, ialah kekurangan guru-guru di sekolah-sekolah Tamil dan sekolah-sekolah Cina. Ini adalah sesuatu yang kritikal. Walaupun bila kita baca Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan, kerajaan mengatakan bahawa lebih guru-guru Tamil dan guru-guru Mandarin akan ditempatkan di sekolah-sekolah nasional, tetapi kita semua tahu, saya sendiri diberitahu bahawa kekurangan guru-guru Tamil dan guru-guru Cina sangat kritikal di sekolah-sekolah kebangsaan di mana ada murid-murid yang ingin belajar bahasa ibunda tetapi tidak ada guru-guru walaupun kerajaan kerap kali mengatakan ada dasarnya untuk menetapkan guru-guru Tamil dan Cina di sekolah-sekolah ini.

Apakah ini tidak diambil tindakan supaya perkara ini dapat diatasi? Saya ingat lagi empat tahun dahulu, perkara ini telah dibangkitkan di Dewan yang mulia ini dan Kementerian Pendidikan telah mengatakan bahawa ada dasar, ada rancangan yang tertentu untuk membuat ubahsuai perkara ini dan supaya menetapkan lebih guru Tamil dan Cina di sekolah-sekolah nasional, tetapi sehingga sekarang mereka gagal, mereka cuai. Kenapa terjadi perkara semacam ini?

Selain dari itu, Tuan Yang di-Pertua, kita semua tahu bahawa di sekolah Cina sekarang ada dikatakan pilihan yang pertama untuk masyarakat Cina. Lebih daripada 94% masyarakat Cina menghantar anak-anak mereka ke sekolah-sekolah Cina dan lebih daripada 60% masyarakat India menghantar anak-anak mereka ke sekolah-sekolah Tamil. Ini menunjukkan hasrat mereka untuk mempelajari bahasa ibunda. Adakah ini salah?

Ini ada satu peruntukan di *Federal Constitution* di mana mereka ada hak untuk mempelajari bahasa ibunda dan sebenarnya kerajaan patut memberi galakan dan satu daripada galakan yang boleh diberi adalah dengan membina lebih sekolah-sekolah Tamil dan sekolah-sekolah Cina.

Tuan Yang di-Pertua, selain dari itu, masalah yang rumit di negara ini adalah mencari kerja. Walaupun kerap kali kita dengar kerajaan mengatakan bahawa kita telah mencapai *full employment* di mana tidak ada rakyat Malaysia yang ingin mendapat kerja yang tidak boleh dapat kerja di negara ini, tetapi adakah ini betul. *Statement* ini adakah benar dan adakah statistik-statistik itu menunjukkan bahawa ini adalah benar. Kalau sedemikian, kenapa kita ada situasi di mana ada ramai graduan, ada ramai rakyat Malaysia yang lain yang ingin bekerja tetapi tidak ada kerja.

Kerap kali bila saya bangkitkan perkara ini di Dewan ini, kerajaan mengatakan mereka mendapat statistik ini dari Kementerian *Human Resources* dan mengatakan bahawa pekerja-pekerja yang ingin mendapat kerja yang telah berdaftar dengan pejabat buruh itu, itulah di mana mereka dapat statistik, tetapi kita semua tahu bahawa bukan semua orang yang ingin mendapat kerja mendaftar dengan *Labor Department*. Ini menjadi satu statistik yang *mismatch*, yang tidak benar. Yang betul adalah ramai di

antara pekerja-pekerja yang tidak ada kerja, penganggur, tidak mendaftar dengan *Labor Department*.

Saya berpendapat ada beribu-ribu orang dan sepatutnya kerajaan patut mengadakan satu dasar untuk menolong mereka. Kita patut adakan *fund* yang tertentu untuk memberi pertolongan kepada mereka. Kerap kali bila perkara ini dibangkitkan, kerajaan mengatakan kita tidak boleh memberi pampasan atau memberi gaji minimum kepada pihak-pihak pekerja di negara ini kerana situasi tidak memberi ruangan untuk itu, tetapi ini tidak betul kerana kalau sesebuah negara dikatakan ada *full employment*, semestinya ini boleh dilakukan. Kenapa ia tidak dilakukan?

Bila saya mendengar apa yang dikatakan oleh Perdana Menteri dan apa yang saya baca dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan, semua ini tidak disentuh langsung. Ini adalah perkara yang mustahak. Di negara kita, *the 3Ds* – *dangerous*, *demeaning* dan *dirty* – yang ruang kerja di tempat itu di mana kita mengimport pekerja-pekerja di luar negara. Kenapa kita memberi keutamaan kepada pekerja-pekerja di luar negara yang datang untuk bekerja di sini walhal kita ada pekerja-pekerja dalam negara ini yang sudi untuk bekerja tetapi gaji yang diberi oleh majikan adalah sangat kurang. Bukankah ini patut dibetulkan?

Yang patut dibetulkan adalah kita perlu ada satu gaji minimum supaya semua pekerja dalam negara ini dapat gaji yang sama, jangan kurang daripada apa yang mereka boleh *subsistent*. Ini tidak ada. Walaupun kerap kali kita membangkitkan perkara ini, kerajaan mengatakan bahawa ia tidak akan membawa *competitiveness*. Saya rasa ini adalah fikiran sempit, satu *argument* yang tidak boleh diterima. Yang benar adalah kerajaan dan kronik-kroni kerajaan ingin membawa pekerja-pekerja asing ke negara ini dan dalam proses ini, mencari makan boleh membawa pekerja-pekerja asing ke negara ini. Komisen membawa setiap orang, sekurang-kurangnya 1,000 ataupun 2,000 orang.

Setiap tahun sekurang-kurangnya 300 ribu orang datang ke negara ini. Bayangkanlah berapakah wang yang dibuat oleh agensi-agensi tersebut di mana lesen-lesen diberi kepada kroni-kroni kerajaan.

Datuk Saravanan a/l Murugan: [*Masuk ke dalam Dewan*]

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ya, Mr. Saravanan. Tuan Yang di-Pertua, ini perlu dikaji dengan penuh, dengan teliti kerana saya rasa bila kita mengelakkan gaji minimum dibayar kepada pekerja-pekerja di negara ini, ini akan menjadi satu masalah yang akan dieksploitasi dengan mengambil pekerja-pekerja dari luar negara. Kerap kali saya ada dengar kes-kes di *Industrial Court* di mana pekerja-pekerja tempatan diberhentikan dan diberi *chance* kepada pekerja-pekerja asing untuk bekerja. Pekerja-pekerja asing diberi keutamaan.

Kenapa ini terjadi? Ini adalah satu di antara di mana kita perlu *plug-in* supaya jangan memberi ruangan yang senang kepada majikan-majikan, kepada ejen-ejen membawa pekerja-pekerja asing ke negara ini. Kalau ini tidak diberhentikan, ia akan menyusahkan pekerja-pekerja kita sendiri. Bukankah satu negara, satu kerajaan perlu memberi perhatian yang penuh kepada warganegaranya sendiri. Nampaknya memberi lebih perhatian kepada pekerja-pekerja asing.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini Dato' Seri Samy Vellu telah mengatakan bahawa beliau perlukan RM300 juta untuk membolehkan membawa pembaikan kepada masyarakat India, memberi ruangan kepada perniagaan, memberi macam-macam inisiatif tetapi yang saya hendak tanya, adakah kerajaan telah mengambil kira permohonan beliau dan berapakah permohonan-permohonan seperti itu yang terlibat di mana wang yang seperti itu telah diagihkan?

■ 1810

Apa ini, RM300 juta? Adakah ini cukup bagi mengatasi masalah masyarakat India? Tuan Yang di-Pertua, kita semua tahu dengan izin, *the highest alcoholic rate*, *the highest single mothers rate*, *the highest unemployment rate*, *the highest drop-out for university*, *the highest criminal cases* adalah daripada masyarakat India. Peruntukan RM300 juta berbanding dengan apa yang kita belanjakan dengan perkhidmatan negara RM600 juta setahun. Saya syorkan adalah sekurang-kurangnya perlu ada satu agensi disediakan di mana semua masyarakat tidak kira Cina, India, Melayu, Kadazan, Iban atau Orang Asli. Di mana wang diagihkan sekurang-kurangnya RM2 bilion dan wang itu diguna pakai untuk menolong masyarakat ini. Setiap kali wang itu diagihkan laporan

mesti dibuat tentang bagaimana ia diagihkan dan digunakan serta laporan itu perlu di bantangkan di Parlimen supaya masyarakat miskin ini boleh diberi perhatian yang penuh.

Namun kita tidak ada sedemikian. Setiap kali kita mendengar parti-parti politik yang menanyakan wang yang diperuntukkan kepada mereka. Saya tidak tahu berapa banyak wang seperti ini telah diperuntukkan kepada Sabah dan Sarawak. Dulu menjadi anak tiri tetapi sekarang menjadi anak yang sangat mustahak di negara ini, sangat disayangi. Saya hairan, saya baca Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan dan saya dapati Sabah dan Sarawak kerap diberi perhatian oleh Perdana Menteri. Pada masa dahulu, kalau kita tengok dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kelapan, *not a single word!*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Rompin bangun, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Rompin itu siapa? Oh, Rompin. *[Ketawa]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: Ipoh Barat lupakan saya, ya?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Pakai roket DAP.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis [Rompin]: Saya mengucapkan syabas kepada Yang Berhormat Ipoh Barat yang prihatin kepada semua kaum yang perlu dibela, miskin, kaum India tetapi saya sangsi kerana ada yang dia tidak bersetuju pula. Dia hanya membela yang miskin di Semenanjung sahaja, tidak bersetuju membela yang miskin di Sabah dan Sarawak. Adakah ini kerana DAP kurang kerusi di Sabah dan Sarawak? Saya kurang faham.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, masalah dengan Rompin, dia tidak pergi pun kepada Orang Asli di kampung sana. Saya dapat aduan daripada Rompin, di kawasan beliau. Saya hendak beri sedikit pandangan saya, tolonglah pergi ke tempat masyarakat Orang Asli, ada banyak *complaint* di sana. Rompin ini kawan baik saya. Nombor dua, lain kali kalau hendak hantar roket pakai roket DAP, senang, *free*.

Tuan Yang di-Pertua, saya kagum dan saya hairan. Pertama, bila kita tengok pendapatan di antara masyarakat bumiputera, Cina dan India. Saya rasa yang tidak benar adalah mengenai pendapatan bagi masyarakat bumiputera. Perkara ini telah saya bangkitkan lebih kurang tiga tahun dahulu dalam satu *adjournment speech* di mana saya memberi kriteria-kriteria yang tertentu. Saya masih ingat satu daripada perkara tersebut ialah saya katakan bahawa kita perlu asingkan. Bila dikatakan bumiputera, mana ada bumiputera, Orang Asli yang mendapat RM3,156? *Where?* Mana ada? Pada pengetahuan saya dan apa yang saya tahu adalah mustahil mereka dapat sebanyak itu. Saya mengatakan bahawa *figure* itu adalah tidak benar.

Kedua, orang Kadazan dan Iban pun adalah mustahil mendapat sebanyak RM3,156. Saya pohon agar ia diasingkan supaya pendapatan bumiputera ini dapat diberikan angka yang sebenar di mana orang Melayu mendapat pendapatan sebanyak RM3,156, orang Iban, orang Kadazan dan Orang Asli supaya kita mendapat angka yang benar.

Seterusnya saya pun kagum dan hairan bahawa masyarakat Cina berpendapatan sebanyak RM4,853. Pada pengetahuan saya pun saya amat meragukan statistik ini dan yang teruk sekali ialah pendapatan bagi masyarakat India di mana dikatakan mendapat pendapatan sebanyak RM3,799. Saya sangat hairanlah, kerana kalau sedemikian saya tidak ada masalah langsung dengan masyarakat India di negara ini.

Saya tahu, Ahli-ahli Yang Berhormat daripada MIC yang 'kena' teruk pada pilihan raya yang lalu di mana mereka *nearly* 'hangus', mereka tahu keadaan ini yang tidak benar. Saya ingat lagi bekas Menteri Dato' Seri Samy Vellu semasa pembentangan Rancangan Malaysia Kelapan, saya ada menghantar satu nota kepada beliau mengatakan bahawa *figure* ini tidak benar. Beliau sendiri mengakui di Dewan ini, dia pun hairan macam mana *figure* ini boleh diterima? *How can these per month households' income?*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: *Household*, ia melibatkan dua tiga orang.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, betul, tetapi itu mustahil. Itu mustahil! Dalam keluarga saya pun ada sedemikian. *I got brothers who are lorry driver and bus driver and I'm the sponsor.* Saya yang perlu membiayai. Ini yang menjadi masalah. Ini bukanlah kerana ramai di antara Ahli Parlimen...

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Jasin bangun.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tidak cukup masa.

Datuk Wira Ahmad Hamzah [Jasin]: Boleh?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Di luar boleh. *Sorry*, tidak cukup masa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat ada empat minit lagi.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: 40 minit?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Empat minit.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ini adalah diragui dan saya pohon agar statistik yang tepat diberi dalam perkara ini. Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu iaitu ekuiti sebanyak 1.5% bagi masyarakat India di mana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah mengatakan akan mengadakan *unit trust* dan sebagainya. Saya pernah bertanyakan soalan ini kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada tahun 2006 di mana *unit trust* dibuka untuk dijual. Dalam masa 15 minit semuanya telah dijual dengan orang-orang kenamaan yang membelinya, bukannya orang bawahan, orang yang miskin ataupun orang yang tidak berada. *So, what is a rational* untuk mengadakan penjualan *unit trust* kerajaan? Ini semua tidak masuk akal!

Kerajaan dulu ada satu dasar di mana kerajaan akan meningkatkan penglibatan masyarakat India dalam ekuiti dari 1.5% ke 3% sebelum tahun 2010. Itu *target* kerajaan tetapi sekarang telah diubahsuai. Sekarang mereka telah menarik diri. Sekarang mereka malu dan katakan tidak boleh mencapai dan melonggarkannya kepada tahun 2020. Itu pun saya rasakan adalah mustahil. Apakah asasnya? Kenapa ia perlu dilonggarkan? Kenapa ia tidak boleh dicapai sekarang juga?

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu adalah mengenai infrastruktur di negara ini di mana pada tahun lalu kerajaan telah mengatakan akan *save* sebanyak RM4 bilion untuk menggunakan infrastruktur dan sebagainya. Apakah infrastruktur-infrastruktur tersebut? Sila beri dengan terperinci di mana RM4 bilion itu digunakan. Adakah ia digunakan untuk pembinaan infrastruktur, *public transport* dan sebagainya.

Saya juga difahamkan bahawa landasan kereta api di antara Kuala Lumpur dan Ipoh yang sudah siap dibina telah mengambil masa lebih kurang 12 tahun di mana ia telah menggunakan pada mulanya hanya RM4 bilion, selepas itu RM8 bilion dan sekarang sudah mencapai RM12 bilion. Ia sudah siap, cantik, semua ada tetapi tidak ada kereta api. Mungkin Yang Berhormat Menteri boleh kata tidak ada 'api kereta'. Saya pun tidak faham. Saya ingat bila saya masuk ke Parlimen pada tahun 1999 saya merasa seronok bila kerajaan mengatakan bahawa bukan sahaja landasan kereta api akan siap, *the double tracking*, tetapi juga *train service* yang dalam setiap satu jam akan ada perkhidmatannya. Sekarang ini sudah lebih kurang 13 tahun, Tuan Yang di-Pertua.

Saya rasa ini adalah satu perkara yang rumit di mana ia tidak masuk akal juga. Kalau landasan kereta api sudah dibina, *double tracking* sudah siap, macam mana pula tidak ada kereta api? Macamlah kita beli kereta tetapi tidak ada enjin, bolehkah masuk akal? Mungkin kepada Yang Berhormat Menteri boleh masuk akal dialah tetapi untuk kita yang di sebelah sini, saya kurang faham. Bagaimana kita boleh membelanjakan lebih kurang RM12 bilion tetapi tidak boleh diguna pakai? Kenapa kereta api tidak ada? Kenapa kereta api yang sedang digunakan bagi sehari hanya satu *service* sahaja? Saya difahamkan ini bukan *isolated*, di tempat lain di seluruh negara pun *emphasis*nya tidak ada untuk membawa kebaikan kepada masyarakat. *Emphasis*nya hanyalah macam mana kontrak-kontrak boleh diberi, macam mana kroni-kroni boleh mencari makan, komisen dan sebagainya.

Kalau betul-betul memberi perhatian kepada infrastruktur atau *public transport* kita tidak akan ada masalah di mana setiap orang ingin memiliki kereta atau kenderaan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Gulung, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ya, saya sedang gulung.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Sedang gulung, ya?

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa ini adalah perkara yang sangat mustahak di mana perhatian kerajaan sangat kurang dalam pembinaan infrastruktur serta pembinaan monorel. Ini semua tidak boleh di *postpone*. Saya hairan ada Ahli-ahli Parlimen yang mengatakan walaupun kita boleh meningkatkan perbelanjaan Rancangan Malaysia Kesembilan dari RM200 bilion kepada RM230 bilion tetapi kita *postpone* monorel di Pulau Pinang adalah satu yang baik? Ini tidak masuk akal juga.

■1820

Adakah ini kerana hendak *punish* kerajaan Pakatan Rakyat di Pulau Pinang? Kalau sedemikian saya pohon juga bahawa jangan *collect* cukai tanah, cukai taksiran jangan *collect*, bebaskan kami dari semua tanggungan ini. Saya tidak perlu bayar, saya baru bayar juga semalam. Biar kami semua dilepaskan, tidak perlu bayar kerajaan tidak ada tanggungjawab membina infrastruktur dan sedemikian.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Minta laluan, boleh?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Habis masa Yang Berhormat.

Dato' Haji Tajuddin Abdul Rahman [Pasir Salak]: Yang Berhormat tanya tadi macam mana ini boleh berlaku tidak masuk akal. Tidak masuk akal ya? Mungkin Yang Berhormat tidak ada akal kot.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Cakap kurang ajarlah macam ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Tidak payah cakap kurang ajarlah Yang Berhormat tidak boleh.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Bila boleh kita *debate, I off the car*, saya bukan macam... Jadi saya harap perhatian lebih dibuat dalam perkara-perkara yang saya bangkitkan dan akhir sekali jangan kita lupa bahawa kita perlu memberi keutamaan. Saya juga membaca rancangan ini *midterm review*, nampaknya ada beberapa rancangan. Di antaranya untuk mengambil lebih pekerja-pekerja kakitangan kerajaan di antara masyarakat India dan Cina. Ini adalah satu yang bagus, saya ingat lagi tahun dulu dari Sarawak yang mana Ahli Parlimen itu bukan sahaja menyokong apa yang saya katakan tetapi mengatakan bahawa di Sarawak ada satu yang kritikal di mana orang-orang Iban langsung tidak diambil, diserap dalam *civil service*.

Ini membawa satu kecacatan yang tertentu dan kita perlu membaiki perkara ini di mana kalau tahun 70-an di mana lebih dari 36% pekerja-pekerja kakitangan kerajaan adalah masyarakat Cina, 15% adalah masyarakat India, sekarang kurang dari 5% adalah masyarakat India dan masyarakat Cina. Kerajaan bukan sahaja perlu memberi perhatian, perlu serius. Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, satu *interview* yang dijalankan oleh *public service department* di mana apabila masyarakat India pergi untuk *interview*, soalan pertama adakah kamu penyokong Hindraf?

You tahu apa itu Hindraf? *You* penyokong Hindraf kita akan hantar *you* balik ke India. Ini satu di antara soalan yang ditanya semasa memohon kerja dengan kerajaan. Adakah ini soalan-soalan yang boleh masuk akal kah soalan-soalan macam ini?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Baik Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Akhir sekali *advertisement* itu mengenai kekosongan kerja-kerja kerajaan perlu di *advertise* di surat khabar Tamil dan Cina seperti yang dibuat oleh Kerajaan Pakatan Rakyat. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Ledang.

6.23 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya terus kepada meningkatkan daya pengeluaran negara dalam situasi ekonomi sekarang dan saya lebih khusus kepada meningkatkan martabat industri di kampung.

Tuan Yang di-Pertua, sama ada soal makanan ataupun bukan makanan ataupun kraf tangan, saya menuntut supaya strategi yang lebih ditekankan, ditegaskan kepada pembinaan infrastruktur yang cukup, modal yang cukup, latihan yang cukup dan pemasaran yang cukup. Kalau kita boleh merujuk kepada Australia, kita merujuk kepada France *talent* semasa negara mereka berdepan dengan krisis ekonomi, industri kampunglah ataupun industri desa sama ada makanan, bukan makanan, kraf tangan yang menyelamatkan ekonomi negara mereka.

Di France Tuan Yang di-Pertua, mereka menggunakan kaedah anak angkat. Mereka menjadikan industri kampung sebagai anak angkat kepada sama ada agensi kerajaan ataupun syarikat-syarikat yang digalakkan oleh pihak kerajaan. Saya yakin Tuan Yang di-Pertua di Malaysia banyak agensi kerajaan yang telah pun sedia wujud FAMA, BERNAS dan sebagainya. Kita ada GLC yang berbagai-bagai yang kepada saya mereka boleh menggunakan sistem yang lebih kurang sama yang diamalkan di luar negara sama ada sistem anak angkat, sistem vendor, sistem francais, ataupun apa juga sistem termasuk sistem anak angkat dan *graduate*.

Tuan Yang di-Pertua saya yakin sekiranya perkara ini boleh dijalankan dan kita serius dengannya sekali gus akan dapat meningkatkan ataupun menajana pengeluaran sumber negara yang berasal daripada kampung sekali gus meningkatkan pendapatan negara, mengurangkan penghijrahan masyarakat terutamanya golongan belia daripada desa ke bandar dan sekali gus mampu mengurangkan masalah sosial. Sama ada kita mahu buat atau tidak banyak yang boleh kita bangunkan di kampung-kampung bukan sahaja soal kerepek, soal keropok, dodol, kuih-muih, cendawan, ternakan ikan air tawar, ternakan cacing pun ada, perabot.

Malahan di tempat saya ada usahawan membangunkan industri membina suatu alat untuk mengurangkan penggunaan minyak daripada daya magnet yang sangat praktikal saya sudah pakai. Kalau Tuan Yang di-Pertua hendak cuba boleh saya cadangkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Untuk kenderaan Yang Berhormat?

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Untuk kenderaan, teorinya mudah sahaja iaitu menstrukturkan semula minyak sebelum masuk dalam karburetor ataupun dalam injunksi sistem. Meningkatkan keberkesanan, kecekapan sistem pembakaran.

Semuanya Tuan Yang di-Pertua, mempunyai potensi yang tinggi sebagai penyumbang kepada pendapatan negara kerana semuanya boleh menambah pendapatan di kampung, di desa dan sebagainya. Saya katakan Tuan Yang di-Pertua kesemuanya perlu dinaiktarafkan untuk meningkatkan pengeluaran negara di samping seperti yang saya sebutkan tadi, mengurangkan penghijrahan, mengurangkan masalah sosial, meningkatkan pendapatan masyarakat sekali gus meningkatkan pendapatan mereka yang berpendapatan rendah dan golongan sederhana.

Pada masa yang sama Tuan Yang di-Pertua, ia sekali gus akan dapat meningkatkan modal insan di desa. Meningkatkan ataupun membanyakkan lagi penubuhan ataupun mengadakan lebih banyak lagi penubuhan koperasi-koperasi. Sebagaimana yang kita sedia maklum sekarang Akta Koperasi yang baru telah pun ditubuhkan, telah pun diadakan dan telah pun beroperasi. Sudah ada Suruhanjaya Koperasi Malaysia dengan keahlian tidak kurang 50 orang, semuanya sudah mudah dan sekali gus akan meningkatkan bilangan usahawan dalam negara kita.

Cuma Tuan Yang di-Pertua saya sangat kecewa kerana daripada banyak perkara yang telah pun dicadangkan, daripada banyak dasar yang telah pun diturunkan oleh pihak kerajaan, daripada banyak pengumuman yang telah pun dibuat oleh pihak kerajaan nampaknya agensi pelaksana khususnya ICU ataupun Unit Penyelarasan dan Pelaksanaan Projek Kerajaan, saya nampak tidak berapa berjaya. Saya terkilan Tuan Yang di-Pertua kerana banyak arahan Perdana Menteri tidak menjadi kenyataan khususnya di dalam mewujudkan usahawan di peringkat luar bandar. Kita sebagai wakil rakyat telah pun diminta mencari seberapa banyaklah atau ramai golongan

miskin, golongan berpendapatan rendah ataupun satu kumpulan yang boleh dibangunkan sesuatu produk mereka.

Dalam sekular, dalam pekeliling kata dan kita pun telah dimaklumkan, ada satu peruntukan Tuan Yang di-Pertua yang boleh disalurkan kepada usahawan di kampung-kampung ini sama ada mereka ini golongan yang miskin yang boleh dipertingkatkan pengeluaran mereka sama ada mereka dalam bentuk kumpulan ataupun mana-mana individu yang ada potensi tidak kiralah mereka miskin atau tidak miskin tetapi boleh meningkatkan ataupun boleh memberi peluang pekerjaan di kampung-kampung tetapi kesemuanya Tuan Yang di-Pertua tidak menjadi.

■1830

Di kawasan saya sendiri saya sudah rekomen, saya sudah sokong, sudah majukan sampai sekarang tidak ada berita. Saya rujuk kepada Pejabat Pembangunan Negeri Johor, mereka kata hantar Kuala Lumpur, mereka kata hantar ke Putrajaya. Tunggu sampai sekarang, selepas pilihan raya pun tidak ada jawapan. Rujuk sekali lagi, nampaknya saya diberitahu hanya untuk kes-kes tertentu. Sedangkan saya difahamkan pada peringkat awal, semuanya layak sama ada miskin tetapi ada potensi untuk dibangunkan sesuatu industri mereka yang boleh ceburi ataupun kumpulan operasi dan sebagainya.

Yang ketiga ialah mana-mana usahawan di desa ataupun di luar bandar yang boleh memberi peluang pekerjaan kepada orang ramai. Yang ini mereka salah tafsir. Maksud saya tadi Tuan Yang di-Pertua, lain pegawai lain tafsiran ke atas sesuatu pekeliling. Ini berlaku di banyak pejabat, di Johor Bahru, di Pejabat Pembangunan Negeri bertukar Pengarah Pembangunan Negeri. Lain tafsiran ke atas sesuatu pekeliling. Bertukar pegawai, lain tafsiran. Saya pun berfikir Tuan Yang di-Pertua, kalaulah ini berlaku di peringkat agensi kerajaan, saya bimbanglah Tuan Yang di-Pertua banyak dasar, program, projek yang telah pun diluluskan oleh Perdana Menteri tidak menjadi dan akhirnya orang menyalahkan pihak kerajaan hanya kerana tafsiran yang berbeza-beza oleh peringkat pegawai.

Saya hendak tanya Tuan Yang di-Pertua dalam Dewan yang mulia ini. Berapa ramai usahawan di peringkat kampung yang telah pun dibangunkan oleh ICU termasuklah di kawasan saya. Berapa ramai usahawan yang boleh mengeluarkan sesuatu produk kampung. Kuih muihkah, kraf tangankah, termasuk di kawasan saya yang telah pun dibangunkan oleh pihak ICU. Ini boleh kita semak nanti.

Tuan Yang di-Pertua, pada saya ICU perlu turun padang atau jangan banyak kerenah apabila masalah rakyat, apabila wakil rakyat mencadangkan dengan disokong oleh penghulu-penghulu, Pegawai Daerah JKKK ke atas sesuatu permohonan projek yang telah dimajukan oleh masyarakat, orang kampung. Kalau mereka tidak mahu turun padang, tidak apa. Saya tidak terkilan sangat tetapi sekurang-kurangnya gunakanlah sokongan daripada wakil rakyat. Setelah mendapat perakuan daripada DO, Pegawai Daerah, setelah mendapat perakuan daripada penghulu, setelah mendapat perakuan daripada JKKK kampung.

Ini Tuan Yang di-Pertua, pada saya sepatutnya tidak berlakulah pada zaman sekarang dan saya syorkanlah 'Pemudah' ini, Pasukan Petugas Khas Pemudah Cara ini perlu turun padang. Bukan sahaja menyemak projek-projek yang mega ini tetapi juga semua projek di peringkat kampung terutamanya projek ekonomi ini. Sekarang kita bercakap tentang ekonomi, banyak projek ekonomi di kampung-kampung yang mereka perlu semak sama ada segala bantuan kerajaan sampai ke bawah. Segala bantuan kerajaan, segala dasar kerajaan, segala program sampai di bawah. Saya pun tidak pernah dihubungi oleh mana-mana pegawai di peringkat ICU hendak melihat sesuatu projek, tidak pernah. Maknanya tidak turun bawah lah. Maknanya tidak turun padang, sebab saya pun tidak pernah dihubungi. Saya tanya penghulu pun, sama juga.

Kedua Tuan Yang di-Pertua, GLC pun ada peranan. Saya tidak nafi GLC atau syarikat yang berkaitan kerajaan banyak sumbangan mereka tetapi kadang kala GLC ini Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab pegawai-pegawainya mungkin lah hidup secara mewah boleh menyebabkan mereka khayal dan lupa. Yalah, gaji besar, tiba-tiba hendak menuntut gaji RM100,000 sebulan dalam keadaan sekarang. Tidak logik. Nasib baik Perdana Menteri prihatin.

Berbintang besar Tuan Yang di-Pertua, gajinya besar, berbintangnya besar, bergelar Datuk, bergelar Tan Sri. Muda-muda dah Tan Sri. Ini semua Tuan Yang di-

Pertua, yang menyebabkan mereka mungkin khayal dan akhirnya mereka lupa tanggungjawab yang banyak di peringkat kampung. Contoh yang terbaik Tuan Yang di-Pertua, berapa banyak gaji-gaji, berapa banyak pekerja-pekerja yang digaji oleh ladang-ladang ini yang berkaitan dengan kerajaan, syarikat-syarikat yang berkaitan dengan kerajaan, pekerja ladang kelapa sawit, pekerja ladang getah, gaji mereka bawah RM600. Mereka pun berjumpa dengan saya, takkanlah gaji saya RM600 sedangkan harga getah naik, harga kelapa sawit naik, gaji mereka RM600. Ini semua Tuan Yang di-Pertua kepada saya tidak sesuai zaman sekarang. Sepatutnya mereka prihatin, mereka selaraskan dengan pendapatan syarikat. Harga getah naik, harga kelapa naik, tetapi gaji pekerja-pekerja masih lagi di peringkat bawah.

Tuan Yang di-Pertua, saya sebenarnya kalau hendak ceritakan tentang GLC, saya juga simpati dengan 30 ribu pekerja Petronas ini kerana saya difahamkan kebanyakan mereka hanya berada 2 minggu di darat, 2 minggu di laut meninggalkan keluarga, isteri, anak. Risikonya sangat tinggi, pernah mereka naik *helicopter* terhempas di pelantar pada jarak yang nasib baik dekat, kalau tidak dah mati. Sekarang mereka tidak dibenarkan lagi naik *helicopter*, terpaksa naik bot. Jarak perjalanan yang lama, tiga empat jam. Minyak kita di tengah lautan, kita pun faham dan saya amat simpati.

Namun, Tuan Yang di-Pertua, kalau mereka dan saya pun turut bangga kerana Petronas telah pun menyumbang kepada negara kita sekitar RM600 bilion sejak ditubuhkan tetapi Tuan Yang di-Pertua saya lebih bangga dan bersyukur jika Petronas juga melebarkan tanggungjawabnya.

Datuk Wira Ahmad bin Hamzah [Jasin]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Jasin bangun Yang Berhormat.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tanggungjawab sosial dengan menjadi pengedar utama kepada barang-barang keperluan utama. Pengedar bukan pembekal, pengedar kepada barang-barang keperluan utama seperti beras, gula, tepung melalui Kedai Mesra Petronas. Satu minit jelah.

Datuk Wira Ahmad bin Hamzah [Jasin]: Terima kasih Yang Berhormat Ledang. Apabila Yang Berhormat menyebut tentang GLC, saya rasa terpenggil juga untuk berkongsi sama dengan pendapat Yang Berhormat Ledang. Kita dapat melihat bahawa sebenarnya GLC telah ditubuhkan dan diminta untuk membantu PKS-PKS Bumiputera yang pada ketika ini tidak dapat membuktikan bahawa GLC dapat benar-benar memayungi apatah lagi membantu.

Dalam usaha kita untuk membangunkan Masyarakat Pembangunan Perindustrian Bumiputera, sebenarnya fungsi GLC ini tidak dapat kelihatan langsung. Misalnya di Melaka Yang Berhormat, kita ada kilang penapis yang terbesar di negara. Sebenarnya tidak ada kerja-kerja yang diberi kepada kontraktor-kontraktor tempatan dan mereka lebih memberikan keutamaan kepada kontraktor-kontraktor daripada luar negara. Saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat Ledang.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya sebutkan tadi, kita berbangga dengan sumbangan mereka, cuma kita lebih berbangga kalau mereka boleh sumbang lebih banyak lagi terutama bertepatan dengan keadaan semasa. Tadi sebut PKS, disebut kontraktor tempatan. Sebenarnya banyak lagi yang boleh mereka bantu. Termasuklah Tuan Yang di-Pertua seperti mana yang saya sebutkan tadi kita mempunyai banyak rangkaian kedai Petronas, kedai Mesra Petronas. Mereka boleh menjadi sebenarnya pengedar utama kepada barang-barang keperluan. Tidaklah berlaku sorok barang, tidaklah berlaku harga sewenang-wenangnya dinaikkan.

Ini Tuan Yang di-Pertua, raya dah dekat ini. Saya menerima banyak aduan daripada pengusaha kuih, pengusaha industri kampung. Mereka kata susah dapat tepung, mereka kata susah dapat gula. Boleh beli tetapi sekilo, dua kilo. Kalau beli sekilo, dua kilo Tuan Yang di-Pertua bagaimana hendak buat kuih sedangkan raya dah dekat. Mereka bukan sahaja hendak membekalkan kuih muih ini di seluruh negara tetapi mereka juga menggaji pekerja-pekerja, menggaji ibu-ibu tunggal. Setengah mereka menggaji juga lepasan sekolah ini yang tidak bekerja.

Biasanya Tuan Yang di-Pertua, dekat-dekat bulan raya ini walaupun nampak macam dua tiga empat bulan lagi, sekarang mereka dah mula operasi,sekarang ini mereka dah mula beroperasi dan biasanya bila cuti sekolah, adalah pendapatan sampingan oleh pelajar-pelajar yang cuti ini bekerja di kilang-kilang yang membuat kuih.

Di kampung, Tuan Yang di-Pertua banyak yang kita boleh buat. Di tempat saya dah mula dah nak ikut jejak kawasan-kawasan lain. Ternak cacing pun boleh buat sekarang ini. Tak perlu makanan, tak perlu kita beri cacing makan setiap hari. Berbeza dengan lintah, setiap hari kena sediakan darah lembu, darah ayam. Cacing tak payah, satu kilo RM400. Cacing tak perlu pun makanan, lintah kena berikan makan darah. Cacing tak payah makanan, sediakan tanah yang ada dan harga cacing Tuan Yang di-Pertua, RM400 satu kilo. Ha, ini banyak tapi mereka perlukan sokongan daripada semua peringkat seperti yang saya sebutkan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, akhir-akhir ini industri binaan juga terancam sebabnya harga simen sekarang melebihi 20% lebih mahal, mungkin sekarang dah 50%. Batu-bata 30% lebih mahal. Atap, ini yang terbaru ini 23%. Benda-benda lain pun lebihlah 30%. Kos binaan telah pun meningkat hampir 50%.

Yang ini Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak dilihat secara serius, saya bimbang 30,000 Kelas F akan jatuh bankrap. Belum lagi kontraktor Kelas D, belum lagi kontraktor Kelas C, Kelas A termasuk kontraktor jalan Segamat-Tangkak pun belum mula lagi. Jalan Segamat-Tangkak, Lebuh raya Segamat-Tangkak pun belum buat lagi tadi dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Tenggara.

Tuan Yang di-Pertua, kepada saya untuk mengatasi masalah kekurangan barang binaan ini, sekali lagi, ini bukan kita nak bebankan kepada GLC tapi mereka ada kekuatan, mereka ada kelebihan. Mereka perlu bantu dengan mengimport simen dan besi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Ya, gulung Yang Berhormat.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Mereka perlu import simen dan besi. Bagi saya satu minit lagi. Kita jalankan eksport tetapi kenapa kita eksport besi, kita eksport bahan-bahan binaan sedangkan kita tak cukup Tuan Yang di-Pertua? Yang ini kepada saya perlu, perlu sebab kalau tidak disegerakan, saya bimbang, saya bimbang nanti industri binaan akan terus runtuh.

Terakhir sekali Pusat Internet Desa. Ini sikit saja Tuan Yang di-Pertua. Dulu Pusat Internet Desa semuanya *free*. Tujuannya untuk merapatkan jurang digital internet. Dulu *free* kecuali bayar kos ahlihah tapi sekarang Tuan Yang di-Pertua, saya difahamkan daripada masyarakat dekat kampung, dah mula kena bayar. Bayar yuran bulanan, bayar sewa peralatan, sewa premis, saya fikir dah macam *cyber cafe* dah. Kalau begini caranya Tuan Yang di-Pertua, macam mana nak mengurangkan jurang digital antara masyarakat bandar dan desa kalaulah yang ini, PID (Pusat Internet Desa) pun nak disamakan dengan *cyber cafe*. Sekian Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Jerai.

6.43 ptg.

Tuan Mohd. Firdaus Jaafar [Jerai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan semua Ahli Yang Berhormat sekalian. Bismillaahir Rahmannir Rahiim. Terima kasih memberi ruang kepada saya untuk berkongsi sama berkaitan dengan Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Kesembilan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman sekalian, rakyat di luar sana sedang menanti satu keputusan yang memihak kepada rakyat. Satu keputusan yang memberi keselesaan kepada rakyat hasil perbincangan mesyuarat Ahli Parlimen setiap penggal, setiap masa kerana kini rakyat sedang menanti satu keputusan yang bijak. Rakyat ingin melihat apakah keputusan itu memihak kepada rakyat jelata yang mana kita merupakan Ahli Dewan Rakyat merupakan wakil rakyat yang terdapat di dalam kawasan kita di kalangan mereka yang kaya-raya, yang berpendapatan sederhana dan ada yang di paras kemiskinan yang melampau. Namun ia adalah merupakan rakyat kepada kita semua.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat sedang melihat dan sedang menanti keputusan yang apakah keputusan itu memihak kepada kehidupan rakyat ataupun keputusan akan terus menindas kehidupan rakyat. Maka kita berbincang pada kali ini, kita melihat rakyat sedang hilang kuasa membeli. Saban masa, saban hari rakyat menghitung duit-duit syiling untuk memastikan rakyat juga terlibat dalam menyumbang ekonomi dalam negara ini.

Kemudian kita melihat rakyat terpaksa memilih cara hidup ala susah, ala kemiskinan. Ada yang sudah memakai kereta besar mencari kereta kecil. Yang berkereta ke pejabat sudah memilih untuk bermotosikal. Ada yang bermotosikal memilih menggunakan kenderaan awam. Ini semua yang sedang berlaku dalam negara kita hasil kenaikan harga minyak yang melampau dan setiap kali rakyat menyebut beginilah keadaannya selepas pilihan raya umum, akan berlaku kenaikan harga barang yang melampau.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Wan Junaidi Tuanku Jaafar)
mempengerusikan Mesyuarat]

Setiap kali pilihan raya di janji dengan pelbagai kata-kata manis namun kita terpaksa dikejutkan dengan kenaikan harga minyak yang sudah menekan sama ada pengundi Pakatan Rakyat mahupun pengundi Barisan Nasional. Rakyat terpaksa bergelut kali yang kedua, bergelut untuk menyelamatkan diri, bergelut dalam suasana untuk mendidik anak-anak, berhadapan dengan ekonomi yang meruncing. Maka rakyat mendesak, seperti mana kita mendesak mewakili rakyat supaya mana gaji minima ditentukan oleh pihak kementerian terutama di sektor swasta. Walaupun kita ingin tahu dan setiap kali menteri menjawab, alasan-alasan pelabur tidak mampu untuk memastikan gaji minima itu diselaraskan di seluruh negara. Kita mesti bersama memikirkan tentang kehidupan rakyat.

Rakyat terpaksa membeli seperti kita membeli dan ambillah kata-kata Karamah Sayidina Ali R.A *'Seorang pemimpin mesti menjiwai rakyatnya. Apa yang pemimpin mahu, itulah yang rakyat mahu. Apa yang rakyat tidak mahu, itulah pemimpin tidak mahu'*. Jadi ini merupakan kata-kata yang cukup besar ertinya agar pemimpin-pemimpin negara memahami kehidupan rakyat yang sebenarnya. Maka gaji minima ini terus diperjuangkan oleh kami semua sebagai sebuah parti Pakatan Rakyat, mewakili rakyat. Di kawasan saya terdapat banyak industri, kilang-kilang yang dapat saya temui pekerja-pekerjanya, bertanya khabar dan saya dapati ada di kalangan mereka di bawah gaji paras RM350 sebulan. Bagaimana mereka untuk hidup sedangkan seliter minyak mereka dengan Ahli Parlimen sama sahaja.

Mereka terpaksa bayar satu liter RM2.70, kita Ahli Parlimen, kita menteri juga sama RM2.70. Maka kalau gaji minima tak ditetapkan, dibincangkan, dilaksanakan, saya mencadangkan gaji kita semua turun sama dengan rakyat bawahan sebanyak RM350. Apa kita mampu hidup? Sudah tentulah kita akan beri seribu, sejuta alasan mengatakan kami tak mampu hidup dengan kos yang begitu rendah.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, ini keadaan rintihan rakyat yang perlu kita pertimbangkan agar mana hidup ini kita berkongsi di semua hal. Jangan kita berkata, berbincang tentang mengubah cara hidup dalam masa yang sama rakyat sudah tidak ada pilihan untuk ubah cara hidup yang mana mereka terpaksa berserah kepada keadaan hidup yang dihadapi.

Kemudian dilihat dalam Kajian Separuh Penggal ini diletak sebagai modal minda kelas pertama. Yang kita panggil modal insan, yang setiap hari bercakap di semua rata pelosok negeri, kita bercakap berkaitan modal insan dan minda kelas pertama. Saya sebagai wakil rakyat yang baru amat terkejut apabila Yang Berhormat Kinabatangan menyatakan tidak perlu bantu wakil-wakil rakyat Pakatan Rakyat ini ataupun yang tidak menyebelahi Barisan Nasional.

Kalau inilah minda kelas pertama yang diuar-uarkan oleh kerajaan, kerajaan berhadapan dengan wakil rakyatnya yang tidak minda kelas pertama, tidak mempunyai modal insan. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat Ipoh Barat, kalau cukai pendapatan dipotong, kadar belanja sama sahaja tetapi kami terpaksa menanggung seperti pihak kerajaan dan dalam tempoh yang sama kami tidak diberi hak-hak peruntukan Ahli Parlimen untuk kami membela rakyat dalam urusan kami tanpa mengira fahaman politik sama ada dia Pakatan Rakyat mahupun Barisan Nasional.

Ini gaya kita, cara kita mengurus, memimpin rakyat yang mesti diambil contoh oleh Barisan Nasional dan kita melihat sekarang ini kita berhadapan dengan isu pendidikan yang mana akhbar mendedahkan dari Menteri Pengajian Tinggi, pada tahun ini sahaja 30,757 lepasan SPM layak ke IPTA.

■1850

Ia sesuatu yang membanggakan kita kalau kita melihat dari sudut ruang-ruang belajar yang begitu besar diberi kepada anak-anak ataupun warga negara kita, rakyat-rakyat Malaysia ini. Namun perlu kita lihat daripada sekolah rendah, sekolah menengah sampailah ke IPTS-IPTS, apa yang kita sedang berusaha adalah untuk sama-sama nak memiliki keputusan yang baik. Itu menjadi setiap anggota rakyat, masyarakat ingin anaknya nombor satu, nombor dua. Perlu kita ingat tempat yang begitu bukan semua orang akan dapat.

Namun, apakah kita ingin melahirkan pelajar-pelajar yang membawa segulung ijazah ke kampung ataupun kita ingin melahirkan kemahiran-kemahiran. Walaupun kita yakin mempunyai ijazah juga merupakan satu keputusan yang baik, tetapi kita yakin lebih ramai lagi yang akan tercicir dari segi memperoleh ijazah keputusan yang baik dan mempunyai kemahiran-kemahiran yang baik. Sehingga kita melihat IKM yang dikatakan Institut Kemahiran Mara yang sudah tentulah untuk melahirkan kemahiran pun diukur dengan persijilan keputusan dan sebagainya.

Kita bimbang apabila mana rakyat semua orang bercakap tentang keputusan yang baik sahaja, maka di sana akan terdapat banjirir anak-anak, pelajar-pelajar yang tidak mempunyai sijil tetapi mempunyai kepakaran iaitu peluang kerja, maka bertambahlah pengangguran dalam negara dari setahun ke setahun. Maka kita mengharapkan Kementerian Sumber Manusia mesti melihat dari sudut kemahiran-kemahiran ini, diberi tempat kepada anak-anak muda, generasi-generasi walau mereka tidak mempunyai keputusan sijil yang baik, namun mereka mempunyai kemahiran untuk berkecimpung, memberi khidmat kepada negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, kita melihat isu PTPTN yang menjadi isu besar bagi anak sekolah. Sekarang ini kita sebagai wakil rakyat, kita dihujani rakyat datang ke pejabat untuk menagih bantuan. Paling kurang tambang mereka ke IPTA. Namun sekalian, setelah mana mereka bergelombang merebut peluang untuk mendapat IPTA, kemudian mereka mendapat pula pinjaman PTPTN, setelah mereka mendapat ijazah, segulung ijazah, mereka dihantui dengan keadaan hutang PTPTN yang begitu tinggi.

Maka kami dari Pakatan Rakyat mendesak supaya kerajaan mengkaji semulalah, jangan kita sekadar melihat bilakah pelajar ini akan membayar pinjaman PTPTN tetapi kerajaan mesti menyediakan ruang yang lebih besar supaya rakyat ini menyumbang lebih besar daripada pinjaman PTPTN itu. Mengharapkan kejayaan, menyediakan prasarana kerja, memastikan anak-anak kita atau rakyat yang berkelulusan ini mampu berniaga, mampu berusaha mengembalikan melebihi dari pinjaman yang diberi kepada pelajar-pelajar tersebut.

Akan tetapi untuk makluman kita semua Tuan Yang di-Pertua, yang mana kita melihat rakyat hari ini mengadu hal bagaimana alasan kami nak beri kerana kami tidak mampu membayar hutang PTPTN yang makin hari makin menambah. Yang ketiganya Tuan Yang di-Pertua, kita melihat dalam sudut modal insan yang diperkatakan oleh kerajaan, kita ingin melahirkan manusia yang berkualiti, manusia menjadi contoh kepada manusia lain.

Saya suka untuk menyebut dalam surah Al-Anfal ayat 28, Allah SWT menyatakan kepada kita agar mana kita memahami tuntutan kita yang sebenarnya agar bila modal insan ini diterapkan, dinilai supaya akhirnya akan menjadikan kehidupan ummah dan rakyat itu disatukan dengan prinsip yang disebut oleh Allah SWT; dengan izin Tuan Yang di-Pertua [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*] yang bermaksud "Wahai orang beriman, jika mereka bertakwa kepada Allah, Allah menyediakan, Allah beri kepada kamu furqan, perbezaan antara al-haq wal batil".

Modal insan yang kita hendak bina adalah modal insan, masyarakat, rakyat yang dapat membezakan kebenaran dan kebatilan. Kalau kebenaran tidak dapat dibezakan, kalau kerajaan masih gagal nak membezakan kepada rakyat yang mana baik, yang mana buruk, mana di manakah modal insan yang kita nak taja ini? Ingat, dengan apabila manusia bertakwa kepada Allah, maka yang selalu kerajaan menyebut Islam Hadhari mempunyai prinsip-prinsip yang begitu luas.

Namun saya menegaskan kita tidak perlu Islam Hadhari tetapi kita memerlukan kualiti ketakwaan manusia kepada Allah SWT sudah memandai dengan jaminan Allah menjadikan manusia itu Furqan, manusia diberikan jalan keluar iaitu antara yang baik dengan yang buruk, halal - haram, dosa - pahala setelah mana manusia itu sendiri menilai hidupnya dengan bertakwa kepada Allah. Kemudian Allah menyebut [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*] dengan Allah menghapuskan kesilapan-kesilapan mereka [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*] Allah menambah keampunan kepada mereka dan pada Allahlah memiliki segala kelebihan, kekayaan.

Inilah modal insan yang mesti diterap oleh kita semua. Kalau benar kerajaan tulus ikhlas, kalau benar Kementerian yang menjaga agama benar-benar telus, maka pastikan modal insan ini, manusia ini menjaga adat susilanya, perhubungan dengan Allah SWT. Kita yakin barulah akan melahirkan pentadbiran yang telus, yang ikhlas, yang mengurus tadbir tanpa rasuah, tanpa penipuan dan tanpa diskriminasi terhadap kami dari Pakatan Rakyat ini.

Saudara dan Tuan Yang di-Pertua, dan terakhirnya, saya melihat isu remaja. Menteri pun keluar dah. Isu remaja belia, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) merupakan satu kementerian yang penting dalam negara ini. Sama dengan kementerian-kementerian lain. Bahkan ia berkaitan dengan kemanusiaan.

Kita melihat banyak isu-isu remaja pada hari ini walaupun menteri menjawab persoalan aktiviti-aktiviti yang dicadangkan, yang sedang dicadangkan dan yang telah pun dilaksanakan; namun perlu kita ingat kita berhadapan dengan keadaan situasi remaja, anak muda yang berhadapan dengan pelbagai isu dan krisis terutama dari sudut sosial mereka. Ini juga menghalang modal insan yang ditaja oleh Kerajaan Barisan Nasional kalau Kerajaan Barisan Nasional gagal mengenal pasti punca-punca kerosakan keruntuhan moral khususnya di kalangan anak-anak muda.

Maka, saya memohon supaya kerajaan, adakah kementerian sudah mengenal pasti punca kerosakan tersebut bermula daripada dadah yang tidak selesai sampai ke hari ini, malas ke sekolah, institut pengajian yang gagal untuk menjadi manusia yang seronok ke sekolah, didapati kes-kes pecah pagar, kes-kes lari daripada sekolah, terlalu banyak di semua negeri. Menggambarkan bagaimana pendidikan ini di sekolah dalam kelas tidak cukup melahirkan anak-anak kita, pelajar-pelajar negara-negara kita minat ke sekolah. Ini perlu diteliti oleh Kementerian Pelajaran supaya perkara ini berlaku dalam mendidik anak remaja, pelajar-pelajar yang selepas itu akan menjadi remaja dalam negara kita.

Keruntuhan moral, samseng, tidak bimbang dengan berlakunya bersabit dengan jenayah, bahkan lumba haram, mat rempit dan sebagainya. Ini merupakan perkara yang menghantui kehidupan golongan remaja. Remaja bandar, remaja desa, remaja kampung masih mempunyai penyakit-penyakit tersendiri. Kementerian Belia dan Sukan mestilah mengeluarkan golongan muda ini dari keresahan, kebimbangan para waris, ibu bapa yang anaknya kecil, setelah peringkat masuk remaja kita melihat semua rakyat Malaysia. Ibu bapa dalam negara kita rasa bimbang apabila anak-anak mereka menjangkau usia remaja sebab di sana terdapat pelbagai krisis yang boleh menjadikan anaknya selamat ataupun terperangkap dengan isu-isu keruntuhan moral dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, dan isu bola sepak tempatan. Saya minta KBS supaya mengkaji semula tentang jadual perlawanan Liga Super dan Liga M. Saya mewakili Kedah dan memanglah pasukan negeri Kedah ini terlebih dahulu Juara Liga Super sebelum menghabiskan perlawanannya. Tahniah kepada pasukan negeri Kedah. Kemudian johan pula piala FA. FA Cup baru-baru ini.

Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian dan Tuan Yang di-Pertua, kita menyedari apabila pasukan itu setiap kali dia menjuarai kejohanan, mempunyai jadual yang cukup padat mengakibatkan pemain-pemain terlalu letih dan mereka menjawab kenapa mereka tidak memberi penumpuan kepada rehat yang cukup.

■1900

Kita minta KBS bekerjasama dengan Jabatan Sains Sukan, bukan sahaja pemakanan kita ambil kira, penginapan sahaja, bahkan jadual juga mesti diambil kira. Kalaulah begini, maka yang menjadi mangsa adalah pasukan yang juara. Pasukan yang dapat meneruskan perlawanan, terpaksa berhadapan dengan jadual yang cukup ketat, dan padat. Inilah rintihan pemain-pemain. Yang kedua kita melihat isu rasuah,

kita melihat pasukan-pasukan negeri persatuan bola sepak negeri yang gagal membayar gaji dengan baik mengakibatkan pemain-pemain tempatan mahupun pemain luar sudah mula mencari makan dengan cara haram, akhir mereka sanggup menjual perlawanan sebagai rasuah dan seumpamanya. Ini menyebabkan minat sokongan rakyat terhadap mutu bola sepak tempatan menjadi pudar dan KBS mesti merancang bagaimana hendak menjadikan sukan bola sepak ini.

Sudahlah sukan lain kita tidak menonjol, kita bincang masalah badminton tidak ke mana, penyokongnya tidak ramai mana. Kempen prasarana stadium cukup besar, kita ada SUKMA di Terengganu, kita berbelanja berbilion ringgit untuk menyediakan prasarana sukan sedangkan Tuan Yang di-Pertua, kita melihat bagaimana pengisian seterusnya supaya KBS atau Kementerian Belia Sukan membina sokongan padu kepada pasukan masing-masing dengan menggalakkan aktiviti sihat ini agar mana anak-anak kita remaja-remaja kita menumpukan kepada sukan tanah air, sukan tempatan supaya mereka tidak bersabit dengan perkara-perkara yang tidak diinginkan.

Kemudian kita melihat dari sudut belia, yang keadaan hari ini kita melihat dari sudut bagaimana Kementerian Belia Sukan, saya minta kita mengharapkan kerjasama dengan negeri lain termasuk Pakatan Rakyat supaya menjalin hubungan dan menyusun program-program bersepadu dapat kita jalinkan, dapat kita selamatkan golongan belia kita daripada rosak dan belia merupakan harapan negara apabila mana susunan ini tidak disusun dengan baik. Kita bimbang kita melahirkan bukan sekadar dari kalangan rakyat ataupun melahirkan graduan pelajar daripada universiti, dalam tempoh yang sama kita juga melahirkan banduan-banduan terancang yang kita gagal mengatasi masalah sosial yang sedang melanda negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali terima kasih atas ruang masa yang diberikan kepada saya dan kami di belakang ini Tuan Yang di-Pertua, setiap kali kami bangun, tidak boleh-boleh. Di hujung malam, terima kasih. Itulah pandangan cadangan saya supaya dilihat dengan telus berkaitan dengan Rancangan Malaysia Ke Sembilan, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:

Ranau.

7.03 mlm.

Datuk Siringan Gubat [Ranau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bangun untuk turut serta membahaskan usul kajian separuh penggal Rancangan Malaysia Kesembilan 2006 hingga 2010 yang dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 26 Jun 2008. Tuan Yang di-Pertua, saya lebih tertarik dan berminat terhadap jangkaan pencapaian pembangunan dan kemudahan terutama sekali jangkaan pencapaian pembangunan dan kemudahan di kawasan luar bandar menjelang tahun 2010 terutama sekali di Sabah dan Sarawak. Ada tiga aspek yang saya rasa memberi harapan tinggi kepada penduduk luar bandar iaitu:

- (i) jangkaan pencapaian elektrik luar bandar meliputi 61,700 unit rumah dalam tempoh di mana Semenanjung Malaysia akan mencapai 98.4%, Sabah 82.6%, dan Sarawak 93.2%;
- (ii) jangkaan liputan bekalan air luar bandar. Kepada 546,870 isi rumah di Semenanjung Malaysia, 164,200 di Sabah dan 167,170 di Sarawak di mana Semenanjung akan mencapai 96% Sabah 70% Sarawak 90%;
- (iii) membina jalan raya bagi menghubungkan kawasan, penempatan semula di kawasan perindustrian dan ladang yang terletak di pedalaman terutama di Sabah dan Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, bagi kawasan saya di P179 Ranau, masyarakat luar bandar akan menikmati kemudahan asas yang akan diperluaskan bagi meningkatkan kualiti hidup masyarakat luar bandar. Melalui penggunaan kaedah yang berkesan, melalui penggunaan *hybrid solar*, kaedah hidro mikro dan turbin angin mikro.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin berbalik kepada kawasan saya di Ranau. Dalam pilihan raya umum negeri Sabah pada tahun 1999, kemenangan calon Barisan Nasional di kawasan kaum Kadazan, Dusun dan Murut hanya di dua kawasan iaitu di Ranau dan Kuala Penik. Calon Barisan Nasional kawasan Ranau adalah saya sendiri.

Saya masih ingat dalam satu perjumpaan selepas semasa kempen Perdana Menteri seharusnya datang ke Ranau dengan menaiki helikopter dari Kudat tetapi oleh kerana cuaca yang tidak baik, maka Perdana Menteri Yang Amat Berhormat Tun Dr. Mahathir Mohamed waktu ketika itu tidak dapat datang ke Ranau. Walau bagaimanapun, Perdana Menteri sempat berucap melalui telefon dari bilik kenamaan di lapangan terbang Kota Kinabalu sebelum berlepas ke Kuala Lumpur.

Terima kasih kepada kebolehan teknologi baru Tuan Yang di-Pertua menyebabkan beliau dapat berucap seakan-akan berada dalam majlis di Ranau pada waktu itu. Selepas pilihan raya Perdana Menteri membuat lawatan ke Ranau dalam Majlis Bersama rakyat. Dalam majlis tersebut Perdana Menteri berjanji untuk membangunkan daerah Ranau terutama sekali kawasan saya.

Tuan Yang di-Pertua, tidak lama kemudian pegawai-pegawai dari Jabatan Perdana Menteri termasuklah Ketua Pengarah ICU, Pengarah JPPS datang bagi mendapatkan cadangan-cadangan pembangunan yang diperlukan untuk pelaksanaan dan saya sendiri terlibat langsung dalam siri perjumpaan sehingga senarai projek-projek pembangunan dapat disampaikan untuk kelulusan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Beberapa kelulusan kemudahan pembangunan telah mendapat kelulusan dalam Rancangan Malaysia Kelapan dan selainnya ialah kelulusan untuk dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Tuan Yang di-Pertua, beberapa projek telah dapat dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kelapan. Antaranya ialah:

- (i) bangunan balai polis yang baru;
- (ii) Kem Bina Negara di Kundasang;
- (iii) tambahan bangunan pejabat daerah Ranau;
- (iv) naik taraf jalan raya Ranau -Tambunan sejauh 13 kilometer; dan
- (v) beberapa buah bangunan sekolah menengah juga telah dilaksanakan.

■ . 1910

Projek yang belum dilaksanakan ialah seperti:-

- (i) Jalan raya Kampung Rendegung ke Kampung Himbaan;
- (ii) Naik taraf jalan raya Kibas, Kampung Mahimboyan ke Kundasang;
- (iii) Jalan raya Kampung Kibas ke Kampung Lipesu;
- (iv) Jalan raya dari Kampung Bangkud, Kampung Nerawang, Kampung Singgaran Baru dan Kampung Langsung.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun tahun 2004 saya bukan lagi wakil rakyat tetapi hari ini saya kembali pula sebagai Ahli Parlimen. Maka cadangan saya di sini Tuan Yang di-Pertua, bagi saya janji itu tetap janji. Janji Perdana Menteri saya anggap janji Kerajaan Barisan Nasional dan harus diteruskan walaupun Perdana Menteri bertukar ganti tetapi tanggungjawab kerajaan akan berterusan.

Maka saya mohon dan merayu supaya meneruskan pembangunan di kawasan saya supaya rakyat juga berterusan meningkatkan nilai hidup yang lebih baik menjelang tahun 2010 dan seterusnya menikmati kemudahan pembangunan menjelang tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang saya ingin menarik perhatian di sini ialah untuk merayu kepada kerajaan supaya memastikan bilangan pendatang tanpa izin terutama sekali dari negara Filipina yang berada di Sabah. Banyak kenyataan yang kita lihat yang samar-samar tidak begitu pasti berapakah betul jumlah pendatang tanpa izin terutama sekali dari negara Filipina. Pendatang tanpa izin dari negara Indonesia pula Tuan Yang di-Pertua, saya terbaca satu kenyataan di sini yang dikeluarkan oleh konsulat Indonesia, dengan izin Tuan Yang di-Pertua saya baca petikannya. *He quotes, at the consulate.... there were 230,000 Indonesian working in Sabah with legal documents. It is learnt that some 1.6 million Indonesian had entered Sabah legally since 2003 either on work or social visit passes but only at 861,000 have returned home after their passes expired. Based on the estimate 799,000 in Sabah and it only 230,000*

posses legal papers, 569,000 of them are in the state illegally and this statement is only since 2003 Tuan Yang di-Pertua.

Maka dengan ini Tuan Yang di-Pertua apabila kerajaan menjalankan operasi besar-besaran untuk mengusir pendatang tanpa izin di negeri Sabah yang telah diumumkan oleh kerajaan baru-baru ini, semua faktor-faktor ini adalah harus diambil kira kerana ada juga yang mengatakan jumlah pendatang tanpa izin di Sabah, sama ada dari negara Filipina ataupun negara Indonesia lebih rendah bilangannya. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itu sahaja yang saya ingin sentuh dalam perbahasan ini. Maka dengan itu Tuan Yang di-Pertua saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Yang Berhormat, sila.

7.15 mlm.

Tuan Liew Chin Tong [Bukit Bendera]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK-9) merupakan contoh jelas sindrom penafian atau *denial syndrome* di kalangan pembuat dasar Kerajaan Pusat. Rancangan tersebut melindungi banyak *myth, built in myth* yang sukar direalisasikan. Pengelakkan defisit fiskal pada tahap 3 hingga 4% sering menjadikan kebanggaan pentadbiran Pak Lah berbanding dengan kerajaan di bawah pemerintahan Tun Dr. Mahathir dan *myth* yang sering dibangkitkan ialah kadar nisbah defisit terhadap KDNK. Kajian separuh penggal RMK-9 mendakwa bahawa Kerajaan Pusat berjaya mengurus perbelanjaan kerajaan secara berhemah dengan pengurangan defisit fiskal negara daripada 3.6% daripada KDNK pada tahun 2005 kepada 3.2 pada tahun 2007.

Baru-baru ini prinsip dasar fiskal berhemah juga digunakan sebagai alasan untuk mempertahankan kenaikan melonjak harga petrol sebanyak 41% dan diesel sebanyak 63% supaya bon Malaysia tidak jadi *junk bond* dengan izin. Namun hakikat sebenarnya Kerajaan Persekutuan menanggung bajet perbelanjaan yang begitu tinggi dan merupakan sesuatu yang tidak dapat dibayangkan sedekad yang lalu. Masalah itu adalah pembaziran dan peruntukan untuk Rancangan Malaysia Kelapan hanyalah RM110 bilion sahaja pada asalnya dan disesuaikan pada RM170 bilion semasa kajian separuh penggal pada tahun 2003 tapi sekarang ini bajet atau belanjawan untuk RMK-9 adalah RM200 bilion dengan tambahan projek PFI bernilai RM20 bilion dan kini dalam kajian separuh penggal RM30 bilion telah dicadangkan untuk ditambah.

Berdasarkan pengalaman yang lalu, bajet tahunan Malaysia sedekad yang lalu agak kecil. Pada tahun 1998 bajet tahunan adalah RM64 bilion sahaja manakala bajet 2008 diperuntukkan sebanyak RM179 bilion. Lagipun angka ini tidak termasuk bajet tambahan yang dibentangkan dalam setiap sidang di mana ia sudah menjadi kebiasaan dan bukan pengecualian. Wang yang diperuntukkan tiap-tiap tahun dibazirkan untuk perkara seperti ini. setiap tahun Kerajaan Pusat atau Kerajaan Persekutuan membayar hanya kos landskap Putrajaya sahaja sebanyak RM18 juta tiap-tiap tahun. Sewa pejabat yang dibayar kepada Putrajaya Holding adalah hampir RM1 bilion setahun. Ini semua boleh dikurangkan dan tidak harus dibebankan kepada rakyat dengan kenaikan harga petrol. Kita mesti mengingatkan diri kita bahawa bajet pada tahun 2004 hanya RM120 bilion sahaja.

■1920

Akan tetapi dalam jangka masa empat tahun di bawah kerajaan Pak Lah, bajet negara bertambah separuh. Kerajaan dapat mengekalkan kadar defisit pada tahap 3% hingga 4% bukan kerana pentadbiran Pak Lah lebih bersikap hemah berbanding dengan kerajaan di bawah Tun Dr. Mahathir. Sebenarnya kerajaan memperoleh hasil durian runtuh dalam bentuk hasil minyak.

Hasil minyak inilah yang membolehkan kerajaan meneruskan perbelanjaan boros dan pembaziran empat tahun kebelakangan ini. Daripada menabung keuntungan yang diperoleh daripada hasil minyak, Kerajaan Persekutuan telah memboroskan wang tersebut. Tahun ini 37% daripada hasil Kerajaan Persekutuan diperoleh daripada hasil minyak.

Namun dalam usaha Kerajaan Persekutuan untuk menyelamatkan dan mengekalkan kebolehpercayaan ekonomi negara dan keyakinan pelabur, rakyat jelata

yang menjadi mangsa akibat kenaikan harga petrol dengan kadar yang begitu tinggi. Kadar kenaikan harga seperti ini tidak pernah berlaku di dalam sejarah Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, jadi ini membimbangkan. Kerajaan Barisan Nasional nampaknya ingin membalas dendam dan enggan mengambil iktibar dan pengajaran daripada tsunami politik pada 8 Mac. Dengan pembatalan dua projek infrastruktur yang penting iaitu monorel dan Penang Outer Ring Road, Perdana Menteri telah memungkiri janjinya kepada rakyat Pulau Pinang yang juga merupakan tempat asalnya.

Saya juga ingin menyuarakan kekesalan warga Pulau Pinang kepada keputusan tersebut. Perbuatan ini seumpama ibarat meludah ke langit, terkena ke muka sendiri. Bukankah menambah baik kemudahan pengangkutan salah satu strategi utama Rancangan Malaysia Ke-9. Kalau begitu kenapa Projek Infrastruktur Pengangkutan di Pulau Pinang dibatalkan dan juga dikesali adalah keputusan Kerajaan Persekutuan untuk membatalkan Projek Pembaharuan Kereta Kabel Bukit Bendera yang bernilai RM40 juta. Projek tersebut adalah salah satu janji Parti Barisan Nasional kepada warga Pulau Pinang yang tidak dikotakan.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun Teras 5 Rancangan Malaysia Ke-9 adalah untuk Mengukuhkan Keupayaan Institusi Dan Pelaksanaan negara, adalah dikesali bahawa kajian separuh penggal langsung tidak sebut infrastruktur-infrastruktur untuk Parlimen. Bagi menjadikan Parlimen sebuah entiti yang relevan dengan mutu perbahasan yang tinggi:-

- (i) ia haruslah mempunyai struktur pentadbiran yang bebas yang dipimpin secara bersama oleh Tuan Yang di-Pertua dan Presiden Dewan Negara dengan penyertaan ahli-ahli kerajaan serta pembangkang dari kedua-dua Dewan. Untuk tujuan ini, Akta Perkhidmatan Parlimen 1963 yang dimansuhkan pada tahun 1992 haruslah dipulihkan;
- (ii) Parlimen Malaysia memerlukan satu sistem jawatankuasa yang berfungsi. Sesebuah Parlimen tidak akan berkesan dalam menjalankan urusan tanpa sistem jawatankuasa yang efektif dan komprehensif. Sebenarnya kebanyakan urusan Parlimen seharusnya dijalankan oleh jawatankuasa-jawatankuasa supaya ahli-ahli pihak kerajaan dan pembangkang dapat bersama-sama mengkaji dan meneliti rang undang-undang dan bajet secara objektif. Sistem jawatankuasa juga akan menggalakkan ahli-ahli supaya menjadi pakar bidang-bidang dasar dan dengan sedemikian juga meningkatkan mutu perbahasan Parlimen;
- (iii) Ahli-ahli Parlimen sepatutnya dibekalkan dengan pembantu penyelidik dan pembantu politik. Parlimen sepatutnya menyediakan sekurang-kurangnya dua pembantu politik dan pembantu penyelidik yang berkecuali bagi membantu setiap Ahli Parlimen agar mereka dapat menjalankan bidang tanggungjawab mereka dengan berkesan;
- (iv) Ahli-ahli Parlimen patut dilengkapi dengan pejabat di Parlimen mahupun di kawasan mereka. Kerajaan patut mempertimbangkan cadangan membina bangunan-bangunan tambahan di kawasan Parlimen bagi menempatkan kesemua Ahli-ahli Parlimen dan senator bagi memudahkan kerja mereka;
- (v) tempat letak kereta di Parlimen. Bangunan Parlimen di didirikan pada tahun 1963. Pada waktu itu hanya terdapat beberapa kereta sahaja di Kuala Lumpur. Akan tetapi buat masa sekarang, memiliki kenderaan peribadi merupakan satu keperluan di Kuala Lumpur kerana kegagalan sasar pengangkutan juga disebabkan sistem pengangkutan awam yang tidak memuaskan. Justeru, tempat letak kereta bertingkat perlulah dibina bagi menempatkan jumlah kenderaan yang semakin bertambah di Parlimen;

- (vi) bilik media juga haruslah diperbesarkan untuk menampung keperluan pemberita, dan media massa; dan
- (vii) kakitangan, struktur fizikal dan sumber-sumber keperluan di dalam perpustakaan Parlimen juga perlu ditambah 10 kali ganda daripada apa yang sudah sedia ada pada waktu ini. Parlimen Australia ada 200 penyelidik, itu harus diadakan.

Tuan Yang di-Pertua, bank-bank negara telah membenarkan bank-bank yang mengeluarkan kad kredit menghentikan amalan-amalan sekarang yang memberi tempoh bebas faedah 20 hari efektif hari ini. Pindaan ini akan mengakibatkan kesukaran di kalangan golongan pekerja miskin dan pihak-pihak yang berpendapatan sederhana yang berkisar baki-baki kad kredit mereka.

Ia juga dengan tidak sewenang-wenangnya menjejaskan ekonomi peruncit yang mana telah pun terjejas dengan perbelanjaan yang lemah yang diakibatkan oleh kenaikan harga minyak baru-baru ini. Bank Negara telah bertindak dengan tidak berhati perut membenarkan pengeluar kad kredit atau bank menambah keuntungan yang melimpah.

Lebih memudaratkan ianya dilakukan pada waktu ekonomi yang merudum. Di bawah penyusunan sebelum hari ini, pemegang-pemegang kad kredit menikmati tempoh bebas faedah 20 hari bagi transaksi runcit mereka. Walau bagaimanapun, selepas Julai hanya mereka yang menjelaskan bilangan mereka sepenuhnya sebelum tarikh akhir pembayaran sahaja layak kepada hari-hari bebas faedah tersebut.

Kepada mereka yang membuat pembayaran separuh atau minima akan dikenakan faedah pada hari pembelian. Mereka akan dikenakan dan dimasukkan ke akaun pemegang kad. Satu lagi pendekatan yang memberi manfaat kepada bank-bank yang mengeluarkan kad kredit yang melibatkan pengguna ialah caj pembayaran lewat.

Sebelum ini caj lewat hanya dikenakan 1% daripada jumlah bayaran sahaja. Sekarang caj minimum RM10 atau 1% dikenakan pada jumlah baki akhir. Pendekatan ini akan membawa keuntungan lumayan kepada pengeluar kad atau bank. Ramai akan mengalami kesukaran akibat dasar baru ini bukan hanya di kalangan golongan pekerja miskin tetapi juga golongan yang berpendapatan sederhana yang kebanyakannya dari kalangan kakitangan berpangkat rendah.

Dasar ini juga akan memberi kesan buruk kepada ekonomi yang lemah dan rapuh. Memandangkan kos kewangan bagi golongan pekerja miskin dan bergaji sederhana meningkat dengan mendadak, sudah tentu mereka akan mengurangkan perbelanjaan secara ringkas. Bagi mendapatkan habuan dengan tamaknya, Bank Negara dan bank-bank yang lain telah membunuh pihak yang sepatutnya memberi keuntungan kepada ekonomi...

■1930

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat.

Tuan Liew Chin Tong [Bukit Bendera]: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Yang Berhormat Bukit Bendera dah habis ke?

Tuan Liew Chin Tong [Bukit Bendera]: Ada sikit lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Jadi sambunglah esok hari Yang Berhormat, ada usul penangguhan.

Tuan Liew Chin Tong [Bukit Bendera]: Okey.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]:
Sila Yang Berhormat Timbalan Menteri.

USUL

MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH P.M. 16(3)

Timbalan Menteri Pelajaran I [Ir. Dr. Wee Ka Siong]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.”

Timbalan Menteri Kerja Raya [Dato' Yong Khoo Seng]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih.

UCAPAN PENANGGUHAN

Kepentingan Sekolah Cina Baru di Bercham

7.31 mlm.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ucapan penangguhan saya ialah berkenaan dengan kepentingan sekolah Cina yang baru di kawasan Bercham di mana ianya adalah tugas utama kerajaan untuk melipat gandakan sekolah baru di kawasan yang memerlukannya. Dalam hal ini kerajaan harus melaksanakan dasar pengajian semata-mata semasa membuat satu perancangan untuk pembinaan sekolah dan objektifnya harus membawa faedah kepada golongan pelajar tanpa mengira bangsa dan kaum. Lebih-lebih lagi setiap perancangan yang dibincangkan di Dewan yang mulia ini, adalah demi kepentingan rakyat yang memberi mandat kepada kita iaitu dengan secara ringkas datangnya kita dari golongan rakyat maka sebabnya untuk kepentingan rakyat.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, di mana peningkatan pelajar Cina setiap tahun di kawasan Bercham, Ipoh harus diberi kepentingan disebabkan oleh kekurangan bilik darjah jika dibandingkan dengan peningkatan bilangan pelajar setiap tahun. Maka kepentingan sekolah Cina baru di kawasan Bercham adalah untuk menjamin masa depan pelajar bagi meningkatkan kemampuan mereka dalam mengharungi cabaran akademik dalam suasana yang lebih selesa. Pada masa yang sama juga, kita dapat menjamin dan membentuk satu barisan profesional muda untuk melaungkan nama baik negara di arena antarabangsa yang selaras dengan slogan Kementerian Pelajaran iaitu “Kualiti dijunjung, pendidikan disanjung”.

Dengan ini saya meminta pihak kementerian menyatakan, berapa buah sekolah yang akan didirikan di negeri Perak dalam jangka masa 2008 hingga 2010? Di manakah lokasi-lokasi tersebut dan adakah ianya sudah dikenal pasti? Dan adakah sekolah-sekolah Cina yang baru akan dibina di kawasan Bercham, Ipoh? Jika ya, bilakah pembinaan sekolah itu akan dimulakan? Berapakah anggaran peruntukan yang akan disalurkan untuk pembinaan sekolah tersebut? Adakah sekolah itu akan dikategorikan dalam sekolah bantuan penuh atau bantuan modal?

Untuk makluman pihak kementerian bahawa pihak kerajaan harus menyedari kehendak masyarakat kawasan Bercham, Ipoh yang sering kali meminta jasa baik kerajaan untuk mewujudkan sebuah sekolah Cina baru adalah untuk menanggung kemunculan bandar-bandar baru di Bercham, di serantaunya yang diduduki oleh majoriti kaum Cina dan keperluan membina sebuah sekolah Cina dan ia juga akan dapat menjaga hak asasi kaum Cina untuk mendapatkan pendidikan bahasa ibunda. Maka Kementerian Pelajaran wajar mempertimbangkan permintaan ibu bapa terhadap sekolah Cina berdasarkan keperluan setempat.

7.34 mlm.

Timbalan Menteri Pelajaran I [Ir. Dr. Wee Ka Siong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pada kesempatan ini izinkan saya memberi penjelasan terhadap

perkara yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat Ipoh Timur berkaitan dengan kepentingan sekolah Cina di kawasan Bercham.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Ipoh Barat!

Ir. Dr. Wee Ka Siong: Ipoh Barat, minta maaf. Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) sentiasa mengambil berat dan memberi perhatian yang sewajarnya kepada setiap permasalahan yang dihadapi oleh ibu bapa tanpa mengira kaum. Agenda utama kerajaan adalah untuk membangunkan pendidikan negara secara menyeluruh, merapatkan jurang pembangunan, prasarana dan pencapaian murid, memperbaiki sekolah yang daif serta memberi akses dan pendidikan yang berkualiti kepada semua murid.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM tidak pernah mengabaikan keperluan pembangunan sekolah jenis kebangsaan. Sehubungan itu untuk makluman, pelbagai usaha telah dilaksanakan untuk membantu SJKC dan SJKT. Dalam Rancangan Malaysia Kesembilan, KPM telah memperuntukkan sebanyak RM174 juta untuk kerja-kerja pembinaan baru, gantian, tambahan serta ubah suai dan naik taraf SJKC. Dana pembangunan sebanyak RM100 juta juga disediakan untuk sekolah-sekolah bantuan kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM membuat perancangan yang teliti bagi membina sekolah-sekolah baru. KPM memberi keutamaan kepada tiga aspek berikut:

- (i) memastikan tapak lokasi sekolah adalah bersesuaian;
- (ii) memastikan kemudahan tapak binaan mempunyai kemudahan asas seperti jalan masuk, bekalan air dan elektrik; dan
- (iii) membuat perancangan yang teliti dan memastikan pembinaan sekolah-sekolah mengimbangi keperluan penduduk setempat.

Sehubungan dengan itu, berdasarkan kepada statistik, apa yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat Ipoh Barat tadi bahawa SJKC yang ada di Bercham ini nampaknya masih boleh menampung keperluan penambahan murid. Berdasarkan kepada statistik dan ini adalah satu kenyataan yang benar di mana sebelum tahun 2006 ianya menunjukkan enrolmen yang meningkat. Akan tetapi selepas 2006, enrolmen murid di sekolah tersebut telah menunjukkan trend penurunan pada tiga tahun kebelakangan iaitu 3,274 murid telah mendaftar pada tahun 2006, 3,239 murid pada 2007 dan hanya 3,095 murid pada tahun 2008.

Senario dinyatakan ini membuktikan bahawa sekolah tersebut masih boleh menampung keperluan penduduk setempat dan menerima masuk murid yang ingin bersekolah di kawasan tersebut. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebenarnya rekod-rekod yang telah diperoleh oleh Kementerian Pelajaran, tidak ada seorang pun yang telah ditolak untuk mendaftar di sekolah tersebut.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Lembaga Pengelola Sekolah SJKC Bercham juga dalam peringkat bercadang untuk membina bilik darjah tambahan. Selaras dengan hasratnya menjadikan atau menyasarkan sekolah ini sebagai sekolah satu sesi. Pada waktu ini juga, cadangan adalah dalam tindakan LPS.

Tuan Yang di-Pertua, KPM sentiasa memastikan kemudahan pendidikan yang disediakan adalah mencukupi bagi menampung keperluan murid di seluruh negara. Pembinaan sekolah baru atau penambahan kapasiti sekolah sentiasa akan dilaksanakan dari semasa ke semasa bergantung pada kesesuaian dan keperluan sesuatu kawasan. KPM berharap penjelasan ini dapat menjawab segala kemusykilan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar]: Terima kasih. Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan bersidang semula pada pukul 10.00 pagi, pada hari Rabu, 2 Julai 2008.

Dewan ditangguhkan pada pukul 7.38 malam.